

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at <http://books.google.com/>

C 9397 . 25 . 10

Harvard College Library

FROM THE REQUEST OF

JAMES WALKER, D.D., LL.D.,

(Class of 1814),

FORMER PRESIDENT OF HARVARD COLLEGE;

"Preference being given to works in the
Intellectual and Moral Sciences."

April 1, 1897.

SACRAMENTARIUM

LEONIANUM.

London: C. J. CLAY AND SONS,
CAMBRIDGE UNIVERSITY PRESS WAREHOUSE,
AVE MARIA LANE.
Glasgow: 263, ARGYLE STREET.

Leipzig: F. A. BROCKHAUS.
New York: THE MACMILLAN CO.
Bombay: GEORGE BELL AND SONS.

①

G. Smith. L.

SACRAMENTARIUM LEONIANUM

*EDITED, WITH INTRODUCTION, NOTES, AND
THREE PHOTOGRAPHS,*

BY THE

REV. CHARLES LETT FELTOE, B.D.

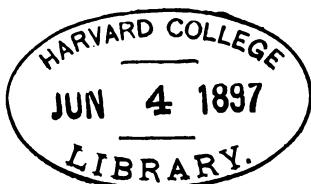
RECTOR OF FORNHAM ALL SAINTS' AND WESTLEY,
AND LATE FELLOW OF CLARE COLLEGE, CAMBRIDGE.

CAMBRIDGE:
AT THE UNIVERSITY PRESS.

1896

[*All Rights reserved.*]

~~29391.5~~
~~ILL. 8786~~ C 9397.25.10

Walker fund.

UXORI

AMANTISSIMAE

PREFACE.

LITTLE is needed by way of preface to this edition of the "Leonian" Sacramentary. A tiro in liturgical lore, I was led to undertake the work in the course of publishing a selection of the Sermons and Letters of its once-reputed author, Leo Magnus, in Dr Schaff's Library of Post-Nicene Fathers (Vol. XII.). The text has, I believe, never been published in England and I thought there was room for a handier and cheaper edition than Bianchini's and for one more accurate as well as cheaper than any of the more recent editions. My first ambition was to bring out my volume as a companion to Mr Wilson's "Gelasian" Sacramentary which came out two years since: *proximus huic, longo sed proximus intervallo*. But the Clarendon Press declined my overtures and I was fain to have recourse to my own Alma Mater, whom perhaps I should never have tried to forsake. I am greatly indebted to the Syndics of the University Press for undertaking the whole expense of the publication and to the printers themselves for the pains they have taken and the help they have given me. In spite of defects, if the work should be only in part as useful to students as I hope it may be, a large share of gratitude will be due to Professors Swete and Robinson, Canon F. E. Warren, Rev. H. A. Wilson and Mr F. C. Burkitt, each of whom has constantly given me the benefit of his advice and learning, when applied to. My thanks are due to the Chapter at Verona for giving me free access to their Library, as well as to their

Vice-Librarian, of whom I have spoken in the Introduction. I am also under obligations to Sir Edward Maunde Thompson for dating the MS. and to M. l'Abbé Duchesne for twice answering my inquiries on smaller points.

In the text itself, I have to some extent followed the peculiarities of spelling of the MS. and have usually indicated at the bottom of the page where another spelling has been adopted. A certain number of the abbreviations to be found in the original are also introduced : this was chiefly for brevity's sake, nor can any difficulty be caused thereby to any one likely to use the book. I have not paid much attention to the stops employed in the MS. But one kind is, I think, there to be found (viz. the point) and that rarely and irregularly, and more frequently perhaps for marking alternative readings than for the purpose of punctuation. Where points are used by the scribe to mark such readings, the fact is recorded in the footnotes. I have myself introduced into the text only such stops as seemed necessary to the sense. It will be seen therefore that the present edition does not offer an exact reproduction of the text, as it is written in the MS. But, as the notes will show, I have corrected some of the mistakes of former editions and have also been at some pains to gather together information of various kinds, which I trust will be of use for the illustration of the subject.

CHARLES LETT FELTOE.

FORNHAM ALL SAINTS',
Michaelmas, 1896.

INTRODUCTION.

THE "Leonine" Sacramentary¹ was, as is well known, discovered in the Chapter library at Verona by Joseph Bianchini and first published by him in the 4th volume of his uncle Francis Bianchini's edition of Anastasius Bibliothecarius (1735). It still remains among the treasures of the same library bound in white parchment uniformly with the rest of the Bianchini MSS. and books. It is only a fragment, but originally consisted of 20 gatherings (each containing 8 leaves) and 3 additional leaves at the end. Of these the first three gatherings are missing and the MS. begins towards the middle of Missa vi for April. Each leaf is about 9½ in. high by 8¾ in. wide. The first remaining page is rather soiled and the writing is very indistinct: in the left-hand top corner is a thick red cross about 1 in. high by 1 in. broad followed by a short thick line about ½ in. long. The third specimen photograph shows the state of the last page but one, where the sacramentary proper suddenly breaks off: the writing on the last page of all, which is probably by the same hand as the latter part of the last page but one, is, if anything, more indistinct than that on the first. The document is otherwise on the whole in good preservation and has been comparatively little tampered with and seldom in such a way as to obliterate the original text. The specimen photographs give an accurate idea of the excellence of the handwriting, which hardly varies at all from first to last: it is in uncials of a slightly loose character. Sir Edward Maunde Thompson has expressed his opinion to me in writing thus: "I think you may put the MS. fairly early in the seventh century:" and this is the opinion a little less definitely expressed of Delisle², adopted by Duchesne³.

¹ It has not been thought advisable to change the familiar title as it need deceive no one now-a-days, and a change would only cause confusion. Assemani, however, in Tom. vi. of his *Codex Liturgicus Eccl. Univ.* prints the MS. under the title of *Sacramentarium Veronense*, although this only describes its present locality, not its origin.

² *Mém. sur d'anc. Sacr.*, p. 65.

³ *Origines du culte Chrétien*, p. 129.

The CONTENTS of the MS. are in many ways unique. In the first place, not to mention the absence of the Canon Actionis, which was perhaps contained in the missing pages, the MS. is remarkable for the large number of alternative Missae frequently found under one heading: e.g. there were originally xlivi or more such Missae in April, apparently for the "common" of martyrs, though the heading of this section (viii) is now lost, viii for SS. John and Paul, xxviii for SS. Peter and Paul, xlvi sets of *preces et orationes diurnae*, xliii for S. Lawrence, xxliii in *nat. episcoporum*, and so on. Investigation however shows that this feature is more or less accidental, being sometimes only due to incompleteness in the use of headings or to want of method in arrangement: for Missae, which, as the collector must have known quite well, belong to a different occasion, are often included under the same heading as the foregoing or the following Missae. This is in some cases remedied to a certain extent by marginal or other notes in red or black ink (e.g. on pp. 11, 15, 25, 31, &c.). In other cases no such indication is given: e.g. the Missae from viii onwards in *nat. episcoporum* seem to be almost entirely without connexion with their heading and to belong rather to the post-Pentecostal season. With regard to the heading *orationes et preces diurnae*, I take this to indicate roughly the non-festal or post-Pentecostal period of the Kalendars, and indeed several of the forms included especially towards the end of the section (xviii) belong to that season in other books: e.g. in xxviii (*om̄p et misericors D̄s*, &c.), in xxx (*sit nobis*, &c.), in xxxii (*sumpsimus*, &c.), in xxxiii (*om̄p semp̄ D̄s*, &c.) in xxxvi (*tantis*, &c.), in xxxvii (*laetificet*, &c.), in xxxviii (*sentiamus*, &c.), in xxxviii (*da nobis*, &c., and *repleti*, &c.), in xlvi (*ad aures*, &c., and preface). Thus the Kalendar, as it would be made out by a mere reference to the headings, is not quite as complete as an examination of the Missae themselves would warrant¹.

In the second place a large number of the prayers and other forms, very often whole Missae, do not seem to occur in any other extant service books, though the somewhat laborious examination to which I have subjected the various parts reveals that a good many more prayers and prefaces are found elsewhere than previous editors have discovered or at all events recorded. By the aid of such books as Muratori's *Liturgia Romana vetus*, and Mr Wilson's most useful Index to it, Gerbert's *Monumenta v. Lit. Alem. and Pamelii Liturgica Latinorum* vol. i., I have compared this Sacramentary as thoroughly as I could with the Gelasian, the Gregorian, the Ambrosian, the *Missale Gothicum*,

¹ Muratori (Dissert. col. 39) has already pointed out that there are certain considerable coincidences between the Kalendar of our MS. (if we may so speak) and the Bucherian Kalendar (iv. cent.): see pp. 60 &c., and notes *in loc.*

the *Missale Francorum*, the *Missale Gallicanum vetus*, the *Sacramentarium Gallicanum*, and the Leofric Missal (Mr Warren's edition); and I have also noted the few cases in which our English Book of Common Prayer contains common matter, and very frequently those where the Roman Missal of to-day does the same. The adducing of these last two authorities may seem to some superfluous, but to others it may increase the interest of my labours. One result of this investigation is somewhat curious, and may possibly prove significant: besides the many whole Missae which are apparently peculiar to our MS., there is an even larger number of Missae which contain only *one* collect or other form which can be traced to other books. Perhaps if we had all the service books at hand which the collector had¹, the number of such Missae might be considerably reduced, but in the present state of our information the impression is distinctly produced that the singularity is not unintentional; it seems as if the collector had intended to amplify his collection of Missae in that particular way, viz. by taking one form already recognized and fitting on to it forms of his own composition, or derived from private sources², in order to make a complete Missa.

A third feature in the contents of our MS. is the confused order it frequently displays: e.g. the Missae for S. Stephen the Protomartyr are placed in August instead of December; this is apparently through a mistaken identification of him with S. Stephen the Pope, though many of the forms introduced show clearly enough a connexion with the Christmas season; the December fast is placed after the Christmas Feast instead of before; a preface for S. Eufymia seems to be inserted in the middle of a Missa for SS. Cornelius and Cyprian, and so on.

And fourthly, closely connected with this feature is the fact that very often the same prayer, sometimes even a whole Missa, is repeated with slight, if any, verbal changes: instances of this need not be given here; they are in each case mentioned in the notes.

A fifth point in respect of the contents is connected with what may loosely be called the rubrics. The headings to the various sections are in red and seem to be in most, if not all cases, by the same or a contemporary hand. Especially towards the beginning of the MS. the

¹ This inference of course proceeds on the assumption that our MS. is the compilation of a collector.

² By "private sources" here are meant quotations from patristic writings &c. Three or four such quotations have already been discovered by previous editors from Leo Magnus, and I cannot doubt that a competent acquaintance with other patristic writings would reveal a great number of similar instances, particularly in the prefaces. Duchesne (*Orig. du culte Chrétien*, pp. 170, 1) remarks with regard to these latter "le sacramentaire léonien donne lieu de croire que l'improvisation, ou du moins l'intercalation de phrases préparées par l'officiant lui-même était encore pratiquée au sixième siècle."

rubrical notes, &c. are sometimes inserted, as if by an afterthought, either at the end of a line (e.g. p. 11) or between the lines: further on in the MS. (perhaps because the scribe became more accustomed to his work) they are inserted with greater regularity: very often, however, from first to last they are in the margin. These minor notes are sometimes in red like the headings of sections; more frequently, however, they are in black, and seem likewise mostly of a contemporary character.

Besides these, there are a few scribblings in the margin and a good many annotations in more or less recent hands. One kind of rubrical note has baffled my powers of interpretation, viz. those consisting chiefly of single letters: thus we have $\bar{F} \bar{E} \bar{S}\bar{P}$ 3 times running at the end of a Missa, $\bar{P} \bar{S}\bar{P} \bar{F} \bar{E}$ once at the end of a Missa, $\bar{P} \bar{F} \bar{E} \bar{S}\bar{P}$ once after 1st collect, $\bar{P} \bar{S} \bar{F} \bar{E}$ once after 2nd collect, $\bar{P} \bar{F} \bar{E} \bar{S}\bar{P}$ once after 3rd collect, $\bar{P} \bar{F} \bar{E} \bar{S}\bar{P}$ once at end of a Missa, and $\bar{P} \bar{F} \bar{E}$ once after 2nd collect and once at end of a Missa. In this list $\bar{F} \bar{E}$ always come together ($= faciendum est$), $\bar{P} \bar{F} \bar{E}$ 5 times out of 10: and 6 times out of 10 the letters come at the end of a Missa. They are always in black. The first time such letters occur is on p. 11, Pascali $\bar{S}\bar{C} \bar{F} \bar{S}\bar{P}$, where they are in black at the end of the prayer (*sacrificium*, &c.), and are now so faint as to be almost illegible: they refer no doubt to the succeeding Preface, which is of a Paschal character. Again, on p. 27 we have Praecece $\cdot \bar{S}\bar{P}$ before the second collect in a Missa that has no Preface ($= preces sunt facienda$). And on p. 104 we have preces $\ddot{\text{h}}$ in $\bar{S}\bar{C} \bar{E}$ Eufymia at the end of the preceding prayer and probably referring to the succeeding preface which seems to be out of its place ($\ddot{\text{h}} = habenda$ or *hac*)¹. One other kind of mark must be mentioned: towards the middle of the MS. and onwards letters of the alphabet occur in black ink and in alphabetical order against many of the prayers (but not always consecutive prayers), and sometimes throughout the MS. such signs as \div or f or \therefore or γ , generally in black. These probably have something to do with indicating the sources from which the collector was drawing, though the clue to them is not in our possession yet, and it is doubtful if it ever will be.

Three other points in connexion with the contents remain for notice:—

(1) The number of "Roman" allusions of various kinds is considerable and goes far towards fixing the provenance of the document at

¹ It is perhaps worth while to notice that in the Library copy of Anastasius at Verona the same hand which has so often annotated the MS. itself, tries to interpret these letters thus: Praecece $\cdot \bar{S}\bar{P}$ = *preces super fratres sive preces spiritui fienda* (sic); $\bar{P} \bar{R} \bar{S}\bar{P}$ = *facta eucharistia super populum*; here Bianchini suggests *preces feriales*; $\bar{P} \bar{S}\bar{P} \bar{F} \bar{E}$ = *preces sup. pop. facta eucharistia*, $\bar{P} \bar{F} \bar{E} \bar{S}\bar{P}$ = *preces facta eucharistia sup. pop.*, $\bar{P} \bar{S} \bar{F} \bar{E}$ = *post sumptionem facta euchar.*, $\bar{P} \bar{F} \bar{E} \bar{S}\bar{P}$ = *post factam eucharistiam sup. pop.*, and $\bar{P} \bar{F} \bar{E}$ = *preces facta euchar.*

Rome: e.g. phrases like *hostes Romani nominis* (p. 27), *Romani nominis securitas* (p. 63) where Amb. (372 Pam.) reads *X̄iani* for *Romani*, and *statum Romani nominis* (p. 75) often occur; so too we have references to *Romani principes* (p. 77) &c.; the traditional connexion of SS. Peter and Paul with Rome is assumed on pp. 40 and 47; the catacombs of Rome seem to be referred to as the burying places of SS. John and Paul on p. 34 and of S. Xystus on p. 90; several Roman "stations" are given in the rubrics (*Callisti, Praetextati* &c.); several Roman bishops and other celebrities are commemorated (e.g. S. Xystus, S. Lawrence, S. Clement, S. Sylvester and S. Simplicius), and other Roman localities besides the stations are probably alluded to (e.g. on p. 15, the dedication of S. Peter's basilica, and on p. 106 of S. Michael's).

(2) Distinct references to early conditions¹ of church life are but scanty: the incompleteness of the Kalendar as evidenced by the commemorations in the MS. is probably due to the general character of the compilation rather than to any other cause: the blessing on the water, honey, and milk used after baptism on p. 25, which has been adduced by Muratori, is found also in Greg. (505 Mur.) of 9th cent. and in Leofr. (224 W) of 10th cent. and therefore is again uncertain. It is possible, however, that on p. 9 there is an allusion to an early condition of church life in the distinction drawn between *veri confessores falsique*: see notes *in loco*.

(3) A few Biblical quotations seem to be made from a pre-Hieronymian text. It must, however, be remembered that Biblical quotations or references in a service book cannot as a rule throw much light upon the sources or the antiquity of the liturgical forms in which they occur. Their witness is weakened by the essential character of a prayer or a preface: verbal accuracy of quotation is not at all characteristic of primitive or mediaeval prayers: the thought is seized upon and used, and the language freely adapted to the rhythm. So that even in cases, where the wording differs materially from the Vulgate, too much stress must not be laid upon the variation. Still there are a certain number of cases, where an earlier or at least a different version of the Bible has been or may have been the basis of the quotation or reference. I proceed to give a list of them¹, marking the more important instances with *:—

p. 1. *post SALUTA(RIA) tua curramus.* Perhaps here *salutaria* = *σωτήρια* (Vulg. *pacifica*) of Exod. xx. 24 &c. though on the other hand we may compare pp. 79 and 133 *ad...salutaria mandata*

¹ I am much indebted to Mr F. C. Burkitt in dealing with this branch of the matter.

currentes and *viam tuam...currentes*, both of which seem to come from Ps. cxviii. (= cxix.) 32.

p. 138. *iustitiam diligis* || Vulg. *iustitias dilexit*, Ps. x. (= xi.) 8.

*pp. 99, 138. *PLENITUDINEM gaudiorum* || Vulg. *adimplebis laetitia*, Ps. xv. (= xvi.) 11. Compare Psalt. Hebr. *plenitudinem laetitiarum*.

p. 15. *ut in omnem terram sonus eius exeat et TOTO ORBE salutaria verba decurrant* || Vulg. *in omnem terram exivit sonus eorum et in fines orbis terrae verba eorum*, Ps. xviii. (= xix.) 4.

p. 5. *auxilium nobis de sc̄o...FAC ADESSE* || Vulg. *mittat tibi auxilium de sancto*, Ps. xix. (= xx.) 2.

p. 62. *cuius viae misericordia est semper et veritas* || Vulg. *universae viae misericordia et veritas*, Ps. xxiv. (= xxv.) 10: on p. 128 both *universae* and *semper* are found.

p. 60. *COMPRISE os iniqua loquentium* || Vulg. *obstructum est os loquentium iniqua*, Ps. lxii. (= lxiii.) 11.

*p. 102. *ne dicant GENTES ubi est Deus eorum* || Vulg. *ne forte dicant in gentibus ubi &c.*, Ps. lxxviii. (= lxxix.) 10; here *gentes* for *in gentibus* is an O.L. reading, found in **N^{ea}** RT, Psalt. Rom., Corb. Moz. Sanger.

p. 154. *FABRICAVIT sibi sapientia domum septem columnis INSTRUCTAM* || Vulg. *sapientia aedificavit sibi domum, excidit columnas septem*, Prov. ix. 1: Auct. de Promiss. has *fabricavit* (late African).

*p. 160. *ecce virgo IN UTERO ACCEPIT et PEPERIT filium et VOCAMUS nomen eius Emmanuel* || Vulg. *ecce virgo concipiet [in utero habebit (S. Matt.)] et pariet f. et vocabitur n. e. E.*, Is. vii. 14 (S. Matt. i. 23). Here the tenses are unusual, though perhaps due to context, but *accipere in utero* is attested by Amb., Cypr., Leo, Fulgent. &c.

*p. 160. *ecce PUEB natus est nobis PARVULUS datus est nobis et factus est principatus CUIUS POTESTAS super humeros eius et vocabitur admirabilis consiliarius Ds fortis pater futuri saeculi princeps pacis. multiplicabitur eius imperium et pacis non erit finis super solium David et super regnum eius ut confirmet illud et corroboret a modo et usque in sempiternum* || Vulg. *parvulus enim natus est nobis et filius datus est nobis et factus est principatus super humerum eius &c., et super regnum eius sedebit ut &c., corroboret in iudicio et iustitia &c.*, Is. ix. 6, 7. Here *puer* for *parvulus*, but *filius* in the second clause is the O.L. reading: in Leo, Serm. lix. 4 and Cypr. Test. ii. 21 we have *cuius imperium super humeros eius*, and

in Leo, *Ep. xxviii. 2 cuius potestas super humerum eius.* On the other hand *admirabilis...pacis* is distinctively Vulgate.

p. 160. *ET nobiscum Deus est* || Vulg. *quod est interpretatum nobiscum Deus,* S. Matt. i. 23.

p. 69. *si lumen quod in te est tenebrae sunt IPSAE tenebrae quantae sunt,* S. Matt. vi. 23. Here the best text of Vulg. omits *ipsae* and reads *erunt* for the second *sunt.*

*p. 55. *mittens in medium nos luporum manere vis simplices similitudine columbarum et ASTUTOS fieri more serpentum* || Vulg. *mitto vos sicut oves in medio luporum. estote ergo prudentes sicut serpentes et simplices sicut columbae,* S. Matt. x. 16 (cf. S. Luke x. 3). Here Aug. has *astutos* five times and Amb. often: but all biblical MSS. and Cypr. *Test. iii. 87* read *prudentes.*

p. 30. *INTER HOMINUM FILIOS nemo praelatus* || Vulg. *non surrexit inter natos mulierum maior,* S. Matt. xi. 11; but in the Prefaces of Missae II. and V. *inter nat. mul.* is found.

p. 152. *abnegans semet ipsum crucem...ADSUMPSIT ut te...sequeretur* || Vulg. *abneget semet ipsum et tollat crucem suam et sequatur me,* S. Matt. xvi. 24.

p. 68. *deforis sunt* and *REFERTI sunt* || Vulg. *aforis* and *plena,* S. Matt. xxiii. 27.

*p. 57. *X̄rm in CUBILI requirentes* || Vulg. *ecce in penetralibus,* S. Matt. xxiv. 26. (*in cubiculis* occurs in c.)

p. 161. *ERIGENS nobis cornu salutis in domo David pueri tui ad dandam scientiam salutis POPULO TUO in remissionem peccatorum eorum per viscera misericordiae TUAЕ in quibus visitavit nos Oriens ex alto* || Vulg. *et erexit cornu salutis nobis &c., plebi eius &c., Dei nostri &c.,* S. Luke i. 69, 77, 78.

p. 31. *fidelium MENTES dirige in viam SALUTIS et pacis* || Vulg. *ad dirigendos pedes nostros illam pacis,* S. Luke i. 79.

p. 161. *in LUCEM gentium revelasti* || Vulg. *lumen ad revelationem gentium,* S. Luke ii. 32.

p. 16. *si vis POTENS ES mundare* || Vulg. *potes,* S. Luke v. 12.

p. 35. *non TIMENTES &c.* || Vulg. *ne terreamini ab &c.,* S. Luke xii. 4, 5.

p. 166. *in principio erat verbum et Deus erat verbum QUI (? quia) hoc erat in principio apud Deum,* S. John i. 1, 2. N.B. *et verbum erat apud Deum* omitted and *qui* (or *quia*) for *et:* lower down we have *et Deus erat verbum ET hoc &c.*

p. 140. DE TUO SPU GENITIS || Vulg. ex Deo nati, S. John i. 13.

p. 160. Quia verbum caro factum habitavit in nobis || Vulg. et verbum caro factum est et &c., S. John i. 14.

*p. 35. nisi granum TRITICI cadens in terram mortuum fuerit ipsum solum manet, si autem mortuum fuerit multum fructum ADFERET || Vulg. nisi granum frumenti &c. afferat, S. John xii. 24, 25. Here *tritici* is found in every extant MS. of the O.L., including *b* (the Verona Codex).

*p. 21. GLORIA quam TECUM semper habuit || Vulg. claritate and apud te, S. John xvii. 5. N.B. gloria is found in *a d (f)*.

p. 140. ex omni natione quae est sub caelo || Vulg. Acts ii. 5, where *est* comes last.

p. 142. in quo vivimus movemur et sumus || Vulg. Acts xvii. 28, where *et* is added before *mov.*

*p. 56. providentes bona non SOLUM coram Deo sed etiam coram hominibus || Vulg. p. b. n. tantum &c. coram omnibus hominibus, Rom. xii. 17: here *d₂* and Lucif. de sc̄o. Athan. II. 6 read as our MS.

p. 56. per dulces sermones SUOS seducentes corda FALLACIA || Vulg. per dulces sermones et benedictiones seducunt corda innocentum, Rom. xvi. 18. et benedictiones is omitted by D, G₃ and their Latin versions.

p. 69. PRO QUIBUS Xrs est mortuus || Vulg. propter quem Xrs mortuus est, 1 Cor. viii. 11. pro quo &c. is in Ambst. loc.

p. 167. non efficiantur pueri sensibus sed malitia INNOXII REPPERIANTUR ET parvuli, 1 Cor. xiv. 20: here Vulg. om. innoxii repp. et.

p. 69. haec eos in occulto GERERE quae ETIAM turpe sit dicere || Vulg. quae enim in occulto fiunt ab ipsis turpe est et dicere, Eph. v. 12.

p. 25. contra spiritales nequitias || Vulg. contra spiritualia nequitiae, Eph. vi. 12. Cypr. Test. iii. 117 reads ad (or adversus) spiritualis (or spiritualia) nequitiae and Ep. lviii. 8 adversus spiritus nequitiae; adv. spiritales nequitias is found in Hil. and Amb.

p. 69. SEPARATE vos ab omni fratre INORDINATE AMBULANTE || Vulg. ut subtrahatis vos ab omni fratre ambulante inordinate, 2 Thess. iii. 6: here Cypr. twice has *recedatis* and once *discedatis*. *d₂* has *inquiete ambulante* with Lucif. de non conv. ix. and Aug. de op. Mon. and m 587 (exc. sess, which = vg).

p. 68. NESCIENTES quae loquantur neque de quibus adfirment || Vulg. non intellegentes neque quae loquuntur n. d. q. affirmant, 1 Tim. i. 7.

*p. 130. episcopatum qui desiderat bonum opus CONCUPISCIT || Vulg. si quis ep. des. bon. op. desiderat, 1 Tim. iii. 1. Aug. Ep. 173 has the same reading as our MS.; *d₂ m* have *cupit...desiderat*.

p. 52. *in FOVEAM et diaboli laqueos incidere* || Vulg. *incident in tentationem et [in] laqueum [diaboli]*, 1 Tim. vi. 9. Here *diaboli* is added by vg. *cl* (and *fuld*), m 621, Amb., (Chrom.), Valerian, and Caesar Arelat.; it is omitted by *d₂* *am*, Cypr. $\frac{1}{4}$, Aug. $\frac{3}{5}$, Auct. de *Prom.*, Ambst.

p. 69. *a quo donum omne perfectum optimumque descendit* || Vulg. *omne datum optimum et omne donum perfectum desursum est descendens a &c.*, S. James i. 17.

p. 58. *superbis resistis ET gratiam PRAESTAS humilibus* || Vulg. *superbis resistit humilibus autem dat gratiam*, S. James iv. 6 (Prov. iii. 34; 1 Pet. v. 5).

p. 144. *genus electum regale sacerdotium populus acquisitionis et gens sc̄a*, 1 S. Pet. ii. 9: here Vulg. has *gens sc̄a* bef. *pop. acquis.*; but *acquisitionis* is an essentially Hieronymian rendering for *εἰς περιποίησιν* in this passage.

The general idea of the contents of the MS. which we have now attempted to gain will help us in some measure to settle THE PURPOSE OF THE AUTHOR. But before doing so, we must be clear as to the relation of the date of the MS. to the date of the author or, as I prefer to call him, the collector. The date of the MS. is, as we have seen, not earlier than the seventh century: therefore if the author be, as has been suggested, either Leo Magnus (†461) or Felix III. (†492) or Gelasius (†496) or contemporary with any of these, our MS. must be a copy, not an original document¹. But there is nothing in the MS. to warrant this. The incompleteness and the confused order to which we have alluded, would not lead one to think the work of sufficient importance to have required copying. And further a great many of the expressions used (e.g. in the section xviii *orationes et preces diurnae*: see notes *in loc.*) could never have found a permanent place in a sacramentary compiled by or with the sanction of a Pope for public use. There seems therefore little doubt that our MS. is an original document *sui generis*, and if so, the collection as it stands belongs to the seventh century, though of course a large quantity of the matter introduced is of an earlier date². It will at once be seen

¹ In any case the presence of a prayer for S. Simplicius (†483) on p. 148, unless, as has been suggested, *Simplici* is the copyist's error for *Silvestri*, brings the book down at least into the sixth cent. A martyr Gregory occurs on p. 15 and Gregory simply in conjunction with S. Chrysogonus on p. 156, but it is by no means clear which Gregory is there alluded to: see notes *in loc.*

² Probst (*die Liturgie des vierten Jahrhunderts*, pp. 445 and foll.) attributes the oldest Missae in this collection to the time of the schism of Ursicinus (or Ursinus) against Damasus (366).

that this means that the book *qua* book is later than the time of Gregory I. († 604), the reputed author of the "Gregorian" sacramentaries: and I do not think there is anything in the MS. to militate against this view; in fact there are certain indications which point towards it, e.g. the forms of *hanc igitur* and of *communicantes* imply that the missing Canon Actionis into which they were meant to fit was in the shape of what is generally known as "Gelasian" or "Gregorian": again one *hanc igitur* (p. 123) contains a peculiar form of the phrase *diesque nostros &c.*, which probably presumes the existence of the words said to have been added by Gregory I. to the Canon¹: and again of the comparatively few saints commemorated several are distinctively "Gregorian," as Duchesne (*Orig. du c. Chrét.*, p. 126) has pointed out, viz. the Seven brothers (July 10), S. Stephen the pope (Aug. 2: in the rubric not the Missae themselves), SS. Felicissimus and Agapitus (Aug. 5), SS. Felix and Adauctus (Aug. 30) and S. Chrysogonus (Nov. 24). On the other hand though the Roman stations are sometimes very precisely marked (e.g. on pp. 50, 85 and 90² and possibly on p. 49 *ad s̄m Paulum* and p. 104 *in sc̄ae Eufymiae*), yet the likelihood of the book being intended for the use of a Pope or in fact having any official, semi-official or even private connexion with a Pope is on all hands extremely small and in no way justified by the contents of the MS. This likelihood becomes even smaller, if, as I maintain, he would have to be a post-Gregorian Pope. The final solution of the problem must remain *sub iudice*, until the discovery of the first pages of the MS., should it ever be made, sets our doubts at rest, as it probably would, especially if the Canon Actionis were included therein. But meanwhile the suggestion that has been made seems an extremely probable one, that we have here a sort of note-book or collection of liturgical forms partly no doubt original and partly drawn from earlier sources, but, it must further be added, of an entirely private nature. This collection may have been intended by the collector either for his own use or for the edification of some other personage at Rome, otherwise unknown, but in any case he is one, in whom a certain amount of unskilfulness is combined with a considerable

¹ In one instance (pp. 24, 5) the natural order of the *hanc igitur* and the *communicantes* is inverted, but this is probably due to the transcriber's carelessness, and to nothing else (cf. p. 22). It may also be noted that a very large portion of the prefaces end simply with *per*, as well as the collects and other prayers: but no stress can be laid on this because other sacramentaries occasionally exhibit the same simple ending, and our MS. occasionally exhibits the more regular *et ideo cum angelis &c.* The collection seems originally to have begun in January, while the Gelasian and Gregorian texts begin with Christmas eve.

² It seems not improbable that these rubrics are taken from a much earlier source: see notes *in loc.*

amount of meritorious love of labour, research, and original composition or compilation¹.

Since Bianchini printed the MS. with notes for the first time in 1735, it has been printed again by Muratori in his *Liturgia Romana vetus* (1748 Venice) and by the Ballerini with notes in their edition of Leo Magnus (1753-7), which latter edition Migne has reproduced with fewer misprints than usual in Vol. LV. of his *Patrologia Latina*. Assemani reprinted Muratori's text with a preface in Tom. VI. of his *Codex Liturgicus Eccl. Univ.* (1754 Rome). Of these editions the first is by far the most accurate and valuable; in fact except for the comparative rarity and positive bulkiness of the book there would be little need to reprint the text now. I doubt whether Muratori or the Ballerini consulted the original MS. thoroughly if at all, and consequently their text is mostly Bianchini's with the introduction of his emendations or their own throughout: Muratori is a worse offender than the Ballerini in the matter of arbitrary alterations. The present text is the result of a collation of my own carried out in the course of two autumnal visits to Verona in 1894 and 1895. I cannot hope to have made no slips, but I have tried to reduce them to a minimum: the probability is that if ever my witness should disagree with Bianchini's without express mention of the fact by me, his text may be taken to correct mine. I am much indebted to the courtesy and consideration shown me by my friend D. Antonio Spagnolo, the Vice-Librarian of the Chapter, who is always ready to display the rich treasures in his charge to the casual visitor and to give every assistance in his power to the serious student.

TEXTS AND AUTHORITIES CITED OR USED.

Jos. Bianchini's text of the Leonine Sacramentary in Vol. 4 of Fr. Bianchini's edition of Anastasius Bibliothecarius. Verona, 1735 (Editio Princeps).

The Ballerini's edition with notes in their Leo Magnus (1753-7), reprinted by Migne (*Patrologia Latina*, Vol. LV.).

Muratori's Liturgia Romana vetus. Venice, 1748. Two Vols. in one: containing, besides the Leonian Sacram., a Gelasian and Gregorian text, Missale Gothicum, Missale Francorum, Miss. Gallicanum vetus and Sacramentarium Gallicanum. Muratori's paging of the Leonian Sacramentary is given in the inner margin of my text.

Index to Roman Sacramentaries by Wilson. Camb., 1892.

¹ Gerbert's conclusion is similar: *privati alicuius hominis foetus qui praefationes a Romanis pontificibus ac a Leone diverso tempore scriptae collegit et retulit, Mon. vet. Lit. Alem.* Pars I. Preface, and so also is Assemani's *Cod. Lit. vi. praef.* p. ix.

- Ambrosianum Sacramentarium* in Vol. I. of Pamelii *Liturgica Latina*, 1571.
Gerbert's Monumenta veteris Liturgiae Alemannicae. S. Blasien, 1777.
Ménard's Gregorian Sacramentary. The references are taken from Wilson,
and have not been verified.
Gelasian Sacramentary, ed. Wilson. Oxford, 1894.
Leofric Missal, ed. Warren. Oxford, 1883.
Mozarabum Missale Mixtum, printed by Migne (*Patrologia Latina*, Vol.
LXXXV.).
Missale Drummondense, ed. Forbes. Burntisland, 1882.
Ceriani's Rotolo Opistografo. Milan.
Missale Romanum, 1862.
Pontificale Romanum, 1859.
English Book of Common Prayer.
Bright's Ancient Collects, 1889.
Delisle's Mémoire sur d'anciens Sacramentaires, 1886.
Duchesne's Origines du culte Chrétien, 1889.
Probst's Liturgie des vierten Jahrhunderts.
Ebner's Quellen und Forschungen. Freiburg i/B. 1896.
Bingham's Antiquities of the Christian Church, cited by book, chapter and
section not by volume and page.

LIST OF CHIEF ABBREVIATIONS RETAINED IN THE TEXT.

- digñ=dignum est.
Dñe, Dñm &c.=Domine, Dominum &c.
Ds &c.=Deus &c.
Ihs &c.=Jesus &c.
INC=incipit.
N=natalis.
omp=omnipotens.
sacrosñs &c.=sacrosanctus &c.
sñs, sñe &c.=sanctus, sancte &c.
sñficare &c.=sanctificare &c.
semñ=sempiterne.
Sps &c.=Spiritus &c.
Xrs &c.=Christus &c.
Xrianus &c.=Christianus &c.

OTHER ABBREVIATIONS.

- Amb. = Ambrosian Sacramentary.
Ball. = Ballerini.
Bianch. = Bianchini.
diff. = differences.
Edd. = a consensus of Bianch., Mur. and Ball.
Gel. = Gelasian Sacr.
Gerb. = Gerbert.
Greg. = Gregorian Sacr.
Leofr. = Leofric Missal.
marg. = margin of the MS., usually the outer one.
Men. = Ménard.
Miss. Drum. = Missale Drummondense.
Miss. Franc. = Missale Francorum.
Miss. Gall. = Missale Gallicanum vetus.
Miss. Goth. = Missale Gothicum.
Mur. = Muratori.
Pam. = Pamelius.
postcom. = postcommunion.
Rom. Miss. = Roman Missal (modern).
Rom. Pont. = Roman Pontifical (modern).
Sacr. Gall. = Sacramentarium Gallicanum.
super obl. = *super oblata*.
super or ad pop. = *super or ad populum*.
super sind. = *super sindonem*.
W. = Warren.

ADDENDA AND CORRIGENDA.

On p. 7, note 7, *for suggest* *read suggests*

- „ 12, line 1, *for scōrum* *read supplicum*
- „ 17, note 3, *for Sacra* *read sacra*
- „ 25, line 21, *to the words contra...pugnaturi add the reference Eph. vi. 12*
- „ 26, line 3, *for Oīm̄ read Om̄*
- „ 26, line 21, *for ut read et*
- „ 33, line 7, *add munera after tuo*
- „ 39, note 11, *for S. Matt. xvi. 8 read 18*
- „ 42, line 8, *for Pater read Pastor*
- „ 52, line 1, *to the words foveas...incidere add the reference 1 Tim. vi. 9*
- „ 63, note 4, *add "or supply quae sumus before ut from Gel. (507 Mur.)"*
- „ 78, line 24, *for et read ut*
- „ 88, line 19, *for quae read qua*
- „ 92, line 22, *for Dñus read Dñe*
- „ 106, line 27, *for Michaelis read Michael*
- „ 157, line 1, *add Andreae after beati*

N.B. In a few cases the spellings coelum, &c. for caelum, &c., sc̄us, &c. for s̄cs, &c., S̄ps for S̄ps have crept in.

On p. 4, line 8, *s̄orum*, &c. occurs with some diff. in Miss. Drumm. p. 80, *nat. plur. virginum.*

LIBER SACRAMENTORUM.

93

[MENSE] APRILI¹

.....ut tibi gratae sint pro martyrum festivitate sanctorum et nobis conferant tuae propitiationis auxilium per.

Vere dignū. tibi enim festa² sollemnitas agitur, tibi dies sacrata celebratur, quam beati scī Tiburti martyris tui sanguis 5 in veritatis tuae testificatione profusus magnifico nominis tui honore signavit et ideo cum angelis &c.

Vere dignū. tuas enim Dñe virtutes tuasque victorias admiramur, quotiens in ecclesia³ tua horum dierum festa celebrantur, quos insignes confessorum tuorum et martyrum palmae 10 ad perennem memoriam, sollemnemque laetitiam fidelibus populis sacraverunt per.

Quos donis caelestibus satias Dñe, defende praesidiis ut noxiis omnibus expediti post saluta[ria]⁴ tua toto corde curramus* per.

15

[Grati]ae⁴ tuae, quaesumus Dñe, supplicibus tuis tribue largitatem ut mandata tua te operante sectantes et consolationem vitae praesentis accipient et futura gaudia comprehendant per.

* Cf. Cant. i. 3.

¹ MS. APRILE and so throughout the month at the head of every other page.

² Edd. *festiva*.

³ MS. *aeclesia* and so always.

⁴ A hole eaten into the parchment has destroyed the letters in brackets on either side. There is little doubt that *gratiae* is the right restoration, because a very similar prayer in Greg. (251 Mur.) begins in the same way: so Ambr. (391 Pam.) reads *salutaria* in former prayer.

VII. Item alia.

Praesta nobis Dñe misericordiam tuam s̄corum tuorum suffragiis imploratam et quos intercessores nostros esse tribuisti fac eos et maiestatem tuam iugiter exorare et salutaria 294
5 inpetrare pro¹ nobis per.

D̄s qui nos idoneos non esse perspiciens ad magnificentiam tuam sicut dignum est exorandam, eorum nobis qui tibi placuerunt praesidia contulisti praesta ut eorum precibus adiuvemur quorum providisti² miseratus auxilium per.

¹⁰ Exaudi Dñe populum tuum cum s̄corum tuorum tibi patrocinio supplicantem et temporalis vitae nos tribue pace gaudere et aeternae reperire subsidium per.

Adesto D̄s noster famulis tuis et oblationes nostras s̄corum tuorum placationibus propitiatus intende ut quod nostra fiducia 15 non meretur pia supplicatio reddat acceptum per.

Da nobis Dñe tuae pietatis effectum et commendantibus sc̄is tuis etiam nostra mun[era]³ propitius intuere per.

Vere dign̄. quoniam tui operis tuaeque pietatis est ut⁴ innumeræ⁵ s̄corum tuorum multitudini non solum credere in 20 Filium tuum Dñum nostrum sed etiam pro eo pati posse donat[u]m⁶ est ut quos iustificabat fides glorificaret [et]⁸ finis per.

Vere dign̄. tuas enim Dñe virtutes tuasque victorias admiramus, quotiens in ecclesia tua horum dierum festa celebrantur 25 quos insignes tuorum martyrum palmae ad perennem memoriam sollemnemque laetitiam fidelibus populis sacraverunt per.

VIII. Item alia.

Propitiare Dñe supplicationibus nostris et s̄corum tuorum suffragantibus meritis preces⁷ nostras dignanter exaudi per.

³⁰ Preces nostras Dñe quaesumus propitiatus admitte et ut digne⁸ tuis famulemur altaribus s̄corum tuorum nos interces- 295 sione custodi per.

¹ *pro* added above line.

² Apparently quite a recent hand has added *nobis* above line.

³ See p. 1, n. 4.

⁴ Edd. *quod.*

⁵ MS. *innumere.*

⁶ Two smaller holes have destroyed the letters in brackets.

⁷ MS. *praeces* and so usually.

⁸ MS. *dignae.*

Vere digni. quia tu es gloriosus in sc̄is tuis quibus et in confessione¹ virtutem et in passione victoriam contulisti propterea cum angelis &c.

Corporis sacri et pretiosi sanguinis repleti libamine quaesumus D̄s noster² quod pia devotione gerimus certa redemptione 5 capiamus per.

Tuere D̄ne populum tuum et salutaribus praesidiis semper adiutum beneficiis attolle continuis et mentis et corporis per.

VIII³. Item alia.

Omp̄ semp̄ D̄s qui sc̄orum tuorum nos intercessione custodis 10 praesta⁴ ut quorum foveamur meritis proficiamus piae confessionis exemplis per.

Supplicatio tibi nostra D̄ne et grata pariter existat oblatio quae cum pro sc̄orum tuorum commemoratione defertur indulgentiam nobis iisdem⁵ suffragantibus consequatur per. 15

Vere digni.⁶ qui non solum martyrum sed etiam confessorum⁷ tuorum es virtute mirabilis. licet enim illi passione sint clari qui manifestis acerba⁸ supplicia sustinuere tormentis etiam isti tamen occultae proposito castigationis afflitti et cruciati spiritalis⁹ observantiae disciplinis illorum sunt vestigia subsecuti per. 20

X. Item alia.

Hostias D̄ne tuae plebis intende et quas in honorem sc̄orum tuorum devota concelebrat proficere sibi sentiat ad medellam per.

Vere digni. qui dum confessores tuos etiam nunc tanta festivitate glorificas simul et nullum apud te sc̄um propositum doces 25 esse sine praemio et praeter duriora certamina fragiles quosque ad tuae retributionis munus invitatis per.

96 Sumentes pignus caelestis arcani et in terris positi iam superno pane satiati supplicamus D̄ne deprecantibus sc̄is tuis ut quod in nobis mystice¹⁰ geritur veraciter impleatur per. 30

¹ MS. confessionem.

² Bianch. supplies *ut* in margin, which Mur. and Ball. insert in text.

³ Edd. mark the ninth service as beginning with the previous collect but wrongly.

⁴ MS. *presta*, and so often.

⁵ MS. *hisdem*, and so usually.

⁶ The readings in Miss. Goth. (644 Mur.) of this preface are noticeable: *manifeste, acerua, tormenta, occulte, om. et, spiritali.*

⁷ Here in margin *confessori* in red ink.

⁸ MS. *acerua.*

⁹ MS. *spirituali.*

¹⁰ MS. *mysticae.*

Impetret quaesumus Dñe fidelibus tuis auxilium oratio iusta
scorum et in quorum sunt celebritate devoti fiant in eorum per-
petua sorte participes per.

XI. Item alia.

5 Prosint nobis Dñe quaesumus tuorum suffragia collata scorum
ut quae nostris non possumus orationibus obtainere¹ placentium
tibi precibus adsequamur per.

Scorum Dñe martyrum tuorum supplicationibus tribue nos
foveri ut quorum venerabilem (diem)² annuo frequentamus ob-
sequio eorum et intercessionibus commendemur et meritis per.

XII. Item alia.

Ds qui ad deprecandum te conscientiae nostrae perspicis³
non sufficere facultatem cunctos martyres tuos fac orare pro
nobis quos digne possis audire per.

15 Offerimus tibi Dñe fidelium tuorum dona sollemnia scorum
martyrum interventionibus confidentes ut quod nos exsequimur
minus idonea servitute illorum potius meritis efficiatur acceptum
per.

Vere digni qui sic hostis antiqui machinamenta destruxit ut
20 diabolo⁴ quem sua virtute prostraverat etiam scos suos spiritu
veritatis armatos redderet fortiores ne vel saevitiam metuerent
persequentum vel de promissae beatitudinis aeternitate dubi-
tarent quorum gloriam⁵ hodierna festivitate recolentes hostias
tibi laudis offerimus cum angelis &c.

25 Consecuti gratiam⁶ muneric sacri supplices Dñe te rogamus
ut inplorantibus pro nobis scis martyribus tuis divinae virtutis
effectum quem corporaliter sumpsimus spiritualiter sentiamus per.

Protege Dñe plebem tuam cum scorum tuorum patrocinio 297
supplicantem et in tua pietate confisam interius exteriusque
30 purifica ut per haec quae divino sacrificio gustaverunt et
mentium salutem mereantur et corporum per.

¹ MS. *optinere* and so elsewhere.

² The word *diem* or its equivalent om. in MS.

⁴ MS. *diabulo*.

⁵ MS. *gloria*.

³ MS. *prespicis*.

⁶ MS. *gratia*.

XIII. Item alia.

Praetende nobis Dñe misericordiam tuam et sc̄os tuos quorum nos fecisti patrociniis adiuvari tribue maiestatem tuam iugiter exorare pro nobis per.

Suscipe Dñe sacrificium placationis et laudis quod nos 5 interventibus sc̄is et perducat ad veniam et in perpetua gratiarum constitutat actione per.

Repleti substantia reparationis et vitae quaesumus Dñe Ds̄ noster ut per ea quae nobis munera dignaris praebere¹ caelestia per haec eadem tribuas² nos inherere³ caelestibus per. 10

Protector in te sperantium Ds̄ salva populum tuum tuere dispone ut a peccatis liber ab hoste securus in tua semper gratia perseveret per.

XIV. Item alia.

Propitius esto Dñe plebi tuae et auxilium nobis de sancto* 15 celerius fac adesse per.

Ostende nobis Dñe misericordiam tuam et salutaris tui dona concede per.

Laudis tuae Dñe hostias immolamus quibus nos et praesentibus exui malis confidimus et futuris per. 20

Vere digni maiestatem tuam suppliciter exorantes ne perire patiaris quibus tanta remedia providisti et conlata praeisdia non ad cumulum reis damnationis eveniant sed potius ad effectum salvationis accedant per.

Ab omni nos Dñe quaesumus vetustate purgatos sacramenti 25 veneranda perceptio in novam transferat⁴ creaturam per.

298 Non praejudicet quaesumus Dñe fidelibus tuis nostra⁵ minus idonea deprecatio servitutis sed merita nostra praevincens ecclesiam tuam sanctifica guberna salva prosequere et tibi sine cessatione devotam perpetua redemptione confirma per. 30

XV. Item alia.

Exaudi Dñe preces nostras et sc̄orum martyrum nos tuere praesidiis per.

* Ps. xix. (=xx.) 2.

¹ MS. *praeuere.*

² MS. *tribues.*

³ *inherere*, and so usually.

⁴ Mur. and Ball. read *conferat.*

⁵ MS. *nostrae* (*e* erased).

Respice Dñe munera quae in sc̄orum tuorum commemoratione deferimus ut quorum honore sunt grata eorum nobis fiant intercessione perpetua per.

Vere dign̄. te enim laudant et benedicunt omnes sc̄i tui quibus 5 et in confessione virtutem et in passione victoriam contulisti per.

Praesta Dñe D̄s noster ut quorum nobis festivitate votiva sunt sacramenta eorum salutaria nobis intercessione reddantur per.

Tuere Dñe supplices tuos sustenta fragiles purga terrenos 10 et inter mortalium tenebras mortales¹ ambulantes tua semper luce vivifica atque a malis omnibus clementer erectos ad summa bona pervenire concede per.

XVI. Item alia.

Praesta quae sumus Dñe ut martyrum tuorum iugiter celebremus meritum quorum continuum sentimus auxilium per.

Sacrificium tibi Dñe pro sc̄orum martyrum nataliciis immolamus ut quorum gaudemus praesidiis gloriam frequentemus per.

Vere dign̄. cognoscimus etenim Dñe sc̄orum nos martyrum deprecatione muniri maiestatem tuam profusius implorantes ut 20 et temporaliter his patrociniiis nos foveri et spiritualiter praecipias adiuvari per.

Da nobis quae sumus Dñe ut cum martyrum sollemnitate 299 sc̄orum perpetua tuitione laetemur per.

Exsultet Dñe populus Christianus de magnorum Fili tui 25 glorificatione membrorum et quanto eminentiora sunt caeteris tanto magis de eorum culmine inferiora congaudeant per.

XVII. Item alia.

Esto propitius Dñe quae sumus plebi tuae et suffragantibus sc̄is tuis tribue nobis veniam peccatorum. concedas² placatus et 30 pacem ut propitius largiaris auxilium per.

Suscipe Dñe quae sumus preces nostras et huius oblationis obsequium quod in sc̄ae³ martyris tuae commemoratione offerimus ad placationem tui nominis copiosa nobis fac provenire clementia et ad gaudium nobis transeat sempiternum per.

¹ Either *mortalium* or *mortales* may be a mistake or variant, but there are no marks to indicate this.

² Mur. and Ball. *concede.*

³ MS. *sce.*

Vere dignū quoniam tu sc̄is tuis et patientiam tolerantiae et in beati fine certaminis das triumphum per.

Sacris reparati mysteriis suppliciter¹ exoramus ut interventibus² sc̄is tuis adprehendamus rebus effectum quod actionibus celebramus affectu³ per.

Creator populi tui D̄s atque⁴ reparator tuere supplices tuere misericordiam postulantes ut †satisfactio pro se intercedente sc̄um illum†⁵ et instituta bona recipient et restaurata custodiant per.

XVIII. Item alia.

10

Concede D̄ne populo tuo veniam peccatorum et religionis augmentum⁶ atque ut ei tua dona multiplices sc̄orum martyrum tuorum patrocinia fac adesse per.

Suscipe D̄ne propitius ecclesiae tuae munera et sc̄orum precibus nos tuere qui tuae iustitiae sunt placentes per.

Vere dignū quia te benedicunt et laudant omnes sc̄i tui quibus et in confessione virtutem et in passione gloriam contulisti per.

Sc̄orum †percipientibus⁷ D̄ne quaesumus salus et mentium praestetur et corporum ut doni tui fiat nobis et benedictio copiosa et larga protectio per.

Da auxilium D̄ne quaesumus maiestati tuae potestatique subiectis et quidquid suis meritis non praesumunt sc̄orum tuorum precibus consequantur per.

15

20

XVIII. Item alia.

Adesto D̄ne precibus nostris quas in sc̄orum tuorum com- 25 memoratione deferimus ut qui nostrae iustitiae fiduciam non habemus eorum qui tibi placuerunt meritis adiuvemur⁸ per.

¹ MS. *suppliciter*.

² MS. *intervenibus*.

³ So MS. *? affectum*. Bianch. followed by Mur. and Ball. retains *affectu* and reads *effectu* for *affectum*, considering *rebus* and *actionibus* variants inserted in text.

⁴ MS. *adque*, and so often.

⁵ The reading here is corrupt and not easy of correction.

⁶ MS. *aumentum*, and so always.

⁷ So MS. Perhaps *merita* (or equivalent) has fallen out. Bianch. suggest *precibus* in margin, and Mur. and Ball adopt it into text.

⁸ MS. *adiuveremur*.

Exaudi Dñe Ds noster cum scorum tuorum tibi patrocinio supplicantes ut quorum celebramus triumphos possimus retinere constantiam per.

Praetende nobis Dñe misericordiam tuam et scos tuos 5 quorum nos dedisti patrocinii adiuvari¹ tribue maiestatem tuam iugiter exorare pro nobis per.

Auxiliare Dñe fragilitati nostrae ut tuorum intercessione scorum non reprobemur meritis quos tantis deputare dignaris officiis per.

10 Tribue quasumus Dñe donis tuis libera nos mente servire ut intervenientibus scis tuis munera quae deferimus et medelam nobis operentur et gloriam per.

Vere dign. quia tu es glriosus in omnibus scis tuis* quibus et in confessione² virtutem et in passione gloriam contulisti per.

15 Vere dign. quoniam tui operis tuaeque virtutis est quod scis tuis non solum credere in Filium tuum Dnm Ihm Xrm sed etiam pro eo pati posse donatum est ut quos iustificabat fides glorificaret et finis per.

Saci corporis et sanguinis pretiosi renovati³ libamine quae- 20 sumus Dñe clementiam tuam ut quod frequenti devotione gerimus certa redēptione capiamus per.

Conserua Dñe populum tuum et quem salutaribus praesidiis 301 non desinis adiuvare perpetuis tribue gaudere beneficiis mentis et corporis per.

25

XX. Item alia.

Scorum tuorum Dñe precibus adiuvemur et quod possibilitas nostra non obtinet eorum nobis postulatione donetur per.

Hostiam nostram quasumus Dñe sci Laurenti martyris tui et confessio veneranda et beata commendet oratio per.

30 Vere dign. qui nos per mundi caligines tamquam luminaribus caeli scorum tuorum exemplis instituens⁴ et intercessione prosequeris per.

Inter innumera Dñe pietatis tuae subsidia huic fragilitatem nostram confidimus non relinqu quia tanta nobis placentium 35 tibi patrocinia sunt provisa per.

* Cf. Ps. lxvii. (=lxviii.) 35.

¹ MS. adiubari.

² MS. confessioni.

³ MS. renobati.

⁴ So MS.; Edd. read instituis.

Dominus errantes in via posse redire veritatis lumen ostendis¹
da cunctis qui Christiana professione censentur et illa respuere
quae² huic inimica sunt nomini et ea quae sunt apta sectari per.

³Omper semper Dominus qui tuae mensae participes a diabolico iubes
abstinere convivio, da quaesumus plebi tuae ut gustu mortiferae 5
prophanitatis abieco puris mentibus ad epulas aeternae salutis
accedant per.

Vere dignus. cuius ecclesia sic veris confessoribus falsisque
permixta nunc agitur ut tamen et fragilitatis humanae semper
cavenda mutatio et nullius sit desperanda conversio: quo magis 10
supplices te rogamus ut quia sine te non potest solida constare
devotio et firmis perseverantiam et resipiscentiam largiaris in-
firmis per.

Da quaesumus Dominue populo tuo a diabolicis quibus renunti-
302 avit laqueis abstinere et toto tibi corde prosterni per.

15

XXI. Item alia.

Majestati tuae nos Dominue martyrum supplicatio beata conciliet
ut qui incessabiliter actibus nostris offendimus continuis iustorum
precibus expiemur per.

Grata tibi munera nostra sint Dominue quae tuis sunt instituta 20
praeceptis et scorum festivitas gloriosa commendat⁴ per.

Vere dignus. te in scorum tuorum confessione⁵ laudantes
quorum dum sollemnia frequentantur copiosiora nobis fidei
proponuntur exempla, dum saepius victoriae revolvuntur cre-
briora nobis ministrantur auxilia, dum multipliciter⁶ uberioris 25
meritum praedicatur et gloria spes nobis aeternae beatitudinis
propensius intimatur per.

Repleti Dominue caelesti mysterio et benedictionibus suffragantum
gratias agimus nomini tuo qui nos et salutari munere comitaris
et scorum patrocinii benignus ad tollis per.

30

¹ Perhaps the simplest restoration of the text here is to insert *qui* before *errantes*
and to change *lumen* into *lumine*. In the other Sacramentaries however it runs *qui*
errantibus ut in viam possint redire, &c.

² MS. *qui*.

³ The usual marginal mark but without number is visible here, and some hardly
legible letters (I think *alia*) in middle of line between the two prayers *Domis errantes*
and *Omper semper Domis*.

⁴ There is no need to read *commendet* with Mur. and Ball.⁵ Mur. and Ball. *confessionibus*.

⁶ *Multipliciter* seems like a variant, but there are no marks to indicate this in
the MS.

XXII. Item alia.

Martyrum tuorum nos Dñe semper festa laetificant et quorum
celebramus meritum experiamur auxilium per.

Magnificamus Dñe nomen tuum omnipotens et misericors Deus qui
5 fragilitati nostrae subveniens non solum nobis mysteria divina
largiris sed etiam per quorum preces his digni reddamur per.

Vere dignus celebramus enim tuorum natalicia pretiosa*¹* iustorum
quaesumus dum cotidie*²* toto*³* resplendeant semper et incoantur
expleta et expletur iugiter incoanda per.

10 Frequenti sacramentorum perceptione satiati (ditati)*⁴* quaesumus
Dñe ut quorum honore geminantur salutifera nobis 303
oratione proveniant per.

Adsit Dñe misericordia tua populo scorum deprecatione
placatus*⁵* quae eum semper et purget a crimine et ab hoste
15 defendat, temporalibus provehat*⁶* adiumentis et ad scorum
gaudia sempiterna perducat per.

XXIII. Item alia.

Sacrae festivitatis nobis quaesumus Dñe dona multiplica
†cum et salutis nostrae vota recolimus et eorum qui tibi sunt
20 placiti patrocinii adiuvemur†*⁷* per.

Exercemus*⁸* Dñe gloriosa commercia offerimus quae dedisti
ut te ipsum mereamur accipere per.

Vere dignus. quoniam licet immensa sint omnia, quae initis
humanae sunt collata substantiae quod eam scilicet crearis ex
25 nihilo, quod tui dederis cognitione pollere, quod cunctis animan-
tibus summae rationis participatione praetuleris, quod tota
mundi possessione ditaris, longe tamen mirabilia sunt opera
ut terrenam mortalemque materiam non solum vivificaris ex-
stinctam sed effeceris et divinam per.

30

XXIV. Item alia.

Altaribus tuis Dñe munera terrena grataanter offerimus ut
caelestia consequamur, damus temporalia ut sumamus aeterna
per.

¹ MS. *praetiosas*, but the final *s* altered into the *i* of *iustorum*.

² MS. *cotidiae*. ³ *orbe* seems to have been omitted.

⁴ MS. *ditati*. ⁵ So MS. (for *placata*?). ⁶ MS. *proveat*.

⁷ MS. *adiubemur*: the text can hardly stand as it is: *?ut cum sal—recolimus corum*
&c. as Edd. ⁸ Edd. *exercentes*. ⁹ MS. *quo*.

Vere dignū. quis enim aut possit aut audeat a tua laude cessare perpendens mirandaē dispositionis¹ effectus quod de substantiae genere peccatricis immaculata hostia gigneretur cuius pro eiusdem reatu naturae possis immolatione placari per.

XXV. Item alia.

5

Da nobis haec quaesumus Dñe frequentata² mysteria quia 304 quotiens hostiae tibi placatae³ commemoratio celebratur opus nostrae redemptionis exercetur⁴ per.

Vere dignū. quia cum totus mundus experiatur et cernat⁵ generis humani principia deiecta erigi inveterata renovari et ad 10 culmen subacta reduci sicut veteres sancti⁶ quod credidere iiiii. ends here. faciendum cognoscit impleri sic fiducialiter quae nunc promittuntur exspectat per.

XXVI. Item alia.

Sacrificium Dñe celebрамus quod ita nobis debet esse per- 15 petuum sicut nos eius opere fieri iugiter desideramus aeternum per.

Pascali SC F SP⁷.

Vere dignū. qui se ipsum tibi pro nobis offerens immolandum idem sacerdos et sacer agnus exhibuit per. 20

Tribue nobis Dñe misericordiam tuam per quam et nostris reatus possimus absolvī et his mysteriis convenienter aptari per.

XXVII. Item alia.

Omp̄ semp̄ Ds̄ qui sc̄orum martyrum confessionibus ecclesiae 25 tuae sacrum corpus exornas da nobis quaesumus ut et doctrinis eorum tibi placentia et pio sequamur auxilio⁸ per.

¹ N.B. not depositionis. The is is, I think, an abbreviation, which the editors have mistaken for e.

² ?frequentare as in Gel. (518 Mur.).

³ ?placitae.

⁴ MS. exercitur.

⁵ There are marks in the margin by et cernat which I could not decipher.

⁶ The n in sancti seems erased, and there are marks above and below it which I could not decipher: it is noticeable that sancti is very seldom written in full.

⁷ These words are so faint now as to be almost illegible. They are in black ink and on the same line as the end of the last prayer.

⁸ Mur. and Ball. exemplo.

Exaudi Dñe sc̄orum preces et quas merita nostra destituunt sc̄orum tuorum commendatio reddat acceptas per.

Suscipe Dñe munera tuorum votiva populorum et eorum tibi grata[†] precibus pro quorum sollemitatibus[‡] offeruntur per.

Vere dign. qui nos sc̄orum martyrum tribuis gloriose[§] indesinenter celebrare victorias. isti sunt enim nobis[¶] confessores illius nominis in quo nobis unicum salutis nostrae praesidium^{*} Pater aeterne[¶] posuisti et ut ad eius cognitionem possimus 305 accedere parvularum mentium fidem eorum et testificationibus instruis[¶] et intercessionibus benignus attollis per.

Sc̄orum precibus Dñe confidentes quaesumus per ea quae sumpsimus aeterna remedia capiamus per.

Supplicem tibi populum Dñe tua munitione custodi nec difficulter quod pie quod iuste postulat consequatur cui sc̄orum 15 tuorum merita suffragantur per.

XXVIII. Item alia.

Hostias tibi Dñe sc̄orum tuorum dicatas meritis benignus adsume et ad perpetuum nobis tribue provenire subsidium per.

Praesta nobis Dñe quaesumus universa peccata pariter atque 20 pericula corporis et mentis evadere quos innumerabilium martyrum pia confessione circumdas per.

Sacrificium tibi Dñe laudis offerimus in venerabilium commemoratione sc̄orum. da quaesumus ut quod illis contulit gloriam nobis proficiat [ad]⁷ salutem per.

Vere dign. qui nos beatorum martyrum palmas in diebus 25 quos suo sanguine signavere venerantes in tua exultare⁸ potentia in tuo Dñe tribuis⁹ semper honore gaudere per.

Sumpsimus Dñe sc̄orum tuorum sollemnia celebrantes

* Acts iv. 12.

¹ *sint* or its equivalent (? *esse concede* cf. note) must be supplied.

² Mur. and Ball. *solemnitate*.

³ MS. *gloriosas?* with unintelligible marks under *sa.*

⁴ Edd. om. *nobis* here.

⁵ MS. *aeternae*.

⁶ MS. *instrues*.

⁷ A nearly perpendicular narrow hole in the parchment has destroyed this word and several other letters in succeeding lines.

⁸ MS. *exaltare*.

⁹ MS. *tribues*.

caelestia sacramenta quorum suffragiis quaesumus largiaris ut quod temporaliter gerimus aeternis¹ gaudiis consequamur per.

XXVIIII. Item alia.

Apostolica nos muniat Dñe semper oratio ut iisdem suffragatoribus dirigatur ecclesia quibus principibus gloriatur per. 5

S̄corum tuorum[‡] miseris esto Dñe refugium singulare 306 quorum pro nobis et honore placeris et merito per.

Ad martyrum tuorum Dñe festa venientes cum muneribus nomini tuo dicatis occurrimus ut illis reverentiam deferentes nobis veniam consequamur per. 10

Vere dign̄. quoniam tu es gloriosus in sanctis* quibus et in persecutione tolerantiam tribuis³ et in passione victoriam contulisti per.

Memento Dñe quaesumus condicionis humanae ut sc̄i tui pro nobis et clementiam tuam semper exorent et incessabiliter 15 audiantur per.

XXX. Item alia.

Protege nos Dñe tuorum deprecatione (iustorum)⁴ sc̄orum ut quorum circumdamur suffragio foveamur auxiliis per.

Da nobis quaesumus Dñe semper haec tibi vota deferre quibus 20 sc̄orum tuorum natalicia⁵ celebrantes tuam gloriām praedicemus per.

Vere dign̄. quia sc̄orum tuorum sollemnia repetentes⁶ quorum veneranda confessio et mirabilia tuae virtutis explevit et illis prae- 25 miūm caeleste quaesivit et nobis patrocinia praeparavit per.

Prosint nobis Dñe iustorum tuorum frequentia sollemnia quoniam quanto fragiliores sumus tanto tibi placentibus praesi- diis indigemus per.

* Cf. Ps. lxvii. (=lxviii.) 35.

¹ MS. It. alia faint (by mistake) above gerimus aeternis.

² intercessione (or an equivalent) seems to have fallen out after tuorum.

³ Either for tribuisti or else perhaps a variant for contulisti.

⁴ MS. * iustorum * ⁵ Mur. and Ball. natalia. ⁶ ? repetimus as Edd.

XXXI. Item alia.

Peccatorum nostrorum Dñe multitudine praevalente ad¹
 sc̄orum tuorum (Dñe)² annua festa recolimus singulare suffragium per eos tuam misericordiam deprecantes quorum nos
 5 voluisti patrocinii adiuvari per.

Oferentium tibi munera quaesumus Dñe ne delicta respicias
 sed intercessorum merita propitius intuere per.

Vere dign̄. te in tuorum glorificantes confessione sc̄orum qui
 mirabili dispensatione sapientiae tuae et illis beatitudinem 307
 10 sempiternam et fragilitati nostrae congrua praeparasti subsidia
 ut quos ad te placandum praevideris³ dignos eorum qui tibi
 placuerunt dignis precibus propitiatus intenderis³ unde supplices
 imploramus ut sicut illos manet aeterna felicitas sic pro nobis
 eorum deprecatio continuata non desit per.

15 Peccavimus tibi omnipotēt et misericors Ds remedium non habemus
 nisi miserearis nobis tuorum deprecatione sc̄orum per.

XXXII. Item alia.

Da nobis omnipotēt et misericors Ds ut sc̄orum tuorum natalicia
 celebrantes quorum praedicamus triumphos eorum fidem veraciter
 20 imitemur per.

Oferimus Dñe munera tuorum tibi sollemnitatibus grata
 sc̄orum tuam clementiam deprecantes ut quod ad illorum gloriam
 nobis proposit ad veniam per.

Vere dign̄. quoniam⁴ martyrum beatorum pro confessione tui
 25 nominis venerabilis sanguis effusus sicut tua miracula manifestat
 qui perficis in infirmitate virtutem*, ita nostris et studiis dat
 profectum et fragilitatibus praestat auxilium per.

XXXIII. Item alia.

Sc̄is intervenientibus Dñe tibi servitus nostra complacet et
 30 obsequia munerum fiant praesidia devotorum per.

* 2 Cor. xii. 9.

¹ Mur. and Ball. om. *ad* here, but by retaining it (=at the time of) we remove the difficulty of construction; *sing. suffr.* is object after *recolimus*, and *tuam miseric.* after *deprecantes*, though Bianch., who retains the *ad*, does not see this.

² *Dñe* redundant.

³ There seems no reason for changing these to *praevideres* and *intenderes* with the editors.

⁴ MS. *quorum*.

Aspice nos Dñe precibus exoratus venerandi martyris Gregori tua miseratione concedens ut sicut nobis eius passio contulit hodiernum in tua virtute conventum (laetitiam)¹ ita suffragetur et meritum per.

Fiat Dñe quae sumus hostia sacranda placabilis pretiosi cele- 5
308 britate martyrii quae et corda² nostra purificet et tuorum tibi vota conciliet.

Vere dign³. propensius exorantes ut sicut infirmitati nostrae praescius contulisti subsidia copiosa iustorum ita nobis eorum tribuas intercessione resoveri per. 10

Exaudi nos Dñe clamantes ad te et quos non deseris sacramentis necessariis attolle praesidiis per.

IN DEDICATIONE³.

XXXIIII. Item alia.

Ds qui beati Petri apostoli dignitatem ubique facis esse 15 gloriosam praesta quae sumus ut et doctrina semper ipsius foveamur et meritis per.

Suscipe Dñe quae sumus hostias quas maiestati tuae in honore beati apostoli Petri cui haec est basilica sacra deferimus et eius precibus nos tuere per. 20

Vere dign³. qui ut in omni loco dominationis tuae* beati Petri apostoli magnificis⁴ potestatem non solum ubi venerabiles eius reliquiae conquiescunt sed ubicunque pretiosa reverentia fuerit invocata tribuis⁵ esse praesentem ut⁶ nunc etiam perseverare demonstres quod in omnem terram sonus eius exeat et 25 toto orbe salutaria verba decurrant† per.

Benedicimus Dñe misericordias tuas qui nos incessabiliter beati apostoli tui Petri sinis commemoratione foveri suppliciter exorantes ut cuius sollemnia gerimus patrocinia sentiamus per.

* Ps. cii. (=ciii.) 22.

† Ps. xviii. (=xix.) 4.

¹ *laetitiam* is apparently a variant for *conventum*: the MS. reading is *laetiam*, the letters *ti* being added in the margin by a recent hand.

² MS. *peccata* in text and *corda* in margin, but *peccata* is the reading of Gel. (678 Mur.) and *pectora* of Amb. (375 Pam.).

³ These words are in red ink in the margin.

⁴ MS. *magnificis*.

⁵ MS. *tribues*.

⁶ Bianch. considers this *ut* redundant: Mur. and Ball. om. it.

XXXV. Item alia.

Si vis potens es mundare* Dñe et quam vox iniquitatis nostrae non obtinet tuorum nobis precibus veniam donare s̄corum per.

5 Suplices Dñe te rogamus ut quamvis¹ offensiones nostrae 309 impedian recordatione tamen martyrum tuorum munus nostrum non sit ingratum per.

Vere dign̄ prostrato corde poscentes ut quamvis tanta sint nostra facinora quibus etiam cum innumerabilibus² s̄corum 10 suffragiis laboremus tu tamen immensa pietate concedas ne scelera magis nostra praevaleant quam satisfactio pro nobis copiosa iustorum per.

Praesta Dñe quaesumus ut quam immensis erroribus aggravati fiduciam conscientiae non habemus martyrum tuorum nobis 15 supplicatio beata subveniat per.

XXXVI. Item alia.

Prosint meritis³ Dñe patrocinia multiplicata s̄corum et iniustias nostras tot oratio beatorum pro nobis fusa dissolvat per.

Ne quaesumus Dñe pro nostris excessibus munera delata 20 despicias sed pro tuorum intercessione s̄corum potius ad indulgentiam convertere supplicibus per.

Vere dign̄ tu etenim Dñe discernis populum tuum et⁴ ad martyrum festa multitudo conveniat qui in tuorum vere fidelium 25 sint parte cognoscis; atque ideo in nulla remaneat diaboli portione qui in s̄corum cupis⁵ sorte numerari per.

Annue quaesumus Dñe sacris martyribus tuis ut opem nobis suae deprecationis impendant et iram tuam quam⁶ nostris pravitudibus meruimus evadamus per.

XXXVII. Item alia.

30 Non obruamur Dñe quaesumus immensis molibus peccatorum qui ubique sc̄is tuis (Dñe)⁷ deprecantibus exoramus ut malis 310

* S. Luke v. 12.

¹ MS. *quamvis.*

² MS. *innumeribus.*

³ ?for *immeritis* or *miseris.*

⁴ *cum* (or its equivalent) seems to have fallen out here.

⁵ MS. *cupis.* This preface as a whole is unsatisfactorily put together.

⁶ MS. *qua?*

⁷ *Dñe* redundant.

nostris offensus praesentes hostias non repellas sed tibi nos placitos sacramenti virtute perficias per.

Vere dignū. donari nobis suppliciter exorantes ut sicut scī
tui mundum in tua virtute vicerunt* ita nos a mundanis erroribus
postulent expediti per. 5

Quia nostrae voces Dñe non merentur audiri scōrum tuorum
interventio quaesumus sit accepta (fiat grata¹) pro nobis per.

XXXVIII. Item alia.

Preces nostras Dñe propitiatus admitte et ut digne tuis
famulemur altaribus, scōrum tuorum nos intercessione custodi 10
per.

Tribue nos Dñe quaesumus donis tuis libera mente servire ut
purificante nos gratia tua iisdem quibus famulamur mysteriis
emundemur² per.

Vere dignū. tibi etenim Dñe³ sacra festivitas agitur tibi dies 15
sacrata celebratur quam beatorum martyrum tuorum sanguis
in veritatis tuae testificatione profusus magnifico nominis tui
honore signavit per.

Omp̄ semp̄ Ds̄ qui fragilitati nostrae consulens adsidua⁴ nos
scōrum celebritate solaris da nobis sub patronis talibus con- 20
stitutis et perpetua securitate muniri et salutari gaudere pro-
fectu per.

Grata tibi munera nostra sint Dñe quae et tuis sunt in-
stituta praeceptis et scōrum tuorum festivitas gloriosa com-
mendat per. 25

Vere dignū. tuas enim Dñe virtutes tuasque victorias ad-
miramus quotiens in ecclesia tua horum dierum sollemnia
celebramus quos insignes confessorum tuorum et martyrum
palmae ad perennem memoriam scāmque laetitiam fidelibus
populis sacraverunt per. 30

Quaesumus Dñe Ds̄ noster ut divina mysteria quae in
311 tuorum commemoratione scōrum frequentamus actu subse-
quamur et sensu per.

* S. John xvi. 33.

¹ MS. fiat grata.

² Mur. and Ball. emendemur.

³ MS. Sacra.

⁴ In the MS. the first d looks as if a p or f was first intended.

Adesto Dñe populo tuo cum s̄corum patrocinio supplicant
ut quod propria fiducia non praesumit suffragantium meritis
consequatur per.

XXXVIIII. Item alia.

5 Omp̄ semp̄ D̄s qui nos idoneos non esse perpendis ad maiestatem tuam sicut dignum est exorandam da s̄cos martyres tuos pro nostris supplicare peccatis quos digne possis audire per.

Adiuva nos Dñe tuorum prece s̄corum ut quorum festa gerimus sentiamus auxilium per.

10 Oblationem familiae tuae Dñe s̄corum martyrum praesidia deputata commendent et ut tibi grata sint placentium tibi supplicationibus offerantur per.

Vere dign̄. qui non solum debitum mortis antiquae¹ quo idem non tenebatur exsolvens pro debitoribus² repensavit sed 15 martyribus suis contulit ut quod humana substantia contra voluntatem sui Creatoris agendo contraxerat et praefixa lege fuerat solutura dum pro testimonio Creatoris sponte susciperent fieret eis de reatu iustitia et poena transiret ad gloriam per.

XL. Item alia.

20 Sint tibi placita Dñe populi tui votiva sacrificia et quod fragilitas nostra non impetrat eorum supplicatio pro quorum gloria deferuntur obtineat per.

Dicata nomini tuo munera Dñe s̄corum tuorum pro nobis satisfactio prosequatur ut offensae nostrae per eos qui in conspectu tuo digni sunt relaxentur per.

Vere dign̄. qui ad maiorem triumphum de humani generis hoste capiendum praeter illam gloriam singularem qua ineffabilibus modis Dñi virtute prostratus est ut etiam a s̄cis martyribus superaretur efficit atque in membris quoque suis victoria 312 30 sequeretur quae praecessit in capite per.

XLI. Item alia.

Exaudi Dñe preces nostras et ut digna sint munera quae oculis tuae maiestatis offerimus subsidium nobis tuorum concede s̄corum per.

¹ MS. *antique*.

² MS. *devisoribus*, and so elsewhere.

Vere dignū. tui enim operis Dñe tuaeque virtutis est ut inimicus humanae substantiae non tantum †¹Filium tuum Dñum nostrum sed etiam per sc̄os martyres² tuos debitrici³ suaē quondam naturae redderetur obnoxius et subditae sibi subderetur et ideo cum angelis &c. 5

XLII. Item alia.

Quaesumus Dñe Ds̄ noster ne apud iustitiam tuam peccata nostra nos adgravent quam tuae pietatis invicta miseratio†⁴ nec nos quamlibet innumeris gravari patiaris erroribus quos tantis voluisti sc̄orum tuorum suffragiis adiuvari per. 10

Respic propitius Dñe super haec munera quae et pro sc̄orum tuorum commemoratione deferimus et pro nostris offensionibus immolamus per.

Vere dignū. pugnavit enim in beatis martyribus tuis contra profanitatem mundi tuae fidei gloriosa confessio, contra irrationabilem saevitiam consequentum sapiens sc̄aque patientia, contra illecebras temporales spes coelestium †promissio†⁵ praeiorum, contra vitae praesentis affectum venturae salutis aeternitas; et in omnibus frementis machinamenta diaboli dextera tua in eis dimicante⁶ vicerunt per. 20

XLIII. Item alia.

Oblationes nostras quaesumus Dñe tua tibi dignatione fac 313 placitas quia nihil in nobis quod placare te possit nisi deprecantibus sc̄is tua nos⁷ propitiacione praevenias per.

Vere dignū. venerabilium martyrum praeconia recolentes 25 quoniam tui operis Dñe tuaeque virtutis est ut innumerae⁸ sc̄orum tuorum multitudini non solum credere in Filium tuum sed etiam pro eo pati posse donatum est ut quos iustificabat fides, glorificaret et finis⁹ per.

¹ per must have slipped out before *Filium* in MS.

² MS. *martyrestyres*.

³ MS. *devitrici*.

⁴ The MS. has a full stop after *miseratio*, but some verb seems to have fallen out such as *superavit*: the next clause, if correct, must be translated "nor suffer us to be weighed down with our errors, numberless though they are &c."

⁵ *promissio* seems a variant for *spes*.

⁶ MS. *demicante*.

⁷ MS. *nos nos*.

⁸ MS. *innumeris*.

⁹ MS. *fines*.

Et nataliciis sc̄orum Dñe et sacramenti munere vegetati
quaesumus ut bonis quibus per tuam gratiam nunc fovemur
perfruamur aeternis per.

Adsit Dñe quaesumus propitiatio tua populo supplicant ut
5 et¹ quod te inspirante fideliter² expetit tua celeri largitate
percipiat per.

MENSE MAIO

VIII. PRECES IN ASCENSA DÑI.

Adesto Dñe supplicationibus nostris ut sicut humani generis
10 Salvatorem consedere tecum in tua maiestate confidimus ita
usque ad consummationem saeculi manere nobiscum quemad-
modum es pollicitus* sentiamus per.

Omp̄ semp̄ D̄s tribue nobis munere festivitatis hodiernae ut
illuc filiorum tuorum dirigatur intentio quo in tuo Unigenito
15 tecum est nostra substantia per.

Exaudi nos misericors D̄s et da mentibus nostris quo Re-
demptor noster concendit attolli ut secundo Mediatoris adventu
manifesto munere capiamus quod nunc audemus sperare pro-
missum per.

20 Praesta nobis omp̄ et misericors D̄s ut quae visibilibus
mysteriis celebrando suscepimus invisibili consequamur effectu
per.

Da nobis Dñe non terrena sapere sed amare caelestia et
inter praetereuntia constitutos iam nunc inhaerere mansuris per.

25 Exaudi nos D̄s salutaris noster ut³ per haec sacrosancta 314
mysteria (commercia)⁴ in totius ecclesiae confidimus corpore
faciendum quod eius praecessit in capite per eundem Ih̄m X̄m
Dñm nostrum.

I.

30 Vere dign. qui post resurrectionem saeculis omnibus gloriosam
discipulis suis visu conspicuus tactique⁵ palpabilis usque in quad-

* S. Matt. xxviii. 20.

¹ Mur. and Ball. om. et, following Bianch.'s marginal suggestion.

² The MS. exhibits *fideliter* written *1ma manu* over some other word.

³ Mur. and Ball. *quia*, following Bianch.'s marginal suggestion.

⁴ MS. **commercia**.

⁵ MS. *tantoque*.

ragesimum diem manifestus adparuit ipsisque cernentibus est elevatus in caelum in id proficientibus per has moras ecclesiae primitivis ut et certius fieret¹ quod credidissent et plenius disserent quod docerent per.

II.

5

Vere digni. iusta enim nobis exsultatione laetandum est inter gaudia festivitatis hodiernae quia in caelos ascensio Mediatoris Dei et hominum hominis Ihu Xri* a nostra non est humilitate discessio dum et in ea gloria quam tecum semper habuit† et in ea natura est quam suam² fecit ex nobis ac si homo dignatus ¹⁰ existere est ut et³ nos divinitatis suaे tribueret esse participes propterea &c.

III.

Vere digni. quia mirantibus angelis angelorumque principibus Rex gloriae Dñusque virtutum resurrectionis beatæ primitis ¹⁵ throno tuae maiestatis oblatas⁴ in tua secum dextera conlocavit et ideo &c.

Communicantes et diem sacratissimum celebrantes ascensionis in caelum Dñi nostri Ihu Xri sed et memoriam venerantes &c. ²⁰

IV. Item alia.

³¹⁵ Vere digni. teque suppliciter exorare ut mentibus nostris tua inspiratione concedas quo Redemptor noster concendit attolli ut secundo Mediatoris adventu manifesto munere capiamus quod nunc audemus sperare promissum per hunc eundem Iham Xrm ²⁵ Dñum nostrum per quem te laudant angeli &c.

Praesta quaesumus omnipotens Ds ut nostrae mentis intentio quo sollemnitatis hodiernae gloriosus Auctor ingressus est semper intendat et quo fide pergit conversatione perveniat per.

* 1 Tim. ii. 5.

¹ MS. fierent.

³ Mur. and Ball. omit et.

† S. John xvii. 5.

² MS. sua.

⁴ MS. oblatus.

V. Item alia.

Exaltationem¹ nostrae condicionis humanae substantiae² respice Ds ut tua dignatione mundati sacramentis magnae pietatis* aptemur per.

5 Vere dign. ut sensibus nostris dignanter infundas ne terrenis affectionibus inhaerendo oculos ad caelestia non levemus ne infimis³ voluptatibus occupati mentes non valeamus attollere quo Salvator noster ascendit ne diabolica sectando vestigia a Xri consortio recedamus quia⁴ nemo potest summi verique⁵ Regis celsitudine delectari nisi qui pestifera †destructa†⁶ subversa | tyranni iura calcarit per.

v.
ends
here.

VI. Item alia.

Da quaesumus omnipotens Ds illo⁷ subsequi tuorum membra fidelium quo Caput nostrum Principiumque praecessit per.

15 Vere dign. in hac die qua Ihs Xrs Filius tuus Dominus noster Divini consummato fine mysterii dispositionis antiquae⁸ munus explevit⁹ ut scilicet et diabolum caelestis operis inimicum per hominem quem subiugarat elideret et humanam reduceret ad superna dona substantiam¹⁰ per.

20 Tribue quaesumus Domine ut illuc tendat Christianae nostrae devotionis affectus¹¹ quo tecum est nostra substantia per.

Communicantes et diem sacratissimum celebrantes quo Dominus noster unigenitus Filius tuus unitum sibi hominem nostrae substantiae in gloriae tuae dextera collocavit sed et memoriam &c.

* 1 Tim. iii. 16.

¹ MS. *exultatione*.

² ? *hum. subst.* a variant for *nostr. condic.* but see Amb. (374 Pam.).

³ MS. *infimi*.

⁴ MS. *qua.*

⁵ MS. *virique*.

⁶ MS. *•destructa* but Amb. (376 Pam.) reads *destructa subversaque*.

⁷ So MS.; editors needlessly alter to *illuc*.

⁸ MS. *antique*.

⁹ So MS. Mur. and Ball. *explicuit* following Bianch., who must have misread the MS., for he suggests *explevit* in margin.

^{dona}
¹⁰ MS. *substantiae*.

^f
¹¹ MS. *adfectus*. The *f* above *d* is wrong-shaped and recent: the *d* has a point in its midst.

X. ORATIONES PRIDIE PENTECOSTEN¹.

Dominus qui si velis² reddere quod meremur prius deficimus quam
merita supplicia perferamus quaesumus absolve nostros placatus
errores et ut possimus ad tua praecepta converti copiosa pro-
pitiatione nos praeveni per. 5

Clemens omp et misericors Dominus duritiam nostri cordis averte
qua nec³ verbera multiplicata metuimus nec tantis mysteriis
collata dona sentimus et tua nobis inspiratione concede ut et
delictis veniam postulemus et gratias pro nostra salvatione
reddamus per. 10

Dominus Dominus noster cuius est prima causa miserendi qua nomen
tuum timeamus et amemus cordibus nostris miseratus infunde
ut quae tibi non placent refutantes sincera tibi voluntate sub-
damur per.

Parce Dominus parce peccantibus et ut ad propitiationem tuam 15
possimus accedere Spm nobis tribue corrigendi per.

Item alia.

Omper semper Dominus qui pascale sacramentum quinquaginta
dierum voluisti mysterio contineri praesta ut gentium facta dis-
317 persio divisione linguarum* ad unam confessionem tui nominis 20
coelesti munere congregetur per.

Supplices tuam Dominus clementiam deprecamur ut qui prae-
venis semper mala merita nostra miserendo tibi placita †fieri†⁴
piis actibus et ieuniis salubribus expiando per.

Praesta quaesumus omp Dominus ut dignitas condicionis humanae 25
per immoderantiam sauciata medicinalis⁵ parcimoniae studiis⁶
reformatetur per.

Annue misericors Dominus ut qui Divina praecepta violando
paradisi felicitate decidimus ad aeternae beatitudinis redeamus
accessum per tuorum custodiam mandatorum per. 30

Adesto Dominus fidelibus tuis adesto supplicibus et terrestribus
non deseras adiumentis quos caelestium rerum facis esse par-
ticipes per.

* Cf. Gen. xi. 1—9.

¹ MS. Penticosten.

² MS. vellis.

³ Mur. and Ball. nos.

⁴ MS. piis. ^{?facias} is meant, or perhaps *sinas* (or equivalent) has fallen out.

⁵ MS. medicinali.

⁶ So MS., Editors studio.

Sacri nos Dñe munera operatio mundet et foveat, renovet¹ et donis societ sempiternis per.

Vere digni, qui ut ad id quod facta est reparetur humana condicio in uno eodemque Homine² suum cuique convenienter attribuis. corpus alitur³ escis anima ieuniis saginatur; nisi competentibus sustentata cibis⁴ membra non serviunt⁵, absque continentia non viget mentis imperium. in qua diversitate substantiae sic tuo moderamine nos gubernas ut quia sine his non potest constare quibus resovetur alterutrum hac⁶ temperie sumi praecipias qua utrumque vegetetur ac simul alimonia carni non desit unde subsistat et adsit observantia unde mens polleat per.

Sacris caelestibus Dñe vitia nostra purgentur †et†⁷ ut muneras tuis possimus semper aptari per.

Supplicem tibi Dñe plebem placatus intende et in tua misericordia confidentem clementia largiore comitare ut quia sine te non potest omnino consistere tuis beneficiis temporalibus gubernetur ut proficiat ad aeterna per. 318

IN PENTECOSTEN ASCENDENTIBUS A FONTE.

I.

20 Praesta nobis ineffabilis et misericors Ds ut adoptio quam in id ipsum sc̄us Sps advocavit⁸ nihil in dilectione terrenum nihil habeat in confessione diversum per.

Propitius Dñe quaesumus haec dona sanctifica et hostiae spiritalis oblatione suscepta nosmet ipsos tibi perfice munus aeternum per.

Vere digni, qui ascendit super omnes caelos* sedensque ad dexteram tuam prouissum Spm sc̄um in filios adoptionis effudit unde laetantes inter altaria tua Dñe virtutum hostias tibi laudis offerimus et caetera.

30 Hanc igitur oblationem quam tibi offerimus pro his quos ex aqua et Spu sc̄o† regenerare dignatus es tribuens eis remissio-

* Eph. iv. 10.

‡ S. John iii. 5.

¹ The Editors consider *renovet* a variant, but needless: *renovet et societ* balance *mundet et foveat*; the exact meaning of *societ* seems doubtful.

² MS. *hominem.*

³ MS. *alitus.*

⁴ MS. *civis.*

⁵ MS. *servient.*

⁶ MS. *ac.*

⁷ Edd. om. *et*, and properly.

⁸ The last three letters of *advocavit* are indistinct, being written over an erasure.

nem omnium peccatorum quae sumus placatus accipias eorumque nomina adscribi iubeas in libro viventium* per.

Communicantes et diem Pentecosten sacratissimum celebrantes quo Sanctps Sanctus apostolos plebemque credentium praesentia suae maiestatis implevit sed et memoriam venerantes &c. 5

Benedic Dene et has tuas creaturas fontis mellis et lactis et pota famulos tuos ex hoc fonte aquae vitae perennis qui est Sanctps veritatis† et enutri eos de hoc lacte et melle quemadmodum patribus nostris Abraham Isaac et Jacob†¹ introducere te eos in terram promissionis terram fluentem melle et lacte§. con- 10 iunge ergo famulos tuos Dene Spiritui sc̄o sicut coniunctum est 319 hoc mel et lac quo caelestis terrenaeque substantiae significatur unitio in Xristo Ihū Dene nostro per quem haec omnia &c.

II. Item alia.

Da nobis quae sumus Dene per gratiam Sanctps sc̄i novam² tui 15 Paracliti spiritalis observantiae disciplinam ut mentes nostrae sacro purgatae ieunio cunctis reddantur eius muneribus aptiores per.

IN IEIUNIO QUARTI MENSIS.

Concede nobis Dene praesidia militiae³ Christianae sc̄is in- 20 coare ieuniis ut contra spiritales nequitias pugnatur⁴ continentiae muniamur auxiliis per.

Des cuius mysteriis mundamur et pascimur praesta ut eadem sic temporaliter celebremus ut nobis experiamur aeterna per.

PRAESUMPTIO ET REPARATIO PRIMI HOMINIS.

Vere dignis. qui post illud⁵ ineffabiliter institutum divinae humanaeque naturae consortium Sponsi filios usque ad eius abscessum non posse ieunare praemonuit|| ne rudes animos parvolorum supernis eruditionibus imbuendos oneraret⁶ austerioribus disciplinis sed proficientibus exercitia maiora servaret 30 quibus uberiore dono Sanctps sc̄i sufficienter instructis ieunii subsequentis primitias dedicavit ut quia post creationem primi

* Ps. lxviii. (=lxix.) 28.

† S. John xiv. 17, &c.

§ Exod. xxxiii. 3.

|| S. Matt. ix. 15.

¹ Some word like *promisiisti* has fallen out. The punctuation of this benediction is curious: there are points after *lactis*, *veritatis*, *promotionis* and *lacte*.

² MS. *nova*.

³ MS. *militiae*.

⁴ MS. *pugnatori*.

⁵ MS. *illut.*

⁶ MS. *oneraret*.

hominis initium peccati concupiscentia¹ ministrarat post reparationem generis humani continentia fieret origo virtutum per.

Omn̄ semp̄ Ds̄ qui pascalis sollemnitatis arcanum hodierni mysterii plenitudine perfecisti da quae sumus ut filii tuae adoptionis effecti quam Dn̄us noster Ihs X̄s ad te veniens dereliquit² 320 mereantur † et³ pacem per.

Da quae sumus ecclesiae tuae misericors Ds̄ ut sc̄o Sp̄u congregata hostili nullatenus incursione turbetur per.

Hostias populi tui quae sumus Dñe miseratus intende et ut 10 tibi reddantur acceptae conscientias nostras sc̄i Sp̄us salutaris adventus emundet per.

Vere dign̄. in die sollemnitatis hodiernae quo humanam de varia superstitione substantiam sp̄u verae perficis religionis unitam per.

15 Adesto Dñe quae sumus populo tuo et quem mysteriis coelestibus imbuisti ab hostium furore defende per.

XI. IN DOMINICUM PENTECOSTEN.

Adesto Dñe precibus nostris ut adoptio quam in id ipsum sc̄us Sp̄s advocavit nihil in dilectione terrenum nihil habeat in 20 confessione diversum per.

Propitius Dñe quae sumus haec dona sanctifica ut hostiae spiritalis oblatione suscepta nosmet ipsos tibi perfice munus aeternum per.

Vere dign̄. haec tibi nostra confessio Pater gloriae semper 25 accepta sit de cordibus filiorum promissionis emissâ quia nihil sublimius collatum ecclesiae tuae probamus exordiis quam ut evangelii tui praeconia linguis omnium credentium ora loquuntur; ut et illa sententia quam superbae quondam turris extuctio meruit[†] solveretur et vocum varietas aedificationi ecclesiasticae non difficultatem faceret sed augeret potius unitatem per.

* S. John xiv. 27.

‡ Gen. xi. 1—9.

¹ MS. concupiscentiam.

² MS. dereliquid.

³ The *et* as Bianch. suggests seems superfluous unless some other word has fallen out before it, which is in this case not likely, because the quotation only requires *pacem*.

II.

CONTRA INIMICOS CATHOLICAE PROFESSIONIS.

Exaudi Dñe preces nostras et sicut profanas mundi caligines
 321 sc̄i S̄p̄us luce evacuasti sic hostes¹ Romani nominis et inimicos
 catholicae professionis expugna per. 5

CONTRA IMPETITORES.

D̄s qui vastatoris antiqui perfidiam virtute Filii tui et sc̄i
 S̄p̄us destruendo dedisti nobis de captivitate victoriam concede
 quaesumus ut qui nos impetere moliuntur potentiae tuae dextera
 conterantur per. 10

Accipe quaesumus Dñe munus oblatum et dignanter operare
 ut quod mysteriis agimus piis effectibus celebremus per.

Vere dign̄. clementiam tuam suppliciter exorantes ut sicut
 nobis aeternae securitatis aditum passione Dñi Ihu Xri et sc̄i
 S̄p̄us illuminatione reserasti sic etiam tranquillitatem vitae 15
 praesentis indulgeas² per quam tanti doni particeps devotio
 quieta proficiat et neglegentia et error³ illatus ad fidei trans-
 feratur augmentum per.

III. Item alia.

Purificet nos quaesumus Dñe munericis praesentis oblatio ut 20
 dignos sacra participatione perficiat per.

PRĒCE · SF⁴.

Mentes nostras quaesumus Dñe sc̄i S̄p̄us Divinis praeparet
 sacramentis quia ipse est omnium remissio peccatorum* per.

Communicantes et diem sacratissimum Pentecosten cele- 25
 brantes quo apostoli apostolorumque discipuli omnium charis-
 matum spiritalia dona sumpserunt sed et memoriam vene-
 rantes &c.

Adsit nobis Dñe quaesumus virtus S̄p̄us sc̄i qui⁵ et corda
 nostra clementer expurget et ab omnibus tueatur inimicis per. 30

322

XII. IN IEIUNIO MENSIS QUARTI.

Adesto Dñe supplicibus tuis ut hoc sollemne iejunium quod
 animis corporibusque curandis salubriter institutum est devoto
 servitio celebremus per.

* Cf. 1 John ii. 2; Acts x. 43.

¹ MS. *ostes*. An *h* added in margin by late hand.

² MS. *indulges*.

³ The emendation *terror* of Mur. and Ball. is quite unnecessary.

⁴ MS. PRĒCE · SF (meaning doubtful).

⁵ Mur. and Ball. *quae*.

Praesta Dñe Ds noster ut contra omnes fremitus¹ impiorum
mentis puritate vincamus et qui nos in sua confidentes virtute
moliuntur affligere a nobis ieunantibus subiugentur per.

Offerimus tibi Dñe quae dicanda tuo nomine tu² dedisti,
5 suppliciter exorantes ut sicut eadem nobis efficis sacramentum
ita fieri tribuas remedium sempiternum per.

Vere dign. post illos enim laetitiae dies quos in honorem
Dñi a mortuis resurgentis et in coelos ascendentis exigimus³
postque perceptum sc̄i Sp̄us donum necessarie⁴ nobis haec
10 ieunia sc̄a provisa sunt ut pura conversatione viventibus quae
Divinitus ecclesiae sunt collata permaneant per.

Refecti participatione munerae sacri quaesumus Dñe Ds
noster ut cuius exsequimur cultum sentiamus effectum per.

Adesto Dñe populis tuis tua protectione fidentibus et tuae
15 se dexteræ suppliciter inclinantes perpetua defensione con-
serva⁵. percipient quaesumus Dñe vitae praesentis auxilium
et gratiam repperiant sempiternam per.

MENSE IUNIO

323

XIII. VIII KĀL IŪL N̄ SC̄I IOHANNIS BAPTISTAE.

20 Virtutum coelestium Ds qui nos annua beati Iohannis Bap-
tistae sollemnia frequentare concedis⁶ praesta quaesumus ut et
securis eadem mentibus celebremus et eorum⁷ patrocinio pro-
merente plene capiamus securitatis augmentum per.

Ad offerenda munera Dñe laeti concurrimus supplices im-
25 plorantes ut †et⁸† venerando gloriam nuntiantis sumamus
gratiam Nuntiati per.

Vere dign. exhibentes sollemne ieunium quo⁹ beati Iohannis
Baptistae natalicia praevenimus¹⁰ cuius genitor et¹¹ Verbi Dei
nuntium dubitans nasciturum¹² vocis est privatus officio et
30 eodem recepit nascente sermonem quique angelo promittente

¹ The *e* in *fremitus* is corrected from some other letter.

² Mur. and Ball. om. *tu*.

³ Edd. *exigimus*.

⁴ MS. *necessariae*.

⁵ Edd. insert *per &c.* here and make a new prayer begin at *percipient*, but the
MS. has only a point between *conserva* and *percipient*.

⁶ MS. *concedes*.

⁷ ? *eius* as in Amb. (392 Pam.).

⁸ *et* seems redundant.

⁹ MS. *quod*.

¹⁰ Mur. *celebramus*.

¹¹ Edd. read *cum* for *et*.

¹² MS. *dubitans* *nas* *citurum*.

dum non credit obmutuit¹ magnifici praeconis exortu² et loquens factus est et propheta³ materque pariter sterilis aeoque confecta⁴ non solum puerperio fecunda processit sed etiam quo beatae Mariae fructum sedula voce (benedictione⁵) susciperet Spū Divinitatis impleta est ipseque progenitus utpote viae 5 coelestis assertor viam Dño monuit praeparari seraque in (suprema⁶) parentum aetate concretus et editus procreandum novissimis temporibus humani generis⁷ disseruit Redemptorem per.

S̄corum tuorum nos Dñe patrocinia collata non deserant 10 quae fragilitatem nostram et precibus tueatur et meritis per.

Omp̄ et misericors Ds qui beatum Baptistam Iohannem tua 324 providentia destinasti ut perfectam plebem X̄o Dño praepararet da quaesumus ut familia tua huius intercessione praeconis et a peccatis omnibus exuatur et ad eum quem prophetavit 15 inveniant⁸ per.

II. Item alia.

Omp̄ semp̄ Ds da cordibus nostris illam tuarum⁹ rectitudinem semitarum quam beati Baptiste Iohannis vox clamat^{*} edocuit per. 20

Tua Dñe muneribus altaria cumulamus¹⁰ illius nativitatem honore debito celebrantes qui Salvatorem mundi et cecinit ad futurum et adesse monstravit per.

Vere dign̄. in die festivitatis hodiernae quo beatus ille Baptista¹¹ Iohannes¹² exortus est nondum terrena conspiciens 25 coelestia iam revelans lucis aeternae praedicator priusquam lumen temporale sentiret testis veritatis antequam visus et ante propheta quam natus maternis visceribus latens et Unigenitum Dei praescia exultatione praenuntians X̄rique tui nondum genitus iam praecursor[†]. nec mirum si Filium tuum Dñe pro- 30

* S. Mark i. 3.

† Cf. S. Luke i. 41.

¹ MS. ommutuit.

² MS. exhortu.

³ MS. profeta, and so usually.

⁴ Mur. and Ball. om. confecta.

⁵ benedictione seems to be a variant for sedula voce.

⁶ suprema seems to

be a variant for sera.

⁷ Mur. and Ball. om. humani generis.

⁸ MS. inveniat: ? veniant or ad before eum redundant. Mur. pervenire mereatur from Greg. (100 Mur.).

⁹ MS. tuorum.

¹⁰ MS. comulamus.

¹¹ MS. beaptista.

¹² MS. iohannis.

creatus ostendit quem adhuc utero clausus¹ agnovit meritoque inter natos mulierum nullus inventus est similis^{*} quia nulli hominum prorsus indultum est ut exsecutor Divinitatis ex-sisteret priusquam vitam humanae condicionis hauriret² satis-5 que firmatum quam esset mirabilis Nuntiatus cuius tam insignis nuntius appareret convenienterque pro lavacri³ ministerio quod gerebat detulit famulatum perfecti baptismatis mysterium consecranti et ad remissionem peccatorum mortalibus conferendam huic iure debitam reddidit servitatem quem mundi tollere 10 dixerat venisse peccatum[†] unde cum angelis &c.

Beati Iohannis Baptistae nos Dñe praecleara comitetur oratio 325 et quem venturum esse praedixit poscat nobis favere placatum per.

Magnis mysteriis incitata plebs tua Dñe per viam salutis et 15 pacis incidat⁴ et beati precursoris hortamenta sectando ad eum quem praedixit secura perveniat.

III. Item alia.

Omp̄ semp̄ D̄s qui etiam in beati Iohannis generatione promenda confessione sacramae tibi plebis instituis⁵ auge nobis 20 fidei⁶ pietatisque constantiam ut magis magisque fateamur excellentiam Nuntiati cum tanta sit gloria nuntiantis per.

Vota populi tui Dñe propitiatus intende et quorum nos tribuis sollemnia celebrare fac gaudere suffragiis per.

Vere dign. quoniam merito huic inter hominum filios nemo 25 praelatus^{*} quem ab exordio sui usque in finem tot honorum⁷ insignibus tot charismatum splendoribus †consecrari†⁸; decebat enim ut ineffabile Dñi sacramentum quod prophetica voce praedixerat[§] visibiliter etiam monstraturus caeteris eius nuntiis eminentior|| appareret unde cum angelis &c.

30 Praesta quaesumus Dñe ut sicut de praeteritis ad nova sacramenta transimus ita vetustate deposita sanctificatis mentibus innovemur per.

* S. Matt. xi. 11.

‡ S. John i. 29.

§ Cf. S. Matt. xi. 9—11.

|| Cf. Eccl. v. 7.

¹ MS. claus.

² MS. auriret.

³ MS. labacri.

⁴ ? incedat as Mur. and Ball.

⁵ MS. institues? (the last s touched up).

⁶ MS. fide.

⁷ Edd. honorum.
equivalent) has fallen out.

⁸ ? consecrasti as Edd., unless dignatus es (or its

Benedic quæsumus Dñe plebem¹ tuam et sc̄orum tuorum depreciationibus confidentem tribue consequi quod sperare donasti per.

326

III. Item alia.

AD FONTEM.

5

Omp̄ semp̄ Ds̄ qui instituta legalia et sc̄orum praeconia prophetarum in diebus beati famuli tui Iohannis implesti praesta ut cessantibus significationum figuris ipsa sui manifestatione veritas eloquatur per.

Da quæsumus Dñe lumen intelligentiae parvulis tuis ut pro 10 veteris gratia sacramenti praesentis sacrificii gratia †succedente†² sic gloriemur novis ut non abutamur antiquis per.

Vere dign̄. quoniam plena sunt omnia saecula misericordia tua* quam recurrentibus data lege temporibus etiam in huius diei festivitate veneramur agnoscentes ad magnum pietatis tuae 15 pertinuisse consilium ut sc̄us tuus Iohannes³ cuius natalem ad nominis tui gloriam celebramus tot donis mirabilis nasceretur per.

Annue Dñe precibus nostris ut sicut de praeteritis ad nova sumus sacramenta translati ita vetustate deposita sanctificatis 20 mentibus innovemur per.

V. Item alia.

Ds̄ qui praesentem diem honorabilem nobis in beati Iohannis nativitate fecisti da populis tuis spiritualium gratiam gaudiorum et omnium fidelium mentes dirige in viam salutis et pacis† per. 25

Omp̄ semp̄ Ds̄ qui tuis fidelibus contulisti ut ille quo inter natos mulierum nullus est maior§ oreretur et Unigeniti tui gloriosus praecursor existeret providentiae tuae munus exsequere †et†⁴ ut quae manifestavit testificatio nuntii impletat praesentia Nuntiati per. 30

* Cf. Ps. cxviii. (=cxix.) 64; Dan. iii. 90.

† S. Luke i. 79.

§ S. Matt. xi. 11.

¹ MS. *pleuem.*

² MS. ?*succidente*: the *i* is at the end of the line, and like the abbreviation for *is in dispositionis* (cf. p. 11, n. 1). ³ MS. *iohannis.*

⁴ There is a marginal note in faint Greek characters here which is not easy to decipher. ΥΝ ΔΙ ΝΩΝΙΝΕ ΡΑΤΠΕΡΤ Κ·ΛΕΡΥΚΩΣ ΤΡΩΔΩΣ • ΙΔΠΥΝΩΝΥ. ? in Dei nomine Radbert clericus &c.

⁵ Edd. om. *et*, which seems redundant.

Remotis obumbrationibus carnalium victimarum spiritalem 327
 tibi summe Pater hostiam supplici servitute deferimus quae miro
 ineffabilique mysterio et immolatur semper et eadem semper
 offertur pariterque et devotorum munus et remunerantis est
 5 praemium per¹. |

vi.
ends
here.

Vere digni. in die festivitatis hodiernae qua beatus Iohannes
 exortus est qui vocem matris Dñi nondum editus² sensit et
 adhuc clausus utero ad adventum salutis humanae prophetica
 exsultatione gestivit qui et genitricis sterilitatem³ conceptus
 10 abstersit et patris linguam natus absolvit solusque omnium pro-
 phetarum Redemptorem mundi quem praeuntiavit ostendit et
 ut sacrae purificationis effectum aquarum natura conciperet⁴
 sanctificandis Iordanis fluentis ipsum baptismatis lavit Auctorem
 unde cum angelis &c.

15 Coelestis doni benedictione percepta supplices te Ds omnipotens
 deprecamur ut hoc idem nobis semper et sacramenti causa sit et
 salutis per.

Quos tuos efficis⁵ Dñe tua pietate circumtege et fragilibus
 scorum omnium praetende subsidia ut ad promissiones tuas te
 20 inspirante currant te gubernante perveniant per.

XIIII. IN N SCORUM⁶ IOHANNIS ET PAULLI.

I.

Omnipotens semper Ds qui nos idoneos non esse perpendis⁷ ad
 maiestatem tuam sicut dignum est exorandam dascos mar-
 25 tyres tuos pro nostris supplicare peccatis quos digne possis
 audire per.

Aduiva nos Dñe tuorum prece scorum ut quorum festa
 gerimus sentiamus⁸ auxilium per.

Vere digni. qui non solum debitum mortis antiquae⁹ quo
 30 idem non tenebatur exsolvens pro debitoribus repensavit sed
 martyribus suis contulit ut quod humana substantia contra
 voluntatem sui Creatoris agendo contraxerat et praefixa lege

¹ At the bottom of the page there is added this prayer in a cursive hand,
*preces populi tui quae sumus dñe clementer adsume ut nos servos tuos custodias ab
 omni malo atque defendas*, which seems not to occur elsewhere.

² MS. aeditus.

³ MS. sterilitatem.

⁴ MS. conceperet.

⁵ MS. effices.

⁶ MS. SCO. RUM

⁷ MS. perpendes.

⁸ MS. sentiam.^{us}

⁹ MS. antique.

fuerat solutura dum pro Creatoris testimonio sponte suscipiunt,
fieret eis de reatu iustitia et poena transiret ad gloriam per.

II. Item alia.

Sint tibi placita Dñe populi tui votiva sacrificia et quod
fragilitas nostra non impetrat scorum supplicatio pro quorum 5
gloria deferuntur obtineat per.

328 Dicata nomini tuo Dñe scorum tuorum pro nobis satisfactio
prosequatur ut offensae nostrae per eos qui tibi sunt placiti re-
laxentur per.

Vere dign qui ad maiorem triumphum de humanit†¹ hoste 10
capiendum praeter illam gloriam singularem qua ipsius Dñi
virtute prostratus est ut etiam a scis martyribus superaretur
effecit (et eadem victoria sequeretur in membris)² atque³ in
membris quoque suis victoria sequeretur quae praecessit in
capite per. 15

III. Item alia.

Exaudi Dñe preces nostras et ut digna sint munera quae
oculis tuae maiestatis offerimus subsidium nobis tuorum con-
cede scorum per.

Vere dign tui enim operis Dñe tuaeque virtutis est ut 20
inimicus humanae substantiae non tantum per Dñm Ihm Xrm
Filium tuum sed etiam per scos martyres tuos debitrici quon-
dam naturae redderetur obnoxius et sibi subditae subderetur et
ideo cum angelis, &c.

IV. Item alia⁴.

25

Adesto Dñe quae sumus ecclesiae tuae votis adesto muneribus
et quod conscientia nostra non supplet scorum tuorum intercessio
compensem et meritum per.

Vere dign quia mira sunt opera iustitiae tuae atque pietatis
cum vel a te devians homo diabolicae subicitur potestati vel ad 30
te per tuam gratiam remeans non solum ius infesti dominatoris

¹ MS. om. *generis*, which is found in April Missa XL.

² *et eadem—in membris* seems a variant for the succeeding clause, which is found also in April Missa XL. ³ MS. *adque*.

⁴ In MS. *item alia* is inserted out of its place over the words *sibi subditae* above.

evadit¹ sed in eum sicut probamus in sc̄is tuis accipit tua
virtute dominatum per.

Sci tui Dñe quaesumus tuam² misericordiam deprecentur ut
sacraenta quae sumpsimus et praesentis vitae nobis remedia
5 conferant et futurae per.

†Beatis martyribus supplicantibus Dñe fideles tuos pro-
pitiatus intende. tui sunt Dñe tibique subiecti benedictiones
tuas te largiente percipient quas humili indesinenter ex-
spectant sed ut munera conlata custodiant pie iusteque sperata
10 percipient per†³.

V. Item alia.

Quaesumus omnipotens Ds ut nos geminata laetitia hodiernae festi-
vitatis excipiat quae†⁴ beatorum Iohannis et Pauli glorificatione
procedit quos eadem fides et passio facit esse germanos per. 329

15 Hostias altaribus tuis Dñe placationis imponimus potentiam
tuam in sc̄orum tuorum passionibus honorando et per eos nobis
implorando veniam peccatorum per.

Vere digna quamvis enim tuorum merita pretiosa iustorum
quocumque fideliter⁵ invocentur in tua sint virtute praesentia
20 potenter tamen nobis clementi providentia contulisti ut non
solum passionibus martyrum gloriose urbis istius ambitum
coronares sed etiam in ipsis visceribus civitatis sci Iohannis et
Pauli victricia membra reconderes ut interius exteriusque cer-
nentibus et exemplum piae confessionis occurreret et magnifica⁶
25 benedictionis non deesset auxilium per.

¹ In MS. evadit indistinct over an erasure.

² Mur. and Ball. om. *quaesumus tuam*.

³ This prayer can hardly be correct as it stands. The Edd. divide it into two,
thus (1) *Beatis—intende* followed immediately by *ut munera—percipient*; (2) *qui*
(for *tui*) *sunt Dñe tibi subiecti benedictiones tuas te largiente percipient quas humili*
(*devotione*) *indesinenter exspectant*. Bianch. tells us this arrangement was suggested to
him by Franciscus Pastor *rерum liturgicarum consultissimus*; but a comparison of the
last prayer in Missa XVII. for SS. Peter and Paul (p. 44 below) suggests merely the
substitution of *adsequantur* for the first *percipient*, and either the substitution of
humiliter et for humili or the addition of *devotione* after it.

⁴ Bianch. suggests the insertion of *de* here, which seems almost necessary.

⁵ In MS. *fideliter* doubtful through an erasure.

⁶ MS. *magnifice*.

VI. Item alia.

Honor martyrum beatorum deferre nos tibi munera Dñe fidenter hortatur quia per eos nobis credimus profutura per.

Vere dign fulget enim vox illa piissima Dñi¹ Ihu Xri qua mundo subveniens clementer praedixit: "nisi granum tritici² 5
"cadens in terram mortuum fuerit, ipsum solum manet si autem
"mortuum fuerit multum fructum adferet."^{*3} ex quo videmus
uberem pullulasse toto terrarum orbe sationem⁴ et de principali
cruce prodiisse gloriosarum segetem⁵ passionum quia pro impiis
servis sanguinem suum Creator effundens ut pro immaculato 10
Dño famuli peccatores certatim morerentur⁶ effecit propterea &c.

VII. Item alia.

Propitius Dñe quaesumus oblationem⁷ nostrae servitutis in-tende et ut scorum tuorum precibus commendetur⁸ indulge per.

330 Vere dign cuius inspiratione succensi beati martyres ad 15
passionis gloriam cucurrerunt non timentes qui corpus occi-derent sed eum qui corpus animamque mittere poterat in gehennam† atque ideo illos persecutio saeva non perdidit sed beata confessio sublimavit per.

VIII. [Item alia.]⁹

20

Oblata munera nomini tuo Dñe nostrae scificationi proficere tuorum precibus concede scorum per.

Vere dign quia tuae virtutis esse cognoscimus ut sci tui secundum magnificam Dñi nostri Ihu Xri caelestemque doctrinam‡ scas animas odiendo diligenter et non servando potius cus- 25
todirent hanc¹⁰ simul pietatis imitationem nobis et praesidium relinquentes per.

* S. John xii. 24.

† S. Luke xii. 4, 5.

‡ S. John xii. 25.

¹ Mur. and Ball. add nostri.

² MS. tritici.

³ Edd. adfert.

⁴ MS. sationum.

⁵ MS. segitem.

⁶ MS. moretur.

⁷ MS. oblatione.

⁸ MS. commentur.

⁹ Item alia omitted here in MS.

¹⁰ MS. hac.

Da quae sumus Dñe Dſ noster ut sicut tuorum commemoratione ſcorum temporali gratulamur officio ita perpetuo laetemur ad ſpectu per.

Exultet plebs tua Dñe placitorum tibi fulta praesidiis 5 quibus et ſcificationem referat et subsidia propriae fragilitatis adquirat per.

XV. IN N̄ APOSTOLORUM PETRI ET PAULI.

Dſ qui hunc diem beatorum apostolorum Petri et Pauli martyrio consecrasti da ecclesiae¹ toto terrarum orbe diffusae 10 eorum ſemper magisterio gubernari per quos ſumpsit religionis exordium.

Munera plebis tuae Dñe quae sumus beatorum apostolorum fiant grata suffragiis ut pro quorum triumphis tuo nomini deferuntur ipsorum digna perficiantur et meritis per.

15 Vere digni qui secundum promiſſionis tuae ineffabile conſtitutum apostolicae confiſſionis² ſuperna diſpenſatione largiriſ 331 ut in veritatis tuae fundamine ſolidatae³ nulla mortiferae falsitatis iura praevaleant* et quantalibet exiſtat errantium multitudine illi ſint redēptionis tuae filii et illis ecclesia toto numeretur 20 qui ab electorum tuorum principali traditione non diſſonant per.

XVI. CONIUNCTIO OBLATIONIS VIRGINUM SACRATARUM.

Hanc etiam oblationem Dñe tibi virginum ſacratarum quarum ante sanctum altare⁴ tuum oblata nomina recitantur quae sumus placatus accipias pro quibus maiestatem tuam ſupplices deprecamur ut propositum castitatis⁵ quod te Auctore professae ſunt te Protectore custodian per.

II. Item alia.

Apostolorum tuorum precibus Dñe quae sumus plebis tuae dona ſcifica ut quae tibi tuo grata ſunt iuſtituto fiant gratiore 30 patrocinio ſupplicant per.

Vere digni teque laudare mirabilem Deum in ſcis tuis† in

* Cf. S. Matt. xvi. 18.

† Ps. Ixviii. 35.

¹ Mur. and Ball. insert *tuae* here.

² Bianch. ſuggests *confiſſioni*, which Mur. and Ball. adopt.

³ Mur. and Ball. *ſolidata*.

* MS. *altarem.*

⁵ MS. *castitatis.*

quibus magnificatus es vehementer per ipsos Unigeniti sacrum corpus exornans et in ipsis ecclesiae tuae fundamenta constituens. quorum beatissimum Petrum gratiae tuae electio-nisque primitias in apostolicae dignitatis culmen adscitum ita ad confitendum te Deum viyum et Dñm nostrum Ihm Xrm 5 secreta tui revelatione docuisti ut in cognoscenda Unigeniti tui gloria nullis carnis et sanguinis impediretur obstaculis*. pro qua magistra omnium credentium fide confessorem tuum caelorum clavibus praefecisti ut cui ad te per te fuerat accessus per ipsum ceteris ad regnum tuum pateret introitus. huic quoque 10 beatum apostolum Paulum ad salutem gentium non impari 332 vocatione consocias quem magnis laboribus praeparatum gratia tua et mentem¹ mutavit et nomen†. huius igitur triumphi diem hodierna devotione celebrantes hostias tibi Dñe laudis offerimus cum angelis, &c.

15

III. Item alia.

Oblationes populi tui Dñe quaesumus apostolorum tuorum passio beata conciliet et quae nostris minus (non)² aptae³ sunt meritis fiant tibi placitae tuorum deprecatione iustorum per.

20

Vere digni qui ecclesiam tuam in tuis fidelibus ubique pollenter apostolicis facis constare doctrinis ut per quos initium Divinae cognitionis accepit per eos usque in finem saeculi capiat regni caelestis augmentum per.

IV. Item alia.

25

Munus hoc Dñe quaesumus apostolica pro nobis interventio prosequatur ut quod tremente servitio nos vovemus oblatum⁴ eorum nobis precibus efficias sacramentum per.

Vere digni tu etenim tribuis⁵ Dñe ut praedicationis apostolicae claritatem nulla iuris inferni subdola doctrina subvertat nulla 30 praevericatio veritatis obfuscet† per.

* S. Matt. xvi. 17.

† Acts xiii. 9.

‡ Cf. S. Matt. xvi. 18.

¹ MS. mente.

² Either *minus* or *non* is redundant.

³ MS. *apta*.

⁴ Mur. and Ball. *per nos vovemus oblatum est* (taking *vovemus* as a variant for *oblatum est*), but MS. gives neither *per* nor *est*: cf. 1st prayer in Missa VIII. below.

⁵ MS. *tribues*.

Perceptis Dñe sacramentis subdito corde rogamus et petimus ut interventientibus beatis apostolis quae pro eorum celebrata sunt gloria nobis proficiant ad medelam per.

Gregem tuum Pastor bone* placatus intende et per apostolos 5 tuos pervigili protectione custodi ut iisdem rectoribus gubernetur quos eidem contulisti (praefecisti)¹ operis tui vicarios esse pastores per.

V. Item alia.

333

Omp̄ semp̄ D̄s qui ineffabili sacramento ius apostolici principatus in Romani nominis arce² posuisti unde se evangelica veritas per tota mundi regna diffunderet praesta ut quod in orbem terrarum eorum praedicatione manavit Christianae devotionis sequatur universitas per.

Praesta quaesumus ecclesiae tuae Dñe de tantis dignis³ 15 gaudere principibus et illam sequi pia devotione doctrinam qua delectos⁴ tibi⁵ greges sacris mysteriis imbuerunt per.

Vere dignū quia non mundi reges et proceres non facundos aut divites sed abiectos et pauperes ineruditos atque ignobiles elegisti⁶ quibus maiestatis tuae potentiam et coaeterni tibi 20 Filii revelares⁷ arcanum ut non possibilitatis humanae sed doni probaretur esse Divini †quamque universa praecipua viderentur in saeculo⁸ absque te Deo monstrarentur inania et quaelibet infima⁹ per te docerentur esse sublimia cum tua¹⁰ dispensante virtute¹¹ non de gloriosis humilia sed de humilibus gloria pen- 25 derent et ille quandam Petrus piscator exiguis repente factus apostolus non potentibus subiaceret sed eos potius salubri rete

* Cf. S. John x. 11.

‡ 1 Cor. i. 26 &c.; James ii. 5.

¹ MS. •praefecisti.

² MS. arce, the *h* in a modern hand.

³ MS. dignae.

⁴ In MS. the 1st *e* in *delectos* is altered to *i* by late hand.

⁵ The *tibi* is repeated once faintly at the end of the line, once strongly at beginning of next line.

⁶ MS. eligisti.

⁷ MS. revelaris.

⁸ Bianch. suggests either *cum quae universa praecipua videbantur in saeculo* or *quaequa praecipua videbantur (om. universa) in saeculo.* Mur. and Ball. *et quae praecipua videbantur (om. universa).* *?quaequa universo pr. viderentur in saeculo.*

⁹ Mur. and Ball. *inania.*

¹⁰ Mur. and Ball. *ita.*

¹¹ MS. *virtue.*

concluderet^{*} nec cuiquam esset ambiguum in secreta beatitudine collocatum ius habere dimittendi delicta mortalium[†] cuius meritum cerneret toto orbe venerandum regnare post mortem. beatum quoque apostolum Paulum Dñe simili dignatione glorificas qui deiectus in terris levatur in caelum captus oculis corporalibus 5 lucem vedit aeternam[§] atque uno eodemque modo contumax tuus et vindictam sensit et gratiam tantaque felicior ultione particeps divinorum[†] meruit esse post poenam per.

334

VI. Item alia.

Oferimus tibi Dñe (quaesumus)[‡] preces et munera quae ut 10 tuo sint digna conspectu[§] beatorum apostolorum tuorum precibus adiuvemur[¶] per.

Vere digni qui ecclesiam tuam in apostolica soliditate fundatam ab infernarum eruis[§] terrore portarum|| ut in tua virtute consistens nulla recipiat consortia perfidorum per. 15

VII. Item alia.

Quae tuo nomini Dñe sunt dicata quaesumus ecclesiae tuae principum commendet oratio per.

Vere digni qui ecclesiam tuam sempiterna pietate non deserens per apostolos tuos iugiter eam et erudis et protegis per. 20

VIII. Item alia.

Apostolica pro nobis interventio quaesumus Dñe prosequatur munus oblatum ut quod tremente servitio nos vovemus eius precibus efficiatur acceptum per.

Vere digni tu enim tribuis Dñe ut praedicationis apostolicae 25 claritatem nulla iuris inferni subdola doctrina commaculet nulla praevericatio veritatis obfuscet per.

Celebratis Dñe quae pro apostolorum tuorum beata passione peregrimus ipsorum quaesumus nobis fiant intercessione salutaria in quorum nataliciis sunt exsultanter impleta per. 30

* S. Luke v. 10.

‡ Cf. S. Matt. xvi. 19.

§ Cf. Acts ix. 1—8.

|| S. Matt. xvi. 8.

¹ It seems probable that *gaudiorum* or equivalent has fallen out here.

² *quaesumus* seems superfluous, and out of place here: Mur. and Ball. insert it before *precibus* on the authority of Missa x. below.

³ MS. ? *conspectui*.

⁴ MS. *adiubemur*, Edd. *adiuentur*.

⁵ MS. *erues*.

Audi Dñe populum tuum toto¹ tibi corde subiectum et tuitionem mentis et corporis eisdem² rogantibus sc̄is apostolis tuis praesta continua³ per.

VIII. Item alia.

5

FE⁴.

Omp̄ semp̄ D̄s qui hunc diem beatorum apostolorum Petri et Pauli martyrio consecrasti da ecclesiae tuae toto terrarum orbe diffusae eorum semper moderamine gubernari per quos sumpsit religionis exordium per.

10 Suscipe Dñe munera plebis tuae pro beatorum apostolorum 335 triumphis oblata et quia nostris meritis non est digna fiducia placentium tibi precibus fiat grata devotio per.

Vere dign̄ quia tui est operis tuaeque virtutis ut beatorum apostolorum Petri et Pauli gloriosa confessio nec capiatur um- 15 quam falsis nec perturbetur adversis sed caelestis eruditio sicut per eos ab ipsa veritate suscepta posterisque mandata est ita iisdem suffragantibus intemerata perduret per.

X. Item alia.

Offerimus tibi Dñe preces et munera quae ut tuo sint digna 20 conspectu beatorum apostolorum tuorum quaesumus precibus expientur per.

Vere dign̄ qui ineffabili sacramento ius apostolici principatus in Romani nominis arce posuisti unde se evangelica veritas per tota mundi regna diffunderet ut quod in orbem terrarum eorum 25 praedicatione manasset Christianae devotionis sequeretur universitas salubrique compendio et hi qui ab illorum tramite deviassent haberentur externi et tantummodo filii veritatis existent qui a principali nullatenus traditione discederent per.

XI. Item alia.

30

POST INFIRMITATEM⁵.

Vere dign̄ qui nos ideo temporalibus salubriter flagellas incommodis quia aeternarum rerum non vis subire dispendium

¹ Mur. and Ball. om. *toto*.

² MS. *continuum*.

³ MS. *infirmitate*.

² Mur. and Ball. *cidem*. Bianch. *esdem* (sic).

⁴ These letters are in red in the margin.

et quoniam facilis est in securitate prolapsus¹ malis potius praesentibus castigatos ad Divina proficere quam mundana prosperitate permittis a sempiternae beatitudinis itinere deviare per quae providentiae tuae beneficia² cognoscentes apostolicis nos institutionibus erudiri diem gloriosae passionis eorum sub- 5 dito corde veneramur per.

F E SP³.

XII. Item alia.

Quaesumus Dñe Dſ noster quae in hoc altari proposita
336 oculis tuae maiestatis offerimus beatorum apostolorum tuorum 10 supplicationibus propitiatus adsume per.

Vere digni qui ecclesiam tuam in apostolica soliditate fundatam ab infernarum eruis⁴ terrore portarum* ut in tua veritate consistens⁵ nulla recipiat consortia perfidorum per.

Peractis sollemniter Dñe quae pro apostolorum tuorum beata 15 celebravimus passione ipsorum quaesumus nobis fiant intercessione salutaria in quorum nataliciis sunt exsultanter impensa per.

Audi Dñe populum tuum tota tibi mente subiectum et apostolicam tuitionem supplici decerne propitiatus ut corpore 20 et corde protectus quod pie credit adpetat quod iuste sperat obtineat per.

XIII. Item alia.

Munera quae deferimus Dñe benignus adsume†⁶ quia nostris impediuntur offensis apostolorum tuorum precibus adiuventur per. 25

POST INFIRMITATEM⁷.

Vere digni nos enim temporalibus flagellas incommodis quia aeternarum rerum non vis subire dispendium meliusque est malis praesentibus castigatos ad Divina proficere quam prosperitate

* S. Matt. xvi. 18.

¹ MS. *prolapsus*. ² There seems no need for the emendation *beneficio*, especially as the same reading is found again in Missa XVII.

³ Mur. om. these letters; Bianch. prints ē for ī.

⁴ MS. *erues*.

⁵ Bianch. *persistens*.

⁶ *ut* seems to have been omitted here: cf. Sacr.

Gall. (881 Mur.).

⁷ MS. *infirmitate*.

mundana a beatitudinis sempiternae tramite deviare. inter quae praeceps nos apostolicis pariterque cognoscimus praesidiis erudi et idcirco horum sollemnia celebrantes hostias¹ tibi laudis offerimus per.

5 Caelestibus refecti sacramentis et gaudiis supplices Dñe te rogamus ut quorum gloriamur triumphis protegamus auxiliis per.

Gregem tuum Pater bone placatus intende et per beatos apostolos perpetua protectione custodi quos totius ecclesiae 10 praestitisti Filii tui vicarios esse pastores per.

XIIII. Item alia.

Omp̄ semp̄ D̄s da populis tuis praecipuorum apostolorum natalem diem plena devotione venerari ut quorum doctrinis ad confessionem Deitatis Unius institutus est mundus eorum suffragantibus meritis Divinae serviat Unitati per.

Ecclesiae tuae quaesumus Dñe preces et hostias apostolica 337 commendet oratio ut quod pro illorum gloria celebramus | nobis ^{vii.}
^{ends here.}

Vere digni qui secundum promissionis tuae inviolabile constitutum apostolicae confessioni superna dignatione largiaris ut in veritatis tuae fundamine solidatae nulla mortiferae falsitatis iura praevaleant* et quantilibet existat errantium multitudo illi tamen redemptionis tuae sint filii et illis ecclesia² cuncta muneretur qui ab electorum tuorum principali traditione non 25 dissonant ipsaque sit sacri corporis ubique vera compago quae et†³ dispensante devota subsequitur⁴ quidquid sedes⁵ illa censuerit quam tenere voluisti totius ecclesiae principatum per.

Perceptis Dñe sacramentis supplices te rogamus ut intercedentibus beatis apostolis quae pro illorum veneranda gerimus 30 passione nobis proficiant ad medelam per.

Familiam tuam Dñe propitius intuere et apostolicis defende praesidiis ut eorum precibus gubernetur quibus nititur te constitue principibus per.

* Cf. S. Matt. xvi. 18.

¹ MS. hostias^{iii.}

² MS. ecclesiā.

³ ? te (as Bianch. suggests and Mur. and Ball. print).

⁴ Mur. and Ball. obsequitur following Bianch.'s marginal suggestion.

⁵ MS. sedis.

XV. Item alia.

Ompē sempē Dē qui fragilitati nostrae consulens adsidua nos scōrum celebritate solaris da nobis sub patronis¹ talibus constitutis et continua securitate muniri et salutari gaudere profectu per. 5

Grata tibi munera nostra sint Dñe quae et tuis sunt instituta praeceptis et scōrum festivitas gloriosa commendat per.

Vere dignū qui inter errorum caligines mundanorum luminaria multiplicitis² beatique martyrii coruscare tribuisti ut in conspectu generis humani mirabilis adpareret in eorum agone mutatio, 10
 338 qui³ praevalendo deficiunt persequentes et deficiendo prevalent interempti, quo illorum saevientium memoria ac potestas evanuit horum obeuntium mors ubique pretiosa fulget et nomen, illorum nulla supersunt regiae potestatis insignia istorum virtutem monstrat effectus et quid de utrisque geratur non solum 15 fide cernitur sed etiam visibiliter adprobatur per.

Quaesumus Dñe Dē noster ut intervenientibus scīs tuis sacrosā mysteria quae frequentamus actu subsequamur et sensu per.

Adesto Dñe populo tuo cum scōrum tuorum patrocinio sup- 20
 plicanti ut quod propria fiducia non praesumit suffragantium meritis consequatur per.

XVI. Item alia.

Dē qui ecclesiae tuae in scīs montibus fundamenta posuisti* da ut nullis errorum subruatur incuribus nulla mundi perturba- 25
 tione quatiatur sed apostolica semper et institutione sit firma et interventione secura per.

Offerimus sacrificium Dñe quod pro reverentia beatorum apostolorum Petri et Pauli maiestati tuae iugiter et reddimus et debemus per. 30

Vere dignū apud quem cum⁴ beatorum apostolorum Petri et Pauli continuata festivitas aeterna celebritas et triumphi caelestis perpetuus sit natalis nos tamen beatae confessionis initia recolentes frequenti tribuis⁵ devotione venerari ut crebrior⁶

* Ps. lxxxvi. (=lxxxvii.) 1.

¹ MS. *patroni*.

² MS. *multiplices*.

³ So MS. Mur. and Ball. *qua*.

⁴ MS. *quem beatorum*.

⁵ Gel. (653 Mur.) and Greg. (325 Mur.) *tribus*.

⁶ In the MS. the *b* in *crebrior* has been altered from *u* or *o*.

honor impensus sacratissimae passioni maiorem nobis prosit ad gratiam per.

Beatorum apostolorum Dñe quaesumus intercessione nos 339 adiuva pro quorum sollemnitate percepimus tua sancta laetantes tes per.

Adesto Dñe fidelibus tuis nec eos ullis mentis et corporis patiaris subiacere periculis quos beatorum apostolorum Petri et Pauli munit gloria confessio per.

F. E. SP.

10

XVII. Item alia.

Omp̄ semp̄ D̄s qui ecclesiam tuam in apostolica soliditate fundatam ab infernarum eruis¹ terrore portarum* praesta ut in tua veritate persistens nulla recipiat consortia perfidorum per.

Quae in hoc altari proposita Dñe oculis tuae maiestatis 15 offerimus beatorum apostolorum supplicationibus propitiatus adsume per.

POST INFIRMITATEM².

Vere dign̄ qui nos ideo temporalibus salubriter flagellas incommodis quia aeternarum rerum non vis subire dispendium 20 et quoniam facilis est in securitate prolapsus praesentibus malis potius castigatos ad divina proficere quam mundana prosperitate permittis a sempernae beatitudinis itinere deviare per quae providentiae tuae beneficia cognoscentes apostolicis nos institutionibus erudiri diem gloriosae passionis eorum multiplici 25 sollemnitate veneramus per.

Aeternae pignus vitae capientes humiliter imploramus ut apostolicis fulti patrocinii quod in imagine gerimus sacramenti manifesta perceptione sumamus per.

Tuere Dñe plebem tuam et beatorum apostolorum defende 30 subsidiis. tui famuli famulaeque sunt Dñe tibique subiecti. benedictiones tuas iugiter adsequantur quas suppliciter et insinuante exspectant per.

F. E. SP.

XVIII. Item alia.

35 Exaudi nos D̄s salutaris noster et apostolorum tuorum nos tuere praesidiis quorum donasti fideles esse doctrinis per.

* S. Matt. xvi. 18.

¹ MS. erues.

² Not ablative as before.

Suscipe quae sumus Dñe munera plebis tuae quae pro beatorum apostolorum Petri et Pauli nataliciis obtulerunt 340 et eorum tibi placita meritis propitius esse concede per.

Vere dign qui ecclesiam tuam sempiterna pietate non des-rens per apostolos tuos iugiter eam et erudis et protegis¹ per. 5

Sumpto Dñe sacramento beatis apostolis intervenientibus deprecamur ut quod temporaliter gerimus capiamus aeternum per.

Protege Dñe populum tuum et apostolorum patrocinio con-fidentem perpetua defensione conserva per. 10

XVIII. Item alia.

Omp semp Ds da populis tuis praecipuorum apostolorum Petri et Pauli natalem diem plena devotione venerari ut quorum doctrinis ad confessionem Deitatis Unius institutus est mundus ipsorum nunc quoque suffragiis Divinae pareat Unitati per. 15

Vere dign quia tui operis tuaeque virtutis est ut beatorum apostolorum Petri et Pauli gloria confessio cuius annua vota celebramus nec capiatur umquam falsis nec perturbetur adversis sed ut potius tui corporis ubique devota compago te dispensante suscipiat quod sedes² illa censuerit quam tenere voluisti totius 20 ecclesiae principatum per.

Concede quae sumus Dñe beatos apostolos tuos intervenire pro nobis. ita enim nos salvari posse confidimus si eorum precibus ecclesia gubernetur quibus utitur te constitue te principibus per. 25

Perceptis Dñe sacramentis subdito corde rogamus et petimus ut intercedentibus beatis apostolis tuis nobis proficiant ad mede-lam quae pro illorum gesta sunt passione per.

XX. Item alia.

Omp semp Ds qui nos eorum multiplici facis celebritate 30 gaudere quorum nostrae fragilitati patrocinia contulisti³ da quae sumus ut illorum saepius iterata sollemnitas nostrae sit tuitionis augmentum per.

¹ MS. *proteges*.

² MS. *sedis*,

³ MS. *contulis*.

Hostias populi tui Dñe propitius intuere ut quod nostra 341
fiducia non meretur per eos quos nobis constituisti praesules
incessabiliter largiaris per.

Vere dign qui ut hanc sedem regimen ecclesiae totius
5 efficeres¹ et quod haec praedicasset ostenderes² ubique servan-
dum simul in ea et apostolicae principem dignitatis et magis-
trum gentium collocasti per.

Repleti benedictione caelesti suppliciter imploramus ut quae
fragili celebramus³ officio per beatos apostolos tuos nobis pro-
10 desse sentiamus auxilio per.

Protector in te sperantium Ds respice populum supplicantem
et apostolico interveniente suffragio perfice miseratus pia desi-
deria singulorum per.

XXI. Item alia.

15 Placatus quaesumus Dñe quidquid pro peccatis meremur
averte nec apud te delicta nostra praevaleant sed misericordia
tua semper exorta⁴ praevincat per.

Omp semp Ds qui nos omnium apostolorum merita sub una
tribuisti celebritate venerari quaesumus ut celerem tuae pro-
20 pitiationis abundantiam multiplicatis intercessoribus largiaris
per.

IN IEIUNIO.

Munera Dñe tuae glorificationis offerimus quae tibi pro
nostris grata⁵ ieuniis eorum quaesumus deprecatio quorum
25 sollemnia celebramus efficiat per.

Vere dign qui in montibus⁶ scis caelestis Hierusalem funda-
menta posuisti*, quae duodecim solidata lapidibus apostolorum
chorus⁷ ecclesiae tuae spiritali constructione declarat ostendens
nobis et in Trinitate quadriformis evangelii constare mysterium
30 et in unoquoque evangeliorum Trinitatis plenitudinem contineri 342
simulque fragilitatis⁸ nostrae per tuam gratiam fuisse provisos

* Ps. lxxxvii. 1 : cf. Rev. xxi. 12, 21.

¹ MS. *efficeris.*

² MS. *ostenderis.*

³ MS. *caelebramus.*

⁴ MS. *exhorta.* ? text defective : Sacr. Gall.

(942 M.) reads *nos peccatores praeveniat* for *exhorta praevincat*.

⁵ MS. *grta.*

⁶ MS. *omnis*: the correction is Bianch.'s.

⁷ Edd. *chorum* (but ? necessary).

⁸ Edd. *fragilitati.*

huius dispensationis magistros suffragatores et praesules ut sacri muneris venerabile sacramentum¹ nihil amplius nihil minus nossemus esse quaerendum per.

Sūcificati Dñe salutari mysterio quaesumus ut pro nobis eorum non desit oratio quorum nos donasti patrocinio gubernari per.

Praesta populo tuo Dñe quaesumus consolationis auxilium et diuturnis calamitatibus laborantem respirare concede. da veniam peccatis et cor eius ab iniuitate custodi ut quia humana fragilitas incessabiliter meretur offensam intervenientibus scis tuis indulgentia lapsis continuata subveniat per.

XXII. Item alia.

Omp̄ semp̄ Ds̄ qui hunc diem beatorum apostolorum Petri et Pauli mysterio² consecrasti da ecclesiam tuam toto terrarum orbe diffusam eorum sequi pia devotione doctrinam per quos sumpsit religionis exordium per.

Praesta quaesumus ecclesiae tuae Dñe de tantis digne gaudere principibus et illam perseveranter regulam custodire qua iidem inter verum falsumque dividentes³ dilectos⁴ tibi greges sacris mysteriis inbuerunt per.

20

P. SP. F. E.

XXIII. Item alia.

Apostolorum Dñe beatorum Petri et Pauli desiderata sollemnia recensemus. praesta quaesumus ut eorum supplicatione muniamur quorum⁵ regimur principatu per.

25

Munera tibi Dñe laetantes offerimus quae beatorum apostolorum Petri et Pauli nataliciis nobis[†] intercessionibus confidimus profutura per.

Vere digni qui praevidens quantis nostra civitas laboratura 343 esset incommodis apostolici roboris in eadem praecipua membra posuisti. sed o felix si tuos praesules Romana[†] cognosceres et

¹ ? *venerabili sacramento.*

² Mur. and Ball. *martyrio.*

³ Mur. and Ball. *dissidentes.*

⁴ In the similar phrase in Missa v. (p. 38) *delectos.*

⁵ MS. *quo regimur.*

⁶ The text seems to need *corum* before *intercessionibus.*

⁷ Edd. *Roma,* but perhaps *civitas* has fallen out.

tantos digne studeres celebrare rectores. nulli te hostes impietarent nulla prorsus arma ternerent si eorum famulata doctrinis veraciter atque (veraci fidelique proposito)¹ fideliter eos proposito Christianae sinceritatis ambires cum tibi sufficienter adpareat 5 quae bene meritis dona conferrent qui tuentur etiam peccatores per.

Quaesumus omnipotens Dominus ut qui nostris fatigamur offensis sacris mysteriis expiemur et qui merito nostrae iniquitatis affligimur apostolicis satisfactionibus protegamus per.

10 Esto Dominus plebi tuae sc̄ificator et custos² ut apostolicis gubernata (munita)³ praesidiis et conversatione tibi placeat et secura deserviat per.

XXIIII. Item alia.

Largiente te Domine beati Petri et Pauli natalicium nobis lumen 15 effulgit. concede quaesumus ut hodierna gloria passionis sicut illis magnificentiam tribuit sempiternam ita nobis perpetuum munimen operetur per.

Oblatio tibi Domine votiva defertur. precamur ut pariter ad laudem tui nominis et apostolicae reverentiam dignitatis et ad 20 nostrum proveniat sc̄ificata praesidium per.

Vere dignus quoniam beatus Petrus et Paulus apostoli tui quod in lacrimis seminarunt in gaudio metere nunc probantur et qui euntes ibant et flebant non morte perterriti sed ut beatae perciperent plenitudinem passionis gloriosi sanguinis semina pretiosa 25 mittendo venientes ecce veniunt in exultatione totius ecclesiae fructum victoriae sempiternae et praesentibus referentes praemii et futuris* per.

XXV. Item alia.

344

Apostolorum tuorum precibus Domine plebis tuae dona sc̄ifica 30 ut quae tibi tuo grata sunt instituto gratiiora fiant patrocinio supplicantum per.

P. F. E. SP.

Hostias Domine quas nomini tuo sacrandas offerimus apostolica prosequatur oratio per quam nos expiari tribuis et defendi per.

* Ps. cxxvi. 5, 6.

¹ veraci—proposito seems to be a variant for veraciter atque fideliter.

² MS. custus.

³ MS. munita.

Vere digni tui enim munera tuaeque virtutis est ut ecclesia tua in apostolica soliditate fundata infernarum non vincatur terrore portarum* et in tua veritate consistens nulla recipiat consortia perfidorum per.

Beatorum apostolorum Dñe quaesumus intercessione nos 5 adiuva pro quorum sollemnitate percepimus tua sancta laetantes per.

Adesto Dñe fidelibus tuis nec eos ullis¹ mentis et corporis patiaris subiacere periculis quos beatorum apostolorum Petri et Pauli munit gloriosa confessio per. ¹⁰

XXVI. Item ad sēum Paulum.

Apostolico Dñe quaesumus beatorum Petri et Pauli patrocinio nos tuere et eosdem quorum tribuisti sollemnalia celebrare securos fac nostros semper esse custodes.

Munera supplices Dñe tuis altaribus adhibemus quantum de 15 nostro merito formidantes tantum beati Petri et Pauli pro quorum sollemnibus offeruntur intercessione confisi per.

Vere digni cuius providentia donisque concessum est ut festivitatem nobis annuam beatorum Petri et Pauli triumpho² praestet insignem par mundo venerabile: apostolatus ordine primus et minimus sed gratia et passione participes³ hic princeps fidei confitenda ille intellegendae clarus adsortor⁴ hic X̄rum Filium Dei vivi pronuntiavit† Divinitus inspiratus ille hunc eumdem Verbum Sapientiam Dei atque Virtutem vas factus electionis‡ adstruxit§ hic Israheliticae delibationis⁵ instituens ecclesiam primitivam ille 25 magister et doctor gentium vocandarum: sic dispensatione diversa unam X̄ri familiam congregantes tempore licet discreto recurrens una dies in aeternum et una corona sociavit per.

XXVII. Item alia.

345 Intende precamur Altissime vota quae reddimus et tibi 30 placita fieri eorum precibus pro quorum deferuntur honore concede per.

* Cf. S. Matt. xvi. 18.

† S. Matt. xvi. 16.

‡ Acts ix. 15.

§ 1 Cor. i. 18.

¹ MS. nullis.

² MS. triumphos.

³ Edd. particeps.

⁴ MS. adsortor.

⁵ MS. delibationis.

Vere dignū suppliciter exorantes ut gregem tuum Pastor* aeterne non deseras et per beatos apostolos continua protectione custodias ut iisdem rectoribus dirigatur quos operis tui vicarios eidem¹ contulisti praeesse pastores per.

5

XXVIII. Item alia.

Sollemnitatis apostolicae multiplicatione gaudentes clementiam tuam deprecamur omnipotens Deus ut tribuas iugiter nos eorum confessione benedici et patrocinii confoveri per.

Praesta quaesumus Domine Deus noster et apostolorum natalicia ro nos tuorum continua devotione venerari et in suis crebrius honorare principiis per.

Populi tui Deus institutor et rector peccata quibus impugnantur² expelle ut semper et tibi placitus et tuo munimine³ sit securus per.

15

MENSE IULIO

VI IDUUM IULIARUM.

NATALE SCORUM MARTYRUM FELICIS PHILIPPI IN CYMETERIO PRISCILLAE VITALIS ET MARTIALIS ET ALEXANDRI⁴ IN CYMETERIO IORNARUM⁵ ET SILANI IN CYMETERIO MAXIMI VIA 20 SALARIA ET JANUARII IN CYMETERIO PRAETEXTATAE⁶ VIA APPIA.

XVII.

Exaudi Domine preces nostras et intervenientibus scis tuis preces nostras placatus admitte per.

25 Suscipe Domine propitius oblationes⁷ nostras et tuorum depreciation scorum pietati tuae perfice benignus acceptas per.

* Cf. S. John x. 11.

¹ Mur. and Ball. om. *eidem*.

² Mur. and Ball. *impugnatur*.

³ MS. *munimen*.

⁴ MS. *Alexandri*, the *e* faint.

⁵ Something illegible over the *a*: the Edd. read *Iordanorum*.

⁶ MS. *praetextate*; Edd. *Praetextati*: so also in heading for VIII Idus Augusti.

⁷ MS. *obationes*.

Item alia.

Beatorum martyrum tuorum nos Dñe precibus et intercessione defende ut qui nostrae conscientiae fiduciam non habemus placentium tibi meritis protegamus per.

Suscipe quae sumus Dñe tuorum munera famulorum quae 5 intercedentibus sc̄is tuis prosint nobis et ad piae devotionis officium et ad tuae sc̄ificationis effectum per.

Repleti Dñe benedictione caelesti sc̄orum tuorum concede suffragiis ut quae humiliter gerimus salubriter sentiamus per.

Item alia.

10

Deus qui nos sc̄orum tuorum et sollemnitate laetificas et imitationem suscitas ad profectum praesta ut quos veneramur officio etiam piae conversationis sequamur exemplo etc.

I. IN IEIUNIO.

Sint tibi quae sumus Dñe nostri munera grata ieunii quia 15 tunc eadem in sc̄orum tuorum digna commemoratione deferimus si et actus illorum pariter subsequamur per.

Vere dign⁹ quia tu es mirabilis in omnibus sc̄is tuis* quos et nominis tui confessione praeclaros et suscepta pro te fecisti passione gloriosos. unde sicut illi ieunando orandoque certa- 20 runt ut hanc possent obtinere victoriam ita nos potius quae exercuere sectantes convenientius eorum natalicia celebramus per.

Repleti Dñe munificentia gratiae tuae benedictione copiosa et pro nostrae servitutis obsequiis et pro celebritate sc̄orum 25 caelestia dona sumentes gratias tibi referimus per.

Familiam tuam Dñe supplicantem oculis tuae miserationis 347 intende ut quae te inspirante depositis sc̄orum martyrum patrocinio consequatur per.

II. Item alia.

30

Protector noster aspice Ds et misericordiam tuam humiliter implorantes clementer exaudi per.

Ad humilitatis nostrae preces Dñe placatus intende nec nos¹

* Ps. lxvii. (=lxviii.) 35.

¹ Mur. and Ball. insert *in* after *nos*.

foveas et diaboli laqueos patiaris incidere quos tantis sc̄orum martyrum praesidiis munire dignaris per.

Omp̄ et misericors D̄s qui nos sacramentorum tuorum et participes efficis¹ et ministros praesta quae sumus ut in iisdem 5 proficiamus et fideli² consortio et digno servitio per.

Vere dign̄ qui nos ideo frequentibus sc̄orum martyrum festivitatibus benignus exerces ut ad constantiam fidei et ad perseverantiam pietatis beata commemoratione perducas pariter nobis in eorum contemplatione constituens et salutiferae confessionis exemplum et copiosae protectionis auxilium atque ad spem nostrae per eos promissionis invitans³ quorum adhuc latentem gloriam iam tamen etiam in huius vitae regione manifestas per.

D̄ne D̄s noster multiplica super nos gratiam tuam et quorum 15 celebramus gloria certamina tribue subsequi in sc̄a professione victoriam per.

Erudi D̄ne quae sumus populum tuum⁴ spiritualibus instrumentis et quorum praestas sollemnia venerari fac eorum et consideratione | devotum et defensione securum per.

viii
end
her

III. Item alia.

Praesta nobis omp̄ et misericors D̄s ut sc̄orum martyrum tuorum copiosa victoria sicut eis perpetuum dat triumphum ita nobis continuum praestet auxilium per.

Accipe quae sumus D̄ne munera populi tui pro martyrum 25 festivitate sc̄orum et sincero nos corde fac eorum nataliciis interesse per.

Vere dign̄ quia licet in omnium sc̄orum tuorum tu sis D̄ne 34 provectione mirabilis^{*} in his tamen speciale tuum munus agnoscimus quos et fratres sorte nascendi et magnifica praestitisti 30 passione germanos ut simul esset et veneranda †et†^b gloria genitricis et florentissima proles ecclesiae per.

Caelesti munere satiati quae sumus D̄ne D̄s noster ut haec nos dona martyrum tuorum deprecatione sc̄ifcent per.

* Cf. Ps. lxvii. (=lxviii.) 35.

¹ In MS. the final *i* in *efficis* is a correction from *e*. ² Mur. and Ball. *fidei*.

³ MS. *invitas*.^a

⁴ MS. *populum* ÷ with *tuūm* in margin.

⁵ The *et* seems superfluous.

III. Item alia.

Da nobis quaesumus Dñe sc̄orum martyrum passionibus gloriari ut eorum semper et patrocinii confidamus et fidem congrua devotione sectemur per.

Oferimus Dñe munera tuorum tibi sollemnitatibus grata 5 sc̄orum suppliciter exorantes ut quod ad illorum pertinet gloriam nobis prosit ad veniam per.

Vere dign̄ qui sic tribuis¹ ecclesiam tuam sc̄orum martyrum commemoratione proficere ut eam semper illorum et festivitate laetifices² et exemplo piae confessionis exerceas et grata tibi 10 supplicatione tuearis per.

Et sc̄orum tuorum exsultatione gaudentes et sacramenti tui perceptione satiati gratias tibi referimus Dñe sancte Pater omnipotens aeterne³ Ds per.

V. Item alia.

15

Omp̄ semp̄ Ds qui in sc̄is tuis es ubique mirabilis* quae- sumus clementiam tuam ut sicut illis eminentem gloriam con- tulisti sic ad consequendas misericordias tuas eorum nos facias precibus adiuvari per.

Plebis tuae munera quaesumus Dñe propitiatus intende et 20 quae sc̄is mysteriis exsequendis temporaliter nos offerre docuisti ad aeternam nobis proficere fac salutem per.

Vere dign̄ qui non solum pro salute⁴ mundi persecutionem 349 sustinuit impiorum sed fidelibus suis etiam haec dona concessit ut eius fierent aut passione aut confessione consortes per. 25

VI. Item alia.

Omp̄ semp̄ Ds qui inter innumera beneficia sc̄orum tuorum nos sollemnitatibus praecipue⁵ consolaris praesta quaesumus ut ad caelestis operis instituta et recordatio beata nos incitet et oratio iustorum digna perducat per. 30

Concede quaesumus Dñe Ds noster ut inter adversa quae peccatorum debitum sustinemus quod fiducia nostra non obtinet martyrum tuorum nobis intercessio consequatur per.

* Ps. lxvii. (=lxviii.) 35.

¹ MS. *tribues.*

² MS. *laetificis.*

³ MS. *aeternae.*

⁴ MS. *salutem.*

⁵ MS. *praecipuae.*

Scis intervenientibus Dñe tibi servitus nostra conplateat et obsequia munerum fiant praesidia devotorum per.

Vere dign quoniam martyrum beatorum pro confessione nominis tui venerabilis¹ sanguis effusus simul et² tua mirabilia manifestat quo³ perficis in infirmitate virtutem* et² nostris studiis dat profectum et infirmis apud te praestat auxilium per.

VII. Item alia.

Aspice quaesumus Dñe quae oculis tuae maiestati offerimus ut tuorum deprecatione sc̄orum et tuitionem nobis praebeat et medelam⁵ per.

Vere dign congaudet namque totum corpus ecclesiae de sublimium glorificatione membrorum et quaelibet eius infirmae portiones ad suam quoque pertinere non ambigunt dignitatem quidquid excellit partium in eadem compage⁴ magnarum quia sicut superioribus ima conexa sunt ita summa debent⁵ humilibus unitatis affectum †⁶ per.

XVIII. INC ORATIONES ET PRECES DIURNAE.

Omp̄ semp̄ D̄s qui nulli nos inferre mandasti quod nobis non 350 optamus inferri§ praesta quaesumus ut nec fingamus aliis nec aliorum fictionibus inludamur per.

D̄s qui humani generis fida societate laetaris da quaesumus ut et nos liberam praebeamus⁷ omnibus caritatem et illi non pro bonis mala reddere moliantur per.

Oblatio tibi Dñe nostra desertur quae ut†⁸ sit digna conspectu te quaesumus largiente mentis⁹ nostrae sinceritate promatur per.

“Vere dign qui nos spiritualibus erudiens institutis sic doces illorum iugiter relaxare qui nobis adversantur offensas ut eorum tamēn¹⁰ non incidamus insidias, sic dissimulare culpas ut sub specie¹¹ gratiae nocere cupientium declinemus in qua student

* Cf. 2 Cor. xii. 9. ‡ Cf. 1 Cor. xii. 22—27. § Cf. Tob. iv. 15.

¹ MS. *benerabilis*, the first *b* altered into *v* by late modern hand.

² Mur. and Ball. read *sicut* for *simul et*, *qui* for *quo*, and *ita* for *et* after *virtutem*. Bianch. only suggests *quia* for *quo*: cf. April Missa XXXII. ³ MS. *mediām*.

⁴ MS. *compagēm*. ⁵ MS. *debet*. ⁶ Edd. *effectū*, which seems likely.

⁷ MS. *praebeamus*. ⁸ *tuo* seems to have fallen out here. ⁹ MS. *mentes*.

¹⁰ Mur. and Ball. om. *tamen*. ¹¹ MS. *speciae*. ¹² MS. *scribtum*.

^a Marg. *culpas relaxare fratri corripere etiam inquietos non omitti, sicut scriptum¹³ est.*

perseverare malitiam. tu etenim Dñe mittens in medium nos luporum manere vis simplices similitudine columbarum et astutos fieri more serpentum* non utique ut cuiquam noxii simus sed ut sollicite dolos caveamus alienos: ita mites ad omnes esse nos inbus¹ ut pariter corripere praecipias inquietos. 5 longe aliud quippe est contumeliam praeterire aliud ne per improvidam benignitatem capiamus² intendere quoniam et tua clementia ea lege nostros resolvit errores ut nos denuo ne deteriora subeamus errare prohibeat nec sibi quisquam aut non cessum iudicet³ fuisse delictum aut laesum se fortassis exsistimet 10 si facultas eidem potius subtrahatur subsiciva laedendi cum hoc ipso magnum beneficium talibus conferatur ut mali esse dediscant vel impossibilitate peccandi per.

Redemptionis nostrae munere vegetati quaesumus Dñe ut hoc nobis perpetuae salutis auxilium fides semper vera perficiat 15 per.

351 Salva quaesumus Dñe plebem⁴ tuam et benedictionis sc̄ae⁵ super eam effunde clementiam ut inter condicionis humanae et diabolicae fraudis incursus indulgentia tua laboranti continuata succurrat per.

20

II. Item alia.

Adesto Dñe supplicationibus nostris et ut nos ab hostibus dignanter eripias a tibi non placitis prius moribus benignus emunda quia sine dubitatione defendes quos tuis perspexeris convenire mandatis per.

25

Ds qui prudentem sinceramque concordiam tuorum cordibus inesse voluisti da nobis legitimae dilectionis tenere mensuram ut qui a iustae pacis puritate⁶ dissentiant in nobis tamen quod merito debeat lacerare non habeant per.

Praesta nobis quaesumus Dñe terrena despicere et amare 30 caelestia ut per haec sacra quae gerimus et a transituris desideriis expiari mereamur et incipiamus inhaerere perpetuis per.

* S. Matt. x. 16; S. Luke x. 3.

¹ MS. *inbus*. Bianch. suggests *iubes*.

² Perhaps *iniuriam* (or equivalent) is omitted. Edd. read *capiamur*.

³ Edd. *iudicet*.

⁴ MS. *plevem*.

⁵ MS. *sc̄ē*.

⁶ MS. *iuste ÷*, with *÷ pacis puritate* in margin.

^aVere dignū qui sic rationabilem non deseris creaturam ut et quibus modis placere tibi et qualiter possit impetrare quae poscit ostendas praecipiens ut te principaliter toto corde venerantes consequenter et universos homines sicut nosmet ipsos tamquam 5 consortes nostri generis diligamus tunc circa eos verum probantes affectum ut quemadmodum nos purgari desideramus a vitiis ita et eorum quos amamus optemus. quibus paeceptis duobus totam legem sine difficultate compleentes bona praesentia sumamus et aeterna per.

10 Da nobis Dñe quaesumus ambire quae recta sunt et vitare quae noxia ut sc̄a quae capimus non ad iudicium nobis sed proficiant potius ad medelam per.

Tuere Dñe quaesumus famulos tuos et a terrenis erroribus expeditos ad virtutum tuarum fac instituta proficere sique 15 temporalibus auxiliis foveantur ut magis gaudeant sempiternis per.

III. Item alia.

352

Ecclesiae tuae Dñe voces placatus admitte ut destructis adversantibus universis secura tibi serviat libertate per.

20 Praesta Dñe quaesumus ut toto tibi corde subiecti tumentium voluntatum respuamus adflatus per.

Hostias quaesumus Dñe nostrae devotionis assume et per sacrificia gloria subditorum tibi corda purifica per.

^bVere dignū cuius inspiratione beatus Paulus apostolus eccl^ē siae dicens: providentes bona non solum coram Deo sed etiam coram hominibus^{*1} evidenter ostendit non esse prorsus quo malis actibus vel in hac vita possimus abscondi dum te non latemus interius et extrinsecus humanos quoque non vitamus aspectus. nihil ergo iuvat² eos qui dedecora sua notasque non 30 cernunt et quia ipsi se non vident aestimant nec ab aliis se videri. cum enim idem clamat apostolus quae secundum faciem sunt videte[†] quemadmodum se celare posse confidunt qui sicut scriptum³ est per dulces sermones suos seducentes corda fallacia[‡]

* Rom. xii. 17.

¹ MS. homibus.

† 2 Cor. x. 7.

² MS. iubat.

‡ Cf. Rom. xvi. 18.

³ MS. scriptum.

^a Marg. pro dilectione fraterna orandum.

^b Marg. arguit improbos sed et orat pro eis.

et sicut evangelium ait X̄um in cubile¹ requirentes* palam manifesteque declarant quid et dictis exsequantur et factis. nec eos fulcit aut munit quia ut se velare² contendant volumina Divina percurrunt cum per haec ipsi potius improbos mores suos et profiteantur et damnent nescientes quod traduntur in reprobum 5 sensum ut faciant quae non convenient[†] iam de poena Divini venire iudicii³. quapropter huiusmodi declinantes actu et solo miserantes quo debemus affectu et ideo etc.

Annuo quaesumus Dñe Ds noster ut per hoc tuae sapientiae sacramentum circumspecta moderatione vivamus per. ¹⁰

353 Da ecclesiae tuae Dñe non superbe⁴ sapere sed in⁵ tibi placita humilitate proficere ut proterva despiciens et matura quaeque desiderans exerceat liberam caritatem per.

III. Item alia.

Absolve Dñe quaesumus iniqüitates nostras et ut tua dona ¹⁵ mereamur percipere fac nos amare iustitiam per.

Concede nobis Dñe Ds noster ut et te tota mente veneremur et omnes homines rationabili diligamus affectu per.

Consecra quaesumus Dñe quae de terrenis fructibus nomini tuo dicanda mandasti ut et gratam tibi nostram facias servitutem et sacramentum nobis perpetuae salvationis instituas per.

⁶Vere dign qui fideles tuos mutua faciens lege concordes veram pacem tuam⁶ tali foedere nexisti⁷ ut nec alteri quisquam moliretur infligere quod sibi nolle inferri[‡] et bona quae suis utilitatibus tribui cupiret⁸ a consorte natura haec eidem ipse quoque praestaret quatenus dum per alterutram pietatem se repperiunt communes in singulis (fieret⁹) semet ipsam diligens esset mens una cuncorum per.

Satiati participatione caelesti et gratias tibi referimus Dñe Ds noster et ut nobis fiat¹⁰ perpetua deprecamur per. ³⁰

* Cf. S. Matt. xxiv. 26. † Rom. i. 28. ‡ Cf. Tob. iv. 15.

¹ MS. *cubilis*, the final *i* seems altered from *e*.

² Edd. *valere*.

³ Bianch. proposes to put the clause *iam de—iudicii* before *quod traduntur—conveniunt*. ⁴ MS. *superbae*. ⁵ Mur. and Ball. om. *in*.

⁶ Mur. and Ball. om. *tuam*. ⁷ Mur. and Ball. *nexisti*.

⁸ Edd. *cuperet*. ⁹ MS. *fieres*. Edd. om. as redundant.

¹⁰ Mur. and Ball. *sit*.

^a Marg. orandum pro iis qui malevoli sunt.

Beneficiis tuis Dñe quae sumus populus fidelis semper exultet ut te instruente dispositus et conversatione tibi placeat et quae votis expedit salubriter assequatur per.

V. Item alia.

5 ^aOmp̄ semp̄ D̄s qui superbis resistis et gratiam praestas humilibus* tribue quae sumus ut non indignationem tuam pro- 354 vocem us elati sed propitiationis tuae capiamus dona subiecti per.

10 ^bMaiestatem tuam Dñe² supplices exoramus ut nec terreri nos lacerationibus patiaris iniustis nec captiosis adulationibus implicari sed potius amare concedas qui veraciter arguant quam qui fallaciter blandiuntur per.

15 ^cOfferimus tibi Dñe munus quod sicut dupli sumentes corde condemnat ita sincera capientes mente iustificat per.

20 ^dVere digni qui nos sic pietate pariter atque iustitia vis esse perfectos† ut et cautelae nostrae non desit socianda benignitas et indiscreta non subripiat facilitas caritati. praecipit enim ut pro nostris oremus inimicis pro calumniantibus supplicemus nec desinamus misericordiam tuam consequentibus inpetrare: non 25 utique ut in iisdem nequitiis perseverent quia hoc imprecari est potius quam salutaria postulare sed ut ab his iniquitatibus expediti ad modesta sese sanaque³ convertant. cum enim docente te Dñe probos mores nobis optare debeamus tunc proximos nostros sicuti nosmet ipsis vere diligimus‡ si eis quae nos habere cupimus expetamus per.

Recreati Dñe sacri muneris gustu quae sumus⁴ non inde sumentibus nobis vertatur ad poenam⁵ sed fideliter libantibus pro sit ad veniam per.

30 Tua Dñe protectione confidens benedictionem suppliciter imploratam devota tibi familia consequatur ut tuo secura munimine nec temporalibus destituatur auxiliis et bonis aptetur aeternis per.

* 1 Pet. v. 5; Jas. iv. 6. † S. Matt. v. 44, 48. ‡ S. Matt. xix. 19; xxii. 39.

¹ Mur. and Ball. om. this marginal note.

² Mur. and Ball. om. *Dñe*.

³ MS. *sese naque.*

⁴ MS. repeats *Dñe* after *quaesumus.*

⁵ MS. *ponam.*

^a Marg. non esse elatos.¹

^b Marg. contra lacerantes vel adulantes.

^c Marg. pro dupli corde.

^d Marg. orandum pro consequentibus.

355

VI. Item alia.

Om̄p et misericors D̄s a bellorum nos quae sumus turbine fac quietos quia bona nobis cuncta¹ praestabis si pacem dederis et mentis et corporis per.

Protector noster aspice D̄s et ab hostium nos defende formidine ut omni perturbatione submota liberis tibi mentibus servamus per.

Suscipe D̄ne munera familiae tuae quibus et nostris quae sumus sis placatus erroribus et sc̄ificationem tuae nobis redemptionis opereris per.

^aVere dign̄ agnoscimus enim D̄ne D̄s noster agnoscimus sicut dudum voce testatus es ad peccantium merita pertinere ut ser vorum tuorum labore quae sita sub conspectu nostro manibus diripientur alienis* et quae desudantibus famulis nasci* tribuis ab hostibus patiaris absumi*. totoque corde prostrati supplices exoramus ut praeteritorum concedas veniam delictorum et ab anni mortalitatis incursu² continuata miseratione nos protegas quia tunc defensionem tuam non diffidimus³ ad futurum cum a nobis quibus offendimus dignanter expuleris per.

Sacrosancti corporis et sanguinis D̄ni nostri Īhu X̄ri refectione vegetati supplices te rogamus D̄s ut hoc remedio singulari et ab omnium peccatorum nos contagione purifices et a periculorum munias incursione cunctorum per.

Miserere D̄ne deprecantis ecclesiae et inclinantum⁴ tibi sua corda propitiatus intende ut quos divinarum⁵ sinis esse particeps nec peccatis fieri permittas obnoxios nec opprimi patiaris adversis per.

356

VII. Item alia.

Miserere D̄ne populi tui et continua tribulationibus laborantem propitius respirare concede per.

30

* Cf. Ps. cviii. (=cix.) 10, 12; Ezek. vii. 21; Lam. ii. 22.

¹ MS. ^{...ct}nuncta, the c is in a later hand. ² MS. incorsu. ³ MS. difidimus.

⁴ Bianch. followed by Mur. and Ball. suggests ad inclinantes, but there is at least no need for the addition ad, intende being used elsewhere with a direct accus.; I suspect that inclinantes is the right reading, the genitive being due to the construction of the preceding clause.

⁵ Bianch. followed by Mur. and Ball. proposes to insert rerum, but perhaps we should read divinorum only.

^a Marg. pro peccatis hostes infestari certissimum unde enixius supplicandum Deo.

Vox clamantis ecclesiae ad aures quae sumus Dñe tuae pietatis ascendat ut percepta venia peccatorum te fiat operante devota te protegente secura per.

Nomini tuo Dñe munera quae sumus dicata sc̄ifica ut et 5 sacramentum nobis aeternae vitae praebant¹ et profectum per.

²Vere dignū inter quaelibet enim mundi pericula sola est a te non recessisse² prosperitas cum in tua misericordia confidentes nulla adversa percellant sed potius exerceant ad salutem per.

Vivificet nos quae sumus Dñe participatio tui sc̄a³ mysterii 10 et pariter nobis expiationem tribuat et munimen per.

Auxiliare Dñe plebi tuae et toto tibi corde subiectae praesta conversationis effectum quia bonis omnibus hanc replebis si tibi placere perfeceris per.

VIII. Item alia.

15 Ab omnibus nos quae sumus Dñe peccatis propitiatus absolve et eos qui nos impugnare nituntur expugna per.

Comprime Dñe quae sumus os⁴ iniqua loquentium* et eos qui nos moliuntur⁵ insimulare confuta per.

Quae sumus Dñe Ds noster ut per haec caelestis vitae commercia declinantes laqueos⁶ falsitatum ad veritatem tuam concessa nobis Divinitus via et tramite⁷ dirigamur per.

⁸Vere dignū qui famulos tuos informare dignaris ut non tam 357 nos exagitent inepta laceratio superborum⁸ quam potius moveat miseratio lacerantium quoniam sicut nos convenit praecavere ne 25 veraciter impetamur sic eorum qui a veritate sunt devii flere debemus interitum quae sumus⁹ vel illis correctionem suppli citer exorando subvenire possimus vel nobis fructum pietatis adquirere per.

Quos refecisti¹⁰ Dñe caelesti mysterio propriis alienisque 30 propitiis absolve delictis ut Divino munere purificatis mentibus perfruamur per.

* Ps. lxii. (=lxiii.) 11.

¹ MS. praeveant.

² MS. recesser.

³ ? sc̄i.

⁴ In the MS. the *os* has been altered into *ds* (=Deus) by the addition of the upward stroke by a recent hand.

⁵ MS. moliuntur.

⁶ MS. laqueos.

⁷ MS. etramite.

⁸ MS. superuorum.

⁹ Bianch. followed by Mur. and

Ball. proposes to insert *ut* after *quae sumus*.

¹⁰ MS. reficisti.

^a Marg. in periculis vel prosperitate gratias referendas Deo.

^b Marg. pro lacerantibus orandum.

Porrige dextram quaesumus Dñe plebi tuam misericordiam postulanti per quam et terrores¹ declinet humanos et solacia vitae mortalis accipiat et sempiterna gaudia comprehendat per.

VIII. Item alia.

Libera nos Dñe quaesumus a nostrorum debitibus peccatorum 5 atque ut nos a malis omnibus propitiatus eripias iniquitates nostras quibus iuste retribuuntur² absolve per.

Contere quaesumus Dñe hostes populi tui et delicta nostra quorum merito nobis dominantur emunda ut cum tibi placitam puritatem mentibus nostris infuderis largiaris et pacem per. 10

Accipe Dñe quaesumus sacrificium singulare quod maiestati tuae semper redditur et debetur per.

Sit nomini tuo Dñe hoc sacrificium cum exhibetur acceptum ut efficiatur iugiter exigendum per.

[“]Vere dign qui nos castigando sanas et resovendo benignus 15 erudis dum mavis salvos esse correptos quam perire neglectos per.

Suplices te rogamus Dñe Ds noster ut qui percepimus caelestis mensae substantiam ad vitam pertineamus³ aeternam per. 20

358 Tui sunt Dñe populi qui ministerium nostrae vocis expectant. quaesumus clementiam tuam ut salutaria eius possentibus quidquid fiducia non habet deprecantis gratia tua quae bonorum nostrorum non indiget largiatur per.

X. Item alia.

25

Adesto Dñe supplicationibus nostris⁴ et sperantes in tua misericordia caelesti protege benignus auxilio per.

Respic Dñe quaesumus pietatis tuae subsidium postulantes, da indulgentiam reis ut nobis subvenias propitiatus afflictis per.

Sciificationem tuam nobis Dñe his mysteriis placatus operare 30 quae nos et a terrenis purget vitiis et ad caelestia dona perducat per.

¹ Mur. and Ball. *et errores*; Ambr. (385 Pam.) has *et terrores*.

² Mur. *retribuimur*. ³ Edd. *pertingamus*.

⁴ MS. *supplicationib. nostris* with *supplīcib. tuis* in marg.; Edd. *supplicibus tuis*. Greg. (80 Mur.) reads *supplicationibus nostris*.

^a Marg. post infirmitatem.

^aVere dignū qui nostras mentes expiendo iustificas et immortalitatis efficis iustificando capaces per. | viii.
ends
here.

Repleamur Dñe gratia munera sacri et quae gustu corporeo dulci veneratione contingimus dulciora mentibus sentiamus per.

5 Familiae tuae Dñe preces miseratus intende et toto tibi corde subiectam prosequere sustenta circumtege ut quae te gubernatore confidit et nullis implicetur malis et bonis omnibus expleatur per.

XI. Item alia.

10 Omp̄ semp̄ D̄s cuius viae misericordia est semper et veritas* praesta quaesumus ut qui a tua clementia confovemur crescamus etiam religionis augmento¹ per.

Da nobis quaesumus Dñe tua digne tractare mysteria ut et miserationibus tuis congrua respondeamus obsequia et fiduci- 15 alias speranda poscamus per.

^bVere dignū pietatem tuam votis omnibus expetentes ut 359 humanarum rerum prosperitate percepta terrenis eatenus consolationibus gratulemur ne gaudia quaerere superna cessemus sed quidquid laetitiae temporalis² inpenditur eruditioni proficiat 20 sempiternae per.

Quaesumus Dñe D̄s noster quos sacramentis reficis sustenta praeidiis et quos beneficiis temporalibus refobes³ pasce Divinis (perpetuis)⁴ per.

Ecclesiam tuam Dñe perpeti⁵ miseratione prosequere ut 25 inter saeculi turbines constituta et praesenti iucunditate respiret et aeternae beatitudinis percipiat claritatem per.

XII. Item alia.

Adesto Dñe supplicationibus nostris et apostolicis intercessionibus confidentes nec minis adversantium nec ullo per- 30 turbemur incursu per.

Auxiliare Dñe temporibus nostris et tua nos⁶ ubique dextera

* Ps. xxiv. (=xxv.) 10.

¹ MS. aumentum.

² Mur. and Ball. temporali.

³ MS. refobis.

⁴ Divinis and perpetuis seem to be alternative readings.

⁵ The use of the rare form of the adj. is noticeable. Gel. (518 Mur.) reads *perpetua*: so does Greg. (205 n. Mur.).

⁶ MS. nobis.

^a Marg. de iustitia.

^b Marg. dum prosperitas redundat eruditio superna quaeratur.

protegente et religionis integritas et Romani nominis securitas reparata consistat per.

Suplices quaesumus Dñe ut munus trepida servitute propositum non de nostris meritis aestimetur sed quod a te institutum est offerentium tua sc̄ificetur dignatione praesentum per. 5

^a Vere dignū cuius nobis etiam ipsa medetur austeritas dum peccandi coercet¹ affectum dum ad supplicandum tibi mens humana fit promptior dum gratior redit post adversa tranquilitas et inter haec probata fides eruditur ad praemium per.

Libera nos ab omni malo propitiusque concede ut quae 10 nobis poscimus relaxari ipsi quoque proximis remittamus per.

Quaesumus Dñe Ds noster ut quod nobis ad immortalitatis pignus esse voluisti ad salutis aeternae tribuas provenire suffragium per.

360 Inclinantes se Dñe maiestati tuae propitiatus ut qui Divino 15 munere sunt refecti caelestibus semper muniantur auxiliis per.

XIII. Item alia.

Da nobis quaesumus Dñe Ds noster in tua semper devotione gaudere quia perpetua est et plena felicitas si bonorum omnium iugiter serviamus auctori per. 20

Quaesumus omnipotens Ds ne ad dissimulationem tui cultus prospera nobis collata succedant sed ad gratiarum actionem tibi propensius² exhibendam potius nos semper accendant per.

Hostias tibi Dñe deferimus immolandas qui temporali consolatione significas ut promissa non desperemus aeterna per. 25

^b Vere dignū quoniam sicut tua clementia non solum beneficia praestat immeritis sed affectum quoque nobis quo gratias referamus inspirat ita nos convenit laudes tuas quia non possumus competenter explere saltem³ sine cessatione depromere ut quas numquam sufficienter exsolvimus numquam reddere desinamus 30 per.

†Observationis annuae celebritate gratulantes ut eorum quorum actionibus inhaeremus plenis effectibus gaudeamus†⁴ per.

¹ MS. cohercet.

² MS. propensius.

³ MS. saltim.

⁴ This prayer seems defective as it stands: is it meant for a form of *communicaantes* &c.?

^a Marg. admonet ad supplicandum nos esse promptiores.

^b Marg. inspiratione Dei gratiae referuntur.

Ecclesia tua Dñe caelesti gratia repleatur et crescat atque ab omnibus vitiis expiata percipiat sempiternae redemptionis augmentum ut quod in membris suis copiosa temporum prorogatione veneratur spiritualium capiat largitate donorum per.

5

XIII. Item alia.

Ompp sempp Ds mentes nostras quaesumus ad opera tibi placitura converte ut correptio tua non sit neglegentibus maior causa poenarum sed fiat eruditio paterna correctis per.

Ds qui sacra legis omnia constituta in tua et proximi di- 361
10 lectione posuisti* da nobis horum propitiis efficientiam mandatorum quia impossibile[†] sibi nullus excusat quod tanta brevitate concluditur tanta aequitate percipitur[‡] per.

Ompp sempp Ds qui offerenda tuo nomini tribuis et oblata devotioni nostrae servitutis adscribis[§] quaesumus clementiam 15 tuam ut quod praestas unde sit meritum proficere nobis largiaris ad praemium per.

[¶]Vere dignū qui mutabilitatem nostram ad incommutabilia ita iustus et benignus eridis ut nec fragilitatem destituas et coerceas[¶] insolentes quo pariter instituti pia conversatione et caelestibus 20 sacramentis sic bonis praetereuntibus nunc utimur ut iam possimus inhaerere perpetuis per.

Exaudi Ds orationem nostram et tua sc̄a quae sumpsimus non ad iudicium nobis provenire patiaris sed ad remedium propitiationis immensae per.

25 Placidus aspice Dñe plebem tuam et quam donis[¶] tui facis esse consortem a malis omnibus corporis et mentis emunda ut noxia perturbatione cessante liberum tibi semper exhibeat[¶] famulatum per.

XV. Item alia.

30 Concede nobis Dñe quaesumus gratiam tuam per quam boni esse possimus et praesta (quaesumus[¶]) ut eandem studiis competentibus exsequamur per.

* S. Matt. xxii. 37, 39.

¹ Bianch. proposes to add *esse*, which Mur. and Ball. adopt.

² Mur. and

Ball. *praecipitur*.

³ MS. *asscribis*: the *b*, which is wrongly shaped, seems as if it were corrected from *v*. ⁴ MS. *coherreas*. So also *coheret* in marginal note.

⁵ MS. *donis*.

⁶ Mur. and Ball. *exhibeant*. ⁷ This *quaesumus* seems superfluous, and Mur. and Ball. om. it.

^a Marg. *coercet* *insolentes*.

Dominus quem iniustitia nostra incessanter offendit da nobis rectae¹ conversationis effectum per quem consequamur et veniam per.

Oblatio nos Domine quaesumus sacranda purificet ac sui ministerio pariter et participatione dignos efficiat per.

^aVere dignus qui curam nostri ea ratione moderaris ut pro- 5
ventus exterior de internorum qualitate procedat. nullis quippe
362 forinsecus miseriis adfligemur si vitia frenemus animorum, nec
visibili dedecori subiacebit² qui foedis cupiditatibus obviarit,
nulla inquietudo praevalebit³ extrinsecus si agamus corde
sincero, nullis subdemur hostibus si pacem teneamus internam. 10
ita sicut a nemine magis quam a nobis laedimur sic noxia
cuncta succumbent si nosmetipsos ante vincamus⁴ per.

Tribuat nobis Domine quaesumus sanitatem mentis et corporis
sacramenti tui medicina cœlestis ut huius operatione vegetati
tam praesentia quam aeterna subsidia capiamus per. 15

Consequatur Domine quaesumus tuae benedictionis auxilium
quod supplex poscit ecclesia, percipiat indulgentiam, boni
operis[†] instruatur, temporalium necessitatum consolatione re-
spiret, ad gaudia sempiterna perveniat et assumat aeterna per.

XVI. Item alia.

20

Adiuva⁶ nos Domis salutaris noster et quibus supplicandi tibi
praestas affectum tribue tuae propitiationis effectum per.

Mysteria tua Domine debitiss⁷ servitii⁸ exsequentes supplices
te rogamus ut quod ad honorem tuae maiestatis offerimus nobis
proficiat ad salutem per. 25

^bVere dignus cuius et propitiationis exordium principaliter
inde sentimus cum tuorum sensibus dignanter infundis totis
tibi mentibus supplicare nec humanis opibus sed tua virtute
confidere et indeficientem gratiam comprobamus cum nos vel
in hac devotione tribuis⁹ permanere vel de perceptis beneficiis 30
non in nobis sed in tuo nomine gloriari per.

Satiati munere salutari tuam Domine misericordiam deprecamur

¹ MS. recte. ² MS. subiacevit. ³ MS. prævalevit.

⁴ Mur. vincemus, suggested by Bianch. in margin. ⁵ ? bonis operibus is meant
or else some word like munimine omitted. ⁶ MS. adiuba. ⁷ MS. devitis,
the v altered to b by late hand. ⁸ Edd. servitutis. ⁹ MS. tribues.

^a Marg. pro vitiis quibus subiacemus orandus Domis.

^b Marg. non confidere in divitiis nisi in Dei gratia tantum suadet.

ut¹ hoc eodem sacramento quo nos temporaliter vegetas efficias perpetuae vitae participes per.

Auxiliare Dñe famulis tuis et in tua pietate fidentibus 363 iugiter esto propitius ut² et praesentia pericula te protegente 5 declinent et futura gaudia te largiente percipient per.

XVII. Item alia.

Parce Dñe parce populo tuo* ut dignis flagellationibus castigatus in tua miseratione respiret per.

Exaudi Dñe plebem tuam et quod non habent merita super 10 plicantum tua nos semper gratia praeveniens largiatur per.

Altaribus tuis Dñe munera nostrae servitutis inferimus quae placatus accipiens³ et acceptum tibi nostrum quaesumus famulatum et sacramentum nostrae redemptionis efficias⁴ per.

Vere dignū a tua enim nunquam est laude cessandum quia⁵ 15 et inter angustias necessarium praestat auxilium et in prosperitate gratiarum tibi referens actionem quanto nos memores facit esse beneficii tanto nobis tua magis dona conciliat per.

Quaesumus Dñe Ds noster ut quos divina tribuis⁶ participatione gaudere humanis non sinas subiacere periculis per.

20 Omp̄ semp̄ Ds populi fidelis institutor et rector in familia sacramento tui nominis acquisita gratiae tuae dona custodi ut bona quae te auctore percipit⁷ te protegente serventur (*aliter*⁸ te largiente copiosius augeantur) per.

XVIII. Item alia.

25 Omp̄ semp̄ Ds da nobis voluntatem tuam fideli mente retinere et pia conversatione depromere ut ecclesia tua a profanis vanitatibus expiata non aliud profiteatur verbis aliud exerceat actione per.

Exaudi nos Dñe Ds noster et a pravitatibus mundi tuorum 364 30 discerne corda fidelium ut qui Dñm sua voce pronuntiant in diabolicam non reccidant servitutem per.

* Joel ii. 17.

¹ Mur. and Ball. om. *ut.*

² The *u* in *ut* has been touched up.

³ Edd. *accipias.*

⁴ MS. *efficiat*, the *s* very slight: Edd. *efficiant.*

⁵ Edd. *quae.*

⁶ MS. *tribues.*

⁷ Edd. *percepit.*

⁸ MS. *serventur.* *aliter.*

Ut tibi grata sint Dñe munera populi tui ab omni quae sumus eum¹ contagio perversitatis emunda nec falsis gaudiis inhaerere patiaris quos² ad veritatis tuae praemia venire promittis³ per.

Vere dign qui ecclesiam tuam a diabolica simulatione vis esse purgatam atque ut a fictis sincera discernas ex operum 5 qualitate fructus intellegi praecipis voluntatum ad te pertinere non reputans quos vel dissimulare quae tua sunt vel his contraria perspexeris operari. unde benedicimus te Dñe teque debita servitute laudamus per.

Adesto nobis omnipotens et misericors Ds et sacramenta quae 10 sumpsimus nec nostris excessibus nec alienis⁴ permittas violari peccatis per.

Gregem tuum Dñe⁵ Pastor bone^{*} placatus intende et oves quas pretioso sanguine redemisti⁶ diabolica non sinas incursione lacerari per.

15

XVIII. Item alia.

Suscipe quae sumus Dñe preces nostras et clamantium ad te pia vota propitiis intuere per.

Exaudi Dñe quae sumus gemitum populi tui nec plus apud te valeat offensio delinquentum quam miseratio tua semper indulta 20 fletibus supplicantum per.

Sacrificium tibi Dñe celebrandum placatus intende quod et nos a vitiis nostrae condicionis emundet et tuo nomini reddat acceptos per.

^aVere dign qui ideo differs vota poscentium ut in ipsa 25 365 quoque deprecationis diurnitate proficiant et tardius postulata praestando fidelium tuorum mentibus praestare cognosceris devotionis augmentum per.

Maiestatem tuam suppliciter deprecamur ut sicut nos corporis et sanguinis sacrosancti pascis alimento ita Divinae naturae facias 30 esse consortes per.

Caelestibus Dñe quae sumus praesidiis muniantur qui in tua

* S. John x. 11.

¹ Mur. and Ball. nos.

² Bianch. suggests in marg. cui. Mur. reads quibus.

³ MS. *promittit*.

⁴ MS. inserts *nos* before *permittas*, which Bianch. rightly omits.

⁵ Edd. om. *Dñe*.

⁶ MS. *redimisti*.

^a Marg. ideo tardius impetratur ut perseveret oratio postulantis.

protectione confidunt ut¹ te solo Praesule gloriantes tuo semper
foveantur auxilio per.

XX. Item alia.

Exaudi Dñe preces nostras et celeri nos propitiatione laeti-
5 fica per.

Intende Dñe² quaesumus supplices nos et pariter nobis
indulgentiam tribue benignus et gaudium per.

Hostias Dñe suscipe placatus oblatas quas sc̄ificando nobis
quaesumus efficias salutares per.

- 10 "Vere digni qui caelestibus disciplinis ex omni parte nos
instruens qualiter a fidelibus tuis falsos fratres discerneremus
(ostendens³) Unigeniti tui⁴ voce pronuntias : ex fructibus eorum
cognoscetis⁵ eos*. de his sunt enim inflati sensu carnis suae et
non tenentes caput†. de his sunt qui terrena sapientes ideo⁶
15 deprecantium te verba⁷ fastidiunt⁸ quia animales atque carnales⁹
quae sunt spiritus Dei stulta mente non capiunt. de his sunt
reprobi circa fidem† quam⁹ nescientes quae loquantur neque de
quibus adfirment§ saepe¹⁰ subvertere conati sunt et conantur.
"de his sunt¹¹ subdoli operarii|| qui introeunt explorare ecclesiae
20 libertatem quam habet in Xro ut eam secum in turpem redigant
servitutem. de his sunt qui penetrant domos et captivas ducunt 366
mulierculas oneratas¹² peccatis¶ non solum¹³ viduarum facultates
sed devorantes etiam maritarum **. isti iam nec iustos appetunt
se videri nec saltem deforis sunt vel dealbati vel loti sed palam
25 pudore calcato de pravis conversationibus suis etiam gloriantur
et domi forisque spurcitudinem contrahentes non tam referti sunt
ossibus mortuorum quam magis ipsi sunt mortui††. quibus

* S. Matt. vii. 20.

† Col. ii. 18, 19.

‡ 2 Tim. iii. 8.

§ 1 Tim. i. 7.

|| 2 Cor. xi. 13.

¶ 2 Tim. iii. 6.

** S. Matt. xxiii. 14.

†† S. Matt. xxiii. 27.

¹ Mur. and Ball. *confidentes in.*

² In the MS. *Dñe* is above the line.

³ *ostendens* seems a variant for *instruens*.

⁴ MS. *tua*.

⁵ MS. *cognoscitis*, the former *i* being altered from *e*.

⁶ Mur. and Ball. *ita*.

⁷ MS. *fastidunt*.

⁸ MS. *animalis adq. carnales*; in the first word the final *i* seems a correction for *e*, in the last the *l* has a */* over it.

⁹ Bianch. suggests in margin *qui* which Mur. and Ball. adopt.

¹⁰ MS. *sepe*. ¹¹ In MS. the *sunt* is faint and above line. ¹² MS. *oneratas*.

^a Marg. de falsis fratribus.

^b Marg. de fastidiosis.

^c Marg. de subdolis.

^d Marg. devoratores viduarum et maritarum.

evangelica sententia convenienter exclamat: si lumen quod in te est tenebrae sunt ipsae tenebrae quantae sunt*. nam cum in his quae videntur obscura sint et malae famae nigra dedecore satis evidenter apparet haec eos in occulto gerere quae etiam turpe sit dicere†. isti non solum ad tuam gratiam venientes sui 5 foeditate deterrent sed etiam intrinsecus fratribus constitutis pro quibus X̄rus est mortuus offendiculum suae perversitatis opponunt§. "tales cavere nos iubes per apostolum tuum docens¹: separate vos ab omni fratre inordinate ambulante||. et ea nos praecipis operari quae videntes cuncti vere fideles tui te caelestem 10 Patrem conlaudent atque magnificent a quo rationabilis conscientiae bonaeque famae donum omne perfectum optimumque descendit¶ per.

Quod ore sumpsimus Dñe quaesumus mente capiamus et de munere temporali fiat nobis remedium sempiternum per. 15

Famulos et famulas Dñe quaesumus intuere quibus in te sperare donasti ac pariter eis et quae tibi placeant postulare et potius² postulata concede per.

XXI. Item alia.

367 Concede nobis Dñe veniam delictorum et eos qui nos im- 20 pugnare moluntur expugna quia sub tuo munimine constitutis³ nulla diaboli nocebit⁴ obreptio per.

Protector in te sperantium Ds exaudi preces nostras et miserere nostri ut corpore†⁵ mente vegetati tuis semper in- haereamus officiis per. 25

Supplices te rogamus Ds ut munera quae deferimus et devotionis gratiam nobis conferant et salutem per.

^bVere dign quia ecclesiae tuae filios sicut erudire non cessas

* S. Matt. vi. 23. † Eph. v. 12.

§ 1 Cor. viii. 11, 9. || 2 Thess. iii. 6. ¶ S. James i. 17.

¹ Mur. and Ball. *dicens*.

² *potius* seems out of place unless something has fallen out of the text: Bianch. followed by Mur. suggests *propitiis* instead of *potius*: but some verb in the inf. like *impetrare* seems necessary to the sense: cf. the last prayers in Missae XXXIX. XL. and XLII. below and the second in XLIII. &c. ³ MS. *constituti*.

⁴ MS. *nocevit*.

⁵ Bianch. proposes to insert *et* which seems necessary.

^a Marg. subversores fratrum cavendum a talibus.

^b Marg. recte agendum.

ita non desines¹ adiuvare ut recte facienda cognoscant et possibiliter capiant exsequendi per.

Sumentes dona caelestia gratias tibi referimus sc̄e Pater omnip̄ aeterne D̄s per.

5 Protege D̄nē fideles tuos et quos spiritali cibo² vivificare dignatus es perpetua³ salutatione⁴ comitare per.

XXII. Item alia.

Auge fidem tuam D̄nē quaesumus miseratus in nobis quia pietatis tuae subsidia non negabis quibus in te credendi con-
10 tuleris firmitatem per.

Da nobis D̄nē quaesumus in te tota mente confidere quoniam sicut superbis in sua virtute praesumentibus semper obsistis ita non deseris in tua misericordia gloriantes per.

Munera D̄nē quaesumus offerentes ut et ab omnibus mundare
15 peccatis et a cunctis nos protegere digneris adversis per.

⁴Vere dignū quia, cum omne opus bonum a te incoari constet et perfici hanc ipsam quam nobis tribuis⁵ perseverantiam supplicandi, certi sumus impetrare nos posse quae poscimus per.

Tribue nobis D̄nē caelestis⁶ mensae virtute satiatis et desi- 368
20 derare quae recta sunt et desiderata⁷ percipere per.

Tu esto quaesumus D̄nē populi tui munimen et custos⁸ tu vitae praesentis sustentator et rector tu conlator aeternae per.

XXIII. Item alia.

Tuere D̄nē quaesumus⁹ famulos tuos ut a peccatis omnibus
25 abstinentes prompta tibi voluntate famulemur per.

Grata tibi sit quaesumus D̄nē tuae plebis oblatio per quam et sc̄ificationem referat et quae pie¹⁰ precatur obtineat per.

¹ Edd. *desinis*, which is a probable correction.

² MS. *civo*.

³ MS. *perpetuae* with the final *e* erased.

⁴ Edd. *salvatione*, which seems almost necessary, unless *salute* is preferable; but cf. last prayer in Missa XXXVII.

⁵ MS. *tribues*.

⁶ MS. *caelesti*.

⁷ MS. *derata*.

⁸ MS. *custus*.

⁹ Bianch. proposes to insert *nos* here or change *famulemur* to *famulentur*.

¹⁰ MS. *piae*.

^a Marg. in operibus Dei gratias agendum.

"Vere dignū quia fragilitatem nostram miseratus intendens et mentem nobis tribuis¹ supplicandi et tua supplicibus dona largiris per.

Adesto nobis Dñe Ds noster et quos tuis mysteriis recreasti perpetuis defende praesidiis per. 5

Familiam tuam Dñe benignus inlustra et benedictionis tuae largitate confirma ut te in omnibus ducem te mereatur habere custodem per.

XXIIII. Item alia.

Om̄p et misericors Ds ad cuius beatitudinem sempiternam 10 non fragilitate carnis sed alacritate mentis ascenditur fac nos atria supernae civitatis et te inspirante semper ambire et tua indulgentia fidenter intrare per.

Ds qui cum muneribus nullis indigeas ipse nobis munera cuncta² largiris accipe propitius quae de tuis bonis tibi nos 15 offerre voluisti non solum nostrae reputans devotionis quae tua sunt sed etiam per haec nos ad caelestia regna perducens per.

P. S. F. E.

369 Gratias tibi Dñe laudesque persolvimus qui nos corporis et sanguinis dilectissimi Filii tui Domini nostri communione vege- 20 tasti misericordiam tuam suppliciter exorantes ut hoc tuum Dñe sacramentum non sit nobis reatus ad poenam sed fiat intercessio salutaris ad veniam per.

XXV. Item alia.

Protege quaesumus Dñe Romani nominis ubique rectores ut 25 his tua virtute vincentibus pax populi tui secura proveniat per.

Praetende nobis Dñe misericordiam tuam ut quae votis expetimus conversatione tibi placita consequamur per.

Exaudi Dñe preces nostras ut redemptionis nostrae sacrosā commercia et vitae nobis conferant praesentis auxilium et gaudia 30 sempiterna concilient per.

P. F. E.³ SP.

¹ MS. *tribues*.

² MS. *concta*.

³ Edd. *C.*

^a Marg. humiliis adesse Dm in cunctis operibus eorum.

Sacramentorum tuorum benedictione satiati quae sumus Dñe
ut per haec semper emundemur a vitiis et periculis exuamur¹
per.

Adesto quae sumus Dñe plebi tuae ut quae sumpsere²
5 fideliter et mente sibi³ et corpore te protegente custodiant⁴ per.

XXVI. Item alia.

Exaudi Dñe preces nostras et ut tuis nos muneribus iugiter
prosequaris maiestati tuae fac semper devotos per.

Omp̄ semp̄ Ds qui nos donis tuis praevenis | dignanter im-
10 meritos da ut tibi gratias referentes efficiamur et meriti per.

Offerimus tibi Dñe munera quae dedisti ut et creationis tuae
circa mortalitatem nostram testificantur auxilium et remedium
nobis immortalitatis operentur per.

Vere dignū quia cum nostra laude non egeas grata tibi
15 tamen est tuorum devotio famulorum nec te augent nostra
praeconia sed nobis proficiunt ad salutem quoniam sicut
fontem⁵ vitae praeterire causa moriendi est sic eodem iugiter
redundare effectus est sine fine vivendi per.

Libantes Dñe dona caelestia praesidium nobis inesse gaudemus
20 et inter ista quae transeunt † et eorum quae mansura⁶
confidimus per.

Protege Dñe famulos tuos subsidiis pasce corporeis et spiritualibus
enutriens alimentis a cunctis hostibus redde securos per.

370
x.
ends
here.

XXVII. Item alia.

25 Converte nos Dñe tuae propitiationis auxilio ut castigatio
peccatoribus convenienter adhibita fiat correctio salutaris per.

¹ Mur. following Bianch. reads *caveamur*, Ball. *caveamus*, but the MS. certainly reads *exuamur* cf. Gel. (585 Mur.).

² Bianch. proposes *sumpsit*.

³ Mur. and Ball. *simul*, but cf. Gel. (666 Mur.).

⁴ Mur. and Ball. *custodiat*.

⁵ MS. *fonte*.

⁶ Bianch. proposes to om. *et* and insert *sunt* after *quae*: even so the sentence is ungrammatical, without altering *orum* to *iis*; there is no need to omit *et*.

* Marg. *fontem vitae* toto corde diligendum id est X̄um redemptorem nostrum.

Respice quae sumus Dñe preces nostras et his muneribus
praesentiam tuae maiestatis intersere ut quod nostro servitio
geritur te potius operante formetur per.

“Vere dignū cuius propitiationem in hac primum parte sentimus
cum ea quae tibi sunt placita et nobis salutaria desideramus ad- 5
petere. dum enim sine te nihil recti velle possimus aut agere
aut perficere indubitanter est gratiae quidquid convenienter
operamur per.

371 Caelestia dona capientibus quae sumus Dñe non ad iudicium
provenire patiaris quod fidelibus tuis ad remedium providisti 10
per.

Adesto Dñe populis qui sacra donaria contigerunt ut nullis
periculis affligantur qui te protectore confidunt per.

XXVIII. Item alia.

Magnificentiam tuam Dñe praedicamus suppliciter inple- 15
rantes ut qui nos inminentibus periculis exuisti a peccatis
quoque benignus absolvias ut beneficia nobis maiora concedas
et tuis nos facias parere mandatis per.

Munera nomini tuo Dñe cum gratiarum actione deferimus
qui nos ab infestis hostibus liberatos paschale sacramentum 20
secura (placida)² tribuisti³ mente suscipere per.

“Vere dignū maiestatem tuam totis sensibus deprecantes ut
sic vitia nostra depellas sicut quorum⁴ ferales extinguis⁵
inimicos nec captivitatem quam extrinsecus summovisti susti-
nere nos patiaris internam sed ut noxia quaeque discutias et 25
prospera iugiter largiaris semper nos et quae prava sunt de-
clinare perficias et amare quae iusta sunt per.

Laudes tuas Dñe non tacemus quia nos a malis quae mere-
bamur expediens bona tua praestas celebrare laetantes per.

Da quae sumus Dñe fidelibus tuis in sacra semper actione 30
persistere ut qui tua miseratione sunt digni fiant pietatis officio
digniores per.

¹ Not *gratia* as Bianch.

² MS. *•placida.*

³ Edd. *tribuis.*

⁴ Bianch. suggests *corporum*, but I almost think *quorum* will stand, or perhaps
sic—sicut is an alternative construction for *quorum*.

⁵ MS. *extingues.*

^a Marg. indubitanter gratiae¹ Dei reputandum quidquid agimus fidei ministri.

^b Marg. orandum ut vitia a nobis Ds̄ depellat.

XXVIII. Item alia.

Omp̄ et misericors D̄s de cuius munere venit ut tibi a fidelibus tuis digne et laudabiliter serviatur tribue ut ad promissiones tuas sine offensione curramus per.

- 5 Suscipe quae sumus D̄ne munera quae de tuis offerimus ³⁷² collata beneficiis et quod nostrae devotioni concedis effici temporalis, tuae nobis fiat praemium redemptionis aeternae per.

¶. F. E. SP.

XXX. Item alia.

- 10 Ne despicias D̄ne quae sumus in afflictione clamantes sed laborantibus celeri succurre placatus auxilio per.

Respic nos omnip̄ et misericors D̄s et ab¹ omnibus tribulationibus propitiatus absolve per.

- 15 Mitte D̄ne quae sumus Sp̄m sc̄m qui et haec munera praescientia nostra tuum nobis efficiat sacramentum et ad hoc percipiendum nostra corda purificet per.

"Vere dignū quia te sine cessatione praedicantibus nec adversa praevalent nec prospera negabuntur per.

- Sit nobis D̄ne reparatio mentis et corporis caeleste mysterium ²⁰ et cuius exequimur actionem sentiamus effectum per.

Plebs tua D̄ne quae sumus benedictionis sc̄ae² munus accipiat per quod et noxia quaque declinet et optata repcriat per.

XXXI. Item alia.

- 25 Omp̄ semp̄ D̄s qui nos et castigando sanas et ignoscendo conservas praesta supplicibus tuis ut et tranquillitatis optatae consolatione laetemur et ad correctionis effectum dono³ tuae pacis utamur per.

Preces nostras D̄ne propitiatus admitte et a terrenis effice ³⁰ contagiis expiatos quos caelestibus tribuis⁴ servire mysteriis per.

¹ MS. *omnibus*.

² MS. *sce*.

³ MS. *doum*.

⁴ MS. *tribuis*, the last *i* being corrected *prima manu* from *e*.

^a Marg. adversa repellit prospera ministrari.

373 "Vere dignū per quem nos eruis a peccatis a periculis exuis et ad gaudia sempiterna perduces¹ per.

Quaesumus Dñe Ds noster ut mensae tuae sc̄a libantes non ad iudicium nobis sed ad praesidium sempiternum caelestia dona sumamus per.

Respic Dñe propitiis populum tuum atque ad tuam misericordiam pertinentes et temporalibus (praesentibus²) sustenta beneficiis et aeternis (futuris³) per.

ORATIONES MATUTINAE⁴ UEL AD UESPERUM.

Ds qui diem discernis et noctem actus⁵ nostros a tenebrarum 10 distingue caligine ut semper quae sc̄a sunt meditantes in tua iugiter luce vivamus per.

Annuo Dñe precibus nostris et tuis servitiis inhaerentes pervigili protectione custodi per.

Dñe Ds noster diurno labore fatigatos soporis quiete nos 15 refove ut adiuti necessario fragilitatis auxilio et corpore tibi simus et mente devoti per.

Propitiare Dñe quaerentibus misericordiam tuam et statum Romani nominis ubique defende⁶ (et Romani nominis ubique protege principatum) ut pax salusque perpetua tuorum possit 20 vigere populorum per.

ITEM AD VESPERUM.

Quaesumus Dñe Ds noster diei molestias noctis quiete sustenta ut necessaria temporum vicissitudine succedente nostra reficiatur infirmitas per.

Exaudi nos omnip̄ semp̄ Ds et ne sine terminis operum fragilitas humana deficiat ipsa mutabilium rerum varietate nos refove per.

374 Adesto Dñe precibus nostris et die nocteque⁶ protege ut quibuslibet alternationibus⁷ temporum tua semper incommunabilitate firmemur⁸ per.

¹ Mur. and Ball. *perducis* which is perhaps not necessary.

² *praesentibus* and *futuris* seem to be alternatives for *temporalibus* and *aeternis*.

³ MS. *matutinas*.

⁴ MS. *actos*.

⁵ The word *aliter* is written above the line between *defende* and *et*.

⁶ Mur. and Ball. *nocteque*.

⁷ MS. *quib. livet alternatioñib.*

⁸ MS. *fimetur*: Greg. (259 Mur.) gives *firmemur*.

^a Marg. a peccatis sive periculis nos X̄sus redemit.

XXXII. Item alia.

Respice propitius Dñe quaesumus afflictionem populi tui et ne ad perdendum peccata nostra praevaleant sed ad salvandum nos tua potius misericordia copiosa praevincat per.

5 Propitius intuere munera Dñe quaesumus quae tuis altaribus exhibemus ut quod nostra fragilitate defertur tua virtute sacretur per.

¶. F. E.¹

Sumpsimus Dñe sacri dona mysterii humiliter deprecantes 10 ut quae in tui commemorationem² nos facere praecepisti³ in nostrae proficiant infirmitatis auxilium per.

Rege Dñe quaesumus tuorum corda fidelium et ut bona tua te largiente percipiant ipsorum primitus bonas esse concede (effice⁴) voluntates per.

15

XXXIII. Item alia.

Omp̄ semp̄ D̄s da nobis fidei spei et caritatis augmentum et ut mereamur⁵ adsequi quod promittis fac nos amare quod prae-
cipis per.

D̄s qui plenitudinem mandatorum in tua et proximi di-
20 lectione posuisti⁶ hanc nobis gratiam largire propitius ut quia
in multis offendimus⁷ tua caritas abundet in nobis per quam
peccata mundantur per.

Dñe sc̄e Pater omp̄ aeterne D̄s oblationes familiae tuae
propitiatus intende ut haec piae devotionis obsequia et rectores 375
25 sc̄ificant et regendos per.

D̄s qui fidelium tuorum⁸ ad veram vis innocentiam per-
venire fac nos per indulgentiam tuam illius participes sc̄itatis
quae nec sibi noxia nec cuiquam inveniatur⁹ adversa per.

Dñe sc̄e Pater omp̄ aeterne D̄s da servis tuis hunc
30 caritatis affectum ut bona pro malis reddere tuo incitentur
exemplo et de inimicis suis correctionem¹⁰ magis cupiant quam
ultione gaudere per.

* S. Matt. xxii. 37, 39.

‡ S. James iii. 2.

¹ Edd. C.

² Mur. and Ball. commemoratione.

³ MS. praecepisti.

⁴ The word *aliter* is written over *effice*.

⁵ MS. mereatur.

⁶ Bianch. suggests *fideles tuos*, but the alternative suggestion of the Ball. that *corda* or *mentes* has fallen out is more likely.

⁷ MS. inveniantur.

⁸ Edd. *correctione* which seems almost necessary.

Propitiare Dñe supplicum votis et populi tui oblationibus
precibusque susceptis omnium nostrum ad te corda converte
per.

¶. F. E.

XXXIV. INC PRECES DIURNAE CUM SENSIBUS NECESSARIIS. 5

Omp̄ semp̄ Ds Romanis auxiliare principibus ut tua virtute
roboratis¹ omnis hostilitas nec viribus possit praevalere nec
fraude per.

Nostris quaesumus Dñe propitiare temporibus ut tuo munere
dirigantur et Romana securitas et devotio Xriana per. 10

Supplices Dñe deprecamur ut per haec dona sacrificii singu-
laris et abolitio² peccatorum et tua nobis sc̄ificatio praebeatur³
per.

"Vere dign̄ qui ineffabilibus modis hostes nostros etiam in
tuam pateris contumeliam prosilire ut, quia nos de eorum 15
saevitia vindicari pro nostris actibus non meremur, dum ad
ultionem tuae rediguntur iniuria, nobis licet improbis con-
sulatur⁴, te pariter admonente cum peccatoribus ista praestentur
quanta possis ministrare correctis per.

Tua nos quaesumus Dñe miseratio gloria purificet et 20
dignos quibus sua beneficia praeestet efficiat per.

Fidelem populum quaesumus Dñe potentiae tuae muniat
376 invicta defensio sc̄umque sibi caelesti dispensatione percipiat ut
pio tibi semper devotus affectu et ab infestis liberetur inimicis et
in tua iugiter gratia perseveret per. 25

XXXV. Item alia.

Supplicandi tibi quaesumus Dñe da nobis sine cessatione
constantiam ut quos non deseris in tribulatione subiectos
copiosius⁵ foveas maiestatem tuam iugiter exorantes per.

Praesta quaesumus Dñe ut hac oblatione mundati sumamus 30
et deprecandi fiduciam et gratiam quae iusta⁶ (bona⁷) sunt in-
petrandi per.

¹ MS. *roborati*.

² MS. *avolitio*, the *v* altered into *b* by modern hand.

³ MS. *praeveatur*.

⁴ MS. *consolatur*.

⁵ MS. *cupiosius*.

⁶ MS. *iuxta*.

⁷ *bona* seems to be an alternative for *iusta*.

^a Marg. de contumelia hostili quae ad correctionem fidelium constat.

IN IEIUNIO.

Vere dignū tantoque propensius agere quod pro nostro modulo¹ nitimur operari quanto ieuniis et orationibus expiemur² consequi nos posse quae poscimus praesertim dum 5 praestitorum testificatio spem tribuat petendorum per.

Dñe Ds noster qui salutaria et praevides³ solus et tribuis tu quaesumus et mentibus nostris largire semper effectum⁴ tuam misericordiam⁵ postulandi et quae nobis sint⁶ utilia placatus inpende⁷ per.

10 Exaudiat vos Dns Ds noster et pro sua quemque necessitate clamantem benignus aspiciat, solacia propitiis administret quae humana poscit infirmitas, peccata quae adversantur avertat, pariterque corporibus vestris et mentibus semper profutura concedat per.

15

XXXVI. Item alia.

Dñe Ds noster quaesumus concede propitius ut ecclesia tua iugiter et religione crescat et pace per.

Conciliet nobis misericordiam tuam Dñe munus oblatum nostraequae simul protectioni proficiat et saluti per.

20 "Vere dignū qui non solum peccantibus nobis⁸ veniam tribuis⁹ 377 sed hostibus nostris potenter obsistis et quos perpeti malis operibus promeremur magnifica pietate depellis¹⁰ ut nos ad tuae reverentiae cultum et terrore cogas et amore perducas per.

Tantis Dñe repleti muneribus et salutaria semper dona 25 capiamus praesta quaesumus ut a tua numquam laude cessemus per.

Porrige quaesumus dexteram Dñe populo deprecanti et cui tribuis supplicandi benignus affectum praebe placatus auxilium ut te ductore confidens et mala cuncta declinet et omnis quae 30 bona sunt adprehendat¹¹ per.

¹ MS. mudulo.

² Bianch. suggests speramus which is very plausible.

³ MS. praevidis.

⁴ Bianch. suggests affectum which seems likely.

⁵ MS. tua misericordia.

⁶ Mur. and Ball. sunt.

⁷ MS. intende, Edd. intende.

⁸ MS. veniam.

⁹ MS. tribues.

¹⁰ MS. depelles.

¹¹ MS. adprehendat.

^a Marg. omne adversum ad correctionem pertinet.

XXXVII. Item alia.

Ompp sempp Ds ecclesiae tuae concede propitius ut mortiferis (sacrilegis¹) oblectationibus amputatis aeternitatis tuae potius delectatione laetentur² per.

Auxiliare nobis misericors Ds et ut³ cunctos hostes ex- 5 pugnare possimus praesta quaesumus ut nostros vincamus errores per.

Repelle Dne quaesumus a nobis sacrilegas voluntates et tribue ut Divina (beata⁴) mysteria castis iucunditatibus celebremus per. 10

^aVere dign suppliciter exorantes ut omnis a nostro discedat corde profanitas et quod professione respuimus actione vitemus quia nimis est execrandum ut, cum vanae superstitionis ipsos quoque removeris sectatores, a fidelibus tuis diabolica figmenta tractentur, †qui hoc ipso pravi spiritus non dubium est quo†⁵ 15 factis probantur et dictis, labem moribus inrogare, dum scilicet vel aguntur crimina vel canuntur, promptiusque debemus omni ritu pestiferae⁶ vetustatis abolito caelestis vitae novitate gaudere, 378 quia tunc propitiatio superna non deerit, si cunctis abominationibus abdicatis ad verae Divinitatis salutaria mandata cur- 20 rentes* laudes eius scā voce cantemus per.

Laetificet nos quaesumus Dne sacramenti veneranda sollemnitas pariterque mentes nostras et corpora et spiritali sc̄ificatione fecundet et castis gaudiis semper exerceat⁷ per.

Purifica Dne quaesumus familiam tuam et ab omnibus 25 contagiis pravitatis emunda (tuis donis exultent te semper ubique conlaudent)⁸ ut redempta vasa sui⁹ Dni passione non

* Ps. cxviii. (=cxix.) 32.

¹ *sacrilegis* seems an alternative for *mortiferis*. Mur. omits it altogether. Bianch. followed by Ball. speaks as if there was a further reading *sacrilegis*, of which the MS. exhibits no trace.

² Edd. *laetetur.*

³ MS. *ut et.*

⁴ MS. *•beata.*

⁵ Bianch. (followed by Mur. and Ball.) proposes *quia hoc ipso pravi spiritus sectatores non dubium est quod* &c. but the insertion of *sectatores* is not necessary, if adopting his *quia* and *quod* we read *pravos* for *pravi*: cf. the last prayer in this Missa, where "bad spirits" (pl.) are again mentioned.

⁶ MS. *pestifere.* ⁷ The abbreviation of the last 2 letters in the MS. is uncertain.

⁸ The words *tuis—conlaudent* are probably an interpolation, cf. Gel. (546 Mur.) and Greg. (52 n. Mur.). ⁹ Mur. and Ball. *sua.*

^a Marg. orandum ne profanitas in nobis subripiat.

spus inmundi rursus inficiant¹ sed salutatio² sempiterna pos-sideat per.

XXXVIII. Item alia.

Omp̄ semp̄ D̄ ab hostium nos defende formidine ut omni
5 perturbatione summota liberis tibi mentibus serviamus per.

Praesta quaesumus Dñe D̄ noster ut et inter quaslibet
angustias constituti non desinamus tuo nomini supplicare et
cum propitiatio³ caelstis impenditur a tua numquam laude
cessemus per.

10 Placatio tua nobis Dñe sit propinqua quam⁴ etsi nostris
operibus non meremur interveniente sacrificio singulari tua
percipiamus miseratione preeventi per.

"Vere dign Tu enim nos per evangelicae relationis exemplum
quod meritis non valemus ianuam misericordiae tuae pulsando
15 diutius impetrare posse docuisti* atque ideo supplices te roga-
mus ut et perseverantiam nobis tribuas⁵ deprecandi et pium
pandas tuae propitiationis auditum per.

Sentiamus Dñe quaesumus tui perceptione sacramenti sub-
sidium⁶ mentis et corporis ut in utroque salvati de caelstis
20 remedii plenitudine gloriemur per.

Effunde quaesumus Dñe Spm gratiae super familiam 379
tuam et ab ea quidquid diabolicae fraudis inrept quidquid
terrenae labis incurrit expelle ut interius exteriusque mundata
et puram tibi devotionem semper exhibeat et facilius possit
25 adsequi quod rationabiliter et convenienter exposit per.

XXXVIII. Item alia.

Annue quaesumus omp̄ D̄ ut sacramentorum tuorum gesta
recolentes et temporali securitate relevemur et erudiamur lega-
libus institutis per.

30 Da nobis Dñe D̄ noster ut et mundi cursus pacifico⁷ nobis

* S. Matt. vii. 7.

¹ MS. *inficiat.* ² Edd. *salutatio*: see last prayer in Missa xxi. above.

³ MS. *propitiatio* not *propitiatio nobis* as Bianch. followed by Mur. and Ball.

⁴ MS. *qua.*

⁵ MS. *trias the bu?* in late hand.

⁶ MS. *subsuum.*

⁷ Edd. *pacifice.*

^a Marg. diutius pulsandum ut impetretur.

tuo ordine dirigatur et ecclesia tua tranquilla devotione laetetur per.

Protege nos Dñe quae sumus tuis mysteriis servientes ut Divinis rebus et corpore famulemur et mente per.

"Vere digni qui profutura tuis et facienda provides¹ et facta dispensas mirisque modis ecclesiae tuae gubernacula moderaris ut exerceatur adversis et prosperis sublevetur ne vel inpugnatione +memores+² subcumbat vel securitate torpescat³ sed subdito tibi semper affectu nec in tribulatione supplicare deficiat nec inter gaudia gratias referre desistat per. 10

Repleti sumus Dñe muneribus tuis. tribue quae sumus +ut+⁴ et eorum emundemur effectu et muniamur auxilio per.

Adveniat quae sumus Dñe misericordia sperata supplicibus et eisdem⁵ caelestis munificentia tribuatur qua et recte poscenda cognoscant et postulata percipient per. 15

XL. Item alia.

Praesta nobis Dñe quae sumus auxilium gratiae tuae ut sine 380 qua nihil boni possumus eadem largiente digne⁶ quae tua sunt et cogitare⁷ valeamus et facere per.

Concede nobis⁸ Dñe Ds noster ut celebraturi scorum+⁹ non 20 solum observantiam corporalem sed quod est potius habeamus mentium puritatem per.

"Vere digni tua nobis enim munera conferre¹⁰ posse confidimus abundantiam devotionis et pacis ut et securitatem tribuat recte curata religio et sacris sollemnitatibus famuletur concessa se- 25 curitas (tranquillitas¹¹) per.

Tribue nobis Dñe quae sumus ut mysterii salutaris et intellectu proficiamus et cultu per.

¹ MS. *providis*.

² Bianch. followed by Mur. and Ball. proposes to omit *memores*, which however I suspect to be a mistake for some other word, e.g. *maeroris*. ³ MS. *torpiscat*.

⁴ Mur. and Ball. following Bianch. insert *ut* which is necessary.

⁵ So MS. not *hisdem* as usual.

⁶ MS. *dignae*.

⁷ MS. *cognitione* which can hardly stand. ⁸ MS. *conce nobis*, the *de* in a late hand.

⁹ Bianch. proposes to insert *sollemnia* which is necessary or an equivalent: cf. Gel. (530 Mur.) which has *sca mysteria*. ¹⁰ MS. *conferriri*.

¹¹ MS. *tranquillitas*.

¹² Edd. om. *et pacis*.

^a Marg. ecclesia Dei exercetur adversis ut prosperis sublevetur.

^b Marg. Poscendam abundantiam devotionis et pacis¹².

Famulos et famulas tuas Dñe caelesti visitatione circumda,
mentibus eorum atque corporibus rorem¹ tuae benedictionis
infunde ut sacris sollemnitatibus convenienter aptati et sc̄ificati
onis gratiam referant et quae pie² precantur obtineant per.

5

XLI. Item alia.

Omp̄ semp̄ Ds̄ tota nos ad te mente converte ut qui talia
dona praestas inmeritis praebeas³ maiora devotis per.

Hostias tibi Dñe laudis offerimus qui nos et praesentibus
simul bonis cumulas et futuris per.

10 "Vere dign̄ qui cum desidiosis et duris operariis immensa
praesidia†⁴ quanta toto tibi corde subiectis conferre possis
ostendis et dum haec largiris indignis dignos fieri quibus
meliora tribuantur hortaris* per.

Gratias tibi referimus Dñe qui nos a temporalibus facis
15 respirare pressuris ut ad gaudia sempiterna moveas per.

Perfice Dñe misericordias tuas populo supplicanti quem
tuorum largitate donorum et instantius gratiam postulare
maiorem et fiducialius sperare concedis⁵ per.

XLII. Item alia.

381

20 Respice Dñe quaesumus afflictionem populi tui‡ et ab
omnibus necessitatibus liberatum secura tribue tibi mente
servire per.

Laetifica nos Dñe quaesumus consolationibus tuis et ut
nobis dona caelestis gratiae largiaris veniam propitiatus in
25 pende per.

Devotionem quaesumus Dñe nostrae mentis informa ut cum
oblationibus hostiarum purum tibi pectus exhibeat per.

26 "Vere dign̄ qui ecclesiam tuam et fovere beneficiis et non
desinis exercere promissis ut dum postulata concedis⁶ con-
30 fidentius facias sperata deposci gratiarumque etiam actiones
etiam si iugiter offerantur sine cessatione debeamus cum et

* ? S. Matt. xxv. 26.

‡ Exod. iii. 7.

¹ MS. ros.

² MS. piae.

³ MS. praeceas.

⁴ Bianch. proposes to insert *largiaris*: perhaps *adsint* is more likely, to judge by
the marginal note. ⁵ MS. *concedes*.

^a Marg. Praesidia Divina semper adesse duris et desidiosis operariis id est nobis.

^b Marg. ecclesiam suam Dñs semper fovet et non desinit exercere promissis.

praestitorum praeconia non tacentur et de praestandis necessarie¹ supplicatur per.

Vivificant² nos Dñe tui munera sacramenti ut Divina participatione semper mereamur augeri per.

Famulos et famulas tuas quae sumus Dñe propitius intuere 5
ut ea semper cupiant quae tibi placita et ea semper quae sunt
eis³ salubria consequantur per.

XLIII. Item alia.

Adesto Dñe plebi tuae et in tua misericordia confidenti
opem tuae propitiationis inpende per. 10

Ad aures misericordiae tuae Dñe supplicum vota perveniant
et ut possimus inpetrare quae poscimus fac nos semper tibi
placita postulare per.

Purifica nos Dñe iisdem quibus servitium dependimus sacra-
mentis ut oblatio tibi nostra sacrificium pariter reddatur⁴ et actio. 15

³⁸² ^aVere dignū quia tu semper in nostra perficiens infirmitate
virtutem* ecclesiam tuam inter adversa crescere tribuisti ut
cum putaretur oppressa tunc potius exaltata praevaleret dum
simul et experientiam fidei †declarat†⁵ afflictio et per te
superata vitae praesentis efficit gloriosam per. 20

<sup>xi.
ends
here.</sup> Caelestis vitae munere vegetati quae sumus Dñe | ut quod
est nobis in praesenti vita mysterium fiat aeternitatis auxilium
per.

Praesta famulis tuis Dñe abundantiam protectionis et gratiae
da salutem mentis et corporis da continuae prosperitatis aug- 25
menta et tibi semper fac esse devotos per.

XLIV. Item alia.

Omp̄ semp̄ D̄s Romani nominis defende rectores ut in tua
dextera confidentes fiant cunctis hostibus fortiores per.

* 2 Cor. xii. 9.

¹ MS. necessariae. ² MS. vivifica. ³ MS. ei. ⁴ MS. reddat.

⁵ MS. declinarat. Bianch. suggests *declinat*, Mur. and Ball. read *declarat*, which
is better: yet even so the whole passage (*dum—gloriosam*) seems obscure. Greg.
(282 and 331 Mur.) twice reads *declarat*, but the second clause is quite different: *?vitam
praesentem here.*

^a Marg. ecclesia Dei cum putatur oppressa tunc exaltata praevaleret.

Da quae sumus Dñe Dſ noster gratiae tuae donis et iustificari nos semper et instrui quos cotidianum¹ tibi sacrificium praecipis exhibere per.

²Vere dignū qui ideo praesentium rerum prospera plerumque suspendis² ne his retenti caelestia non quaeramus et tunc eadem magis benignus in pendis cum haec in tui nominis † cultu³ transferimus promptiores⁴ per.

Maiestati tuae Dñe debitas laudes offerimus qui nos et temporalibus subsidiis refoves⁵ et † pascis aeternis⁶ per.

10 Esto quae sumus Dñe propitius plebi tuae ut de die in diem⁷ quae tibi non placent respuentes tuorum potius repleantur dilectionibus mandatorum et mortalis vitae consolationibus gubernati proficiant ad inmortalitatis effectum per.

XLV. Item alia.

383

15 Custodi Dñe populum tuum et ut eidem perpetuam misericordiam⁸ largiaris tuo semper nomini fac⁹ devotum per.

Auxiliare Dñe supplicibus tuis ut opem tuae gratiae consequantur qui in tua pietate confidunt per.

Dſ qui mysteriorum tuorum dignanter operaris effectus 20 praesta¹⁰ quae sumus ut sacris apta muneribus fiant nostra servitia per.

¹¹Vere dignū qui humanum genus iusta sinceraque decernis¹¹ societate constare et ideo cuncta refutanda¹² docuisti quae praepediunt aequitati quia per haec turbatur tranquilla concordia 25 iniustitiamque praecipis esse vitandam¹³ ut unanimitas inoffensa permaneat nobisque est magnopere festinandum ut quae tibi non placent renuentes¹⁴ ea potius appetamus quibus possimus habere placatum per.

Subsidio¹⁵ nostrae salutis accepto supplices Dñe te rogamus

¹ MS. cotidianū.

² MS. suspendes.

³ ? cultum as Edd.

⁴ MS. promptiorem.

⁵ MS. refovis. ⁶ MS. pacis aeternis, the emendation of Bianch. adopted in the text, seems very probable. ⁷ MS. die. ⁸ MS. perpetua misericordia.

⁹ MS. praesta (not, as almost always, presta).

¹⁰ MS. decernens.

¹¹ Edd. refutando.

¹² Edd. praepediant.

¹³ MS. vitandum.

¹⁴ MS. renuentes.

¹⁵ MS. subsidium.

^a Marg. suspenduntur nobis prospera ut velocius caelestia ambiamus.

^b Marg. refutanda cuncta quae praepediunt ^c aequitati.

ut quos tanti mysterii tribuis¹ esse consortes eodem² dignos efficias per.

Adesto Dñe propitius plebi tuae et ut eam perpetua bonitate non deseras piis operibus indesinenter exerce quia omnia bona praestabis quibus concesseris religionis augmentum per. 5

MENSE AUGUSTO.

XVIII. IIII.³ NŌN AŪG.

N̄ SCI STEFANI IN CYMETERIO CALLISTI VIA APPIA.

I.

Omp̄ semp̄ Ds qui primitias martyrum in sc̄i levitae Stefani 10 sanguine dedicasti tribue quae sumus ut pro nobis intercessor exsistat qui pro suis etiam persecutoribus supplicavit per.

384 Offerimus hostias nomini tuo Dñe quantum de nostro merito trepidi tantum⁴ de sc̄orum tuorum suffragiis confidentes. praesta quae sumus ut nobis et veniam conferant et salutem per. 15

Vere dign̄ tuae etenim Dñe victoriae celebrantur, tuorum praedicatur potentia triumphorum quotiens sc̄orum martyrum sollemnia recoluntur quia tu in eis et fortitudinem dimicandi et palmam fecisti florere iustitiae. inter quos beatus levita Stefanus gloriosus effulsit quem sc̄o S̄pu⁵ redundante non 20 solum operum qualitas indicabat sed tantum etiam caelestis magnificabat gloriae claritudo ut eam consequentium cernere non posset⁶ intuitus qui sic in ministrando strenuus et fidelis apparuit ut eidem apostolicarum committeretur praerogatio sc̄a mensarum, ita castitate pariter et largitate praecipiuus ut viduarum 25 curam misericors et pudicus expleret, eatenus Divinis instructus eloquiis ut palam concilia vinceret Iudeorum, in tantum Filii tui confessione flammatus⁷ ut post eius crucem primus suscipieret passionem, ita regna caelestia mente iam penetrans ut adhuc constitutus in terris stantem a dextris virtutis tuae Ipsum 30 pro quo lapidabatur intenderet* et caelo vim faciens quam nomine praeferebat meritis praeriperet iam coronam per.

* Acts vii. 56.

¹ MS. *tribues*.

² MS. *codem* (the *s* in late hand).

³ Mur. III.

⁴ MS. *trepidantum*, Bianch.'s emendation adopted in text, seems certain.

⁵ Between sc̄o and s̄pu there are two flaws in the parchment, on the upper of which are two letters erased. ⁶ MS. *possit*. ⁷ Mur. and Ball. *inflammatus*.

Laetamus Dñe tuorum celebritate sc̄orum. praesta quae-sumus ut quos veneramur obsequio adesse nobis sentiamus auxilio per.

Da quaesumus Dñe fidelibus tuis hunc caritatis affectum ut 5 sc̄orum tuorum celebritate ferventes nullis implicantur erroribus, nullis adversitatibus adfligantur,¹ salutaribus proficiant institutis qui talibus praesidiis adiuvantur².

II. Item alia.

385

Omp̄ semp̄ Ds̄ qui sc̄orum virtute multiplici ecclesiae tuae 10 sacram corpus exornans primitias martyrum gloriosi levitae Stefani sanguine dedicasti da nobis diem natalis eius honore praecipuo celebrare quia non diffidimus eum fidelibus tuis specialiter suffragari qui Dominicae caritatis imitator etiam pro persecutoribus supplicavit³ per.

15 Praesta nobis quaesumus Dñe Ds̄ noster ut sicut in tuo conspectu mors est pretiosa sc̄orum* ita eius merita venerantium accepta tibi reddatur⁴ oblatio per.

Vere dign quoniam non solum nobis tu per Ih̄m X̄m D̄m adoptionis tuae filiis contulisti ut ille tristis aculeus† saevientis 20 inferni et qui eius acceperat potestatem diabolus calcaretur morsque penaliter contracta peccato dum pro iustitia toleratur transiret ad praemium tantumque superabundantis gratiae§ tuae largitas emineret ut non solum hoc in ipso nostrae redempcionis auctore sed etiam in eum credentium confessione perciperet 25 humana substantia, huiusque muneric Victoriaeque principium sc̄s Stefanus novi testamenti levita primus et martyr iniciaret post Dñi passionem per.

III. Item alia.

Propitius tribue Dñe ut hac oblatione mundemur pro qua

* Ps. cxv. (=cxvi.) 15.

† 1 Cor. xv. 56.

§ Rom. v. 20.

¹ Bianch. proposes to insert *sed* before *salutaribus*.

² There is no doubt of the MS. text: between the *q* and *ui* (in *qui*) there is the lower of the two flaws mentioned above (p. 85, n. 5), which led Bianch. followed by the others to read *vitalibusque* (for *qui talibus*) and to alter *adiuvantur* into *adiuentur*.

³ Mur. and Ball. *exoravit*.

⁴ MS. *reddat* here, but *reddatur* in Mass IIII. below: Mur. *acceptam tibi reddant oblationem*. Greg. (120 Mur.) has *reddatur*.

s̄ci tui inter supplicia dimicando (confitendo¹) sempiternam gloriam² sunt adepti per.

Vere diḡ tu enim nobis hanc festivitatem beati s̄ci Stefani passione venerabilem consecrasti cui tantum gratiae³ S̄ps s̄cs infudit ut levitici primus officii pietatis operarius⁴ dispensatione 5
386 mensarum, viduarum gubernaculo castitatis exemplum, clarus virtute signorum, Verbi tui potentia perfidiam destruens Iudeorum, lapidantibus veniam fervore caritatis inplorans, caelorum sibi patente secreto a dextris Virtutis inmensae Filium hominis cerneret constitutum*, regnum⁵ D̄ni Salvatoris nondum consum- 10 mato certamine palam solus aspiceret quod s̄cis omnibus ostendum est post agonem per.

III. Item alia.

Omp̄ semp̄ D̄s qui primitias martyrum gloriosi levitae Stefani sanguine dedicasti da nobis diem natalis eius honore 15 praecipuo celebrare quia non diffidimus eum fidelibus tuis specialiter suffragari qui Dominicae caritatis imitator⁶ etiam pro persecutoribus supplicavit per.

Donorum omnium D̄s auctor atque largitor qui s̄corum virtute multiplici ecclesiae tuae sacrum corpus exornas da 20 eum†⁷ in ipsorum defendi prece membrorum de quorum excellentia gloriatur per.

Praesta nobis quaesumus Dñe D̄s noster ut sicut in conspectu tuo mors est pretiosa s̄corum‡ ita eius merita venerantium accepta tibi reddatur oblatio per. 25

Vere diḡ quoniam tu nobis non solum per Īhm X̄m D̄nm contulisti ut ille tristis aculeus evidentis inferni§ et qui eius acceperat potestatem diabolus calcaretur sed ut hoc etiam in eumdem Filium tuum credentium confessione perciperet humana substantia huiusque muneris victoriaeque principium 30 s̄cs Stefanus novi⁸ testamenti levita primus et martyr initiaret post D̄ni passionem per.

* Cf. Acts vii. 56.

‡ Ps. cxv. (=cxvi.) 15.

§ 1 Cor. xv. 56.

¹ MS. *confitendo*.

² MS. *sempiterna gloria*.

³ MS. *gratia*.

⁴ MS. *operaris*.

⁵ Bianch. proposes to insert *que* after *regnum* which seems necessary.

⁶ In MS. the first letter of *imitator* is *e* corrected to *i*. ⁷ ?eam. ⁸ MS. *nobi*.

V. Item alia.

Propitius tribue Dñe quaesumus ut hac oblatione mundemur pro qua sc̄i tui inter supplicia dimicantes¹ sempiternam gloriam² sunt adepti per.

Vere dignū tu enim nobis hanc festivitatem beati Stefani passione sacrasti cui tantam gratiam Sps sc̄s infudit ut levitici primus officii pietatis operarius dispensatione³ mensarum, viduarum gubernaculo castitatis exemplum, clarus virtute signorum, Verbi tui potentia Iudaicam destruens constanti voce perfidiam, lapidantibus veniam Xri verus sectator inplorans, caelorum sibi patente secreto a dextris Virtutis immensae Filium cerneret hominis constitutum, praemiumque suum nondum consummato certamine palam solus aspiceret quod sc̄is omnibus ostenditur post agonem per.

15

VI. Item alia.

387

Offerendorum tibi munerum Ds auctor et dator praesta ut⁴ quod sc̄is martyribus in persecutione contulit claritatem nobis fiat in devotione praesidium per.

Vere dignū in die sollemnitatis hodiernae quae sc̄s Stefanus primitivus⁵ tuae fidei candidatus ob hoc infidelium persecutione lapidatus est ut confessionis sacrae lapis vivus* exsisteret et quod insigni decoratus⁶ vocabulo praeferebat inpleret⁷ corona martyrii per.

Omp̄ semp̄ Ds qui in terrena substantia constitutos Divina tractare concedis praesta deprecantibus sc̄is tuis ut eadem consequamur conversatione caelesti per.

Conserua quaesumus Dñe filiorum tuorum tibi subditam servitutem ut intervenientibus sc̄is tua redemptione sint digni tua semper gratia sint repleti per.

* 1 Pet. ii. 5.

¹ MS. demicantes.

² MS. sempiterna gloria.

³ MS. dispensatione.

⁴ Bianch. proposes to insert sacrificium before quod, which is found on p. 90, line 26.

⁵ MS. primitibus.

⁶ MS. decoratis, which can hardly be right.

⁷ ^t MS. inpleret (the t added by late hand).

VII. Item alia.

Dominus qui nos Unigeniti tui clementer incarnatione redemisti¹ da nobis patrocinia tuorum continuata sanctorum quibus capere valeamus salutaris mysterii portionem per.

Praesta quaesumus omp Dominus ut beatus Stefanus levita magni- 5 ficus² sicut ante alios imitator Dominicae passionis et pietatis enituit ita sit³ fragilitatis nostrae promptus adiutor per.

Inter nostrae redemptionis miranda beneficia et sanctorum martyrum gloriosa sollemnia cum muneribus Domine tuae laudis occurrimus⁴ agentes gratias et de remedii largitate et de 10 provisione suffragii per.

Vere dignus beati Stefani levitae simul et martyris natalicia 388 recolentes qui fidei qui sacrae militiae qui dispensationis et castitatis egregiae⁵ qui praedicationis mirabilisque⁶ constantiae qui confessionis ac patientiae nobis exempla veneranda pro- 15 posuit et ideo nativitatem Filii tui merito procaeteris passionis suae festivitate subsequitur cuius gloriae sempiternae primus martyr occurrit per.

VIII. Item alia.

Hostias Domine suppliciter immolamus in sanctis nobis collata 20 martyribus salutaris tui subsidia praedicantes per.

Vere dignus tu es quippe mirabilis in sanctis tuis⁷ et ideo licet in singulis quae ad cultum Divinitatis aspiciunt competens debeamus officium in cunctis tamen te sine dubio praedicamus quem in beatorum triumphis martyrum mirabilia cuncta pro- 25 nuntiant per.

Gratias agimus Domine multiplicatis circa nos miserationibus tuis qui et Filii tui nativitate nos salvas et martyrum beatorum deprecatione sustentas per.

Dominus generis institutor et reparator humani praesta quaesumus 30 ut † et⁸ plebs tua et sacramentis instructa salutaribus et fulta praesidiis sic praesentia dona percipiat ut capere mereatur aeterna per.

* Ps. Ixvii. (=lxviii.) 35.

¹ MS. redimisti.

² MS. magnifica.

³ MS. sic.

⁴ MS. occurrimus.

⁵ MS. aegregiae.

⁶ Edd. *qui* (but *que* is right), (cf. Greg. 291 Mur.).

⁷ Bianch. om. *et* which seems necessary.

VIII. Item alia.

Da quae sumus o[mn]i D[omi]n[u]i ut sicut per cuncta mundi spatia
martyrum tuorum facis victorias propagari sic t[em]p[or]e¹ auxiliante
nobis eorum sentiamus ubique praesentiam per.

5 Grata sint tibi D[omi]ne munera quae sumus devotionis hodiernae
quam beati Stefani martyris tui commemoratio gloriosa de-
promit per.

Vere digni hac festivitate laetantes t[em]p[or]e² qua dicatam nomini tuo 389
basilicam t[em]p[or]e³ beatus Stefanus martyr suo honore signavit levita
10 venerandus castitatis exemplum fidelis apostolicae dispensator
alimoniae novi testamenti inter contradicentes promptus ad-
sertor primus caelestis martyrii dedicator per.

Et sacramentis tuis Domine et gaudiis optatae celebritatis
expleti quae sumus eorum nobis precibus dent medellam quorum
15 recordationibus exhibitur per.

Protegat D[omi]ne quae sumus populum tuum et participatio
caelestis indulta convivii et deprecatione collata iustorum per.

XX.³ VIII. IDUS AUGUSTI.

NATALE SCI XYSTI IN CYMETERIO CALLISTI ET FELICISSIMI
20 ET AGAPITI IN CYMETERIO PRAETEXTATAE⁴ VIA APPIA.

D[omi]n[u]s omnium fortitudo sacerorum qui illis ad hanc gloriam veni-
endi copiosum munus gratiae contulisti nostris quae sumus veniam
concede peccatis ut eorum sollemnia digne celebrare possimus
per.

25 Offerendorum tibi munerum auctor et dator praesta ut hoc
sacrificium singulare quod scis tuis in passione contulit clar-
itatem nobis tribuat in devotione praesidium per.

Vere digni quoniam inter innumeris⁵ toto mundo martyrum
palmas quibus urbis⁶ huius praecipuae⁷ coronatus est ambitus,
30 etiam hunc nobis venerabilem diem beati Xysti sacerdotis et
martyris tui sanguine consecrasti per.

¹ Bianch. supplies *te* which seems necessary.

² MS. *quo dicata nomini tuo basilicam*. I have adopted Bianch.'s restoration.

³ MS. XXIIII, but the IIII is faint and the mistake is obvious.

⁴ MS. *Praetextate*, Edd. *Praetextati*, so also in heading for vi Iduum Julianum.

⁵ The *a* in *innumeris* is a correction and doubtful.

⁶ MS. *orbis*. ⁷ MS. *praccipue* and so Edd.

II. Item alia.

Ompp sempp Ds qui scis tuis non solum credere in Filium tuum sed etiam pro eodem pati posse donasti nostrae quoque fragilitati Divinum praetende subsidium ut misericordiam sempiternam pro qua illi felices animas exalarunt nos saltem¹ sincera 5 confessione mereamur per.

390 Magnificasti Dne scos tuos suscepta passione pro Xro. praesta quae sumus ut nos etiam suppliciter celebrata purificet per.

Vere dignn natalem diem sc*i* martyris et sacerdotis tui Xysti debita² festivitate recolentes qui apostolici pontificatus dignus 10 in sua aetate successor et passione fortissimus imitator persecutoris gladium intrepida cervice suscepit gaudens pro Eo se capite truncari a Quo non possit abscindi³ per.

III. Item alia.

Tribue quae sumus Dne scos tuos et iugiter orare pro nobis 15 et semper clementer audiri per.

Sca tua nobis Dne quae sumus intervenientibus qui tibi placuere proficiant ad salutem nec reatus mortalitatis⁴ reddat indignos quos tua redemptio praestat innocuos per.

Vere dignn in die festivitatis hodiernae qua beatus Xystus 20 pariter sacerdos et martyr devotum tibi sanguinem exultanter effudit qui ad eamdem⁵ gloriam promerendam doctrinae suea filios incitabat et quos erudiebat hortatu⁶ praeveniebat exemplo per.

Da nobis Dne fidei tuae miseratus augmentum ut quae scos 25 martyres tuos usque ad sanguinem retenta glorificat nos etiam iustificet veraciter hanc sequentes per.

Adsint nobis Dne patrocinia tibi grata scorum et quae pro illorum sollemnitate deferimus eorum commendet oratio per.

Vere dignn qui sc*o* martyri tuo Xysto ac praecipuo sacerdoti 30 non solum propriae passionis triumphum sed ut etiam subiectis sibi ministris ecclesiae proficeret contulisti. gloriosum denique virum nec inferior beatitudo discipuli nec tardior est secuta victoria per.

¹ MS. saltim.

² MS. devita.

³ MS. abscidi.

⁴ ? immortalitatis unless mortalitatis = mortis.

⁵ MS. eadem.

⁶ MS. ortatu.

III. Item alia.

391

Adesto Dñe supplicationibus nostris et intercedentibus sc̄is tuis ab hostium nos defende propitiatus incursu per.

Suscite Dñe munera passionibus tuorum dicata sc̄orum et 5 quae illis inter persecutiones fortitudinem ministrarunt nobis praebeant¹ inter adversa constantiam per.

Vere dign̄ qui sc̄m Xystum sedis apostolicae sacerdotem hodierna die felici martyrio coronasti. pro quibus operibus tuis atque muneribus multiplici gratiarum actione laetantes hostias 10 tibi laudis offerimus per.

Prodest quidem Dñe continuata censura peccantibus sed temperetur quaesumus tuorum intercessione sc̄orum ut non deficiamus infirmi sed per tuam gratiam possimus emendare² correcti³ per.

15 Defende quaesumus Dñe plebem tuam in sola tuae misericordiae venia confidentem et intervenientibus sc̄is tuis quidquid eidem debetur pro castigatione delicti transeat ad consolationis effectum per.

V. Item alia.

20 Adesto Dñe martyrum deprecatione sc̄orum et quos pati pro tuo nomine tribuisti fac tuis fidelibus suffragari per.

Dñus D̄s noster tuis nos purifica sacramentis et quorum nos tribuis⁴ interesse mysteriis concede remediis gaudere perpetuis per.

25 Vere dign̄ tibi enim festa⁵ sollemnitas agitur tibi dies sacrata celebratur qua sc̄i Xysti praesulsi apostolici natalicia praelibantes quibus in confessionem tui nominis venerabilis eius sanguis effusus est annua maiestati tuae vota persolvimus per.

Refecti cibo⁶ potuque caelesti D̄s noster te supplices ex- 392 30 oramus ut in quorum haec commemoratione percepimus eorum muniamur et precibus per.

Praetende Dñe misericordiam tuam et esto populi tui defensor et custos⁷ ut sc̄orum tuorum veneranda sollemnia seculo possint⁸ frequentare conventu per.

¹ MS. *praeveant.*
but ² *emendari.*

² Bianch. proposes to insert *nos* before *emendare*,
³ Bianch. suggests *correpti*, but it is not necessary.

⁴ MS. *tribuis*, the last *i* altered from *e* 1ma manu.

⁵ Mur. and Ball., following Bianch.'s marginal suggestion *festiva*.

⁶ MS. *civo.*

⁷ MS. *custus.*

⁸ Edd. *possit.*

VI. Item alia.

Fac nos quae sumus Dñe sc̄orum tuorum semper festa sectari
quorum suffragiis protectionis tuae dona sentiamus per.

Concede quae sumus Dñe Ds̄ noster ut per tua semper sacra-
menta vivamus quia protegere non desistes¹ quos tuis semper 5
indulseris inhaerere mysteriis per.

Vere dign̄ adest enim nobis sc̄i sacerdotis et martyris tui
Xysti desiderata festivitas quam annua recursione venerantes
hostias tibi laudis offerimus² cum angelis &c.

Repleti sumus Dñe misericordia tua et benedictione sc̄orum 10
et securitatis munere relevati per.

VII. Item alia.

Ds̄ qui nos ad sc̄i pontificis et martyris tui Xysti natalicia
tribuisti pervenire laetantes praesta quae sumus ut sicut securis
eadem mentibus ita dignis celebremus officiis per. 15

Accipe munera Dñe quae in eorum tibi sollemnitate de-
ferimus quorum scimus patrociniis liberari per.

Vere dign̄ cognoscimus enim Dñe tuae pietatis effectus
quibus nos adeo³ gloriosi sacerdotis et martyris tui Xysti
semper honoranda sollemnia nec inter praeteritas | mundi tri- 20
bulationes omittere voluisti et nunc reddit a praestas libertate
venerari per.

xii.
ends
here.393 IN NATALE⁴ SANCTORUM FELICISSIMI ET AGAPITI.

Magnificantes Dñe clementiam tuam supplicantes exoramus
ut qui nos sc̄orum tuorum frequentibus facis nataliciis interesse 25
perpetuis tribuas gaudere consortiis per.

Da nobis omnip̄ Ds̄ in sc̄orum tuorum te semper commemo-
ratione laudare quia refovere curabis quos in honore tuo per-
severare concesseris per.

Accepta tibi sit Dñe sacratae plebis oblatio pro tuorum 30
honore sc̄orum quorum se meritis percepisse de tribulatione
cognoscit auxilium per.

¹ MS. *desistis*. Mur. adopts Bianch.'s suggestion *desistes*.

² MS. *venerantes cum ang* and in marg. *hostias tibi laudis offerimus* ⁺.

³ MS. *ideo*, which can hardly stand. ⁴ i.e. *natali* (as Edd.).

Vere digni qui nos sc̄orum Felicissimi et Agapiti festa semper optanda fecisti celebrare gaudentes et qui dedisti¹ fidem inter adversa constantem reddes beneficia (munera²) libertatis per.

5 Praesta Dñe quaesumus ut quorum memoriam sacramenti participatione recolimus fidem quoque proficiendo sectemur per.

Respice subditam tibi Dñe familiam tuam et cuius exaudire preces in maerore³ dignatus es actionem⁴ gratiarum propensius intuere per.

10

XXI. III. ID. AUG. N. SC̄I LAURENTI.

I.

Ds qui nos sc̄orum martyrum munitione conservas da ecclesiam tuam digne⁵ talium celebrare⁶ sollemnia et illos tibi iugiter supplicare pro nobis per.

15 Vere digni praevenientes natalem diem beati Laurenti qui levita simul martyrque venerandus et proprio claruit gloriosus officio et memoranda refulxit passione sublimis per.

Sumpsimus Dñe pignus redemptionis aeternae. sit nobis 394
quaesumus intervenientibus sc̄is tuis vitae praesentis auxilium
20 pariter et futurae per.

Adesto Dñe populo tuo et quem sc̄orum⁷ tuorum tribuis frequentationibus interesse protectione perpetua fac securum per.

II. Item alia.

25 Concede nobis Dñe gratiam tuam in beati Laurenti martyris celebritate multiplicem ut de tanti agone certaminis discat populus X̄ianus et firma solidari patientia et pia exultare victoria per.

30 Pro beati Laurenti martyris passione veneranda hostias tibi 30 Dñe suppliciter immolamus eius oratione placituras pro cuius meritis offeruntur per.

¹ In MS. the first *i* is a correction.

² *munera* is apparently an alternative for *beneficia*.

³ MS. *merore*.

⁴ MS. *actione*.
hardly stand.

⁵ MS. *dignae*.

⁶ MS. *celebrantes*, which can

⁷ MS. *sanctorum* (in full).

Vere dignū et tuam magnificentiam propensius exorare qui nobis hunc diem scī Laurenti martyris tribuisti venerandum quem ita omni genere pietatis imbueras ut idem tibi ara atque sacrificium idem sacerdos esset et templum per.

Satiasti Dñe familiam tuam muneribus sacris. eius quae- 5 sumus semper interventione nos refove cuius sollemnia celebрамus per.

Omp̄ semp̄ Ds̄ ecclesiae tuae votis propitiatus aspira ut beati Laurenti martyris meritis adiuvetur¹ cuius passione laetatur per.

III. Item alia.

10

Magnificasti Dñe sc̄os tuos suscepta passione pro X̄o. praeusta quaesumus ut etiam nos suppliciter celebrata purifiet per.

Vere dignū quoniam tu es omnium sc̄orum insuperabilis fortis 395 tudo qui inter mundanae conversationis adversa, praecipua nos 15 beatorum martyrum glorificatione solaris et ad sublimia exempla patientiae triumpho nos scī Laurenti quem hodie celebramus accendis per.

Repleti Dñe donis tuis in tuorum festivitate sc̄orum praeesta ut haec sc̄a mysteria quae celebramus votis experiamur auxiliis 20 per.

IV. Item alia.

Suscipe quaesumus Dñe munera pro sc̄orum tuorum commemoratione exultanter oblata et quod illos fecit passione gloriosos nos devotione reddat innocuos per. 25

Vere dignū quoniam tuis donis atque muneribus beati Laurenti martyris passionem hodierna sollemnitate veneramur qui pro confessione Ihu Xri Filii tui diversa suppicia sp̄u fervente suscipiens subiectos ignes et crudeli ingenio persequentum mutata tormenta immutabili virtute superavit ac 30 fluentibus membris solida parte² victor mente permanxit per.

Excita Dñe in ecclesia tua Spm cui sc̄s Laurentius levita servivit ut eodem nos replente studeamus amare quod amavit et opere exercere quod docuit per.

¹ MS. adiubetur.

² Bianch. suggests *per te.*

V. Item alia.

Accepta tibi sit Dñe nostrae servitutis oblatio et salutaris nobis beati Laurenti precibus pro cuius commemoratione defertur existat per.

Vere dign quo pietatis officio pro sollemnitate sc̄i Laurenti martyris sacrificium tibi laudis offerimus quia tua factum est operante virtute ut nullis calumniis impiorum nulla saevitia persequentum nulla dirarum atrocitate poenarum vir tuo ignitus S̄pū vinceretur per.

10

VI. Item alia.

396

Oblata tibi Dñe munera populi tui pro tuorum honore sc̄orum suscipe propitius quaesumus et eorum nos¹ intercessione sc̄ifica per.

Vere dign beati Laurenti annua vota repetentes qui dispensat sator egregius et usque ad sanguinem* nominis tui confessor eximius simul in alendis pauperibus ecclesiasticae pietatis et testificationis Filii tui Domini nostri praebuit martyr beatus exemplum per.

VII. Item alia.²

20 Adesto Dñe supplicationibus nostris et intercessione sc̄i Laurenti martyris tui perpetuam nobis misericordiam benignus inpende per.

Accipe quaesumus Dñe munera dignanter oblata et beati Laurenti suffragantibus meritis ad nostrae salutis auxilium 25 provenire concede per.

Vere dign et pro honore beati Laurenti martyris tui hostias tibi laudis offerimus per.

Repleti gustu gratiae tuae et caelestis mensae dulcedine vegetati gratias tibi referimus per.

30 Annue quaesumus Dñe precibus familiae tuae et quod nostris actibus non meremur sc̄orum tuorum nobis concede suffragiis per.

* Heb. xii. 4.

¹ MS. *nobis.*

² Mur. and Ball. make Missa VII. begin with *accipit.* &c.

VIII. Item alia.

Cum s̄corum tuorum Dñe supplicationibus imploramus ut
sacris muneribus offerendis gratam tibi nostri ministerii facias
servitutem per.

Vere dign̄ quidquid enim s̄corum tuorum meritis adhibemus 5
ad tuam laudem recurrit et gloriam qui in eorum semper es
virtute¹ mirabilis* per.

397 S̄ci Laurenti nos Dñe precatio² iusta tueatur et quod nostra
conscientia non praesumit eius nobis qui tibi placuit oratione
donetur per. 10

VIII. [Item alia.]³

Suplices te rogamus Ds̄ ut interventu beati Laurenti
martyris et tua in nobis dona multiplices et tempora nostra
disponas per.

Debitum nostrae reddimus servitutis suppliciter exorantes 15
ut suffragiis eius in nobis tua munera tuearis pro cuius hono-
randa confessione hostiam tibi laudis offerimus per.

Vere dign̄ de tua misericordia postulantes ut quorum ad
honorem nominis tui merita celebramus pia quoque opera
nitamur imitari per. 20

Tuere nos Dñe precibus s̄ci Laurenti martyris tui ut gratia
tua semper mereamur augeri qui talium praesidiis confidimus
patronorum per.

X. Item alia.

Laeta nos Dñe quaesumus s̄ci Laurenti martyris tui festi- 25
vitas semper excipiat quae et iucunditatem nobis suae glori-
ficationis infundat et tibi nos reddit acceptos per.

Perfice nobis Dñe fructum gratulationis hodiernae ut
precibus beati Laurenti martyris tui eius natalicia votiva⁴
praecurrens perfectis gaudiis expleatur oblatio per. 30

Vere dign̄ tuam misericordiam deprecantes ut mentibus
nostris beati Laurenti martyris tui tribuas iugiter suavitatem

* Cf. Ps. lxvii. (=lxviii.) 35.

¹ So MS.; no ground for Bianch.'s statement that it reads *servitute*.

² MS. *præcatio*.

³ MS. om. *item alia*.

⁴ MS. *votiba*.

qua et nos amemus eius meritum passionis et indulgentiam
nobis semper fidelis ille patronus obtineat¹ per.

Gratias tibi² Dñe quoniam sc̄m Laurentium martyrem
tuum te inspirante diligimus ut eius natalicia praeunte per
5 semper intercessionibus foveamur et meritis per.

XI. Item alia.

398

Auge quaesumus Dñe fidem populi tui de sc̄i Laurenti
martyris festivitate conceptam ut ad confessionem tui nominis
nullis properare terreamur adversis sed tantae virtutis intuitu
10 potius incitemur per.

Adsint nobis Dñe patrocinia tibi grata sc̄orum ut quae pro
illorum sollemnitate deferimus eorum commendet oratio per.

Vere dign̄ in die sollemnitatis hodiernae qua beati Laurenti
hostiam tibi placitam casti corporis glorioso certamine sus-
15 cepisti. prunis namque superposita stridebant membra vi-
ventia nec tamen erat poena patientis sed piae confessionis
incensum neque terreno liberari cruciatu martyr optabat sed
coronari deprecabatur in caelis per.

XII. Item alia.

20 Annue quaesumus Dñe precibus nostris ut sc̄i Laurenti
martyris tui sollemnia quae cultu tibi debito praevenimus pro-
spero suscipiamus effectu per.

Muneribus nostris Dñe sc̄i Laurenti martyris tui festa prae-
cedimus ut quae conscientiae nostrae praepediuntur³ obstaculis⁴
25 illius meritis⁵ grata reddantur per.

Vere dign̄ quamvis enim sc̄orum tuorum propagante te Dñe
toto orbe clara⁶ sit gloria de beati tamen sollemnitate Laurenti
peculiarius prae caeteris Roma laetatur cuius nascendo civis
sacer minister et dicatum⁷ nomini tuo munus est proprium⁸ qui
30 per tuam gratiam commissae sibi dispensationis exsecutor⁹

¹ MS. *optineat* and so elsewhere.

² ? *agimus* omitted.

³ MS. *praepediunt* but probably *praepediuntur* should be restored from Gel. (655 Mur.): the Miss. Fr. (684 Mur.) reads *praepedimus*.

⁴ Mur. and Ball. *obstaculo*.

⁵ MS. *meriti*.

⁶ Mur. *data*.

⁷ Mur. following Bianch.'s suggestion *dedicatum* (for *et dic.*).

⁸ MS. *proprietum*.

⁹ MS. *executor*.

egregius ut ad martyrium perveniret emeruit pro praemio
qua¹ caelestis existeret² consecutus est passionem per.

Intercessio beati Laurenti martyris tui Dñe de sua nobis
399 confessione nascentium mereatur plenitudinem gaudiorum* per.

Exultet populus tuus Dñe quaesumus in sc̄i commemoratione 5
Laurenti et cuius de votivo laetatur officio suffragia relevetur
optato per.

XIII. Item alia.

Adsit nobis Dñe sc̄i Laurenti martyris in tua glorificatione
benedictio cuius nobis est hodie facta suffragium in tua virtute 10
confessio per.

Offerimus hostias Dñe in sc̄i Laurenti martyris tui hodierna
festivitate (confessione³) gaudentes quae nobis operante te Dñe
et auxilium contulit et profectum per.

Vere dign̄ pretiosam mortem sc̄i Laurenti martyris tui ex- 15
ultantibus animis celebrantes quam te vincente diaboli cernimus
esse victricem per.

Da nobis omnipotens Ds ut beati Laurenti martyris tui veneranda
sollemnitas et devotionem nobis augeat et salutem per.

XIV. Item alia . ad octavas⁴.

S̄corum tuorum nos Dñe continua sollemnitate comitare ut
qui nostris meritis impedimur eorum qui tibi placuerunt precibus
adiuvemur per.

Ut sacrificia nostra Dñe propitiatus intendas sc̄i Laurenti
nos martyris tui commendet oratio per. 25

Vere dign̄ quia in sc̄orum tuorum semper es virtute gloriosus†
et quotiens illorum festa recolimus te mirabilem confitemur per.

Sc̄i Laurenti nos Dñe sollemnitas repetita tueatur⁵ et miseri-
cordiae tuae intercessio beata conciliet per.

* Ps. xv. (=xvi.) 11.

† Cf. Ps. lxvii. (=lxviii.) 35.

¹ Edd. *et quo* (*for qua*): there seems to be an erasure of one letter after *qua* in
MS. Possibly *consecutus est* is an alternative for *emeruit pro praemio* or a mistake
for *consequi*. ² MS. *existeret*. ³ MS. •*confessione*.

⁴ MS. *otabas*.

⁵ MS. *tue|tur*.

XXII. IDUS¹ AUG N SCORUM YPOLYTI ET PONTIANI. 400

²Ds qui nos in scorum martyrum³ multiplicatione custodis da ut quorum sollemnia frequentamus incessibili iuvemur⁴ auxilio per.

5 Respice Dñe munera populi tui scorum festivitate votiva⁵ et tuae testificatio veritatis nobis proficiat ad salutem per.

Vere dign tibi enim Dñe festa⁶ sollemnitas agitur tibi dies sacrata celebratur quam sci Ypolyti martyris tui sanguis in veritatis tuae testificatione profusus magnifico nominis tui 10 honore signavit per.

Sacro munere satiati supplices Dñe deprecamur ut quod debitae servitutis celebрамus officio salvationis tuae sentiamus augmentum per.

Ds qui ecclesiam tuam innumeris scorum patrocinii et glori- 15 ficas et tueris praesta ut quorum celebrat conventum experiatur devota suffragium per.

II. Item alia.

Perpetuis nos Dñe scorum tuere praesidiis et quanto fragiliores sumus tanto magis necessariis adtolle suffragiis per.

20 Quaesumus omnipotens Ds ut scorum tuorum caelestibus mysteriis celebrata sollemnitas indulgentiam nobis tuae propitionis⁷ adquirat per.

Vere dign qui non solum malis nostris bona retribuis⁸ sed ut miseris uberiora dona concedas qui digne⁹ pro nobis possint 25 intercedere contulisti et quod nostra conscientia non habebat intercessio supplet tibi grata iustorum per.

Sci martyris Agapiti¹⁰ Dñe quaesumus veneranda festivitas 401 salutaris auxilii nobis praestet augmentum per.

Plebs tua Dñe laetetur tuorum semper honore scorum et 30 eorum percipiat intercessione votiva¹¹ subsidia quorum patrocinii gratulatur¹² per.

¹ Edd. *idibus*, Bianch. *idus* in margin.

² The first words of this prayer seem as if written with the same pen with which the preceding rubric was written, being half red and half black.

³ MS. sc̄o martyrum. ⁴ MS. iubemur.

⁵ MS. votiba. ⁶ Bianch. suggests *festiva*. ⁷ MS. propitionis. ⁸ MS. retribues.

⁹ MS. dignae. ¹⁰? Hippolyti. ¹¹ MS. votiba. ¹² MS. gratulantur.

XXIII. III. KĀL SĒPT N̄ S̄C̄ORUM ADAUTI ET FELICIS.

Da nobis om̄p D̄s ut eorum semper festa sectemur quorum digna pro nobis interventione confidimus per.

S̄corum¹ Felicis et Adauti natalicia recensentes munus offerimus quod eorum tibi D̄ne quaesumus intercessione sit 5 gratum per.

Vere dign̄ s̄corum martyrum gloriam cum exultatione re-colentes in quibus mirabilis² tuae maiestatis effectus et patro-cinia nobis provisa cognoscimus per.

Gratias tibi referimus D̄ne qui nos et caelestis participatione 10 sacramenti et tuorum reficis³ celebritate iustorum per.

II. Item alia.

Maiestatem tuam D̄ne supplices deprecamur ut sicut nos⁴ iugiter s̄corum tuorum commemoratione laetificas ita semper supplicatione defendas per.

Tanto placabiles quaesumus D̄ne nostrae sint hostiae quanto s̄corum martyrum⁵ pro quorum⁶ sollemnitatibus exhibentur tibi grata sunt merita per.

Vere dign̄ quamvis enim semper in tui gaudeamus actione mysterii copiosius tamen eius munere gratulamur cum pro 20 martyrum sollemnitate s̄corum per quos tibi commendamur offertur per.

402 Donis caelestibus cum s̄corum tuorum recordatione satiati gratias tibi referimus per.

Pro familia tua D̄ne quaesumus s̄corum martyrum venerabilis 25 intercedat oratio ut quorum sollemnia devota mente non deserit⁷ eorum piis adiuta praesidiis et consolationem referat et salutem per.

III. Item alia.

Quaesumus D̄ne D̄s noster ut non desinant sc̄i tui pro 30 nostris supplicare peccatis a quibus tu voluisti pro peccatoribus exorari per.

¹ MS. s̄c̄i.

² Edd. *mirabiles*.

³ MS. *reficis*.

⁴ MS. *nobis*.

⁵ Edd. add *tuorum*.

⁶ MS. *quib*.

⁷ MS. *mente non deseris*.

Praesta nobis quaesumus omnipotens Dominus ut nostrae humilitatis oblatio et pro tuorum grata sit honore sanctorum et nos corpore pariter et mente purificet per.

Vere digni orantes potentiam tuam ne dicant gentes ubi est Deus eorum?^{*} sed ut dignanter ostendas quia non plus ad perdendum nos valeant nostra delicta quam ad salvandum vel patrocinia copiosa iustorum vel tuae maiestatis invicta clementia per.

Supplices te rogamus Domine ne aut malis propriis adgravemur aut infestemur ab hostibus qui tantis sanctorum tuorum meritis commonemur per.

III. Item alia.

Sanctorum tuorum quaesumus Domine quorum nos adsiduis festivitatibus consolaris defende praesidiis per.

Salutari sacrificio Domine populus tuus semper exultet quo et debitus honor sacris martyribus exhibetur et scificationis tuae munus adquiritur per.

Vere digni te in tuorum glorificantes honore sanctorum qui et illis tribuisti beatitudinem sempiternam et infirmitati nostrae talia praeparasti suffragia quae possis audire pro nobis per.

Exaudi Domine quaesumus preces nostras ut populus tuus sub 403 tantis patrociniis constitutus et a suis offensionibus liberetur et ab omnibus protegatur adversis per.

V. Item alia.

Accepta sit in conspectu tuo Domine nostra devotio ut eorum nobis fiat supplicatione salutaris pro quorum sollemnitate defertur per.

Vere digni sacrificium quippe suum hodie frequentat ecclesia et festivitatem dudum muneris immolati annua festivitate celebrat¹ quo pro eius confessione vel nomine qui eam sanguine suo redemit impenso obsequium proprii crux exhibuit per.

* Ps. lxxviii. (=lxxix.) 10.

¹ MS. conciebrant.

VI. Item alia.

S̄corum tuorum nobis Dñe pia non desit oratio quae et munera nostra conciliet et tuam nobis indulgentiam semper obtineat per.

Vere dign̄ qui ecclesiae tuae toto orbe propagandae non 5 solum tui Unigeniti passionem¹ sempiterna providentia consulisti sed ad maiorem gloriam conferendam mutuas mortes tibi inpendere pretiosa devotione tribuisti per.

Votiva² Dñe dona perceperimus quae s̄corum nobis precibus et praesentis quaesumus vitae pariter et aeternae³ tribue conferre 10 praesidium per.

Adesto Dñe populo tuo et concede misericordiam tuam cum s̄corum tuorum patrociniis supplicant ut quia tua gubernatione confidit nullis adversitatibus opprimatur per.

Vere dign̄ ecce enim sicut sermo pronuntiat pretiosa est in conspectu Dñi mors s̄corum eius^{*} nec potest ullatenus explicari quibus modis haec imperfectio gloriosa pensetur. moriuntur abiecti et orbis terrarum capiunt principatum. moriuntur mundanae eruditionis ignari et exitum[†] doctrinae caelestis 20 auctores. moriuntur captores piscium et efficiuntur hominum pescatores[‡]. moriuntur soliti maria perscrutari mediocris artis officio. [§]redduntur saeculi examinatores et iudices[§] et ideo cum angelis &c.

MENSE SEPTEMB.

XXIII. XVIII KĀL. OCTOB. N̄ S̄CORUM CORNELI ET CYPRIANI.

Omp̄ semp̄ D̄s qui nos multiplici s̄corum tuorum festivitate laetificas praesta ut quorum commemoratione gaudemus praesidio muniamur per.

* Ps. cxv. (=cxvi.) 15. ‡ S. Matt. iv. 19. § S. Matt. xix. 28.

¹ MS. *passione*. ² MS. *votiba*. ³ MS. *aetetaeternae*.

⁴ Mur. and Ball. make Missa VII begin with *adesto Dñe*, which seems likely: Bianch. begins it at the previous preface.

⁵ ? *habent* or *obeunt* omitted: Edd. read *exeunt*. ⁶ Mur. and Ball. insert *et* before *redduntur*.

Oblationes populi tui Dñe quaesumus placatus intende quibus et sc̄orum martyrum celebramus in honorem tui nominis passionem et nobis indulgentiam suppliciter imploramus per.

5 PCES H IN SCAE EUFYMIAE¹.

Vere dign immensa sunt enim opera tua et vere magna mirabilia². tibi hominem diabolica quandam fraude prostratum sic per Ihm Xrm Filium tuum Dñm nostrum sui tribuisti victoris³ esse victorem hunc eumdem eius adversarium ut eum⁴ non solum virilis sexus tuorum deinceps fidelium subiugaret sed etiam feminea superaret infirmitas et quae in sua est⁵ condicione 405 fragilior substantiae spiritalis inimico fortior redderetur deceptionemque Evae matris ulciscens de hoste generis humani qui aditum per illam mortis invenerat triumpharet quas ineffabilis gloriae tuae vices in sc̄ae martyris | Eufymiae passione ven-
rantes⁶ per.

xiii.
ends
here.

Accipe Dñe quaesumus nostrae servitutis officia ut suffragantibus sc̄is quod ad honorem tuae maiestatis offerimus perpetuam nobis conferant vitam per.

20 Perceptis Dñe caelestibus sacramentis gratias agimus pio nomini tuo qui et sc̄orum tuorum nos adsidua festivitate comitaris et Divino munere vivificare non desinis⁷ per.

Respic propitius Dñe ad deditam⁸ tibi tui populi servitutem ut inter humanae fragilitatis incerta nullis adversitatibus oppri-
25 matur qui de tua protectione confidit per.

Item alia.

Beatorum martyrum pariterque pontificum Corneli et Cypriani nos Dñe quaesumus festa tueantur et eorum commendet oratio veneranda atque laetificet per.

¹ MS. sc̄e Eufymia.

² mirabilia seems almost like an alternative for magna.

³ MS. victores. ⁴ Bianch.'s suggestion to put the *ut* before *hunc eumdem* and abolish the *eum* seems fairly certain. ⁵ Edd. *est in sua*.

⁶ ? *veneramur*: the words *Eufymiae passione venerantes per* are erased at bottom of page and repeated at top of next page. ⁷ MS. *desines*.

⁸ Mur. and Ball. *debitam*.

Plebis tuae Dñe munera benignus intende quae maiestati tuae pro scorum martyrum Corneli et Cypriani sollemnitatibus sunt dicata per.

Vere dignū tuamque in scis martyribus¹ Cornelio simul etiam Cypriano praedicare virtutem quos discretis terrarum partibus 5 greges sacros Divino pane pascentes una fide eademque die diversis licet temporibus consonante parique nominis tui confessione coronasti per.

Sacro munere vegetatos scorum martyrum Corneli et Cypriani natalicia nos tibi Dñe quaesumus commendet oratio per. 10

Ad defensionem fidelium Dñe quaesumus dexterām tuae 406 maiestatis extende et ut perpetua pietatis tuae protectione muniantur intercessio pro his non desit martyrum continuata scorum per.

XVI KĀL. OĀT. IN NATALE SĀCE² EUFYMIÆ.

15

XXV.

Praesta Dñe quaesumus ut sicut scorum tuorum³ natalicia celebranda non deserunt ita iugiter suffragia comitentur per.

Gratanter ad munera dicanda concurrimus quae nomini tuo Dñe pro sollemnitate scæ martyris Eufymiae supplices immo- 20 lamus per.

Vere dignū in hac celebritate gaudentes qua scī Sp̄s fervore præclarus beatae martyris Eufymiae sexus fragilitate pretiosior sanguis effloruit et virtute feminea rabiem diabolicae persecutio- 25 nis elidens geminatae gloriae triumphum virginitas implevit et passio per.

II. Item alia.

Suscipe Dñe quaesumus hostias laetantis ecclesiae quas pro scæ martyris Eufymiae natalicia passione maiestati tuae prompta devovit per. 30

Vere dignū scæ martyris Eufymiae natalicia recolentes rerum diversitate mirabili ut diabolus qui virum per imbecillitatem⁴

¹ MS. scorum martyrum.

² MS. scæ.

³ ? Add nos as Gel. (677 Mur.).

⁴ MS. invecillitatem.

mulieris impulerat in ruinam* viri condicione¹ nunc in Xro reparante victoram per muliebrem quoque fragilitatem mutuo deiceretur obtritus per.

III. Item alia.

5 Sacrificium tibi Dñe nostrae servitutis offerimus quod ad honorem nominis tui in sc̄ae martyris Eufymiae festivitate debemus per.

Vere dign̄ hodiernae festivitatis laetitiam recensentes quam 407 nobis sc̄ae martyris Eufymiae veneranda confessio fecit in-
10 signem per.

S̄c̄ificet nos Dñe quaesumus tui perceptio sacramenti et intercessio sc̄ae martyris Eufymiae tibi reddat acceptos per.

Exultet Dñe X̄ianae plebis humilitas quia² in martyrum commemoratione sc̄orum tua mirabilia veneratur et eorum tibi
15 precibus adiuta³ conplateat per.

XXVI. PR̄ID. KĀL OCT. N̄ BASILICAE ANGELI IN SALARIA.

Omp̄ semp̄ D̄s aput quem cum totius rationabilis pia merita creaturae semper accepta sint, certum est magis esse praecipua quae reliquam spiritalem superant⁴ dignitatem, grata tibi sit 20 quae sumus nostra festivitas pro veneratione eius oblata qui tuae maiestatis arcanis naturali per tuam gratiam decore ser- vato devotis semper excubiis est propinquus per.

Hostias tibi Dñe laudis offerimus suppliciter deprecantes ut easdem angelico pro nobis interveniente suffragio et placatus 25 accipias et ad salutem nostram provenire concedas per.

Vere dign̄ teque profusis gaudiis praedicare in die festivitatis hodiernae quo⁵ in honorem beati archangeli Michaelis sacra nomini tuo loca Divinis sunt instituta mysteriis: quamvis enim illius sublimis gloriosaeque substantiae sit habitatio semper in 30 caelis tuorum tamen fidelium praesumit affectus pro tuae reverentia potestatis per haec piae devotionis officia quoddam retinere pignus in terris adstantium in conspectu tuo iugiter ministrorum et ideo cum angelis &c.

* Cf. Gen. iii.

¹ Mur. following Bianch.'s suggestion adds *mutata* here, but it does not seem necessary. ² MS. *qua.* ³ MS. *adiutus.*

⁴ MS. *superat.*

⁵ Edd. *qua.*

408

II. Item alia.

Munus populi tui Dñe quae sumus dignanter adsume quod non nostris meritis sed sc̄i archangeli tui Michael deprecatione sit gratum per.

Vere dign̄ teque in omni factura tua laudare mirabilem in 5 quo principaliter angelica natura praecellit quae etsi humano generi corporeo¹ conspectu subtrahitur (negatur adspectu²) fidei tamen videtur intuitu. dignumque est per³ honorificantiam nos eorum tuam suspicere⁴ maiestatem per quos multa praesidia nostrae salutis operaris tuamque magnificentiam hoc potius 10 praedicare quod te praecelsarum atque caelestium potestatum †te⁵† Dñm confitentur per.

III. Item alia.

Oblatio tibi Dñe sit nostra semper accepta⁶ quae angelis tuis sc̄isque precantibus et indulgentiam nobis referat et remedia 15 procuret aeterna per.

Vere dign̄ multoque magis in archangelis angelisque tuis tua praeconia non tacere quia ad excellentiam tuam recurrit et gloriam, cum angelica creatura quae a condicione sui tuis subiecta servitiis probabilis exstitit honoratur et cum illa⁷ sit digna 20 venerari tu quam sis immensus et super omnia preeferendus ostenderis per.

Sumpsimus Dñe votiva mysteria. quae sumus clementiam tuam ut eorum nobis fiant deprecatione salutaria quorum celebrantur affectu per.

Defende Dñe familiam tuam et toto tibi corde prostratam 409 ab hostiis tuere formidine nec bona tua difficulter inveniant pro quibus⁸ et sc̄i tui et angelicae tibi supplicant potestates per.

¹ MS. *corpore*.

² negatur adspectu seems to be an alternative for conspectu subtrahitur.

³ MS. *pro*: perhaps *honorificantia* is a more likely correction.

⁴ No grounds for Bianch.'s statement that MS. reads *suscipere*.

⁵ The second *te* seems redundant. ⁶ MS. adds *per* before *quae*, which

can hardly be right.

⁷ MS. *ill sit*.

⁸ Bianch. and Mur. *inveniat pro qua* but Gel. (524 Mur.) supports MS. reading.

III. Item alia.

Dominus qui in auxilium¹ generis humani caelestia simul et terrena dispensas² in inferiore mundi parte laborantes supernorum nos quae sumus praesidiis refove propitius ministrorum per.

5 In honorem beati archangeli Michael loca nomini tuo dicata mystico frequentamus obsequio. praesta quae sumus eorum nos gaudere suffragiis quorum sublimia merita recensemus per.

Vere dignus qui non solum nos scorum tuorum confessionibus benignissime consolaris sed etiam ad caelestium familiaritatem 10 provehis potestatum, non tantum martyrum intercessione sustollis³ sed ipsorum quoque patrociniis erigis angelorum per

V. Item alia.

Scorum Dominus sca deferimus quae cum in omnium iustorum tibi commemoratione sint placita multo magis in angelicae 15 veneratione substantiae⁴ grata tuis adspectibus esse confidimus per.

Vere dignus qui sicut nos per apostolum tuum dignanter informas iam conversationem nostram in caelis esse* benignus instituis⁵ ut illuc ad tollamur mente ubi quos veneramur ad- 20 sistunt et in excelsa tendamus quae in beati archangeli Michael⁶ contemplamur affectu per.

Beati archangeli Michael interventione suffulti supplices Dominus te precamur ut quos honore prosequimur contingamus et mente per.

25 Plebem tuam quae sumus Dominus perpetua pietate custodi ut secura semper et necessariis adiuta subsidiis spirituum tibimet 410 placitorum pia semper veneratione laetetur per.

XXVII.

ADMONITIO IEIUNII MENSIS SEPTIMI ET ORATIONES ET P.

30 Annuia nobis est dilectissimi ieuniorum celebranda festivitas quam mensis septimi sollemnisi recursus indicit. quarta igitur

* Phil. iii. 20.

ⁱⁿ
1 MS. qui auxilium.

2 Mur. and Ball. disponis.

3 MS. sustoiles.

4 MS. substantia.

5 MS. instituens.

6 Bianch. proposes to add *festivitate* or *veneratione*, which seems necessary.

et sexta feria succedente solitis eamdem conventibus exsequamur, sabbatorum die hic sacras acturi vigilias ut per observantiam competentem Dño purificatis mentibus supplicantes beatissimo Petro apostolo suffragante et praesentibus periculis exui mereamur pariter et futuris per. 5

I.

Ds qui delinquentes perire non pateris donec convertantur et vivant debitam quaesumus peccatis nostris suspende vindictam et praesta propitius ne dissimulatio cumulet ultiōnem sed ut potius emendatio prospicit ad veniam per. 10

Populi tui Ds defensor et rector concede propitius ut a delictis omnibus abstinentes et necessariis foveamur alimoniis¹ et ab infestis hostibus liberemur per.

^a Praesta nobis omnipotens Ds ut dicatum nomini tuo sacrificium purgatis moribus offeramus per. 15

Vere dignus quia tu quidem nobis ieunia salubriter indidisti^b quibus carnis lege sedata purior animus emineret. sed cum in ipsis nostris observationibus a noxiis et inlicitis non vacamus non hoc te ieunium^c delegisse^d prophētica voce testaris* quoniam non solum prodesse non poterit castigatio corporalis si sp̄s noster nefandis cogitationibus implicitetur sed hoc constat esse deterius si etiam terrena condicione mitigata mens ab iniquitatibus non quiescit. et ideo tu nobis Dñe largire placatus ut exterior parsimonia convenienter adhibita intrinsecus a pravis intentionibus temperemus ut continentiam valeamus exercere perfectam per. 411

^b Annue quaesumus Dñe ut et tuis semper sollemnitatibus occupemur et mysteriis eorum mente pariter congruamus et corpore per.

^c Sc̄ificata ieunio tuorum corda filiorum Ds habitator inlustra et quibus praestas devotionis affectum praebē supplicantibus piūm benignus auditum per. 30

* Is. lviii. 5.

¹ Mur. and Ball. *alimentis.*

² This and succeeding similar annotations

are in a later hand.

³ Bianch. suggests *indixisti.*

⁴ MS. *ieunium.*

⁵ MS. *deligisse.*

^a Marg. super obl.²

^b Marg. ^{'p.} com.

^c Marg. ^{te} sup. pp.

II. Item alia.

Exaudi Dñe preces nostras ut in omni natione quod Verbi tui promissum est evangelio *compleatur et plenitudo adoptionis obtineat quod praedixit* testificatio veritatis per.

5 Intende quaesumus Dñe sacrificium singulare ut huius participatione mysterii quae speranda credimus exspectata sumamus per.

Vere dign tuum est enim omne quod vivimus quia licet peccati vulnere natura nostra vitiata sit tui tamen est operis ut 10 ad terrena generati ad caelestia renascantur.

Dñe Ds noster qui nos vegetare dignatus es caelestibus alimentis suavitatem Verbi tui penetralibus nostri cordis infunde ut quae temporali devotione percepimus sempiterno munere capiamus per¹.

15 Visita quaesumus Dñe familiam tuam et corda sacris dicata mysteriis pervigili tuere pietate ut remedia salutis aeternae quae te miserante percipiunt te protegente custodiant per.

III. Item alia.

Omp semp Ds in cuius arbitrio regnorum omnium iura consistunt protege Romani nominis ubique rectores ut eorum 412 votiva² prosperitas pax tuorum possit esse populorum per.

^{a b} Adesto Dñe fidelibus tuis et quos caelestibus instituis³ sacramentis a terrenis conserva periculis per.

Exaudi Dñe supplicum preces et devoto tibi pectore famulantes perpetua defensione custodi ut nullis perturbationibus impediti liberam servitutem tuis semper exhibeamus officiis per.

Vere dign qui rationabilem creaturam ne temporalibus dedita⁴ bonis ad praemia sempiterna non tendat⁵ ea dispensatione dignaris erudire ut nec castigatione deficiat nec prosperitatibus

* ? Ps. xxiii. (=xxiv.) 1 (quoted 1 Cor. x. 26) and ? Rom. xi. 25.

¹ Mur. and Ball. omit this prayer altogether.

² MS. votiba.

³ MS. institues.

⁴ The words *et...corporalem* are introduced into the text by Edd. after *instituit* *sacramentis*, and perhaps were so intended. Mur. considers them an alternative to *et quos...sacramentis*. Gel. (531 M.) omits the clause.

⁵ MS. debita.

⁶ MS. tendant.

^a Marg. ante cibos.

^b Marg. et quibus substantiam tribuis corporalem^c.

insolecat sed hoc potius fiat eius gloria devotio quo¹ nullis
adversitatibus obruta superetur per.

Omp̄ semp̄ D̄s misericordiam tuam supplices exoramus ut
hoc tuum D̄ne² sacramentum non sit nobis reatus ad poenam
sed fiat intercessio salutaris ad veniam sit abolitio peccatorum 5
sit fortitudo fragilium sit contra mundi pericula firmamentum.
³haec nos communio purget a crimine et caelestis gaudii tribuat
esse consortes per.

III. Item alia.

Da nobis D̄ne rationabilem quaesumus actionem ut te solum 10
sincera mente venerantes et fiducialius quae tua sunt postulemus
et facilius adsequamur per.

Omnium nostrum D̄ne quaesumus ad te corda converte ut
ab his quibus offenderis abstinentes non iracundiam tuam sed 15
misericordiam sentiamus per.

Munera tua D̄s institutor inlustra et per has hostias quibus
413 te placari voluisti sc̄ifica misericors immolantes per.

Vere digni cuius et potentia sunt creata et providentia
reguntur universa ideoque hac nos teneri lege merito censuisti
ut te sub quo sunt omnia non timentes cuncta paveamus et 20
rursus nulla penitus⁴ formidemus si unum te fideliter omnium
revereamur auctorem⁵ per.

Largire nobis omp̄ D̄s ut⁶ a quo omne bonum est te habentes
nullis indigeamus auxiliis per.

Tibi placitam D̄s noster populo tuo tribue voluntatem quia 25
tunc illi prospera cuncta praestabis cum tuis aptum feceris
institutis per.

V. Item alia.

Festina quaesumus ne tardaveris D̄ne et praesidium nobis
tuuae pietatis inpende ut opportunis⁷ consolationibus subleventur 30
qui in tua miseratione confidunt per.

¹ Bianch. proposes *quod*: but Gel. (517 Mur.) and Greg. (299 Mur.) read *quo*.

² Bianch. proposes to omit *D̄ne*. ³ Mur. makes a new prayer begin
with *haec*. ⁴ MS. *paenitus*. ⁵ MS. *autorem*.

⁶ Edd. remove this *ut* and put it after *bonum est*. ⁷ MS. *oportunis*.

Devotionis nostrae tibi Dñe quaesumus hostia iugiter im-
moletur quae et sacri peragat instituta mysterii et salutare
tuum nobis potenter operetur per.

"Vere dignū tuaque opera continuatis laudibus praedicare
5 quia iusta semper et bona sunt. quae potenter efficiunt ut
rationabiles voluntates aut inter ista proficiant ad salutem aut
de caelesti nullatenus vigore causentur per¹.

Sit nobis Dñe quaesumus cibus sacer potusque salutaris qui
et temporalem vitam muniat et praestet aeternam per.

10 Adesto Dñe famulis tuis et opem tuam largire poscentibus ut
his qui Auctore te Gubernatore² gloriantur et creata restaures et
restaurata conserves per.

VI. Item alia.

414

Omp̄ semp̄ D̄s cordibus nostris benignus infunde ut a terrenis
15 intentionibus temperantes propensius caelestia meditemur per.

In ieunio.

Multiplices Dñe incursum quos³ mundus ingerit tu repelle ut
haec dona caelestia tranquillis cogitationibus capere valeamus
per.

20 Vere dignū qui non tantum nos a carnalibus cibis⁴ sed ab
ipsius animi noxiis delectationibus praecipis ieunare. nam si
ideo delicias corporales abnuimus ne sp̄m nostrum obtunsis
sensibus hebetemus⁵ quanto magis ab ipsius mentis debemus
excessibus abstinere ut inordinatis affectibus expedita supernae
25 lucis possit perstringere⁶ claritatem per.

Salutari tuo Dñe satiasti⁷. supplices deprecamur ut cuius
laetamur gustu renovemur effectu per.

Da salutem Dñe populo tuo mentis et corporis et perpetuis
consolationibus tuorum reple corda fidelium ut interius exteri-
30 usque relevati et pia tibi devotione complaceant et tua semper
beneficia consequantur per.

¹ Mur. and Ball. omit this marg. note.

² ? te omitted before *auctore*: Bianch. proposes *auctore te et gub.*; Mur. and Ball.
read *te auctore et gub.*

³ MS. *incursum quas.*

⁴ MS. *civis.*

⁵ MS. *hebetemus.*

⁶ Edd. *pertingere*, which is hardly necessary.

⁷ ? nos omitted before or after *satiasti*. Edd. change to *satiati*.

^a Marg. de caelesti vigore¹.

VII.¹ Item alia.

Tribue quae sumus Dñe Ds noster ut donis interioribus fe-
cundemur ne exterioribus mereamur egere subsidiis per.

IN IEIUNIO.

Da quae sumus Dñe ut iejunando robore satiemur et absti- 5
nendo cunctis efficiamur hostibus fortiores per.

Accepta tibi sint Dñe quae sumus nostri dona ieunii quae et
expiando nos tua gratia dignos efficiant et ad sempiterna pro-
missa perducant per.

415 Vere dign cuius ineffabilis sapientia sic incommutabiliter 10
perseverat ut in ea nec sine iustitiae perpetuitate benignitas
nec absque aeterna sit bonitate iustitia² de quibus ita nos mise-
randa temeritate conquerimur³ quando non secundum nostra
desideria vel fructuum⁴ qualitas vel prospera quaeque pro-
veniunt quasi ipsi tua praecepta studeamus implere ac⁵ non 15
iisdem potius perniciosa dissimulatione contemptis non solum
percelli mediocribus alimentis sed universa mereamur⁶ susten-
tatione privari nisi quod ideo tua nos clementia usquequaque⁷
non deserit ut simus et de exiguitatis castigatione solliciti et de
non abnegata pietate devoti per. 20

Vegetet nos Dñe semper et innovet tuae mensae sacra
libatio⁸ quae fragilitatem nostram et inter mundi tempestates
gubernet et protegat et in portum perpetuae salutis inducat per.

Tueatur Dñe dextera tua populum deprecantem. purificet
sustentet erudit⁹ ut consolatione¹⁰ praesenti ad bona futura 25
proficiat per.

VIII. Item alia.

IN IEIUNIO.

Omp semp Ds qui nos ad observantiae huius annua festa
perducis concede propitius ut piae¹¹ devotionis effectus sub- 30
stantiam nobis et mentium praestet et corporum per.

^aDs qui pro nostrorum fructibus animorum prodire facis suffi-

¹ Mur. and Ball. place VII and *Item alia* at the next prayer (*da quae sumus*).

² MS. *iustitiae*. ³ MS. *conquaerimur*. ⁴ MS. *fructum*.

⁵ MS. *hac*. ⁶ MS. *meremur*. ⁷ Mur. and Ball. omit *usquequaque*.

⁸ MS. *livatio*. ⁹ MS. *purificet et sustet erudit*.

¹⁰ MS. *consolatine*: Edd. *consolatus in*. ¹¹ MS. *pie*.

^a Marg. ante cibos.

cientiam corporalem ne exterioribus mereamur egere subsidiis praesta quae sumus ut donis interioribus fecundemur per.

Dñe Ds noster qui in his potius creaturis quas ad fragilitatis nostrae praesidium condidisti¹ tuo quoque nomini munera iussisti dicanda constitui, tribue quae sumus ut et vitae nobis presentis auxilium et aeternitatis efficiant sacramentum per.

Vere digni pascunt enim tua sc̄a ieunia et esuries² sacra nos reficit si per continentiam salutarem conscientiae nostrae 416 tribuli spinaeque* deficiant et fruges pura succedat si vitiorum sterilitas optanda proveniat et ubertas adsit iucunda virtutum. inopia quippe culparum praestat redundantiam prosperorum. | xiv.
hinc est quod restringendo copias et mediocria non negando sic nos tua moderatione disponis ut ad superna tendentes et temporalibus usquequaque non deseramur alimentis et sustentaculis sic transeuntibus gubernemur ut eorum tenuitate correpti proficiamus aeternis per.

Perpetuo Dñe favore³ prosequere quos reficis Divino mysterio et quos inbuisti caelestibus institutis salutaribus comitare solatiis per.

Defensio tua Dñe quae sumus ad sit humilibus et iugiter protegat in tua misericordia confidentes ut necessariis quibus indiget humana condicio competenter adiuti⁴ ad inmortalitatis⁵ dona perveniant per.

INVITATIO⁶ PLEBIS IN IEIUNIO MENSIS DECIMI.

Hac hebdomade nobis mensis decimi sunt recensenda ieunia, quapropter fidem vestrae dilectionis hortamur ut eadem quarta et sexta feria solitis processionibus exsequentes sabbatorum die hoc⁷ ipsum⁸ vigiliis sollemnibus expleamus quatenus apostolicis suffragantibus meritis propitiationem Dei nostri perseverantia⁹ debitae¹⁰ servitutis obtineat per.

* Heb. vi. 8.

¹ MS. concedisti.

² MS. esuriens. Mur. following Bianch.'s first suggestion *esurientes sacrata libatio.*

³ MS. fabore.

⁴ Another i erased after adiuti.

⁵ MS. inmortatis.

⁶ MS. invitatio: the word in red, the correction in black.

⁷ MS. hic.

⁸ A letter erased after ipsu and m written above it.

⁹ MS. perseverantiam.

¹⁰ MS. devitae.

VIII. Item preces.¹

semper Ds qui nos et sustentationibus annuis et sollemni-
nsolaris praesta quae sumus ut quod ex his pro nostrae
ionis qualitate subtrahitur omnipotentiae² tuae copia
per. 5

et quae sumus Dñe morum³ nos correctione relevari
hac dona contuleris cuncta nobis utilia non negabis

humanus generis utramque⁴ substantiam praesentium
alimento vegetas et renovas sacramento tribue 10
eorum et corporibus nostris subsidium non desit
per.

qui semper in consilio non desinis regere quod
delinquere manifestum est cum supernae dis-
tri de secretorum tuorum dispensatione causamur 15
recte sentire cognoscimur cum non nostra sed tua
confidentes pietatem iustitiamque tuam iugiter per-
brandam⁶ certi quod qui iniustos malosque non
magis quos tuos esse tribuisti clementi nullatione
destituis per. 20

quae sumus Dñe temporalibus adiumentis quos
informare mysteriis per.

populum tuum et gratiae tuae quae sumus in eo
ut⁸ ab omnibus liber offensis et temporalibus
auxiliis et semper in gaudeat institutis per. 25

X. Item alia.

Ds qui sic hominem condidisti⁹ ut temporalibus
interstructum ad caelestia dona proveheres¹⁰
mus ut sicut per inlicitos adipetus¹¹ de indultae
decidimus sic per alimoniam¹² tuo munere 30
transitoria sustentetur humanitas et amissa re-
mota¹⁴ per.

usual.

—
—
—

³ MS. *Dñe morum.*

⁴ MS. *utrumq.*

MS. adds *et alimentium munerum*, and then as in text.

⁷ MS. *deseris.*

⁸ Mur. and Ball. add *et* after *ut.*

¹⁰ MS. *provehis.*

¹¹ MS. *adpetitos.*

¹³ MS. *distributam.*

¹⁴ MS. *eternitas.*

^b Marg. ^ap. *com.*

^c Marg. *sup pp.*

Vere digni glorificantes et de praeteritis Creatorem et de venturis fructibus exorantes ut cum de perceptis non invenimur ⁴¹⁸ ingrati de percipiendis non iudicemur indigni sed exhibita potius sollemni devotione ieunii cum subsidiis corporalibus profectum capiamus animarum per.

Percepimus Dñe gloriosa mysteria quibus in terris positos iam caelestium facis¹ esse consortes. tu inter ista² quae vivimus gubernas nos Dñe quaesumus ut ad illa perducas per.

Adesto Dñe supplicibus tuis et spem suam in tua misericordia conlocantes tuere propitius ut a peccatorum labe mundati in sancta conversatione permaneant et consequentes sufficientiam temporalem promissionis tuae perficiantur haeredes³ per.

XI. Item alia.

¹⁵ Concede quaesumus Dñe ut ad preces tuas corda nostra flectamus et esse tibi possibilia cuncta fidentes non de elemorum profutura nobis speremus effectu sed de tua virtute suppliciter inprolemus⁴ per.

Virtutum caelestium Ds qui plura praestas quam petimus ²⁰ aut meremur tribue quaesumus ut tua nobis misericordia conferatur quod nostrorum non habet fiducia meritorum per.

⁵Ds qui praevenis vota poscentium tribue quaesumus ut et corporeis non destituamur alimentis et ab hostium formidine liberemur⁶ per.

²⁵ Dñe Ds qui fragilitati nostrae quae congruant et praevides solus et provides⁶ praesta ut et praesentibus fulciamur auxiliis et instruamur aeternis per.

Tua nos Dñe quaesumus pietate dispone quia nullis egebimus adiumentis si tuae providentiae clementia gubernemur per.

³⁰ Dirige Dñe quaesumus ecclesiam tuam dispensatione⁷ caelesti ut quae ante mundi principium in tua semper est praesentia

¹ Edd. *facias*.

² There is a knot in the parchment between *ista* and *quae*. Mur. followed by Ball. inserts *per*. Bianch. proposes *quo*; but cf. the expression *omne quod vivimus* which occurs elsewhere (e.g. p. 110). ³ MS. *heredes* and so elsewhere.

⁴ MS. *inploramus*.

⁵ MS. *libemur*.

⁶ MS. *providis*.

⁷ In MS. the first *i* is a correction for *e*.

^a Marg. *ante cibos*.

419 praeparata usque ad plenitudinem gloriamque promissam te
moderante perveniat per.

Tanto quaesumus Dñe placatus adsume quanto sacrandas
nomini tuo has specialiter hostias indidisti¹ ut quidquid nostrae
non expletur servitutis officio indulgentiae tuae dignatione pen- 5
setur per.

Vere dign quia tuae rationis imaginem mundanis regionibus
constitutam et humanis non desinis fovere subsidiis et reformare
Divinis. consequens enim fuit ut transactis terrae fructibus
caeleste semen oreretur et alimonia vitae mortalis expleta 10
germen immortalitatis exsisteret atque escis carnalibus ex-
peditis cibus nasceretur mirabiliter animarum ac tempore fru-
menti vini et olei mox peracto ineffabiliter ederetur qui filiis
Dei ad similitudinem proficentibus angelorum hoc totum non
solum de caelo substantia deferret et nomine sed panem pree- 15
beret² aeternum* per.

Gratiam tuam nobis Dñe semper adcumulet Divini parti-
cipatio³ sacramenti et sua nos virtute mundando tanti muneris
capaces efficiat per.

Absolve Dñe quaesumus tuorum delicta populorum et quod 20
mortalitatis⁴ contrahit fragilitate purifica ut cuncta pericula
mentis et corporis te propellente declinans tua consolatione
subsistat⁵ tua gratia missae redemptionis perficiatur haere-
ditas⁶ per.

XII. Item alia.

25

Quaesumus omnipotens Ds ut et mentes nostras caelestibus corrigas
institutis et beneficia tua non desinas praestare correctis per.

Ad hostes nostros Dñe superandos praesta quaesumus ut
auxilium tuum ieuniis tibi placitis et bonis operibus impe-
tremus per. 30

Ad altaria Dñe veneranda cum hostiis laudis accedimus. fac
420 quaesumus ut et indulgentiam tuam nobis concilient et favorem
per.

* Cf. S. John vi. 51.

¹ Bianch. suggests *indixisti*.

² MS. *praeveret*.

³ MS. *participatione*.

⁴ Bianch. suggests *mortalitas*, but it seems more likely that *contrahit*, &c. should
be plural.

⁵ Mur. and Ball. add *ac* before *tua*, which seems almost necessary.

⁶ Bianch. suggests *haeres*: but ? *haeredes*.

Vere dignū qui nos ideo collectis terrae fructibus per abstinentiam tibi gratias referre voluisti ut ex ipsius devotionis genere nosceremus non haec ad exuberantiam corporalem sed ad fragilitatis nos sufficientiam percepisse et quod ex his parcus sumeremus egentium proficeret alimento ut et¹ salutaris castigatio mortalitatis insolentiam mitigaret et pietas imitatores nos tuae benignitatis efficeret sicque donis temporalibus uteremur ut disceremus inhiare perpetuis per.

Prosint nobis Dñe quaesumus sumpta mysteria pariterque nos et a peccatis exuant et praesidiis tuae propitiationis ad tollant per.

Respic Dñe familiae tuae preces et opem tribue suppliciter imploranti ut congruis subsidiis in confessione tui nominis perseveret per.

15

XIII. Item alia.

Mores nostros Dñe quaesumus tua pietate compone ut et nulla nobis dominantur adversa et salutaria cuncta non desint per.

Ut cunctis nos Dñe foveas adiumentis tuis apta propitius disciplinis per.

Sacrificium deferimus de perceptione tuorum Dñe praestitorum ut percipienda securius uberiorisque sumamus per.

Vere dignū simulque pro munere generali quo vivimus et pro singulis quibusque subsidiis tuam munificentiam praedicare ne conlatis² ingrati beneficiis conferendis probemur³ indigni meritoque transeuntium rerum potius consolationibus adiuuemur si bona mansura non segnus⁴ sacro diciunio purgatis sensibus appetamus per.

Praesta Dñe quaesumus ut temporalibus non destituamur auxiliis quos almoniis pascis aeternis per.

Succurre Dñe quaesumus populo supplicant et opem tuam tribue benignus infirmis ut sincera tibi mente devoti et praesentis vitae remediis gaudeant et futurae per.

¹ Greg. (326 M.) reads *et ut*.

² MS. *nec non latis* (not *ne non* as Edd.). Mur. *ut non latis*, but the reading in the text is confirmed by Mass xi. (p. 132) and by the whole context.

³ MS. *provemur*.

⁴ MS. *signus*. Bianch. *dignus*, but afterwards *segnus*.

XIIII. Item alia.

Ad te corda nostra Pater aeterne¹ converte quia nullis necessariis indigebunt quos tuo cultui praestiteris esse subiectos per.

Dominus qui populum tuum sic corripis delinquentem ut benigna 5 consolatione non deseras da quaesumus ut indignatio debita² reis precantibus transferatur ad veniam per.

Ad preces nostras Dominus quaesumus propitiatus intende ut sacris altaribus servientes et fidei veritate fundati et mentis sint puritate conspicui per. 10

Vere dignus qui Xristi³ tui beata passione nos reparas conserva in nobis operam misericordiae tuae ut in huius celebritate mysterii perpetua⁴ devotione vivamus per. 10

XXVIII. CONSECRATIO EPISCOPORUM.

Exaudi Dominus supplicum preces ut quod nostro gerendum est 15 ministerio tua potius virtute (peragatur⁵) firmetur per.

Suscipe Dominus quaesumus munera famuli tui illius et propitius⁶ in eodem tua⁷ dona custodi per.

Hanc igitur oblationem quam tibi offerimus pro illo famulo tuo quem ad pontificalem gloriam promovere dignatus es quae- 20 sumus Dominus placatus accipias ut quod Divino munere consecutus est Divinis effectibus exsequatur per.

Adesto misericors Dominus ut quod actum est nostrae servitutis officio tua benedictione firmetur per.

422 Propitiare Dominus supplicationibus nostris et inclinato super 25 hos famulos tuos cornu⁸ gratiae sacerdotalis benedictionis tuae in eos effunde virtutem per.

Dominus honorum omnium Dominus omnium dignitatum quae gloriae tuae sacratis famulantur ordinibus Dominus qui Mosen famulum tuum secreti familiaris adfatu inter cetera caelestis documenta cul- 30 turae de habitu⁹ quoque indumenti sacerdotalis instituens electum Aharon mystico amictu vestiri inter sacra iussisti ut intellegentiae sensum de exemplis priorum caperet secutura

¹ MS. *aeternae*.

² In MS. the *b* is a correction for *v.*

³ MS. *creasti.*

⁴ MS. *perficia.*

⁵ MS. •*peragatur*• *firmetur.*

⁶ *pitius*

⁷ *pro in.*

⁷ Mur. and Ball. om. *tua.*

⁸ MS. *cornum.*

⁹ MS. *abitu.*

posteritas ne eruditio doctrinae tuae ulli deesset aetati cum et apud veteres reverentiam ipsa significationum species obtineret et apud nos certiora essent experimenta rerum quam enigmata figurarum. illius namque sacerdotii anterioris habitus nostrae 5 mentis ornatus est et pontificalem gloriam non iam nobis honor commendat vestium sed splendor animorum quia et illa quae tunc carnalibus blandiebantur obtutibus ea potius quae in ipsis erant intellegenda poscebant.

Et idcirco his famulis tuis quos ad summi sacerdotii ministerium delegisti¹ hanc quaesumus Dñe gratiam largiaris ut quidquid illa velamina in fulgore auri in nitore gemmarum in multimodi operis varietate signabant hoc in horum moribus actibusque clarescat². comple in sacerdotibus tuis mysterii tui summam et ornamentis totius glorificationis instructos caelestis 15 unguenti fluore sc̄ifica. hoc Dñe copiose³ in eorum caput influat hoc in oris⁴ subiecta decurrat hoc in totius corporis extrema descendat et tui Sps virtus et interiora horum repleat et exteriora circumtegat*. abundet in his constantia fidei puritas dilectionis sinceritas pacis. tribuas eis cathedram episcopalem 423 20 ad regendam ecclesiam tuam et plebem universam. sis eis auctoritas sis eis potestas sis eis firmitas. multiplices super eos benedictionem et gratiam tuam ut ad exorandam semper misericordiam tuam tuo munere idonei tua gratia possint esse devoti per.

25

BENEDICTIO SUPER DIACONOS.

Dñe Ds preces nostras clementer exaudi ut quae nostro sunt gerenda servitio tuo prosequaris benignus auxilio et quos sacris ministeriis exsequendis pro nostra intelligentia credimus offendendos tua potius electione iustices per.

30 Oremus dilectissimi Dm Patrem omnipotentem ut super hos famulos suos quos ad officium diaconii vocare dignatur benedictionem gratiae suae clementer effundat et consecrationis indultae⁵ propitiis dona conservet per.

Ds conlator⁶ sacrarum magnifice dignitatum quaesumus ut 35 hos famulos tuos quos ad officium levitarum vocare dignaris

* Cf. Ps. cxxxii. (=cxxxiii.) 2.

¹ MS. *deligisti*.

² MS. *clariscat*.

³ MS. *copiosae*.

⁴ MS. *horis*.

⁵ Gel. (515 Mur.) *adultae*; so ? Miss. Franc. (664 Mur.).

⁶ Edd. *consolator*.

altaris sc̄i ministerium tribuas sufficienter implere cunctisque donis gratiae redundantes et fiduciam sibi tuae maiestatis adquirere et aliis praebere facias perfectae devotionis exemplum per.

Adesto quaesumus omnipotens dominus honorum¹ dator ordinum distributor officiorumque dispositor qui in te manens innovas omnia et cuncta disponis² per Verbum Virtutem Sapientiamque³ tuam Ihesum Christum Filium tuum Dominum nostrum sempiterna providentia praeparas et singulis quibusque temporibus aptanda dispensas. cuius corpus ecclesiam tuam caelestium gratiarum varietate distinctam suorumque conexam discretione⁴ membrorum per legem totius mirabilem⁵ compagis unitam in augmentum templi tui crescere dilatarique largiris^{*} sacri munera servitutem trinis gradibus ministrorum nomini tuo militare constituens electis ab initio Leviti⁶ filiis qui mysticis operationibus domus tuae fidelibus excubiis permanentes haereditatem benedictionis aeternae sorte perpetua possiderent⁷. super hos quoque famulos tuos quaesumus Domine placatus intende quos tuis sacrariis⁸ servituros in officium diaconii suppliciter dedicamus. et nos quidem tanquam homines Divini sensus et summae rationis ignari horum vitam quantum possumus aestimamus. te autem Domine quae nobis sunt ignota non transeunt te occulta non fallunt. tu cognitor peccatorum tu scrutator es animorum tu veraciter in eis caeleste potes adhibere iudicium et vel indignis donare quae poscimus. emitte in eos Domine quaesumus spiritum sanctum quo in opus ministerii fideliter exequendi munere septiformi tuae gratiae roborentur. abundet in eis totius forma virtutis auctoritas modesta pudor constans innocentiae puritas et spiritualis observantia disciplinae. in moribus eorum praecepta tua fulgeant ut sua castitatis exemplo imitationem sanctae plebis acquirant⁹ et bonum conscientiae testimonium praferentes†

* Eph. iv. 16, ii. 21.

† Cf. Rom. ii. 15, ix. 1.

¹ Mur. *bonorum*.

² Bianch. proposes *disponens*, which seems necessary.

³ MS. *et sapientiam*.

⁴ Mur. and Ball. *distinctione*.

⁵ MS. *mirabile*.

⁶? *Levi* as Edd.

⁷ MS. *possederent*.

⁸ Mur. *sacris altaribus* (following Bianch., who however afterwards retained the MS. reading); Greg. (360 and 424 Mur.) *sacrariis*, (410 Mur.) *tuis altaribus sacris*, Gel. (515 Mur.) and Miss. Franc. (664 Mur.) *tuis sacris*.

⁹ MS. *adquirat*.

in Xro firmi et stabiles perseverent dignisque successibus de inferiori gradu per gratiam tuam capere potiora mereantur¹ per.

CONSECRATIO PRESBYTERI.

Oremus dilectissimi Dm Patrem omnipotentem ut super hos famulos suos quos ad presbyterii munus elegit caelestia dona multiplicet quibus quod eius dignatione suscipiunt eius exsequantur² auxilio per.

Exaudi nos Ds salutaris noster et super hos famulos tuos benedictionem scī Sp̄s et gratiae sacerdotalis effunde virtutem ut quos tuae pietatis adspectibus offerimus consecrandos perpetua munera tui largitate prosequaris per.

Dñe scē Pater omnipotens aeterne Ds honorum³ omnium et omnium dignitatum quae tibi militant distributor per quem proficiunt 425 universa per quem cuncta firmantur amplificatis semper in melius naturae rationabilis incrementis per ordinem congrua ratione dispositum. unde sacerdotales gradus⁴ et officia levitarum sacramentis mysticis instituta creverunt ut cum pontifices summos regendis populis praefecisses ad eorum societatis et operis adiumentum sequentis ordinis viros et secundae dignitatis eligeres⁵. sic in heremo per septuaginta virorum prudentium mentes Mose⁶ sp̄m propagasti quibus ille adiutoribus usus in populo innumeritas multitudines facile gubernavit*. sic in Eleazar et Ithamar filiis Aharon paternae plenitudinis abundantiam transfudisti ut ad hostias salutares et frequentioris⁷ officii sacramenta sufficeret meritum sacerdotum†.

Hac⁸ providentia Dñe apostolis Filii tui doctores fidei comites addidisti⁹ quibus illi orbem totum secundis praedicatoribus impleverunt. quapropter infirmitati quoque nostrae Dñe quaesumus haec adiumenta largire qui quanto magis fragiliores sumus tanto his pluribus indigemus. da quaesumus Pater in hos famulos tuos presbyterii dignitatem. innova in visceribus eorum sp̄m sc̄itatis. acceptum a te Ds secundi meriti munus obtineant censuramque morum exemplo suaee conversationis insinuent. sint probi co-

* Numb. xi. 16.

† Numb. iii. 4.

¹ Greg. (361 Mur.) and Miss. Franc. (664 Mur.) mereamur: Greg. (361 n.)

mereatur.

² MS. exequantur.

³ Mur. bonorum.

⁴ MS. grados.

⁵ MS. elegeris.

⁶ Bianch. suggests Moysi.

⁷ MS. frequentiores.

⁸ MS. ac.

⁹ MS. addedisti.

operatores ordinis nostri. eluceat in eis totius forma iustitiae ut bonam rationem dispensationis sibi creditae reddituri aeternae beatitudinis praemia consequantur per.

XXVIII. IN NATALE EPISCOPORUM.

Operis tui D^s initiator et custos¹ suscipe gratiarum propitius 5 actionem quod anni cursu remeante votiva recolimus sumpta primordia dignitatis ut quae tuis sunt principiis instituta tuis regantur aucta praesidiis per.

426 Praesta quaesumus o^{m̄}p D^s ut fidelibus tuis ordinatum prebeamus² affectum eisque nos similiter diligendi sp̄m benignus in- 10 funde ut in tua fide spe et caritate sincera sacrificium tibi placitum deferatur et plebis et praesulis per.

Vere dignū teque propensius exorare ut in me quem ad sacerdotale ministerium nullo praeditum suffragio sc̄itatis sed sola gratiae dignatione promovisti tua dona prosequendo perficias 15 et cum proiectu temporis bonorum mihi potius operum des profectum. haec namque gloriae pontificalis erit vera festi- vitas haec certa laetitia si per rationabilem regulam praesidendi populus tuus et numero[†]³ cura regentum et incrementum gregis atque salubritas gaudium est⁴ et corona pastorum per. 20

Hanc igitur oblationem quam tibi offero ego tuus famulus et⁵ sacerdos, pro eo quod me nulla prorsus iustitia confidentem sed ineffabilis misericordiae largitate tribuisti sacerdotalem subire famulatum, quaesumus placatus accipias et tua pietate confirmes quod es operatus in nobis diesque meos clementissima gubernatione disponas per. 25

Qua oblatione⁶ totius mecum gratulantis ecclesiae tu D^s in omnibus.

O^{m̄}p et misericors D^s qui nos ad celebritatem venire huius diei contulisti praesta quaesumus ut tui perceptione sacra- 30 menti et securitas nobis optata (profutura⁷) proveniat et religionis integritas per.

¹ MS. *custos*.

² MS. *praeveamus*.

³ Words like *creverit* (or *proficerit*) *et salute* seem to have been omitted here; and *cura regentum* seems almost like an alternative for *per rat. reg. praesid.*, while the concluding phrase (*et increm...pastorum*) seems to be a repetition of the former clause (*haec namque...regentum*).

⁴ Mur. reads *incrementis* and *erit* and omits *atque*.

⁵ Mur. and Ball. *ac.*

⁶ *? quam oblationem*: in any case however the prayer seems defective.

⁷ MS. *profutura*.

Da quae sumus Dñe familiae tuae cum suis pacem habere rectoribus ut quorum honore congaudent de eorum s̄cā conversatione laetentur tuaque gratia tribuatur et moderatio gubernantum et oboedientia subditorum per.

5

II. Item alia.

Ds̄ qui magna nimis et de parvis miranda potenter operaris misericordiae tuae dona in me placatus exsequere ut ubi nulla ⁴²⁷ conscientiae meae te digna sunt merita, sola pietatis tuae semper clara sit gratia per.

10 Dñe s̄cē Pater om̄p¹ Ds̄ qui dignaris infima et² abiecta non despicias ad tolle quos suscitas et gubernas quos erigis³. da mihi famulo tuo sufficientiam commissi moderaminis. da ecclesiae tuae pacem cui me praeesse voluisti ut in uno eodemque Sp̄ sit tibi grata devotio et plebis et praesul is per.

15 Ds̄ mundi creator et rector ad humilitatis meae preces placatus adtende et me famulum tuum quem nullis⁴ suffragantibus meritis sed inmensae largitate clementiae caelestibus mysteriis servire tribuisti dignum sacris altaribus fac ministrum ut quod mea celebrandum voce depromitut tua potius s̄cificatione firmetur per.

20 Om̄p semp̄ Ds̄ hostilia quae sumus arma confringe ut imperturbatis mentibus agere tua s̄cā possimus per.

Concede nobis om̄p Ds̄ ut ab inprobis voluntatibus rece dentes praceptorum tuorum rectitudine subsequamur⁵ et qui deviis etiam desiderata concedis⁶ praesta⁷ meliora correctis per.

25 Omnis a nobis te Dñe quae sumus expiante pravitas humana discedat ut puris sensibus et mentibus tua mysteria celebremus per.

Vere dignā maiestatem tuam cunctis sensibus deprecari ne propriis iucunditatibus occupati aut familiam dissimulare com 30 missam aut nitamur vexare subiectam sed evangelii tenore monstrante^{*} conservis cibaria⁸ ministrantes tempore competenti Dñico repperiamur adventu famulosque tuos cum dilectione corripere et cum necessaria studeamus amare censura totumque servitum

* S. Matt. xxiv. 45: S. Luke xii. 42.

¹ Mur. and Ball. insert *aeterne* before *Ds̄*.

² Edd. om. *et*.

³ MS. *eriges*.

⁴ MS. *nullum*, which will hardly stand.

⁶ MS. *concedes*.

⁷ MS. *prestis*.

⁵ MS. *subsequatur*^{**}.

⁸ MS. *civaria*.

delegatum rationabiliter exsequentes non reatum de neglecto
Dñi subeamus augmento sed Divinorum nobis multiplicata pro-
veniat dispensatio talentorum* per.

428 Ds qui nos sacramentis tuis pascere non desistis tribue quae-
sumus ut eorum nobis indulta refectio vitam conferat sempiternam 5
per.

Respic Dñe propitius familiam tuam et perpetuam largire
misericordiam supplicanti ut sine qua nihil potest a te¹ dignum
prorsus efficere per eam salutaria tua praecpta (quae prae-
cipis²) mereatur implere per. 10

III. Item alia.

Ds qui ecclesiam tuam in dilectione tuae Divinitatis et
proximi cuncta servare caelestia mandata docuisti[‡] da nobis
spm pacis et gratiae ut universa familia tua et toto tibi sit
corde[§] devota et pura sibi voluntate concordet per. 15

Dñe sc̄e Pater omnip̄ aeterne Ds da nobis gratia tuae digna-
tionis augeri et mortalitatis[¶] conscientia trepidos pietatis eru-
ditione confirma ut te omnia in omnibus operante[§] profectus
gregis tui sit forma pastoris per.

Dñe sc̄e Pater omnip̄ aeterne Ds gratiae tuae in nobis dona 20
proseguere et quod possilitas non habet fragilitatis humanae
tuo Sp̄u miseratus inpende ut sacris altaribus servientes et fidei
integritate fundati et mentis sint claritate conspicui per.

Ds qui dierum nostrorum numeros temporumque mensuras
maiestatis tuae potestate dispensas propitius ad humilitatis 25
nostrae respice servitutem ut tuae pacis abundantia tempora
nostra cumulentur per.

Ds qui nec ecclesiae tuae usque ad consummationem te saeculi
defuturum nec inferni portas apostolicae confessioni praevalituras
esse promisisti^{||} in nostra quoque perfice propitius infirmitate 30
virtutem[¶] et Divinae pollicitationis effectum dum etiam infirmis
tuis inesse dignaris ostende: quia praesentiam tuam sine dubi-
429 tatione sentimus cum et singulis quibusque temporibus conveni-

* Cf. S. Matt. xxv. 20.

‡ S. Matt. xxii. 37, 39.

§ 1 Cor. xii. 6.

|| S. Matt. xxviii. 20; xvi. 18.

¶ 2 Cor. xii. 9.

¹ ? se as Edd.

² quae praecipis, probably an alternative, but no marks.

³ Mur. and Ball corde sit.

⁴ MS. mortalis, but see Missa v. below.

enter aptanda¹ dispensas² et nos a totius adversitatis incursu perpeti protectione custodis³ per.

Memento Dñe quod es operatus in nobis et non quid mereamur sed conlati gratiam tui muneris intuere ut sicut me sacris 5 altaribus tua dignatio pontificali servire praecipit⁴ officio, ita dignum praestet et merito per.

Praesta quaesumus Dñe Ds noster ut declinemus noxios appetitus⁵ et reatum nobis ingerentia desideria respuamus quia tunc exteriores hostes superare poterimus si vincamus internos per.

10 Da nobis quaesumus omnipotens Ds ut per gratiam tuam nosmet ipsos sicut te dignum est exhibentes tuis fidelibus ministremus rectae⁶ conversationis exemplum et populi tui salvatio sempiterna fiat praemium sacerdotis per.

Purifica nos misericors Ds ut ecclesiae tuae preces quae tibi 15 gratae sunt pia (sacra) munera deferentes⁷ fiant expiatis mentibus gratiores per.

Vere dignus teque de tuis magnificare muneribus. quis enim hoc dignus exsistat officio nisi gratia tuae miserationis praeventus aptetur? cum ergo tui doni non nostri sit meriti, tuae 20 nihilominus gubernationis intererit ut non sit neglegentibus poena perpetua sed potius exsequentibus competenter fiat causa remunerationis aeternae per.

Munerum tuorum Dñe largitate gaudentes supplices deprecamur ut quibus donasti huius ministerii facultatem tribuas 25 sufficientem gratiam ministrandi per.

Gaudeat Dñe quaesumus populus tua semper benedictione confisus et caelestium rerum frequentatione proficiat ut et temporalibus beneficiis adiuvetur et erudiatur aeternis per.

III. Item alia.

430

30 Da nobis quaesumus Dñe scientiae regimen disciplinae ut per tuam gratiam et moderatio gubernantum et oboedientia proveniat subditorum per.

IN IEIUNIO.

Tribue quaesumus Dñe fidelibus tuis utieiuniis pascalibus

¹ ? optanda as Mur. and Ball. ² MS. despensas. ³ MS. custodi.

⁴ Edd. praecipit. ⁵ MS. appetitos. ⁶ MS. recte.

⁷ MS. pia ^{ra} sacra mune deferentes.

convenienter aptentur et suscepta sollemniter castigatio corporalis ad fructum cunctis¹ transeat animarum per.

Aufer a nobis Dñe quaesumus iniquitates nostras ut ad scā scōrum puris mereamur sensibus introire per.

Vere dign̄ qui singulis quibusque temporibus convenienter 5 adhibenda dispensas. aptius siquidem atque decentius his diebus episcopaloris officii suscepta principia celebramus quibus et ecclesiae totius observantia devota concurrit et ipsius cui sacerdotale ministerium deputatum est natalis² colitur sacramenti dumque restrictius castigatiusque viventes in summi 10 pontificis profiendo membra transferimus³ adeptum temporaliter hunc honorem potius fieri speramus aeternum per.

Praesta Dñe quaesumus⁴ ut et de nostra gaudeamus provectionis augmento et de congruo sacramenti pascalis obsequio per. 15

Benedictionem tuam Dñe populo supplicanti benignus adculma ut et de bona conversatione sui praesulsi semper exultet et de sacrae festivitatis celebritate laetetur per.

V. Item alia.

Dñe Ds Pater gloriae Fons bonorum qui licet ecclesiam tuam 20 toto terrarum orbe diffusam⁵ largitate munerum ditare non desinas sedem tamen beati apostoli tui Petri tanto propensius⁶ † 43I esse voluisti da mihi famulo tuo huius providentiae tuae dispositionibus exhibere congruenter officium certus te universis ecclesiis⁷ collaturum quidquid illi praestiteris quam cuncta⁸ re- 25 spiciunt per.

Dñe scē, Pater omnip̄ aeterne Ds da nobis gratia tuae dignationis⁹ augeri et mortalitatis conscientia trepidos pietatis eru-

¹ Bianch. suggests *cunctarum* (but needlessly) though Gel. (670 M.) has *cunctarum*.

² Mur. and Ball. *natale*.

³ ?*transferimur* as Edd.

Dñe

⁴ MS. *quaesumus*.

⁵ MS. *diffusa*.

⁶ No doubt the Edd. are correct in supplying *intueris quanto sublimius* from the same prayer repeated below.

⁷ MS. *aeclesias*.

⁸ Bianch. (*secundis curis*) suggests *cunctae*, which Mur. and Ball. adopt.

⁹ Mur. and Ball. *gratiae tuae dignatione*, but in Missa III. above the phrase is as here.

ditione confirma ut te omnia in omnibus operante* profectus gregis tui sit forma pastoris per.

Dñe sc̄e Pater omnipotens aeterne Ds qui me nulla praeditum fiducia meritorum ineffabilis gratiae munere familiae tuae praesidere tribuisti adtolle quod¹ suscitas et gubernas quos erigis² ut quorum auctor tu bonorum, sis ipse perfector per.

Ds cuius universae viae misericordia est semper et veritas³ operis tui dona prosequere et quod possilitas non habet fragilitatis humanae tuis beneficiis miseratus⁴ impende ut caelestibus mysteriis servientes et fidei integritate fundati et mentis luceant puritate conspicui per.

Dñe Ds Pater gloriae Fons bonorum qui licet ecclesiam tuam toto terrarum orbe diffusam largitatem munerum ditare non desinas sedem tamen beati apostoli tui Petri tanto propensius intueris quanto sublimius esse voluisti da mihi famulo tuo providentiae tuae dispositionibus exhibere congruenter officium certus te universis ecclesiis⁵ collaturum quidquid illi praestiteris quam cuncta respiciunt per.

Omnipotens et misericors Ds qui benigne semper operaris⁶ ut possimus implere quae praecipis dilectorum tibi ovium adesto pastori quia tui est muneric tuaeque virtutis ut et regendi oboedientes et probabiles possint esse rectores per.

Ds misericors, Rex aeterne⁶ da servituti nostrae prosperum cursum et ut tibi in populi tui devotione placeamus tu sancto praeside gregi et ad tuorum observantiam mandatorum tu omnium dirige voluntates per.

Ds cuius arbitrio omnium saeculorum ordo decurrit respice propitiis ad nostrae tempus aetatis et ut tibi servitus nostra complaceat tua in nobis dona conserva per.

Ds dierum temporumque nostrorum potens et benigne⁷ moderator collatis in me per gratiam tuam propitiare munib; et in hunc affectum dirige cor plebis et praesulis ut nec 432 pastori oboedientia gregis nec gregis⁸ desit cura pastoris per.

* 1 Cor. xii. 6.

† Ps. xxiv. (=xxv.) 10.

¹ ? quos as Edd.

² MS. eriges.

³ Mur. and Ball. omit miseratus.

⁴ MS. aeclesis.

⁶ MS. aeternae.

⁷ Mur. and Ball. benignus.

⁵ MS. operis.

⁸ MS. grex.

VI. Item alia.

Deus qui propter¹ ecclesiae tuae gubernacula disponenda sic eius principes sublimasti ut minimos quosque non deseras praesta quaesumus ut apostolicae fidei doctrinaeque vestigia vel longe sequamur imitando quae licet infirmo comitamus officio per. 5

Ad gloriam Dñe tui nominis annua festa repetentes sacerdotalis exordii² hostiam tibi laudis offerimus suppliciter exorantes³ ut cuius ministerii vice tibi servimus immeriti suffragiis eius reddamus⁴ accepti per.

Vere dignū cum exultatione trepidos et cum pavore lactantes. 10 sicut enim de tuo munere gratulamus ita de nostra fragilitate metuimus et quantum de humanae condicione excessibus formidamus tantum de tua gratia quae virtutem⁵ perficit in infirmitate* confidimus propensius implorantes ut quem tantae sedis honore decorasti moribus existere non patiaris indignum 15 et cuius formae successorem nomine praestitisti quantocunque etiam bonae conversationis adnisi fieri tribuas sectatorem per.

Praesta quaesumus Dñe cum accessu temporum recti moderaminis incrementum ut quod dignitate preferimus iustis actionibus exsequamur per. 20

Multiplica Dñe quaesumus in ecclesia tua spm gratiae quem dedisti ut per dignum pontificis institutum crescat tuorum devotionis sc̄a fidelium per.

VII. Item alia.

Omp̄ semp̄ Ds̄ Origo cunctarum Perfectioque virtutum da 25 nobis quaesumus et exercere quae recta sunt et praedicare quae vera ut instructionem gratiae tuae praebeamus⁶ et agendo tuis fidelibus et docendo per.

Suscipe Dñe quaesumus oblationes et preces quas et pro reverentia paschali supplices adhibemus et pro sollemnitate re- 30 colenda primordii sacerdotalis offerimus ut eorum nobis intercessione sint prospera quos nobis huius munera et doctores constituis⁷ et patronos per.

* 2 Cor. xii. 9.

¹ MS. propterea.

² MS. exordii, with horizontal lines through the *h*.

³ MS. exorantes, with a vertical line through the *h*. ⁴ Mur. and Ball. reddantur.

⁵ MS. virtute.

⁶ MS. praebeamus.

⁷ MS. constituēs.

Vere dignū teque profusius implorare ut quod nunc pii nobis est oneris¹ perpetui sit honoris. neque nos magis oblectent² praerogativa fastigii quam competens actio dignitatis atque³ secundum beatum apostolum Paulum docentem: episcopat⁵ tum qui desiderat bonum opus concupiscit* sacri nominis veritatem sc̄ae conversationis in nobis monstrat effectus et qui loco ceteris praesidemus cunctis rationabili subdamur affectu nec nos extollat noxia potestatis elatio sed potius modestos efficiat administratio legitima caritatis per.

10 Ds̄ qui bona cuncta et incoas benignus et perficis da nobis sicut de initiis tuae gratiae gloriamur ita de perfectione gaudere per.

Repleantur consolationibus tuis Dñe quaesumus tuorum corda fidelium pariterque et de ecclesiae praesulum⁴ et de suo referant gaudia votiva profectu ac temporalibus solaciis incitati promptius aeterna desiderent per.

VIII. Item alia.

434

Ds̄ qui licet universum genus humanum caelesti lege disponas ecclesiam tamen tuam speciali dispensatione moderaris et dignum 20 tibi nos exhibere ministerium concede propitius et dignos per tuam gratiam ministros offerre per.

Praesta quaesumus omnipotens Ds̄ ut quod fragili supplemus officio tuo potius perficiatur effectu per.

Omnium nostrum Dñe quaesumus hostias propitius intuere 25 ut et quod actum est per obsequium deputatum et fidelium vota populorum tua potius dignatione firmetur⁵ per.

Vere dignū suppliciter implorantes ut nostram pariter et eorum quos per tui muneric largitatem sacrae familiae subrogamus antistites⁶ bene tibi placitam perficias servitutem per.

30

PRO EPISC OFFERENDUM.

Hanc itaque⁷ oblationem quam tibi offerimus illius et illius famulorum tuorum quibus summum sacerdotium contulisti quaesumus benignus efficias et tua in eis dona prosequaris per.

* 1 Tim. iii. 1.

¹ MS. honoris.

² Edd. oblectet.

³ MS. ut quae.

⁴ MS. aeclesia praesulum.

⁵ Mur. and Ball. firmetur.

⁶ MS. antitet.

⁷ Mur. and Ball. igitur.

Ecclesiam tuam Dñe benignus inlumina ut et gregis tui proficiat ubique successus et grati fiant nomini tuo te gubernante pastores per.

Da quaesumus Dñe ut et fideles tui diligent praesules suos et ab eis mutuo diligentur atque ut perpetuo perseverent praesta 5 quaesumus ut utrumque et¹ iustitia non desit et pietas per.

VIII. Item alia.

^{xvi.}
^{ends}
^{here.} Largire nobis Dñe quaesumus spm cogitandi | quae bona sunt promptius et agendi ut qui sine te esse non possumus secundum te vivere valeamus per. 10

435 Da nobis Dñe quaesumus ut in tua gratia veraciter confidentes et quae te digna sunt postulemus et iugiter postulata sumamus per.

Dicatae tibi Dñe quaesumus capiamus oblationis effectum ut a terrenae vetustatis conversatione² mundati caelestis vitae profectibus innovemur per. 15

Vere dignū ut qui te Auctore sumus conditi te Reparatore salvemur et qui faciles³ a tua rectitudine discrepamus ad eam tua miseratione revocemur nec relinquamur nostris excessibus sed tuae subdamur clementer et incessabiliter voluntati per. 20

Perfice Dñe quaesumus benignus in nobis ut quae sacris mysteriis profitemur piis actionibus exsequamur⁴ per.

Plebem tuam Dñe quaesumus interius exteriusque restaura ut quam corporeis non vis delectationibus impediri spiritali facias vigere proposito et sic rebus foveas transituris ut tribuas 25 potius inhaerere perpetuis per.

X. Item alia.

Omp semp Ds qui nos ab hostibus defendis inmeritos praesta quaesumus ut et morum nobis adsit et fidei rectitudo qua pietatis tuae mereamur augmenta per. 30

Quaesumus Dñe Ds noster ut propitiationis tuae nobis collata securitas non nos efficiat neglegentes sed potius ad cultum nominis tui reddat acceptos per.

¹ Bianch. suggests *utrisque*, which Mur. and Ball. adopt, omitting *et*.

² In MS. the last *e* in *conversatione* seems altered into another letter.

³ MS. *facile^s*.

⁴ MS. *exsequamus*.

Sacris Dñe mysteriis expiati et veniam consequamur et gratiam per.

Vere dignū clementiam tuam toto corde poscentes ut qui nos a corporalibus tueris adversis ab hostibus quoque mentis ex- 436
5 pedias et quos exteriore tribuis tranquillitate gaudere interius facias esse pacificos per.

Repleti Dñe muneribus sacris da quaesumus ut in gratiarum semper actione maneamus per.

Guberna Dñe quaesumus tuam placatus ecclesiam ut potenti 10 moderatione directa et incrementa libertatis accipiat et in religionis integritate persistat per.

XI. Item alia.

Ad te corda nostra Pater aeterne converte quia nullis necessariis indigebunt quos tuo cultui praestiteris esse subiectos per.

15 Ut cunctis nos Dñe foveas adiumentis tuis apta propitius disciplinis per.

Sacrificium deferimus de perceptione tuorum Dñe praestitorum ut percipienda securius¹ uberiusque sumamus per.

Vere dignū simulque pro munere generali quo vivimus et pro 20 singulis quibusque subsidiis tuam munificentiam praedicare ne conlatis ingrati beneficiis conferendis probemur indigni meritoque transeuntium rerum potius consolationibus adiuvemur si bona mansura non segnus sacro ieunio purgatis mentibus adaptamus per.

25 Praesta Dñe quaesumus ut temporalibus non destituamur auxiliis quos almoniis pascis aeternis per.

Succurre Dñe quaesumus populo supplicant et opem tuam tribue benignus infirmis ut sincera tibi mente devoti et praesentis vitae remediis gaudeant et futurae per.

Omp̄ et misericors Ds̄ propitiationis tuae dona multiplica et cunctis hostibus caelesti virtute compressis augmentum nobis tribue religionis et pacis per.

¹ MS. *securi.*

437 Virtutum caelestium Ds̄ promissionis tuae* munus exsequere
ut evangelicae veritati rebellantium¹ corda subdantur per.

Muneribus nostris quaesumus Dñe gratiam tuae placationis
intersere ut et collata nobis remedia tuearis et conferenda per-
ficias per. 5

Vere digni supplicantes ut tibi² nos placatus devoto facias
corde sectari quia sicut totius adversitatis est causa tuis non
oboedire praeceptis ita praecepue³ prosperitatis effectus est
bonorum omnium sequi convenienter Auctorem per.

Tua nos quaesumus Dñe sc̄a purifcent et operationes suae 10
perficiant nos pacatos per.

Moveat pietatem tuam quaesumus Dñe subiectae tibi plebis
effectus⁴ et misericordiam tuam supplicatio fidelis obtineat ut
quod meritis non praesumit, indulgentiae tuae largitate per-
cipiat per. 15

XIII. Item [alia]⁵.

Peccata nostra Dñe propitiatus absolve et quidquid pro
peccatis meremur miseratus averte per.

Concede quaesumus omnipotens Ds̄ ut viam tuam devota mente
currentes† subripientium delictorum laqueos evadamus per. 20

Purificet nos Dñe caelestis exsecutio sacramenti et ad tuam
magnificentiam capiendam Divinis effectibus semper instauret
per.

Vere digni ut qui te Auctore⁶ subsistimus te dispensante diri-
gamur non nostris sensibus relinquamur sed ad tuae reducti 25
semper tramitem⁷ veritatis haec studeamus exercere quae
praecepis ut possimus dona percipere quae promittis per.

438 Sumpti sacrificii Dñe perpetua nos tuitio non relinquat et
noxia semper a nobis cuncta depellat per.

Adesto Dñe fidelibus tuis et tua sc̄a celebrantibus augē 30
devotionis effectum ut et tibi semper exhibeant debitam⁸ servi-
tutem et ad remedia iugiter aeterna proficiant per.

* e.g. Ps. xlvi. (=xlvii.) 3 &c.

+ Ps. cxviii. (=cxix.) 32.

¹ MS. revellantium.

² Ball. te: Mur. alters *sectari* into *famulari*.

³ ? praecepue.

⁴ ? affectus as Edd.

⁵ MS. om. alia.

⁶ MS. autore.

⁷ MS. tramite.

⁸ MS. devitam.

XIIII. Item alia.

Respic nos rerum omnium Ds Creator et Rector et ut¹ tuae propitiationis sentiamus effectum toto nos tribue tibi corde servire per.

5 Ad tua Dne beneficia fiducialiter inpetranda quaesumus ut exercere quae tibi sunt placita et velle nobis largiaris et posse per.

Ds Auctor sincerae devotionis et pacis da quaesumus ut et maiestatem tuam convenienter hoc munere veneremur et sacri participatione mysterii fideliter sensibus uniamur² per.

10 Vere dign qui ideo nos imaginem tuam benignus exsistere voluisti* ut tenorem summae iustitiae pariter et pietatis imitemur quod brevi³ compendio poterimus implere si⁴ per tuam nobis gratiam concedatur ut et te nostrum nitamus amare Factorem et nos metipsos veraciter libereque diligere quos fecisti per.

15 Spm nobis Dne tuae caritatis infunde ut quos uno caelesti pane satiasi una facias pietate concordes per.

Confirma Dne quaesumus tuorum corda filiorum et gratiae tuae virtute corroborata ut et in tua sint supplicatione devoti et mutua dilectione sinceri per.

20

XV. Item [alia]⁵.

439

Quaesumus omnipotens Ds ne multitudinem nostrae pravitatis adtendas sed a peccatis abstrahe fragiles et ad ea quae recta sunt tuorum dirige voluntates per.

Non retribuas nobis quaesumus Dne quae malis operibus promeremur sed quos iure corripis a veritate digressos⁶ protege tua miseratione correctos per.

Prospic nobis Dne frequentata mysteria quae nos a cupiditatibus terrenis expediant et instituant amare caelestia per.

Vere dign ut Divinam iugiter gratiam subsequentes iustitiam tuam quam delictis nostris incessanter offendimus actu meliore placeamus⁷ et quibus merita debetur poena perversis indulgentia tribuatur ab iniquitate cessantibus per.

Ab omni errore nos Dne quaesumus expient sacramenta quae sumpsimus et dulcedinem mentibus nostris tuae suavitatis infundant per.

* Gen. i. 26.

¹ MS. ut et.

² MS. uniamus, which Bianch. leaves without comment.

³ MS. brebi.

⁴ MS. hic, which can hardly be right.

⁵ MS. om. alia.

ⁱ ⁶ MS. degressos.

⁷ ? placemus as Edd.

Da populo tuo Dñe quaesumus spm veritatis et pacis ut et te tota mente cognoscant et quae tibi sunt placita toto corde sectantes bonorum tuorum semper munere potiantur per.

XVI. Item alia.

Protector in te sperantium Ds praesta quaesumus ut maiestatem tuam sine cessatione laudemus et ut tibi possimus iugiter famulari salutem nobis tribue mentis et corporis per.

Misericordiae tuae remedii quaesumus Dne fragilitas nostra subsistat ut quae sui condicione defecit tua vegetatione reparetur per.

Quaesumus Dne Ds noster ut interius nobis exteriusque 440 conferat haec mysteria sanitatem quae famulis tuis in utroque voluisti praebere¹ subsidium per.

POST INFIRMITATEM.

Vere dignn qui famulos tuos ideo corporaliter verberas ut 15 mente proficiant potenter ostendens quam sit pietatis tuae praeclera salvatio dum praestas ut operetur nobis etiam infirmitas ipsa medicinam per.

Ds qui diligendo castigas et castigando nos refoves* praesta ut de utroque tibi gratias semper referre valeamus per.

Tuere Dne populum tuum et ab omnibus peccatis clementer emunda quia nulla eidem² nocebit³ adversitas si nulla dominetur iniquitas per.

XVII. Item alia.

Eripe nos Dne quaesumus ab his quae Divinae sunt contraria 25 voluntati et quia tui operis est omne quod vivimus praesta ut tui famuli tibi placere possimus per.

Quaesumus Dne ne nos tales patiaris existere quibus merito dominantur adversa sed huiusmodi potius effici tribuas qui beneficiis tuis non perpetuo iudicemur indigni per.

Oblati sacrificii Dne quaesumus praestet effectus ut eidem convenienter aptemur per.

Vere dignn maiestatem tuam devotis mentibus implorantes ut sicut ex te habemus esse quod sumus† sic per gratiam tuam et bene velle sumamus et bonum posse quod volumus per.

* Cf. Heb. xii. 6.

† Cf. 1 Cor. xv. 10.

¹ MS. *praevere*.

² Mur. and Ball. *ei.*

³ MS. *nocevit*.

Da quaesumus omnipotens Deus ut mysteriorum virtute sc̄orum vita nostra firmetur per.

Plebs tua Domine sacramentis purificata caelestibus quod sumit intellegat quod gustu delibat¹ moribus adprehendat², quod iustis orationibus expetit tua miseratione percipiat per.

XVIII. Item alia.

441

Magnificamus Domine clementiam tuam qui et veniam peccatoribus et miseris praestas auxilium per.

Nomini tuo quaesumus Deus aeterne da gloriam cum et in meritis bene facere non omittis per.

Vere digni referentes gratias et precantes ut tibi nos placitos esse perficiens quibus succurris indignis propitieris acceptis per.

Quanto te Domine praedicare sufficimus qui perire meritis³ tribuis de moerore laetitiam⁴ per.

15 Da quaesumus Domine populum tuum ad te toto corde converti quia quos defendis⁵ etiam delinquentes maiore pietate tueris sincera tibi mente devotos per.

XVIII. [Item alia]⁶.

Praesta quaesumus omnipotens Deus ut inter innumeros vitae praesentis errores tuo semper moderamine dirigamur per.

Fac nos quaesumus Domine quae sunt recta sectari, integritatem conscientiae diligere semper et famae per.

Sacrificii tui Domine servimus⁷ effectibus et nos expiari et tua nos confidimus remedia promererri per.

25 Vere digni qui cum summa sis Ratio nosque rationales effeceris⁸ certum est et tanto⁹ nos a tua participatione discedere quantum ab aequitatis tramite deviamus et tantum in tua similitudine permanere¹⁰ quantum non divellimur¹¹ ab ordine veritatis per.

30 Seca tua nos Domine quaesumus et vivificando renovent et renovando vivificant per.

¹ MS. *delivat.*

² MS. *adprehendat.*

³ Mur. and Ball. (following Bianch.'s suggestion) *pariter immeritis.*

⁴ MS. *merore laetia.*

⁵ MS. *defendes.*

⁶ MS. om. *it. alia.*

⁷ Mur. and Ball. *salutaris:* ? *servati (sumus)* or *servamur.*

⁸ MS. *efficeris.*

⁹ Bianch. suggests *tantum* without *et.*

¹⁰ MS. *permaneamus.*

¹¹ MS. *dibellimur.*

Fideles tuos Dñe benedictio desiderata confirmet quae eos et a tua voluntate nunquam faciat discrepare et tuis semper indulget beneficiis gratulari per.

442

XX. [Item alia.]¹

Praesta Dñe quaesumus ut mentium reprobarum non curemus obloquia sed eadem pravitate calcata quae domui tuae convenient rationabiliter exsequamur² per.

Quaesumus virtutum caelestium Ds ut despctis³ falsitatibus iniquorum⁴ conscientiae famaeque nostrae profutura sectemur per.

Da quaesumus omnipotens Ds ut huius oblationis effectus et tibi non placita refutare et praestet nobis amare quae recta sunt per.

Vere dignus ut nos ab operariis iniquitatis dignanter expediatis^{*} et nec proprio reos fieri patiaris excessu nec alienis inpietatis praebere⁵ consensum sed mores nostros et moderatione conponas ut tam in nobis quam in aliis quae sunt iusta servemus per.

Ab occultis nostris munda[†] nos Dñe et ab alienis pravitatibus benignus absolve ut tua sancta pura mente sumamus per.

Familiam tuam Dñe propitiata maiestate circumspice ut nec suis infecta sit vitiis nec externis obligata peccatis sed ab utrisque libera tibi semper et purgata deserviat per.

XXI. Item alia.

Da quaesumus omnipotens Ds ut toto tibi corde famulemur quia nulla nobis praevalebit⁶ hostilitas si in te Dñe veraciter confidamus per.

Huius nobis Dñe quaesumus sacrificii placatione succurre cuius remediis dignaris absolvere peccatores per.

Vere dignus quia dum beneficia tua largiris indignis magna pietate nos admones multo potiora dona sumptuos si praeceptionum tuarum et eruditionibus proficiamus et factis per.

* Ps. lviii. (=lix.) 2.

† Ps. xviii. (=xix.) 12.

¹ MS. om. it. alia.

² MS. [§]exequamur.

³ MS. despctis.

⁴ Mur. and Ball. impiorum.

⁵ MS. praevere.

⁶ MS. praevalevit.

Maiestatem tuam Dñe supplices deprecamur ut nos et caelestibus expiare mysteriis et perpetuis non desinas fovere praesidiis per.

Tuere propitius Dñe quaesumus familiam tuam et quam 443
5 benigna defensione non deseris propensius tibi redde subiectam
ut gratiam tuam quam sumit indebita¹ copiosius² devota per-
cipiat per.

XXII. Item alia.

Ds qui iustitiam diligis et iniusta condemnas* da nobis
10 quaesumus et amare quae recta sunt et perversa vitare per.

Veritatis Auctor et misericordiae Ds qui nos et sollicitudine
non pigros esse et neminem³ laedere voluisti praesta quaesumus
ut nulli noxia cupiamus inferre[†] et vexare molientium caveamus
incursus per.

15 Ab occultis nostris[§] tua nos Dñe s̄ca purifcent et ab externis
erroribus perpetua virtute defendant per.

Vere dign misericordiam tuam Dñe deprecantes ut nos
Divinis rebus tribuas studere veraciter nec sub specie religionis
sacros inpugnare patiaris effectus quoniam sibi modis omnibus
20 inimici sunt qui tuae voluntati nituntur esse contrarii propriae
† potius[‡] salutis operantes excidium quam tuis dispositionibus
adversa mente nocituri per.

Muneris Divini perceptio quaesumus Dñe semper a nobis et
peccata nostra submoveat et externa depellat per.

25 Populum tuum Dñe quaesumus posside caelestibus institutis
ut omnia vitando quae mala sunt et bona cuncta sectando non
indignationem tuam sed iugiter misericordiam consequatur per.

XXIII. Item alia.

Concede omnipotens Ds ut et gaudiorum plenitudinem|| conse-
30 quamur et maiestati tuae propensius simus devoti per. 444

Offerimus Dñe laudes et munera pro concessis⁵ beneficiis

* Ps. x. (=xi.) 8.

† Cf. Tob. iv. 15.

§ Ps. xviii. (=xix.) 12.

|| Ps. xv. (=xvi.) 11.

³ MS. nomine.

¹ ? indebitam.

² MS. cupiosius.

⁴ Bianch. (*secundis curis*) inserts *potius*. His first idea, adopted by Mur., was to
insert *qui* before *propriae*, omit *quam* and read *nituntur* for *nocituri*.

⁵ MS. *consensis*, the first *s* being altered into *c*, and the *n* into *s* above line by a
late hand.

exhibentes gratias et pro concedendis suppliciter deprecantes per.

Vere dign⁹ qui facis mirabilia magna solus* et non tantum pro peccatis nostris non retribuis¹ quae meremur sed insuper etiam consolationis tuae dona praestas inmeritis magis nos ad 5 cultum nominis tui pio largiens munere provocari quam debita² castigatione conpelli et clementer indulgens ut servilis metus³ in effectum⁴ transeat filiorum per.

Toto tibi Dñe corde substrati bonitatem tuam supplices exoramus ut nos et temporalibus praesidiis fovere non desinas 10 et aeternis instruere non omittas per.

Laetetur Dñe quaesumus populus tuus tua dextera sublevatus et a tribulatione respirans continuis protegatur auxiliis et religiosa conversatione proficiens et praesentibus bonis gaudeat et futuris per.

15

IN IEIUNIO.

Precamur omnipotens Ds̄ omnes propitiatus a nobis remove pravitates et cunctas benignus depelle nequicias per.

XXX. AD VIRGINES SACRAS.

Respicere Dñe propitius super has famulas tuas ut virginitatis 20 sc̄ae propositum quod te inspirante suscipiunt te gubernante custodianter per.

Ds̄ castorum corporum benignus Habitator et incorruptarum Ds̄ Amator animarum Ds̄ qui humanam substantiam⁵ in primis hominibus diabolica fraude vitiatam ita in Verbo tuo per Quod 25 omnia facta sunt† reparas ut eam non solum ad primae originis innocentiam revokes sed etiam ad experientiam quorundam 445 bonorum quae in novo saeculo sunt habenda perducas et obstrictos adhuc condicione mortalium iam ad similitudinem provehas⁶ angelorum respice Dñe super has famulas tuas quae 30 in manu tua continentiae suae propositum collocantes Ei devotionem suam offerunt a Quo ipsa vota sumpserunt. quando enim animus mortali carne circumdatus legem naturae libertatem licentiae vim consuetudinis et stimulos aetatis evinceret

* Ps. cxxxv. (=cxxxvi.) 4.

† S. John i. 3.

¹ MS. retribues.

² MS. devita.

³ MS. meus.

⁴ Ball. effectum.

⁵ MS. substantiam.

⁶ MS. provehas.

nisi tu hanc flamمام clementer accederes tu hanc cupiditatem
benignus aleres tu fortitudinem ministrares? effusa namque in
omnes gentes gratia tua ex omni natione quae¹ est sub caelo*
in stellarum innumerabilem numerum novi testamenti here-
5 dibus adoptatis inter ceteras virtutes quas filiis tuis non ex
sanguinibus neque ex voluntate carnis sed de tuo Spū genitis†
indidisti, etiam hoc donum in quasdam mentes de largitatis tuae
fonte defluxit ut cum honorem nuptiarum nulla interdicta minu-
issent ac super sc̄m coniugium initialis benedictio | permaneret xvii.
10 existerent tamen sublimiores animae quae in viri ac mulieris ends
copula fastidirent conubium, concupiscerent sacramentum nec
imitarentur quod nuptiis agitur sed diligerent² quod nuptiis prae-
notatur. agnovit Auctorem suum beata virginitas et aemula
integritatis angelicae Illius thalamo³ Illius cubiculo se devovit Qui
15 sic perpetuae virginitatis est sponsus quemadmodum perpetuae
virginitatis est Filius. implorantibus ergo auxilium tuum Dñe
et confirmari se benedictionis tuae consecratione cupientibus da
protectionis tuae munimen et regimen ne hostis antiquus qui
excellentiora studia subtilioribus infestat insidiis ad obscuran-
20 dum perfectae continentiae palmam per aliquam serpat mentis
incuriam et rapiat de proposito virginum quod etiam moribus
debet inesse nuptarum. sit in eis Dñe per donum Sp̄s tui 446
prudens modestia sapiens benignitas gravis lenitas casta liber-
tas. in caritate serveant et nihil extra te diligent laudabiliter
25 vivant laudarie non appetant. te in sc̄itate corporis te in
animi sui puritate glorificant. amore te timeant amore tibi
serviant. tu eis Honor⁴ sis [tu]⁵ Gaudium tu Voluntas tu in
moerore Solacium tu in ambiguitate Consilium tu in iniuria
Defensio in tribulatione Patientia in paupertate Abundantia in
30 ieunio Cibus in infirmitate Medicina. in te habeant omnia
Quem elegere super omnia per.

XXXI. INC VELATIO NUPTIALIS.

Exaudi nos omnipotēt et misericors Ds ut quod nostro ministratur
officio tua benedictione potius inpleatur per.

* Acts ii. 5, x. 45.

† S. John i. 13.

¹ MS. qua.² MS. sed quod dilig.³ MS. talamo.⁴ In MS. sis is erased between honor and sis.⁵ MS. om. tu.

Suscipe Dñe quaesumus pro sacra lege coniugii munus oblatum et cuius Creator es operis esto Dispositor per.

Hanc igitur oblationem famulae tuae illius quam tibi offerimus pro famula tua illa quaesumus Dñe placatus aspicias pro qua maiestatem tuam supplices exoramus ut sicut eam ad aetatem 5 nuptiis congruentem pervenire tribuisti sic consortio maritali tuo munere copulatam¹ desiderata subole gaudere perficias atque ad optatam seriem cum suo coniuge provehas² benignus annorum per.

Quaesumus omnipotens Ds instituta providentiae tuae pio favore 10 comitare et quos legitima societate connectis³ longaeva pace custodi per.

Adesto Dñe supplicationibus⁴ nostris et institutis tuis quibus propagationem humani generis ordinasti benignus adsiste ut quod te Auctore iungitur te auxiliante servetur per. 15

447 Pater mundi Conditor nascentium Genitor multiplicandae originis Institutior qui Adae comitem tuis manibus addidisti⁵ cuius ex ossibus ossa crescentia parem formam admirabili diversitate signarent: hinc ad totius multitudinis incrementum coniugalnis tori iussa consortia quo totum inter se saeculum colligarent 20 humani generis foedera nexuerunt. sic enim tibi placitum necessario ut quia longe esset infirmius quod homini simile⁶ quam quod tibi Deo feceras additus fortiori sexus infirmior unum efficeret ex duobus et pari pignore suboles mixta manaret dum per ordinem fluenter digesta posteritas ac priores ventura sequerentur nec ullum sibi finem in tam brevi⁷ termino quamvis esset caduca posteritas⁸. ad haec igitur venturae[†] huius famulae tuae Pater rudimenta sc̄ifica ut bono et prospero sociata consortio legis aeternae iura custodiat memineritque⁹ se Dñe non tantum ad licentiam coniugalem sed ad observantiam Dei sc̄orum[que¹⁰] 30 pignorum custodiae delegatam. fidelis et casta nubat in Xro imitatrixque¹¹ sc̄arum permaneat seminarum. sit amabilis ut Rachel viro, sapiens ut Rebecca¹², longaeva et fidelis ut Sarra. nihil ex hac subcisisvus¹³ ille auctor praevicationis usurpet, nixa

* Gen. ii. 21—24.

¹ MS. copulata.

² MS. proveas.

³ MS. connectes.

⁴ MS. supplicationis.

⁵ MS. addedisti.

⁶ MS. similem.

⁷ MS. brebi.

⁸? qu. essent c., proponerent as in Gel. (723 Mur.): the words that follow must also be corrupt in both places.

⁹ MS. memeneritque, with the second e altered into i.

¹⁰ MS. om. que.

¹¹ MS. emitatrixque.

¹² MS. revecca.

¹³ MS. subsicibus.

fidei mandatisque permaneat, muniat infirmitatem suam robore¹
disciplinae, uni toro iuncta contactus² vitae³ incitos⁴ fugiat⁵, sit
verecundia gravis pudore venerabilis doctrinis caelestibus erudita,
sit fecunda in subole, sit probata et innocens, et ad beatorum
5 requiem atque ad caelestia regna perveniat per.

MENSE OCTOBRI⁶.

448

XXXII. DE SICCITATE TEMPORIS.

Dominus in quo vivimus movemur et sumus* pluviam nobis tribue
congruentem ut praesentibus subsidiis sufficienter⁷ adiuti sempi-
10 terna fiducialius adpetamus per.

Domum tuam Dominus quaesumus propitiatus inlustra⁸ et
subditorum tibi fidelium corda purifica ut bene placitis inhae-
rendo cuncta quae bona sunt mereantur accipere per.

Exaudi nos Dominus Dominus noster et ecclesiam tuam inter mundi
15 turbidines⁹ fluctuantem clementi gubernatione moderare ut tran-
quillo cursu portum perpetuae securitatis inveniat per.

Respicce quaesumus Dominus nostram propitius servitutem ut
quod offerimus sit tibi munus acceptum sit nostrae fragilitati
subsidiū per.

20 Vere dignu ad cuius immensam pertinet gloriam ut non solum
mortalibus tua Deitate succurreris sed de ipsa etiam mortalitate
nostra nobis remedium provideris et perditos unde (quo¹⁰) perie-
rant inde salvaris per.

Quaesumus omnipotens Dominus ut inter eius membra numeremur cuius
25 corpori communicamus et sanguini¹¹ per.

Familiam tuam Dominus dextera tua perpetuo circumdet auxilio
et ab omni pravitate defensam donis caelestibus prosequatur
bonam faciat¹² et ad bonorum¹³ praemia gratiae suae largitate
perducat per.

* Acts xvii. 28.

¹ MS. *roboraē*.

² MS. *contactos*.

³ Mur. (following Bianch.'s first suggestion) *vitet*.

⁴? *inlicitos* as Edd.

⁵ Mur. (following Bianch.'s first suggestion) om. *fugiat*.

⁶ MS. *octobrio*.

⁷ MS. *sufficienter*.

⁸ Mur. and Ball. *inhabita*.

⁹ Edd. *turbines*.

¹⁰? *quo*, alternative for *unde*, but no marks.

¹¹ MS. *sangui*.

¹² Mur. and Ball. om. *bonam faciat*.

¹³ MS. *bonum*.

449

II. Item alia.

Ompp sempp Ds sensibus nostris propitiatus intende ut a terrenis delectationibus abstinentes¹ propensius caelestia meditetur per.

Praesta Dne quaesumus ut per haec quae his oblationibus 5 sunt agenda salvemur per.

Vere dign clementiam tuam profusis precibus implorantes ut condicionis humanae respiciens facultatem quibus tanta remedia providisti tribuas ut eorum per tuam gratiam sint capaces per. 10

Mentes nostras et corpora Dne quaesumus operatio tuae virtutis infundat ut quod participatione sumpsimus plena redempzione capiamus per.

Proficiat quaesumus Dne fidelis populus tuae pietatis instinctu et salubri conpunctione devotus grataanter quae praecipis 15 exsequatur ut quae promittis accipiat per.

III. Item alia.

PROPE PASCA.

Indulgentiam nobis Dne tribue peccatorum ut instituta pascalia tibi placitis sensibus operemur per. 20

Muneribus nostris Dne precibusque suspectis et caelestibus nos munda mysteriis et clementer exaudi per.

Vere dign suppliciter exorantes ut et securitatem nobis temporum tribuas et religionis augmentum quo magnum pietatis tuae sacramentum* et quietis celebremus mentibus et devotis 25 per.

Divini munera largitate satiati quaesumus Dne Ds noster ut in huius semper participatione vivamus per.

Conserva Dne quaesumus familiam tuam et benedictionum tuarum propitiis ubertate purifica ut et eruditionibus² tuis 30 multiplicetur et donis per.

* 1 Tim. iii. 16.

¹ MS. *abstinentis*, with ?final *i* altered to *e*.

² MS. *ut et truditur in traditionibus*, the second *tet* erased.

III. Item alia.

450

Propitiare Dñe in te confidentibus populis et ad custodiam
Romani nominis dexteram tuae protectionis extende ut regnum
maiestati tuae deditum tua semper sit virtute defensum per.

5 Suscipe Dñe quaesumus hostias mentium tuo nomini devo-
tarum quibus nos et a terrenis contagiis expiari et caelestibus
contulisti propinquare consortiis per.

Vere dignū cuius ineffabilis gratiae¹ circa nos hoc singulare
mysterium est ut dudum perdiū atque prostrati ad eam nunc
10 gloriā rediremus qua per Ihm Xrm Filium tuum Dñm nostrum
genus electum regale sacerdotium populus acquisitionis et gens
sc̄a vocaremur* per.

Hoc nobis tuum quaesumus Dñe sacramentum sit abolitio
peccatorum sit fortitudo fragilitatis humanae sit contra mundi
15 pericula firmamentum². haec nos communio purget a crimine et
caelestis gaudii tribuat esse consortes per.

V. Item alia.

Omp̄ semp̄ D̄s in protectione fidelium populorum antiqua
brachii tui operare miracula† ut hostibus nostris tua virtute
20 conpressis secura tibi serviat Romana devotio per.

Suscipe Dñe quaesumus hostias quas tibi pro salute tuae
plebis offerimus et sacramentis caelestibus servientes ab omni
culpa liberos esse concede per.

Vere dignū qui per ineffabilem potentiam Verbi tui sicut
25 humani generis es Conditor ita benignissimus Reformato per.

VI. Item [alia]³.

451

D̄s qui remedia salutis humanae in praesentis mysterii
solemnitate posuisti da nobis ut sicut haec apostolorum tuorum
praedicatione cognovimus ita eorum suffragiis consequamur per.

30 Munera quaesumus Dñe tuae plebis propitiatus adsume
ut quae fidei pietate profitentur sacramentis caelestibus adpre-
hendant⁴ per.

* 1 Pet. ii. 9.

† Cf. Ps. lxxvi. (=lxxvii.) 14, 15.

¹ Mur. and Ball. *ineffabili gratia*.

² Mur. makes a new prayer begin with *haec* (cf. p. 111).

³ MS. om. *alia*.

⁴ Mur. (following Bianch.'s suggestion) *profitetur, apprehendat*.

Vere dignū in cuius resurrectione mirabili mors occidit redemptorum et orta est vita credentium et ideo cum angelis etc.¹

XXXIII. SUPER DEFUNCTOS.

Om̄p semp̄ D̄s qui contulisti fidelibus tuis remedia vitae post 5 mortem praesta quae sumus propitius ac placatus ut anima² famuli tui illius a peccatis omnibus expiata³ in tuae redemptionis sorte requiescat per.

Hostias tibi D̄ne humili supplicatione deferimus ut anima⁴ famuli tui illius per haec piae placationis officia perpetuam 10 misericordiam⁵ consequatur per.

Hanc igitur oblationem illius famuli tui⁶ quam tibi offert⁷ pro anima famuli tui illius⁸ quae sumus D̄ne propitiatus accipias et miserationum tuarum largitate concedas ut quidquid terrena conversatione contraxit his sacrificiis emundetur ac mortis vinculis absolutis transitum mereatur ad vitam per. 15

Om̄p et misericors D̄s in cuius omnis humana condicio potestate consistit animam famuli tui illius quae sumus ab omnibus absolve peccatis ut poenitentiae fructum quem voluntas eius 20 optavit praeventus mortalitate non perdat per.

Satisfaciat tibi D̄ne quae sumus pro anima famuli tui illius sacrificii praesentis oblatio et peccatorum veniam quam quae sivit inveniat per⁹.

^a Et quod officio¹⁰ vocis inplere non potuit desideratae poenitentiae compensatione percipiat per.

¹ it. alia erased here on line with āng.

² MS. animāni.

³ MS. expiatam.

⁴ MS. animāni.

⁵ MS. perpetua misericordia.

⁶ Mur. om. illius famuli tui.

⁷ MS. offeret. Mur. following Bianch.'s suggestion offerimus.

⁸ MS. here and afterwards iiii.

⁹ Ball. om. per and join et quod &c. on to the last prayer.

¹⁰ MS. officio.

^{c.i}
¹¹ The marginal note (h̄ ig=hanc igitur) seems to imply the repetition of the preceding hanc igitur oblationem in Missa I.

III.

Omp̄ et misericors D̄s apud quem voluntas habetur humana pro factis praesta quae sumus ut animae famuli tui illius ad perfec-
5 tum remedium consequendum poenitentiam desideranter voluisse sufficiat per.

Animae famuli tui quae sumus D̄ne per haec sacramenta redēptionis aeternae remissionem tribue peccatorum ut devotio poenitentiae quem gessit eius affectus perpetuae salutis conse-
quatur effectum per.

10 D̄s a quo inspiratur humanis cordibus omne quod bonum est sicut animae famuli tui poenitentiam velle donasti sic indulgen-
tiam tribue miseratus optatam per.

D̄s cui soli competit medicinam praestare post mortem praesta quae sumus ut anima famuli tui illius terrenis exuta
15 contagiis in tua¹ redēptionis parte numeretur per.

His quae sumus D̄ne sacrificiis quibus purgationem et vi-
ventibus tribuis et defunctis animam famuli tui benignus 453
absolve ut resurrectionis diem spe certae gratulationis ex-
spectet per.

20 Praesta D̄ne quae sumus animae famuli tui misericordiam sempiternam (immensam²) ut eam mortalibus nexibus expedita lux aeterna possideat per.

Fidelium D̄s animarum Conditor et Redemptor famulo tuo cunctorum remissionem tribue peccatorum ut quam semper
25 optavit indulgentiam consequatur per.

III.

Beati martyris tui Laurenti D̄ne quae sumus intercessione nos protege et animam famuli tui illius episcopi sc̄orum tuorum iunge consortiis per.

30 Oblationes nostras D̄ne quae sumus propitiatus intende quas et ad honorem sc̄i martyris tui Laurenti nomini tuae maiestatis offerimus et pro requie³ famuli tui illius episcopi suppliciter im-
molamus per.

¹ Gel. (758 Mur.) has a quite different ending, but Rom. Miss. reads *tuae*.

² *immensam* seems like an alternative for *sempiternam*, but there are no marks in the MS.

³ MS. *requiem*.

Vere dignū qui nos sc̄orum tuorum et commemoratione refoves
et oratione defendis¹ per.

Hanc igitur² &c. et in numerum tibi placentium censeri
facias sacerdotum per.

V.

5

Adiuva nos Dñe Ds̄ noster beati Laurenti martyris tui pre-
cibus exoratus et animam famuli tui illius episcopi in beatifi-
tudinis sempiternae luce constitue per.

Memento Dñe quaesumus animae famuli tui illius episcopi
et quem in corpore constitutum sedis apostolicae gubernata-
cula tenere voluisti in electorum numero constitue sacerdotum
per.

454 Suscipe Dñe quaesumus hostias pro anima³ famuli tui illius
episcopi ut cui pontificale donasti meritum dones⁴ et praemium
per. ✓

15

Hanc igitur² &c. ut qui Petri apostoli sedem vicario⁵ secutus
officio tuae quoque gratiae largitate perpetuam dignitatis apo-
stolicae percipiat portionem per.

Praesta quaesumus Dñe ut anima famuli tui illius episcopi
quam in hoc saeculo commorantem sacris muniberis decorasti 20
⁶caelesti sede gloriosa semper exultet per.

Ds̄ qui inter apostolicos sacerdotes famulum tuum illum
fecisti vigere pontificem praesta quaesumus ut eorum perpetua
quoque sede potiatur per.

¹ MS. *defendes*.

² MS. *hanc igitur*, and then proceeds with *et in*, &c.; so below with *ut qui*, &c.

³ MS. *animam*.

⁴ MS. *donis*.

⁵ Bianch. proposes to insert *est*.

⁶ Bianch. proposes to insert *in* before *caelesti*.

XXXIII. S̄CI SILVESTRIS.

D̄s confitentium te Portio defunctorum preces nostras quas
in famuli tui Silvestri episcopi depositione deferimus propitiatus
adsume ut qui nomini tuo ministerium fidele dependit perpetua
5 s̄corum tuorum societate laetetur per.

Hanc igitur oblationem quae sumus D̄ne placatus intende
quam in s̄ci Silvestri confessoris et episcopi tui commemoratione
suppliciter immolamus ut et nobis proficiat huius pietatis affectus
et illum beatitudo sempiterna glorificet per.

10 Maiestatem tuam D̄ne supplices¹ exoramus ut anima famuli
tui Simplici episcopi ab omnibus quae humanitus adtraxit exuta
in s̄corum censeatur sorte pastorum per.

MENSE NOVEMBRIS.²

455

XXXV. IN NATALE S̄CORUM QUATTUOR CORONATORUM.

15 Annua martyrum tuorum D̄ne vota recurrimus³ Maiestatem
tuam suppliciter deprecantes ut cum temporalibus incrementis
prosperitatis aeternae capiamus augmentum per.

Pro martyrum nataliciis D̄ne tua munera cumulamus⁴
altaria. da quae sumus ut gaudia nobis s̄ca succrescant quibus
20 proficiat nostrae devotionis affectus per.

Vere digni celebrantes s̄corum natalicia patronorum quia dum
tui nominis per eos gloria frequentatur nostrae crescit fragilitatis
auxilium per.

II. Item alia.

25 Hostias tibi D̄ne pro martyrum tuorum commemoratione
deferimus supplicantes ut indulgentiam nobis pariter conferant
et salutem per.

Vere digni quoniam tu magnificaris in tuorum laude s̄corum
et quidquid ad eorum pretiosam pertinet passionem tuae sunt
30 opera miranda potentiae qui huius fidei tribuis clementer ardorem
qui suggeris tolerantiae firmitatem qui largiris in agone victoriā per.

¹ Mur. and Ball. *suppliciter*.

² MS. *nobembris* and on the head of each alternate page *nob.*

³ Mur. following Bianch.'s suggestion *recolimus.*

⁴ MS. *comulamus.*

S̄orum tuorum nos quaesumus Dñe semper festa laetificant et maiestati tuae perpetua placatione commendent per.

Praesta Dñe quaesumus ut sicut populus X̄ianus martyrum tuorum temporali sollemnitate congaudet ita perfruatur aeterna et quod votis celebrant comprehendant¹ effectu per. 5

456

XXXVI². IN NATALE S̄CAE³ CAECILIAE.

Propitiationem tuam Dñe quaesumus sentiamus de celebritate praesenti ut oblationibus nostris s̄cae illius interventione⁴ susceptis et indulgentiam nobis tribuas et salutaria dona concedas per. 10

Vere diḡ in die festivitatis hodiernae qua s̄ca Caecilia in tui nominis confessione martyr effecta est. quae dum humanis devota nuptiis thalamos⁵ temporales contemneret Sponsum sibi Qui perpetuus esset praesumpto praemio castitatis adhibuit et aeternitatem vitae maluit quam ut mundo procrearet originem. 15 in cuius gloriam etiam illud accessit ut Valerianum cui fuerat matrimonii iure copulanda in perpetuum sibi socians martyr casta consortium secum duceret ad coronam per.

Exultamus pariter et de percepto pane iustitiae et de tuorum Dñe festivitate s̄orum quia interventionibus tibi placen- 20 tium confidimus nobis ad perpetuam vitam (cessura⁶) profutura quae sumpsimus per.

Auxilium tuum Dñe nomini tuo subdita poscunt corda fide- 25 lum ut quia sine te nihil possunt inplere quod iustum est tua misericordia largiente et quae recta sunt adprehendant et omnia sibi profutura percipient per.

II. [Item alia]⁷.

Omp̄ semp̄ D̄s qui eligis⁸ infirma mundi ut fortia quaeque confundas* da nobis in festivitate s̄cae martyris Caeciliae congrua devotione gaudere ut et potentiam tuam in eius passione laud- 30 emus et provisum⁹ nobis percipiamus auxilium per.

* 1 Cor. i. 27.

¹ Bianch. suggests *celebrat, comprehendat.*

² MS. xxxv. (by mistake).

³ MS. s̄ce.

⁴ MS. interveniente. Edd. *intercessione.*

⁵ MS. *talamos.*

⁶ MS. *censura.* Gel. (640 Mur.) reads *profutura* only.

⁷ MS. om. *it. alia.*

⁸ MS. *elegis.*

⁹ MS. *proviso.*

Bonorum omnium D̄s Auctor atque Largitor qui ut humanum 457 genus ad confessionem tui nominis provocares¹ etiam in fragili perfecisti condicione martyrium praesta quae sumus ut ecclesia tua hoc exemplo commonita nec pati pro te metuant² et caelstis 5 praemii gloriam concupiscant³ per.

Super has quae sumus hostias D̄ne benedictio copiosa descendat quae et sc̄ificationem nobis clementer operetur et de martyrum nos sollemnitate laetificet per.

Vere dignū qui perficis in infirmitate virtutem* qua beata 10 gloria saque Caecilia despecto mundi coniugio ad consortia superna contendens nec aetate nutabili⁵ praepedita est nec revocata †carnalis†⁴ inlecebra⁵ nec sexus⁶ fragilitate deterrita, sed inter pueras annos inter saeculi blandimenta inter supplicia persequentum multiplicem victoram virgo casta⁷ martyr ex- 15 plevit et ad potiorem | triumphum secum ad regna caelestia⁸ cui fuerat nupta perduxit per. xviii.
ends here.

III. [Item alia]⁹.

Fiant D̄ne tuo grata conspectui munera supplicantis ecclesiae et ut nostrae saluti proficiant adsit intercessio beata sc̄orum per. 20 Vere dignū qui ut de hoste generis humani maior pompa duceretur non solum per X̄m D̄nū nostrum diabolicam †destruēres†¹⁰ tyrannidem nec tantum pro subversione protoplasti per virilem sexum martyrum beatorum meritam deceptorī reciprocas ultionem sed etiam in Evae matris inimicum per femi- 25 neam condicōnem retorques iure vindictam ut qui male in sua paradisi felicitate fidentem sexum utrumque prostraverat nunc ab utroque per tuam gratiam calcaretur‡. quod sc̄a Caecilia hodierna confessione testificans (perficiens¹¹) ne de fide tamen conubii¹² promissa discederet eum quem coniugem fuerat habi- 458

* 2 Cor. xii. 9.

‡ Gen. iii. 15.

¹ MS. provocaris.

² Edd. metuat—concupiscat.

³ ? mutabili as in Miss. Goth. (Mur. 552).

⁴ ? carnis as Edd. or carnali.

⁵ MS. indecebram.

⁶ MS. sexus.

⁷ Mur. and Ball. insert et before martyr.

⁸ ? Valerianum omitted as found in Miss. Goth. I.e.

⁹ MS. om. item alia.

¹⁰ ? destruis or, as Edd., destruxisti.

¹¹ MS. •perficiens.

¹² MS. conuxit.

tura (quem fuerat susceptura coniugio¹) fecit comitem passionis per.

III. Item alia.

Da quae sumus om̄p D̄s ut sc̄ae Caeciliae martyris et annua sollemnitate laetemur et tantae fidei proficiamus exemplo per. 5

Sc̄ae Caeciliae festa recolentes preces offerimus hostias immolamus. praesta D̄ne quae sumus ut cum praesidio temporali et vitae nobis praebeant² incrementa perpetua³ per.

Vere dign̄ quoniam sicut humanum genus in utroque sexu diabolus merito pravae consensionis⁴ elisit sic utroque⁵ confes- 10 sione magnifica per tuam gratiam triumphatur: clariorque victoria est cum sublimis illa substantia quae similem se iactabat Altissimo et in hominis casu Dei⁶ opus subruisse plaudebat feminea condicione superatur. cuius gloriae nobis diem beata Caecilia martyr inlustrat quae nuptiis⁷ deputata terrenis nupsit⁸ 15 in caelo et mundano dicata coniugio Divinum est sortita consortium ipsumque temporealem virum cui mortali fuerat more nectenda martyrii foedere secum virgo casta fecit aeternum per.

V. Item alia.

Quae sumus virtutum caelestium D̄s ut sacrificia pro sc̄ae 20 Caeciliae sollemnitate delata desideriorum nos temporalium doceant habere contemptum et ambire dona faciant caelestium gaudiorum⁹ per.

Vere dign̄ quia vicissitudo nobis est hodie collata mirabilis cum ille noster inimicus qui hominem paradisi felicitate con- 25 spicum¹⁰ et totius mortis ignarum, dum propria integritate 459 fidendo praesidia Divina non quaereret, viperea calliditate subvertit, nunc inter huius mundi miserias et in exilio damnatae condicionis humanae a mortali fragilitate sed in te fidente prosternitur et cum prima mulier viro suo dux fuisse referatur ad 30

¹ quem fuerat—coniugio seems like an alternative to quem conjugem—habitura, and there is a point before the second quem.

² MS. *praebeant.*

³ Bianch. suggests *perpetuae*, which is hardly necessary.

⁴ Edd. *confessionis.*

⁵ Mur. retains Bianch.'s first suggestion *utriusque*.

⁶ MS. *dēi.*

⁷ MS. *nuptis.*

⁸ MS. *nupsit.*

⁹ MS. *gaudium.* ^{or}

¹⁰ MS. *conspicuum.*

lapsum¹, nunc confessio puellaris virum praecedens dicit ad praemium per.

Exaudi nos Ds̄ salutaris noster ut sicut de sc̄ae Caeciliae festivitate gaudemus ita piae devotionis erudiamur affectu per.

5 Respice Dñe quaesumus plebem² tuam de sc̄ae Caeciliae martyris glorificatione gratulantem et bene placitum fieri tribue sacratarum tibi mentium famulatum ut qui in sc̄is tuis te honore non desinunt perpetua donorum tuorum largitate potiantur et quod visibiliter exsequuntur³ invisibiliter adprehendant per.

10 XXXVII. VIII KAL · DÉC · N · SCORUM CLEMENTIS ET
FELICITATIS.

Omp̄ semp̄ Ds̄ qui in omnium sc̄orum tuorum es virtute mirabilis da nobis in beati Clementis annua sollemnitate laetari qui Filii tui martyr et pontifex quod ministerio gessit 15 testimonio comprobavit⁴ et quod praedicavit ore firmavit exemplo per.

Propitiationem tuam Dñe quaesumus sentiamus de celebri-
tate praesenti ut oblationibus nostris sc̄orum tuorum inter-
cessione susceptis et indulgentiam nobis tribuas et salutaria 20 dona concedas per.

Vere dign̄ sc̄i Clementis martyris tui natalicia celebrantes qui cognationem reliquit et patriam et post odorem tui nominis terras mariaque transmittens⁵ abnegansque semet ipsum crucem peregrinationis adsumpsit^{*} ut te per apostolorum tuorum ves-
25 tigia sequeretur, cui tu Dñe secundum promissionem Filii tui† tam in praesenti saeculo quam⁶ futuro centupli muneric praemia repensasti. nam beatissimi Petri mox tradito disciplinis parentes quos in genitali solo perdiderat in externa regione restituis⁷, quos terrenae generationis amiserat Divinae reddis naturae participes. 460 30 deinde magistri sui vicarium per ordinem subrogando Romanae urbis cuius propter te despexerat dignitatem tenere constituis⁸ principatum proque⁹ transitoria¹⁰ claritate caelesti facis honore

* Cf. S. Matt. xvi. 24.

† S. Matt. xix. 29.

¹ MS. labsum.

² MS. plebem.

³ MS. exequuntur.

⁴ MS. comprobavit.

⁵ Miss. Goth. (554 Mur.) transmeans.

⁶ Miss. Goth. I.e. adds in.

⁷ MS. and Miss. Goth. restitues.

⁸ MS. constituies.

⁹ MS. pro quae.

¹⁰ MS. transituria (so Miss. Goth. I.e.).

conspicuum¹. postremo martyrii gloria sublimatum pro temporalibus gestis aeternam provehis ad coronam per.

II. Item alia.

Ascendant ad te Dñe preces nostrae et tuorum vota fidelium munera suppliciter oblata concilient quod etiamsi nostris operibus 5 non meremur quaesumus sc̄orum nos intercessione mereamur per.

Vere dignū merito etenim Dñe de triumphis tuorum martyrum gloriamur quia in victoriis eorum tua mirabilia confitemur sc̄i Clementis hodie sacerdotis et martyris tui festivitate gaudentes quem beati apostoli Petri eruditionibus institutum et in pontificatum 10 apostolicae sedis evectum atque in martyrii incliti †finis†² gloria coronatum habitatio caelestis exceptit per.

III. Item alia.

Beati Clementis sacerdotis et martyris tui natalicia veneranda Dñe quaesumus ecclesia tua devota suscipiat et fiat 15 magnae glorificationis amore devotior per.

Intercessio sc̄i Clementis sacerdotis et martyris misericordiae tuae Dñe munera nostra conciliet ut quod merita nostra non supplent sc̄orum tuorum deprecatione pensetur per.

Vere dignū quoniam per sc̄i Sps largitatem beatus ille Clemens 20 hodiernae nobis exultationis affectum magnificaē passionis agone sacravit qui mundo nobilis amore Xri nobilior pio labore³ con- 461 spicus et †inter†⁴ parentum vel inquisitione vel receptione mirabilis apostolicae praedicationis fidelissimus †et†⁵ alumnus acceptus sacerdos refusit egregius et martyr insignis per. 25

IV. Item alia.

Accipe quaesumus Dñe hostias tua nobis dignatione⁶ collatas quoniam et te creante procedunt et tu causas humanae salutis et gloriae quibus tibi gratae sunt condidisti⁷ per.

¹ MS. *conspicuum*.

² Bianch. proposes *fine*, which seems a necessary correction.

³ MS. *lavoro*.

⁴ The Edd. seem not to observe that this passage is ungrammatical and of doubtful meaning. ? *in terrenorum* for *inter* or simply *in*, or change the ablatives into accusatives.

⁵ Edd. om. *et*, which seems superfluous.

⁶ MS. *dignatio*^{ne}.

⁷ MS. *condidisti*.

Vere digni beati nobis enim Clementis hodie praeconia repetenda sunt qui Divina inspiratione flammatus reliquit¹ patriam in tuis praedicatoribus †sequendo² et amissos parentes alienis invenit in terris. in exteris regionibus humilis Xri secutus est⁵ gloriam et summam recipit³ civitatis propriae dignitatem. praesentem vitam Xro postposuit et meruit triumphum beatitudinis sempiternae per.

Praesta quaesumus omnipotens Ds ut pro honore nominis tui quorum celebramus insignia continuis etiam precibus foveamur¹⁰ per.

IN NATALE SCÆ FELICITATIS.

Misericors et omnipotens Ds qui nos de virtute in virtutem⁴ debita⁵ veneratione (servitute⁶) currentes tuorum facis^{†7} gaudere scorum praesta ut quorum sollemnitatibus consolamur orationibus adiu¹⁵ vemur per.

Intende munera Domine quæsumus altaribus tuis pro scæ Felicitatis martyris tuae commemoratione proposita ut sicut per haec beata mysteria illis⁸ gloriam⁹ contulisti nobis indulgentiam largiaris per.

²⁰ Vere digni in exultatione festivitatis hodiernæ qua beata genetrix sacramentum tibi gregem carne procreatū per tuam gratiam mente¹⁰ perfecit. ecce vere in qua sicut scriptum¹¹ est fabricavit sibi sapientia domum septem columnis instructam[†]: 462 ecce quæ quod nomine prælibavit¹² rebus implevit et non solum²⁵ fecunditatis prosperitate gloria sed cum eadem etiam mansit et inter adversa Felicitas quam eidem nec mors auferre potuit sed effecit potius sempiternam per.

Libantes Domine mensæ tuae beata mysteria quæsumus ut martyrum interventione scorum temporalem et praesentem¹³ nobis misericordiam conferant et aeternam per.

* Ps. lxxxiii. (=lxxxiv.) 7.

‡ Prov. ix. 1.

¹ MS. reliquid.

² Something seems wrong with the text here.

³ ? recepit as Edd.

⁴ MS. virtute.

⁵ MS. devita.

⁶ MS. servitute.

⁷ Bianch. proposes to insert

precibus after tuorum, which, or an equivalent, seems necessary.

⁸ Bianch. suggests illi, which seems a necessary correction.

⁹ MS. adds gloriām after gloriām.

¹⁰ Mur. and Ball. following Bianch.'s suggestion read morte. ¹¹ MS. scribūtum.

¹² MS. prælivavit.

¹³ Ball. et praesentem (Al. temporalem).

Protege Dñe plebem tuam et quam martyrum tuorum adsidua tribuis¹ festivitate devotam tibi semper placitam fieri precibus concede iustorum per.

II. Item alia.

Da nobis Dñe Dſ noster s̄corum martyrum palmas incessabili 5 devotione venerari ut quos digna mente non possumus celebrare humilibus saltem frequentemus obsequiis per.

Fidelium tuorum munera Dñe pro s̄corum martyrum solemnitate propitiatus² adsume et ut tibi nostra sint grata servitia gratiae tuae largitate concede per. 10

Vere dignū quoniam magna sunt opera* tua Dñe et immensa magnalia per quae nobis laetitia hodiernae festivitatis accessit. vere enim Felicitatis filii et vera est suorum felicitas filiorum quos et casto fetu sc̄i coniugii mater fecunda progenuit et rursus confessionis sacros̄cae visceribus martyr beata conceptos 15 per fidem denuo felicius peperit martyres ad coronam per.

Praesta nobis³ Dñe quaesumus intercedentibus sc̄is tuis ut quae ore contigimus⁴ pura mente capiamus per.

Libera Dñe quaesumus a peccatis et hostibus tibi populum 463 supplicantem ut in sc̄a conversatione viventes nullis adfligantur 20 adversis per.

III. Item alia.

S̄ci martyres Dñe quaesumus et nominibus suis nobis suffragentur et precibus ut et Clemens tuus sapientem clementiam sequi et tibi sacra Felicitas nos poscat veraciter esse felices 25 per.

In s̄corum tuorum passionibus pretiosis te Dñe mirabilem praedicantes munera votiva deferimus. praesta quaesumus ut sicut illorum tibi grata sunt merita sic nostrae servitutis accepta reddantur officia per. 30

Vere dignū hodie quippe Dñe et tuo munere celebratur magnifica mater et martyr: praeclara⁵ progenies simili passione:

* Ps. cx. (=cxi.) 2, &c.

¹ MS. *tribues*.

² Mur. and Ball. om. *propitiatus*.

³ Mur. and Ball. om. *nobis*.

⁴ MS. *contegimus*.

⁵ MS. *præcla* (^{ra}the *ra* being by a late hand).

gloriosa in membris ecclesia meritoque in omnibus beata Felicitas per.

Repleti sumus Dñe sacramentis et gaudiis quae in scorum tuorum celebritatibus et frequentamus et sumimus per.

5 Semper Dñe quaesumus fac populum tuum scorum martyrum patrocinio gratulari ut beneficia tua quae propriis obsecrationibus obtinere non sufficit iustorum tuorum suffragiis incessanter accipiat per.

XXXVIII. VIII KĀL · DĒC · N̄ SCORUM CHRYSOGONI

10 ET GREGORI.

Exultamus Dñe multiplicata festivitate scorum quia non diffidimus¹ tua nos dona sumptuos pro quibus inpetrandis tanta nobis patrocinia contulisti per.

Perfice Dñe votiva mysteria et quae in martyrum veneratione 15 te praedicant² suffragia nobis perpetuae redemptionis existant 464 per.

Vere dign quia pectora martyrum beatorum sic ignis ille caelestis inflammat ut omne quod in huius mundi luce iucundum est amore tui nominis refutetur et subeat quidquid temporaliter 20 est acerbum³ ut promissionis tuae praemia capiantur per.

Patientia pretiosa iustorum* tuae nobis Dñe quaesumus affectum dilectionis adcumulet et in cordibus nostris sacrae fidei semper exerceat firmitatem per.

Ds qui scis tuis dedisti piae confessionis inter tormenta 25 virtutem largire fidelibus populis inter huius mundi temptamenta constantiam veritatis ut sicut illos scs Sps roborando sempiternam provexit ad gloriam sic istos iugiter tua gratia gubernando ad misericordiam perducat aeternam per.

XXXVIIII. PRID · KĀL · DĒC · N̄ SCI ANDREAE APOSTOLI.

30 Da nobis quaesumus Dñe Ds noster beati apostoli tui Andreae intercessionibus sublevari ut per quos ecclesiae tuae superni munera rudimenta donasti per eos subsidia perpetuae salutis inpendas per.

* Cf. Jam. v. 6?

¹ MS. *diffidimus.*

² MS. *praedicnt.*

³ MS. *acerbum.*

Respic quae sumus Dñe munera quae pro beati Apostoli tui commemoratione deferimus suppliciter exorantes ut eius inter ventionibus adiuuemur¹ pro cuius meritis immolantur per.

Vere dign qui² ecclesiam tuam in apostolicis tribuisti consistere fundamentis de quorum collegio beati Andreae sollemnia 5 celebrantes tua Dñe paeonia non tacemus per.

465 Sumpsimus Dñe Divina mysteria beati apostoli tui Andreac festivitate laetantes quae sicut tuis scis ad gloriam ita nobis quae sumus ad veniam prodesse perficias per.

Tribue Dñe quae sumus familiae tuae ut exultationem cordis 10 sui quam de beati Andreae apostoli tui veneratione percepit et secura concelebret et tota semper mente sectetur per.

II. Item alia.

Suplices te rogamus Ds competentibus gaudiis diem nos celebrare concedas quo maiestatis tuae confessione magnifica 15 beati apostoli tui Andreae sacer natalis inluxit pariterque nobis devotionis huius tempora largiora tribuas et profectum per.

Sacrandum tibi munus offerimus quo beati Andreae sollemnia recolentes purificationem quoque nostris mentibus inploram 20 mus per.

Vere dign in festivitate praesenti qua³ beati Andreae apostoli tui venerandus sanguis effusus est qui gloriosi apostoli tui Petri pariter sorte nascendi consortio⁴ fidei apostolicae collegio dignitatis et martyrii est claritate germanus ut quos in huius vitae cursu gratia tua tot vinculis pietatis obstrinxerat similis in regno 25 caelorum necteret et corona per.

Prosit nobis quae sumus Dñe sacramenti tui perceptio salutaris pro tuorum commemoratione scorum ut nos et a vitiis mortalitatis expedit et perpetuae socios miserationis efficiat per.

Esto protector Dñe populi tui propitiatus et rector eique 30 deprecantibus scis tuis remissionem tribue peccatorum, praesta vitae melioris effectum, temporalia benignus paebe⁵ solacia et aeternitatis⁶ promissa dona largire per.

¹ MS. adiubemur.

² Edd. quia (but the a no doubt belongs to the next word *aeclesiam* as usual).

³ MS. quo.

⁴ MS. consortia.

⁵ MS. paeve.

⁶ MS. aeternitis.^{at}

III. Item alia.

466

Omnium virtutum D̄s bonorumque Largitor da quae sumus ut beati apostoli tui Andreea semper nobis adsint et honoranda sollemnia et desiderata praesidia per.

5 Oblatis muneribus D̄ne plebs fidelis exultet quia pariter apostolicae gaudia passionis[†] et in eis te praedicare mirabilem confidit ad suae pertinere salutis augmenta per.

Vere dign̄ qui per cultum nominis tui venerationemque sc̄orum nobis remedia mirabiliter operaris. hoc ipso namque 10 ieunio quod² beati apostoli tui Andreea festa praevenientes oculis tuae maiestatis offerimus simul et continentiam salutarem capiamus mentis et corporis et profutura nobis observatione proficiamus³ et mitigatis sensibus corporis puriores tantis nataliciis praeparemur per.

15 Erudiamur D̄ne quae sumus his celebritatibus et iuvemur quibus beati⁴ apostoli Andreea caelestem nobis tribuant⁵ martyria praeventa laetiam per.

Referat D̄ne populus Xrianus quos pia devotione praesumpsit sc̄ae gratulationis effectus ut beati apostoli tui Andreea simul 20 fiat et veneratione iucundus et intercessione securus per.

IV. Item alia.

Maiestatem tuam D̄ne suppliciter exoramus ut sicut ecclesiae tuae sc̄s Andreas apostolicus⁶ exstitit praedicator et rector ita sit perpetuus suffragator per.

25 Beati apostoli Andreea D̄ne sollemnia recensemus ut eius 467 auxilio tua beneficia capiamus pro quo tibi hostias laudis offerimus per.

Vere dign̄ adest enim dies magnifici votiva martyrii quo venerandus Andreas germanum se beati apostoli Petri tam 30 praedicatione Xri tui quam confessione monstravit et apostolicae numerum dignitatis simul passione supplevit et gloria ut quibus erat una causa certaminis una retributio esset et praemii per.

Quae sumus om̄p D̄s ne nos mundanis sauciari patiaris incuribus quos tuae providentiae constitutis apostolica praesidia non 35 relinquunt per.

¹ Some word like *celebrare* has perhaps been omitted here in the MS.

² MS. *quo.*

³ MS. *proficimus.*

⁴ MS. *bati.*

⁵ MS. *tribuat.*

⁶ Mur. and Ball. *apostolus.*

Praesta Dñe quaesumus ecclesiam tuam sub tantis gaudere principibus et intellectu capere quod devotione sectatur ut tuis dispositionibus¹ gubernata quos praesenti veneratur obsequio participatione perpetua contingere mereatur² per.

³ MENSE DECEMB.

5

XL. VIII KĀL · IĀN · N̄ D̄NI ET MARTYRUM PASTORIS BASILEI
ET IOUIANI ET VICTORINI ET EUGENIAE
ET FELICITATIS ET ANASTASIAE.

D̄s qui humanae substantiae dignitatem⁴ et mirabiliter condisti⁵ et mirabilius reformasti da quaesumus nobis (Īhu X̄ri Filii 10 tui) eius⁶ Divinitatis esse consortes qui humanitatis nostrae fieri dignatus est particeps per.

468 Da nobis quaesumus omnipotētē et misericors D̄s et semper Pater⁷ ut nativitatis D̄ni nostri Īhu X̄ri sollemnia quae praesentibus officiis praevenimus sic nova sint nobis et continuata permaneant sic 15 perpetua perseverent ut pro sui miraculo nova semper existant per.

Vere dignū quoniam quidquid X̄rianae professionis devotione celebratur de hac sumit sollemnitate principium et in huius muneris mysterio continetur. hoc in ipsis generis humani 20 parentibus declaratum est apostolo praetestante⁸ cum de primis hominibus loqueretur : sacramentum hoc magnum est, ego autem dico in X̄ro et in ecclesia*, hoc patriarchae diversis | actionibus et vocibus signaverunt, hoc illa legis observantia figuralis adseruit, hoc praedixerunt cunctorum p̄aeconia prophetarum. in hoc cere- 25 moniarum veterum plenitudo est, in hoc praesens caelestium ministatio gratiarum, in hoc bonorum pollicitatio futurorum in quo dum manifestissime⁹ conprobantur quae fuerant praedicta con-

* Eph. v. 32.

^{oni}
¹ MS. dispositibus.

² MS. mereantur.

³ Six lines left blank at end of the page (recto) in MS. so that December begins at top of the verso.

⁴ MS. dignitate.

⁵ MS. concedisti.

⁶ Īhu X̄ri Filii tui seems a variant for eius. Bianch. brackets and Mur. om. eius.

⁷ Edd. consider et semper. Pater an alternative reading.

⁸ Edd. protestante, which seems more appropriate.

⁹ MS. manifestissimae.

pleri rationabiliter credimus et prudenter quae¹ promittuntur esse ventura per.

Da nobis quasumus Dñe Ds noster ut qui nativitatem Dni nostri Ihu Xri nos frequentare gaudemus dignis conversationibus 5 ad eius mereamur pertinere consortium per.

Largire quasumus Dñe famulis tuis fidei et securitatis² augmentum ut qui de nativitate Dni nostri tui Filii gloriantur et adversa mundi te gubernante non sentiant et quae tempora- aliter celebrare desiderant sine fine percipient per.

Ds qui per³ beatae (sacrae⁴) Virginis partum sine humana concupiscentia procreatum in Filii tui membra venientem⁵ paternis fecisti praejudiciis non teneri praesta⁶ quasumus ut huius creaturae novitate suscepta⁷ vetustatis antiquae contagiis 15 exuamur per.

Vere dign ecce enim sicut per os locutus est prophetarum Virgo in utero accepit et peperit Filium et vocamus⁸ nomen eius Emmanuel et nobiscum Ds est* quia Verbum caro factum habitavit in nobis†. ecce puer natus est nobis⁹ parvulus 20 datus est nobis et factus est principatus cuius potestas super humeros eius et vocabitur admirabilis consiliarius Ds fortis pater futuri saeculi princeps pacis. multiplicabitur eius imperium et pacis non erit finis super solium David et super regnum eius ut confirmet illud et corroboret a modo et usque in sempiternum^{‡10}. 25 in quibus omnibus evidenter Dm Hominemque cognoscimus qui suscipiendo quod nostrum est dignatus est nobis conferre quod suum est. unde profusis gaudiis &c.

* S. Matt. i. 23 (Is. vii. 14).

† S. John i. 14.

‡ Is. ix. 6, 7.

¹ MS. qua.

² Mur. and Ball. spei et caritatis (for et sec.).

³ Mur. and Ball. om. per.

⁴ There seems to be a point above the line before *sacrae* in MS. as if to mark it as an alternative to *beatae*.

⁵ ? *venientes* as in Gel. (494 Mur.) and Greg. (111 Mur.).

⁶ At the bottom of the page which ends here is written in a much later hand

¶ quis sicut Dns Ds noster qui habitat in altis.

⁷ MS. suscepti.

⁸ Mur. and Ball. vocatum.

⁹ Mur. and Ball. *hodie* for *nobis*.

¹⁰ MS. sempurnum.

III. Item alia.

Munus populi tui Dñe placatus intende quo non altaribus
tuis ignis alienus* nec inrationabilium crux effunditur ani-
mantum† sed sc̄i Sp̄s operante virtute sacrificium iam nostri¹
corpus et sanguis est ipsius sacerdotis per. 5

Vere dign̄ hoc praesertim die quo ipsum salutis nostrae
470 sacramentum in lucem gentium revelasti‡ et ab uteri Virgi-
nalis arcano ineffabili editione promisisti erigens nobis cornu²
salutis in domo David pueri tui ad dandam scientiam salutis
populo tuo in remissionem peccatorum eorum per viscera¹⁰
misericordiae tuae in quibus visitavit nos Oriens ex alto§.
benedictus qui venit in nomine Dñi|| qui tamquam sponsus
procedens de thalamo³ suo¶ Ds Dñs et inluxit nobis** ut nos de
tenebris⁴ et⁵ umbra mortis†† regnum perpetuae lucis (aeternae⁶)
efficeret. unde profusis &c. 15

Omp̄ semp̄ Ds qui in Dñi nostri Ih̄u X̄ri Filii tui nativitate
tribuisti totius religionis initium perfectionemque constare da
nobis quaesumus in eius portione censeri in quo totius salutis
humanae summa consistit per. 20

IV. [Item alia.]⁷

20

Grata tibi sit Dñe hodiernae festivitatis oblatio ut tua gratia
largiente per haec sacrosā commercia in illius inveniamur forma
in quo tecum est nostra substantia per.

Vere dign̄ tuae laudis hostiam iugiter immolantes cuius
figuram Abel iustus‡‡ instituit, agnus quoque legalis ostendit, 25
celebravit Abraham, Melchisedech⁸ sacerdos exhibituit sed verus
Agnus et aeternus Pontifex§§ hodie natus X̄s implevit. unde
profusis &c.

Concede quaesumus Dñe Ds noster ut qui ad destructionem
diaboli et remissionem natus est hodie peccatorum, et a cul- 30
parum subreptione nos expiet et ab hostium incursione de-
fendat per.

* Cf. Lev. x. 1, &c. † Heb. ix. 13, 14. ‡ S. Luke ii. 32. § S. Luke i. 69, 77, 78.

¶ Ps. cxvii. (=cxviii.) 26. ¶¶ Ps. xviii. (=xix.) 5. ** Ps. cxvii. (=cxviii.) 27.

†† Cf. S. Matt. iv. 16 &c. ‡‡ S. Matt. xxiii. 35. §§ Cf. Ps. cix. (=cx.) 4 (Heb. v. 6). ne

¹ Bianch. proposes *nostrum*. ² MS. *cornum*. ³ MS. *talamo*. ⁴ MS. *tēbris*.

⁵ Mur. and Ball. insert *de* before *umbra*. ⁶ *aeternae* seems like an alter-
native for *perpetuae*. ⁷ MS. om. item alia. ⁸ MS. *melchisedehaec*.

Da quaesumus Dñe populo tuo inviolabilem fidei firmitatem 471
ut qui Unigenitum tuum in tua tecum gloria sempiternum in
veritate nostri corporis natum de matre Virgine confitentur, et a
praesentibus liberentur adversis et mansuris gaudiis inserantur
5 per.

V. [Item alia.]¹

Da nobis omnipotens Ds ut sicut adoranda Filii tui natalicia praevenimus sic eius munera capiamus sempiterna gaudentes per.

Tanto nos Dñe quaesumus promptiore servitio haec prae*ro* currere concede sollemnia quanto in his constare principium nostrae redēptionis ostendis per.

Vere digna sollemnitas enim Dñe caelestis pacis ingreditur.
quaesumus ut per eam gratiam per quam tibi reconciliatus est
mundus peccatorum remissione cunctorum nos quoque delictis
15 omnibus expiati remediis tuae pietatis aptemur et mysterium
quod extitit mundo salutare principalis recordatione muneris
adsequamur per.

Ds qui nos sacramenti tui participatione contingis virtutis
eius effectus in nostris cordibus operare ut suscipiendo muneri
20 tuo per ipsum munus aptemur per.

Benedictio tua Dñe super populum supplicantem copiosa
descendat ut qui te Factore conditus te est reparatus Auctore
te iugiter operante salvetur per.

VI. Item alia.

25 Ds qui restaurationem condicionis humanae mirabilius ope-
raris quam substantiam condidisti² tribue quaesumus ut simul
perficiatur in nobis et quod creavit Verbi tui Divina generatio
et quod Eius Hominis facti gloriosa nativitas reformavit per.

Tot sensibus hodiernum Dñe sacrificium celebramus quo 472
30 nobis ipsius sacrificii sunt nata primordia per.

Vere digna quoniam magnificentia nostrae commercium repara-
tionis effulsit cum de homine veteri Homo novus †exsisteret
curatus mortalitate mortalitas†³ cum humana condicio de ipsius
humanae condicionis confecta medicatione sanatur et de obnoxia

¹ MS. om. item alia.

² MS. concedisti.

³ Mur. and Ball. read curatus existit cum de mortalitate mortalitas, following
Bianchi's suggestion.

generatione peccato totius peccati nescia proles exoritur ac non solum nostra [a]¹ Verbo tuo suscepta fragilitas perpetui fit² honoris sed nos quoque mirando consortio reddis aeternos per.

VII. Item alia.

Exultantes Dñe cum muneribus ad altaria veneranda con- 5 currimus quia et omnium nobis hodie summa votorum et causa nostrae redemptions exorta³ est per.

Vere dignū quoniam vere⁴ magnum quod sine exemplo est singulare quod sine humana ratiocinatione mirabile tuae pietatis editum sacramentum*. atque ideo sicut primis fidelibus extitit 10 in sui credulitate pretiosum ita nunc excusabilem conscientiam non relinquit quae salutaris mysterii veritatem toto etiam mundo testificante non sequitur. ut enim in principio difficile videretur cum ad hoc sacramentum⁵ genus humanum diceretur esse venturum sic opus maiestatis immensae nefas est cum cernitur 15 ubique conspicuum unde. profusis &c.

Concede nobis Dñe quaesumus ut sc̄a tua tibi placito corde sumamus et quidquid in nostra mente vitiosum est ipsius doni medicatione curetur per.

VIII. Item alia.

D̄s qui humanum genus a suo principe letaliter sauciatum⁶ Xri tui nativitate salvare dignaris praesta quaesumus ut non haereamus in perditionis auctorem⁷ sed ad Redemptoris nostri consortia transferamur per.

Oblatio tibi sit Dñe hodiernae festivitatis accepta qua et 25 nostrae reconciliationis processit perfecta placatio et Divini cultus nobis est indita plenitudo et via veritatis et vita regni caelstis apparuit per.

Vere dignū quia nostri Salvatoris hodie lux processit quae clara nobis omnia et intellectu manifestavit et visu quibus 30 non solum praesentem vitam suo splendore dirigeret sed ad

* Cf. 1 Tim. iii. 16.

¹ MS. om. a.

² Edd. sit.

³ MS. exhorta.

⁴ MS. verae.

⁵ MS. sacramen.
^{tum}

⁶ MS. laetaliter sauciato.

⁷ ? auctore, as Bianch. suggests.

ipsam nos maiestatis immensaे gloriа perduceret intuendam per.

Da nobis Dñe quaesumus ipsius recensita¹ nativitate vegetari cuius caelesti mysterio pascimur et potamur per.

5

VIII. Item alia.

Ut ad salutaris hodiernae generationis exordium pertinere mereamur apostolicis tribue nos Dñe quaesumus precibus adiuvari² per.

Praesenti sacrificio Dñe tua generaliter exultet ecclesia quo infirmitatis eius sunt adsumptaе primitiae ut Divinae particeps fieret ipsa potentiae per.

Vere dignū in die sollemnitatis hodiernae quo licet ineffabile tamen utrumque conveniens editur sacramentum quia et mater Virgo non posset nisi subolem proferre Divinam et Ds homo⁴⁷⁴ nasci dignatus †congruentibus†³ non deberet⁴ nisi Virgine matre generari. propterea &c.

Praesta misericors Ds ut natus hodie Salvator mundi sicut Divinae nobis generationis est Auctor ita et inmortalitatis sit ipse Largitor per.

Ds qui creationem condicionis humanae diabolicis non es passus perire nequitiis remedia tuae propitiationis exsequere ut in eadem non praevaleat inimica subreptio sed redemptio tuae (miserationis⁵) pietatis obtineat per.

XLI. IN NATALE S̄CI IOHANNIS EVANGELISTAE.

Omp̄ semp̄ Ds qui huius diei venerandam sc̄amque laetitiam beati apostoli tui Iohannis evangelistae festivitate tribuisti da ecclesiae tuae quaesumus et amare quod credit et praedicare quod docuit per.

Ds qui per os beati apostoli tui Iohannis evangelistae Verbi tui nobis arcana reserasti praesta quaesumus ut quod ille nostris auribus excellenter infudit intelligentiae competentis eruditione capiamus per.

¹ MS. recenseta.

suggests.

² MS. adiubari.

⁴ MS. debere.

³ ?congruentius, as Bianch.

⁵ MS. •miserationis•.

Munus populi tui Dñe quaesumus apostolica deprecatione sit gratum ut ecclesia tua eorum semper intercessionibus adiuventur¹ quorum iugiter instruitur disciplinis per.

Vere dign̄ beati apostoli tui Iohannis evangelistae natalicia venerantes qui Dñi nostri Ihsu Xri Filii tui vocatione suscepta 5 terrenum respuit patrem ut posset² invenire caelestem, retia saeculi 475 quibus implicabatur abiecit ut aeternitatis dona mente libera sectaretur, nutantem fluctibus navem reliquit³ ut in ecclesiasticae gubernationis tranquillitate consisteret, a piscium captione cessavit ut animas mundanis gurgitibus immersas calamo doc- 10 trinae salutaris abstraheret*, destitut pelagi profunda rimari⁴ secretorum scrutator redditus Divinorum eo usque procedens ut et in cenae mysticae sacrosō convivio in ipsius recumberet pectore Salvatoris† et eum in cruce Dñs constitutus vicarium sui matri Virginī filium subrogaret§ et in principio Verbum quod 15 Ds erat apud Deum ipsi⁵ p̄ae ceteris ostenderet praedicandum|| per.

Praesta nobis Dñe quaesumus apostolicis doctrinis et precibus adiuvari⁶ ut quod praesentibus celebamus officiis perpetuae salvationis (redemptionis⁷) gaudiis adsequamur per. 20

Prosequere Dñe populum tuum ut apostolorum natalicia beata sc̄orum et temporali consolatione fultus semper exerceat et aeterna miseratione redemptus agnoscat per.

II. Item alia.

†Natalicia sc̄i Iohannis apostoli quaesumus Dñe munera 25 capiamus†⁸ ut suis precibus glorirosis et credendum nobis iugiter postulet et sequendum beatus evangelista quod docuit per.

Supplicationibus apostolicis beati Iohannis evangelistae quae- sumus ecclesiae tuae Dñe commendetur oblatio cuius magnificis praedicationibus eruditur per. 30

* S. Mark i. 17, 18. ‡ S. John xiii. 23. § ibid. xix. 26, 27. || ibid. i. 1, 2.

¹ MS. adiubetur.

² MS. possit.

³ MS. reliquid.

⁴ Edd. here read *profundari mari*. Migne *profundo mari*: there can be no doubt the reading of the text is right: cf. Miss. Goth. (609 Mur.).

⁵ Mur. and Ball. om. *ipsi*.

⁶ MS. adiubari.

⁷ MS. *redemptionis*.

⁸ This first clause seems defective: perhaps we should read *nataliciis*, or *venerantes* (or equivalent) has been omitted to govern *natalicia*, and *sca tua* to agree with *munera* unless *natalicia* is an adj. agreeing with *munera*.

Vere digni beati Iohannis apostoli gloriam recensentes qui ab Unigenito tuo sic familiariter est dilectus et immensa gratiae revelationibus inspiratus ut omnem transgrediens creaturam ⁴⁷⁶ excelsa mente conspiceret et evangelica voce proferret quia in principio erat Verbum et Ds̄ erat Verbum qui¹ hoc erat in principio apud Dm̄.* dicendo quippe erat perpetuitatem sine initio demonstravit. addendo et Ds̄ erat Verbum et hoc erat in principio apud Dm̄* et distinctionem protulit personalem et unam te cum Filio tuo patefecit habere Deitatem, qua maiestatis aeternae claritate deprompta summae Divinitati cederet vocata gentilitas et hereticorum confutata versutia nec confusione praetenderet unionis nec consempiternitatis minueret veritatem per.

Miserator et misericors Dñe qui nos continuis caelestium martyrum non deseris sacramentis praesta quae sumus ut quae sedulo celebramus affectu grato tibi percipiamus obsequio per.

Ecclesiam tuam Dñe benignus inlustra ut apostolicis beati Iohannis evangelistae inluminata doctrinis ad dona perveniat quae de tua fidelibus retributione promisit per.

20

XLII. IN NATALE INNOCENTUM.

Ds̄ qui bonis tuis infantum quoque tui nescia sacramenti corda praecedis² tribue quae sumus ut nostrae conscientiae fiduciam non habentes indulgentia semper copiosa praeveniat per.

Suscipe Dñe quae sumus devotorum munera famulorum et tuis Divinis purifica servientes pietate mysteriis quibus etiam iustificas ignorantibus per.

Vere digni pretiosis enim mortibus parvulorum quos propter Filii tui Dni nostri et Salvatoris infantiam bestiali³ saevitia ⁴⁷⁷ Herodes funestus occidit inmensa clementiae tuae dona cognoscimus. fulget namque magis sola gratia quam voluntas, et clara est prius confessio quam loquella, ante passio quam membra passionis exsisterent, testes Xri qui eius nondum fuerant agnitors. ò infinita benignitas cum pro suo⁴ trucidatis⁵ etiam nescienti-

* S. John i. 1, 2.

¹ ? quia.

² MS. *praecedes*.

³ MS. *vestiali*.

⁴ Edd. supply *nomine* from Greg. (292 Mur.), which seems necessary.

⁵ MS. *trucidatis*.

bus meritum gloriae perire non patitur sed proprio cruento perfusis et salus regenerationis expletur et inputatur corona martyrii per.

Hodiernae sollemnitatis effectum sumpsimus Dñe gaudia magna de parvis suppliciter exorantes ut hanc abundantiam in 5 nostra quoque salvatione defendas per.

Laetetur semper ecclesia tua Dñe tuorum celebritate scorum et misericordiae tuae iugiter experiatur effectum quo et fragilitas humana subsistat et Divina supplici redemptio non negetur per.

II. Item alia.

10

Dſ qui licet sis magnus in magnis mirabilia tamen gloriosius operaris in minimis da nobis quæsumus in eorum celebritate gaudere qui Filio tuo Dño nostro testimonium praebuerunt etiam non loquentes per.

Adesto Dñe muneribus innocentum festivitate sacrandis et 15 praesta quæsumus ut eorum sinceritatem possimus imitari quorum tibi dicatam veneramur¹ infantiam per.

Vere digni audivimus etenim² prophetam dicentem quod Rachel plorans filios suos noluerit consolari quod non sunt*, maerebat ergo quod de eius subole³ non venirent qui tanto sunt 20 munere coronati. de Liae quippe sunt stirpe progeniti quorum 478 Divina gratia praevenit et sensum. intelligentiam passio et martyrii palma mirabilis praecessit aetatem⁴ ut etiam veneranda nostri Salvatoris infantia coaetaneis testificationibus exsisteret gloriosa per. 25

Annuē⁵ quæsumus omnipotens Dſ ut sicut eos quorum natalicia recensemus per tuam gratiam bene placitos fecit aetas exitu sic nos tuae pietati salutaris humilitas praestet acceptos per.

Tribue Dñe quæsumus fidelibus tuis ut sicut ait apostolus non efficiantur pueri sensibus sed malitia innoxii repperiantur et⁶ 30 parvuli† ut martyres festivitatis hodiernae quos meritis aequare non possunt mentis simplicitate sectentur per.

* Jer. xxxi. 15.

† 1 Cor. xiv. 20.

^e 1 MS. *veneramur.*

2 Mur. and Ball. *enim.*

3 MS. *subole.*

4 MS. *aetate.*

5 MS. *annuae.*

6 Bianch. suggests *ut*, which Mur. and Ball. adopt.

XLIII. IN IEIUNIO MENSIS DECIMI.

Dominus qui singulis quibusque competenter aptanda temporibus sempiterno cernis intuitu da nobis quae sumus ut cum rerum vicissitudine mundanarum ad bona quoque perpetua piae¹ 5 devotionis crescamus accessu per.

Dies nostros Dominus placatus intende et quos praesenti cursu multiplicas iustis operibus redde secundos² per.

Ecclesiae tuae Dominus munera placatus adsume³ quae et misericors offerenda tribuisti et in nostrae salutis potenter efficis trans- 10 ire mysterium per.

Vere dignus quia per ea quae conspiciuntur instruimur quibus modis ad invisibilia tendere debeamus. denique commonemur anni docente successu de praeteritis in futura et ad novitatem vitae de vetustate transire ut terrenis sustentationibus⁴ expediti 15 caelestis doni capiamus desiderabilius ubertatem et per eum cibum⁵ qui beneficiis praerogatur alternis perveniamus ad victum sine fine mansurum per.

^aTuorum nos Dominus largitate donorum et temporalibus ad tolle 479 praesidiis et renova sempiternis per.

20 Diversis plebs tua Dominus gubernata subsidiis et praesentia pietatis tuae remedia capiat et futura ut transeuntium rerum necessaria consolatione foveatur⁶ et fiducialius⁷ ad aeterna contendat per.

II. Item alia.

25 ^bCognoscimus Dominus tuae circa nos clementiae largitatem et ideo fiducialius in ploramus ut quos pascere non desistis⁸ in meritos et digne tibi servire perficias et donis uberioribus prosequaris per.

Da quae sumus Dominus nostris effectum ieuniis salutarem ut 30 castigatio carnis adsumpta ad nostrarum vegetationem transeat animarum per.

¹ MS. *pie.*

² Mur. and Ball. *securos.*

³ MS. *placatus*

⁴ MS. *sustentibus.*

^{oni}

⁵ MS. *civum.*

⁶ MS. *fovent.*

⁷ MS. *e fiducialius.*

⁸ Mur. and Ball. *desinis.*

^a Marg. post cibos.

^b Marg. ante cibos.

xx.
ends
here.

Suscipe Dñe sacrificium cuius te voluisti | dignanter immo-
latione placari et praesta quae sumus ut huius operatione mundati
bene placitum tibi nostrae mentis offeramus affectum per.

Vere dign qui nos tamquam nutrimentis instituens parvu-
lorum¹ dispensatis mentis et corporis alimentis per humanorum 5
foves clementia² provectuum³ donec in mortalem satietatem pro
nostro quisque modulo finita mortalitate capiamus per.

Mysteriis tuis Dñe⁴ veneranter adsumptis quae sumus ut
contra nostrae condicioneis errorem et contra diabolicas armemur
insidias per. 10

Sit plebi tuae Dñe continuata defensio Divini participatio
sacramenti ut carnalibus vitiis non teneatur obnoxia ut spiritali
delectatione sit libera ut maiestati tuae plena sit devotione
480 subiecta ut salvationem⁵ mentis et corporis et incessabiliter
expetat⁶ et adfluenter accipiat per. 15

III. [Item alia.]⁷

^a Suplices Dñe te rogamus ut fructuum⁸ terrenorum commo-
dis⁹ sufficienter adiuti ad te omnium proficiamus Auctorem per.

Cordibus nostris quae sumus Dñe benignus infunde ut sicut
ab escis corporalibus temperamus ita sensus¹⁰ quoque nostros a 20
noxio retrahamus excessu per.

Huius nobis parsimoniae quae sumus Dñe praebet¹¹ mensuram
ut quod licentiae¹² carnis auferimus¹³ salutarem nobis fructum
mentis adquirat per.

Subde tibi nostras quae sumus Dñe voluntates ut semper et 25
fide quae praecipis et actione sectemur per.

Precamur omnipotens Ds ut de transitorii opibus¹⁴ ea potius oper-
emur quibus ad aeterna gaudia consequenda et spes nobis
suppetat et facultas per.

¹ Mur. following Bianch.'s suggestion *nutritius parvulorum instituens*: Ball. also
invert the order of last two words, but retain *nutrimentis*.

² Mur. following Bianch.'s first suggestion *incrementa*.

³ Mur. and Ball. *proventuum*. ⁴ MS. *tuis*. ⁵ MS. *salvatione*.

⁶ MS. *expetet*; ? *expected*. ⁷ MS. om. *item alia*. ⁸ MS. *fructum*.

⁹ MS. *commis*. ¹⁰ MS. *sensos*. ¹¹ MS. *praeve*.

¹² MS. *licentiae*. ¹³ Mur. and Ball. *auferamus*.

¹⁴ Mur. following Bianch.'s first suggestion *operibus*.

^a Marg. post cibos.

Pacem nobis tribue Dñe mentis et corporis ut nostrae fragilitati et manifesti subiciantur hostes et invisibles excludantur per.

Praesta Dñe quaesumus ut dicato muneri congruentem nostrae devotionis offeramus affectum per.

Vere dign quoniam salubri † meditante †¹ ieunio necessaria curatione² tractamus et per observantiae competentis obsequium de perceptis grati muneribus de percipiendis efficimur gratiore ut non solum terrena fertilitate laetemur sed nativitatem³ panis aeterni purificatis suscipiamus mentibus honorandam⁴ per.

Sumpsimus⁵ Dñe celebritatis annuae votiva sacramenta. praesta quaesumus ut et temporalis vitae nobis remedia prebeant⁶ et aeternae per. 481

Tuere Dñe plebem tuam et sacram sollemnitatem⁷ recolentem caelestis gratiae largitate prosequere ut visibilibus adiuta solaciis ad invisibilia bona promptius incitetur per.

III. Item alia.

Da nobis quaesumus Dñe firmitatem religionis et pacis ut quanto tibi devotius famulamur tanto diebus nostris prospera cuncta †que †⁸ succendant per⁹.

Respic Dñe propitiis ad plebem¹⁰ tuam et quam Divinis tribuis profiteri¹¹ sacramentis ab omnibus absolve peccatis per.

Succurre Dñe quaesumus populo tuo et nullum sequi patiaris errorem quem tuae vis complicem fieri veritatis per.

Quaesumus omnip Ds ecclesiae tuae tempora clementi gubernatione dispensa ut cum sollemnatum multiplicatione scorum¹² et intellectum rerum caelestium capiat et profectum per.

Praesta quaesumus Dñe spiritualibus gaudiis nos repleri ut quae actu gerimus mente sectemur per.

Offerimus tibi Dñe munera supplicantes ut quae subditis (piis¹³) celebramus officiis plenis affectibus exsequamur per.

¹ Edd. medicante.

² ? curationi as Bianch. suggests.

³ MS. nativitate.

⁴ MS. honoranda.

⁵ MS. sumpsius.

⁶ MS. praeveant.

⁷ MS. sollemnitate. Edd. sacra solennia.

⁸ ? sint is omitted and quae should be read. Bianch. om. que in text.

⁹ The whole of this prayer is omitted by Mur. and Ball.

¹⁰ MS. plevem.

¹¹ ? proficere (or equivalent) as Bianch. suggests.

¹² Mur. and Ball. sanctarum, which seems necessary.

¹³ MS. *piis*, but Ambr. (332 Pam.) reads subditi plisi.

Vere digni qui non solum ineffabilis in excelsis sed etiam immensus probaris in minimis. nam cum Filius tuus Dns noster Ihs Xrs mundum diceret universum in suum nomen esse cessurum quis non veluti putaret absurdum? quis cum fieri videat neget esse Divinum? cernensque promissa conpleri merito secutura 5 non dubitet quae pariter praedicata sunt esse ventura? sicut autem beatiores illi qui nondum apparentia crediderunt* ita nos et inexcusabiliores si nec experta fateamur et nihilominus gratiore exsistimus si quae manifesta non sunt confidimus adfutura per. 10

482 Refecti vitalibus alimentis¹ quaesumus Dne quod tempore nostrae mortalitatis exequimur² inmortalitatis tuae munere consequamur per.

Super populum tuum Dne quaesumus benedictio copiosa descendat indulgentia veniat consolatio tribuatur fides sc̄a suc- 15 crescat redemptio sempiterna firmetur per.

V. [Item alia.]³

Esto Dne propitius plebi⁴ tuae et temporali consolatione non deseras quam vis ad aeterna contendere per.

Sacrificiis praesentibus Dne quaesumus intende placatus ut 20 et devotioni nostrae proficiant et saluti per.

Vere digni qui non solum peccata dimittis sed ipsos etiam iustificas peccatores et reis non tantum poenam⁵ relaxas sed donas et praemia per.

⁶Praesta quaesumus Dne Ds noster sacramentum hoc in 25 ecclesiis tuis indifferenter⁷ intellegi ut unus Xrs in Dei atque Hominis veritate nec a nostra divisus natura nec a tua discretus⁸ adoretur essentia per Xrm Dnm nostrum.

Laudent te Dne ora nostra, laudet anima laudet et vita et quia tui muneris est quod sumus tuum sit omne quod vivimus⁹ 30 per Xrm Dnm nostrum.

+ + +

* S. John xx. 29.

¹ In MS. the *li* in *alimentis* are written over three erased letters.

² There is an erasure in MS. which looks like *exequimur* somewhat, cf. Gel.

(685 Mur.).

³ MS. om. *item alia.*

⁴ MS. *plevi.*

⁵ MS. *poena.*

⁶ The rest of the MS. is in a different hand (see specimen page 3).

⁷ Mur. and Ball. *indifferenter.*

⁸ MS. *discretus.*

⁹ MS. *vivemus.*

Dignum et iustum est

Item suscipite venerabiles martyres etsi indigni cultoris officium vota totius populi precantis adtendite ut qui de vestrorum meritorum estis remuneratione securi sitis de nostro-
rum criminum remissione solliciti¹.

incp benedictio fontis².

483

Precem tibi fundimus Dñe rerum Genitor aeterne omnipotens Ds cuius Spes ferebatur³ super aquas cuius oculi excelsi aspexerunt super Iordanen fluvium dum tingeret⁴ Iohannes in poenitentiam⁴ confitentes peccata sua[†]. ideoque petimus secundam gloriam tuam ut 484 sit absconsa manus tua in hanc aquam ut emundes et purifaces deteriorem hominem qui baptizabitur ex ea et mortiferis delictis⁵ renascatur ac reviviscat per hominem novum renatum in Xro Ihsu cum quo vivis et regnas in unitate Spes secunda in saecula saeculorum⁶.

* Gen. i. 2.

† S. Mark i. 5.

¹ This last page of the MS. is almost undecipherable: in the first prayer I have no doubt that *officium* and *precantis* for *offer...* and *pro...* (as read by Edd.) is correct: I found the suggestions in the Library copy of Bianch. at Verona.

² MS. *fontes*.

³ MS. *tinguiret*.

⁴ MS. *poenitencia*.

⁵ MS. *delectis*.

⁶ Below *saeculorum* is written *cum omnium civium Romanorum*, and the rest of the line is undecipherable.

NOTES.

p. 11. 2 *pro martyrum festivitate.* This large collection (43) of Missae for all martyrs and confessors in April is remarkable and difficult to account for. Boniface IV (608—614) is said to have instituted such a festival in May when he dedicated the Pantheon at Rome as a church to S. Mary *ad martyres*: cf. Greg. (85 Mur.) where May 13 seems to be the date.

1. 4 *tibi enim &c.* This preface is repeated (1) in Missa xxxviii (p. 17) almost word for word, except that *sacra* stands for *festa*, and *beatorum martyrum tuorum* for *beati sc̄i Tiburti mart. tui*; the ending there is *per* instead of *et ideo cum angelis*; (2) in Missa i for S. Hippolytus (Aug. 13) (p. 100) where *sc̄i Ypoliti* stands for *beati sc̄i Tib.*; the ending again is *per*. Compare also Missa v for S. Xystus (p. 92), Greg. (273 Mur.) for S. Stephen, Miss. Goth. (551 Mur.) for S. Agnes and (637 Mur.) *unius martyris*. In Sacr. Gall. (885 Mur.) *sc̄orum martyrum*, this and the following preface (*tuas enim &c.*) with some differences are joined together in one.

1. 5 *beati sc̄i Tiburti.* This saint is commemorated with SS. Valerianus and Maximus in some of the Gel. texts, in Greg. and in modern Rom. Kalendar on Ap. 14; but alone in Gel. and Greg. on Aug. 11. Other instances of what I take to be incomplete adaptation of "proper" forms to "common" in this April collection are (1) Missa xx (p. 8) S. Lawrence (also commemorated in Aug.); (2) Missa xxxiii (p. 15) S. Gregory (? commemorated Nov. 24); and (3) Missa xvii (p. 6) some unnamed female martyr.

1. 8 *tuas enim &c.* Repeated (1) in Missa vii (p. 2) with the omission of *confessorum*, (2) in Missa xxxviii (p. 17) with one or two verbal differences.

1. 9 *horum dierum festa.* These words seem to point to a festival in honour of all martyrs and confessors with an octave, but the Ball. consider they imply *non propriam festi omnium sanctorum sed communem formulam*.

1. 13 *quos donis &c.*, a postcom. in Amb. (391 Pam.) adapted for SS. Gervasius and Protasius (with *satiasti* for *satias*, *a* bef. *noxiis*, and *salutaria*).

1. 16 [grati]ae tuae &c. Cf. Greg. (251 Mur.) in a collection of *orationes cotidianaes*.
- p. 2 l. 10 exaudi Dñe &c., found with some differences in Gel. (677 Mur.) in *nat. plur. scorum* and in Leofr. (135 W.) and Rom. Miss. for SS. Marius, Martha, Audifax and Abachus (Jan. 19).
1. 30 preces nostras &c. repeated in Missa xxxviii (p. 17).
- p. 3 l. 1 quia tu es &c. repeated in Missae xviii (p. 8) and xxviii (p. 13).
1. 4 corporis sacri &c. repeated in nearly the same form in Missa xviii (p. 8) and found four times in Greg., twice in Rom. Miss.
1. 7 tuere Dñe &c., found in Greg. (254 Mur.) in a collection of *orationes cotidianaes*.
1. 16 qui non solum &c., found in Goth. Miss. (644 Mur.) de plur. conf. The form of the preface perhaps indicates (as the Ball. point out) that it belongs to a time when the commemoration of confessors, as distinct from martyrs, was first instituted.
1. 22 hostias Dñe &c., found in Greg. (117 Mur.) and Leofr. (158 W.) for SS. Felix and Adauctus (Aug. 30); also in Rom. Miss. (*orationes ad diversa: pro praelatis et congreg. eis commissis*) with some differences.
1. 24 qui dum &c. A nearly identical preface is found in Gel. (720 Mur.) in monasterio.
- p. 4 l. 5 prosint &c. found in Miss. Franc. (686 Mur.) in nat. scorum.
- p. 5 l. 2 praetende &c. repeated (with dedisti for fecisti) in Missa xviii (p. 8) and given in Gel. (192 Gerb.) with slight diff. as collect for S. Theodosius (Nov. 9).
1. 5 suscipe Dñe &c., found in Miss. Franc. (685 Mur.) de uno martyre (with perpetuam—actionem for abl.).
1. 19 laudis tuae &c., a secret found in Greg. (113 Mur.) and Leofr. (154 W.) for S. Eusebius (Aug. 14) and slightly altered in Rom. Miss. pro confess. non pontifice.
1. 25 ab omni nos &c., a postcommunion found in Amb. (360 Pam.), Greg. (71 Mur.), Leofr. (101 W.) and Rom. Miss. for Wednesday in Easter week.
- p. 6 l. 1 respice Dñe &c. Cf. Missa xlvi (p. 19) and Missa i for S. Andrew (p. 157): a secret found in Gel. (644 Mur.) adapted for SS. Philip and James (May 1), (661 Mur.) for S. Tiburtius (Aug. 11); in Leofr. (161 W.) and Rom. Miss. adapted for SS. Maurice and his companions (Sept. 22).
1. 6 praesta Dñe &c. A postcommunion found in Greg. (109 Mur.) for S. Xystus (Aug. 5) and (129 Mur.) and Rom. Miss. for S. Martin (Nov. 11).
1. 32 sciae martyris tuae. This prayer, like the 1st preface in Missa vi and the 2nd prayer in Missa xx, seems to be imperfectly adapted from a "proper" to a "common" of martyrs. Here however the name is omitted, in the other two cases it is retained. In the last prayer of this service the text as it stands exhibits a different gender (*scum illum*).

- p. 7 l. 25 *adesto Dñe &c.* A collect found with slight diff. in Gel. (659 Mur.) for S. Donatus (Aug. 7); a secret in Greg. (119 Mur.) for SS. Cornelius and Cyprian (Sept. 14) and in Rom. Miss.
- p. 8 l. 4 *praetende &c.* See Missa xiii (p. 5).
- l. 10 *tribue quaeſ. &c.* Cf. 2nd prayer in Missa xxxviii (p. 17).
- l. 13 *quia tu es &c.* See Missa viii (p. 3) and Missa xxviii (p. 13).
- l. 15 *quoniam tui &c.* See Missa vii (p. 2).
- l. 19 *sacri corporis &c.* See Missa viii (p. 3).
- l. 22 *conserva Dñe &c.*, found in Greg. (255 Mur.) among *orationes cotidianae*: in Gel. (676 Mur.) and Amb. (445 Pam.) a postcommunion adapted for S. Thomas (Dec. 21) (with *s̄corum tuorum praesidiis* instead of *salut. praesid.*).
- l. 26 *s̄corum tuorum &c.* A collect found in Gel. (181 Gerb.), Greg. (140 Men.) and Rom. Miss. for S. Matthew (Sept. 21); and Leofr. (160 W.) for the Vigil.
- l. 28 *hostiam nostram &c.*, a secret found in Miss. Franc. (683 Mur.) *unius martyris* (with *exaudibilis* for *beata*).
- sc̄i Laurenti.* See note to 1st preface of Missa vi.
- p. 9 l. 1 *D̄s errantes &c.* A collect found in Gel. (584 Mur.), Greg. (162 Mur.) and Rom. Miss. for 3rd Sunday aft. Easter: adopted also by Eng. Pray. book for same day. A new Missa ought probably to begin here.
- l. 4 *om̄p semp &c.*, found as an *ad populum* in Gel. (501 Mur.) and Amb. (312 Pam.) for Jan. 1 (Octave of Christmas).
- l. 8 *cuius eccles. &c.* The distinction here drawn between true and false confessors seems strange: we have a like distinction between the faithful and false brethren in the preface of Missa xx (p. 68), otherwise I should be tempted to suggest that *confessoribus* goes only with *veris* here. The Ball. quote from the Litany for Good Friday (Gel. 560 Mur. and Rom. Miss.) a list of persons for whom prayers are offered in which *confessores* come after the eight orders, and before "virgins, widows, and all GOD's holy people," and maintain that these confessors were laymen who had professed a certain rule of life (like the "tertiaries" of the modern Roman Church) and who would be sometimes true, sometimes false to their vows: if so, they are not confessors in the sense in which the word is used in Missae vi and x above and xxi below and elsewhere, and yet it seems almost necessary that they should be (cf. Muratori's Dissertation in the *Rom. Lit. vet.* col. 34). Menard (Greg. 83) more plausibly supposes chanters here meant: in the 1st council of Toledo (canons 6 and 9) the word seems used in that sense, canon 9 forbidding a woman to sing antiphons in her house with a confessor or servant in the absence of a bishop or presbyter (Dr Cheetham in *Dict. of Christian Antiqu.* sub v.): but see next note.
- l. 9 *fragilitatis humanae.* Cf. the preface of Missa x (p. 3) *fragiles quoque.* As I have said, the confessors in all these services must almost belong to the same class. If they had only recently been admitted to commemoration when these prayers were composed, there

would not unnaturally be some such misgivings in men's minds, as this more definitely and the preface of Missa x possibly seem to point to, about commemorating a class which would include inferior as well as good specimens : in that case the comparison of the false confessors in S. Cyprian *de unit. eccl. xx &c.* which the Ball. object to, is not off the point.

- l. 14 *da quaesumus Dñe &c.* Cf. Gel. (693 Mur.) and Greg. (173 Mur.).
- l. 17 *maiestati tuae &c.* A collect found in Gel. (678 Mur.) an alternative Missa *in nat. plurim. scorum*, in Amb. (384 Pam.) *sup. sindonem* for SS. Sisennius &c. and in Leofr. (136 W.) for SS. Emerentianus and Macharius (Jan. 23).
- l. 20 *grata tibi mun. &c.* repeated with slight diff. in Missae xxxviii (p. 17) and xv (p. 43).
- p. 10 l. 2 *martyrum tuorum &c.* in Gel. (678 Mur.) a collect, in Leofr. (136 W.) *ad complendum* in same service as *maiestati tuae* above.
- l. 10 *frequenti* = "oft-repeated," not "well-attended": cf. *geminantur* below and *frequentata* in Missa xxv (p. 11) &c. By the time of these services being composed the practice seems to have become common of multiplying Masses on the same day, whereas in Leo I's time we know it was only gradually becoming recognized as necessary even on the greater festivals. Cf. his letter to Dioscorus, bp of Alexandria (Ep. ix cap. 3).
- l. 21 *commercia.* Cf. the collect in Missa iiiii for Christmas (p. 161). The figure is a bold one, the sacred elements being looked upon apparently as the price at which Christ Himself is procured by us.
- l. 23 *quoniam licet &c.* "haec praefatio Leonis stylum praeferre videatur," Ball. The likeness does not strike the present editor.
- l. 30 Missae xxiiii, xxv and xxvi seem to have little to do with martyrs and confessors, the subject of the other surrounding Missae: in character they seem to belong either to Lent, Passiontide, or (in the case of xxvi) to Eastertide.
- p. 11 l. 6 *da nobis &c.* The secret in Gel. (518 Mur.) for Monday after 2nd Sunday in Lent and (689 Mur.) *Dominicis diebus*, in Greg. (169 Mur.) for 10th Sunday after Pentecost, in Amb. (372 Pam.) with slight diff. for 5th Sunday after Easter and in Rom. Miss. with some diff. for 9th Sunday after Pentecost.
- p. 12 l. 3 *suscipe &c.* A secret adapted with slight diff. in Gel. (648 Mur.) to SS. Marcus and Marcellianus (June 18).
- l. 11 *scorum precibus &c.* The postcommunion in Gel. (615 Mur.) *in dedicatione basilicae* and (636 Mur.) for S. Felix (Jan. 14).
- l. 17 *hostias tibi &c.* A secret found six times in Greg. adapted to the festivals of various saints (viz. 18, 20, 84, 100, 116, 127 Mur.), in Amb. (321 Pam.) adapted for S. Vincent, in Leofr. (174 W.) and in Rom. Miss. *pro martyre pontifice*.
- l. 22 *sacrificium &c.* The secret slightly altered in Greg. (116 Mur.) and in Rom. Miss. for S. Hermes (Aug. 28).
- l. 28 *sumpsimus &c.* The postcomm. slightly altered in Greg. (100

- Mur.) and Rom. Miss. for SS. John and Paul (June 27); also (182 Mur.) in Missa *ad poscenda suffragia s̄orum*: cf. Greg. (108 n. Mur.).
- p. 13 l. 4 *apostolica &c.* This collect is obviously suited to the feast of an Apostle and out of place in this Missa and in this collection of Missae.
- l. 8 *ad martyrum &c.* The secret in Gel. (641 Mur.) for SS. Valentine &c. (Feb. 14) with the saints' names substituted for *martyrum tuorum*.
- l. 11 *quoniam tu es &c.* Cf. Missa viii (p. 3) and xviii (p. 8): the alteration here in *persecutione tolerantiam* is to be noticed.
- l. 23 *repetentes (? repetimus).* The Ball. point out that this word indicates the octave of a festival. Cf. Missa xiii for S. Lawrence *ad octavas* (p. 99), where we have *recolimus* in the preface and *repetita* in the postcomm.
- p. 14 l. 8 *te in tuorum &c.* The prefaces in Missa iii for SS. Adauctus and Felix (p. 102) and Greg. (281 and 339 Mur.) are somewhat similar, though shorter.
- l. 21 *offerimus &c.* Repeated with slight diff. in Missa iii for July 10 (p. 53). Cf. Miss. Drum. p. 48 *in nat. plur. apostolorum*.
- l. 24 *quoniam &c.* Repeated in Missa vi for July 10 (p. 54) and with some diff. in Greg. (295 Mur.) for S. Sebastian (Jan. 20).
- l. 29 *s̄cis interven. &c.* A secret repeated in Missa vi for July 10 (p. 54) and with *s̄co Sebastiano* for *s̄cis interven.* in Gel. (637 Mur.) for Jan. 20: in Amb. (373 Pam.) adapted for S. Victor (May 8).
- p. 15 l. 1 *Gregori.* We have a Missa for Gregorius in conjunction with Chrysogonus on Nov. 24 (p. 156) where see note. In the modern Rom. Miss. S. Greg. Thaumaturgus is commemorated on Nov. 17 and S. Chrysogonus on Nov. 24. Bianch. and Mur. have suggested that *Gregori* here is a mistake for *Georgi*, whose day is now Ap. 23, but there seems no reason for this: we have already had S. Tiburtius' and S. Lawrence's name retained through imperfect adaptation, as we conjecture in Missae vii and xx of this collection respectively, and this seems but another instance of the same thing.
- l. 5 *fiat Dñe &c.* Found with slight modifications in Gel. (678 Mur.) in an alternative Missa *in nat. plur. scorum*; in Amb. (375 Pam.) for S. Nazarius; in Leofr. (144 W.) for SS. Primus and Felicianus.
- l. 13 *IN DEDICATIONE.* I am not sure that this marginal rubric is in the same hand as most of the other rubrics, though I am inclined to think so. None of the forms in Missa xxxiv seem to occur elsewhere, but the phrase in the secret *cui haec est bas. sacr.* suggests that it was meant to be used on the feast of the dedication of S. Peter's at Rome: cf. the phrase *ubi ven. eius rel. conquiescant* in the preface. One would conclude that it was held some time in April, but it is strange that a special festival should occur in the midst of this large collection of Missae communes. Gel. (30 Gerb.) and Leofr. (138 W.) have a Missa for S. Peter's chair on Feb. 22, cf. Miss. Goth. (564 Mur.) and Sacr. Gall. (807 Mur.): Mod. Rom. Miss. has Cathedra S. Petri Romae, Jan. 18, Cath. S. Petri Antiochiae, Feb. 22, S. Peter martyr

- Ap. 29. In Amb. (424 Pam.) the *super sindonem* for 3rd Sunday in October, *in dedicatione maioris ecclesiae* makes the same quotation as our preface here from Ps. cii (=ciii) 22.
- p. 17 l. 3 *donari nobis &c.* in Greg. (326 Mur.) for the Seven Brothers (July 10).
- l. 9 *preces nostras &c.* Cf. Missa viii (p. 2). The first petition is found in Missa xxxi (p. 74) and Gel. (640 Mur.).
- l. 12 *tribue nos &c.* Cf. Missa xviii (p. 8).
- l. 15 *tibi etenim &c.* Cf. Missa vi (p. 1) and Missa i for S. Hippolytus (p. 100).
- l. 19 *om̄p semp̄ D̄s &c.* repeated with *continua* for *perpetua* in Missa xv for SS. Peter and Paul (p. 43), as also is the rest of the service, except the preface. The Ball. think a new Missa should begin with *grata tibi &c.* but in view of Missa xxi (p. 9) and Missa xv for SS. Peter and Paul (p. 43) it seems more likely that it begins at *om̄p semp̄ D̄s &c.* and that the postcommunion and *super populum* of Missa xxxviii are omitted either by inadvertence or otherwise.
- l. 23 *grata tibi mun. &c.* Cf. Missa xxi (p. 9) &c.
- l. 26 *tuas enim &c.* Cf. Missa vi (p. 1).
- l. 31 *quaes. D̄ne &c.* Repeated with several diff. in Missa xv for SS. Peter and Paul (p. 43): the postcomm. in Amb. (382 Pam.) adapted for S. Dionysius, bp. of Milan (with *sumpsimus* for *frequentamus*).
- p. 18 l. 1 *adesto D̄ne &c.* Repeated in Missa xv for SS. Peter and Paul (p. 43): in Gel. (677 Mur.) in an alternative Missa *in nat. plur. sc̄orum* and in Leofr. (174 W.).
- l. 5 *om̄p semp̄ D̄s &c.* Repeated with the rest of the Missa except *oblationem &c.* in Missa i for SS. John and Paul (p. 32).
- l. 20 *sint tibi &c.* The whole of this Missa repeated with slight diff. as Missa ii for SS. John and Paul (p. 33).
- l. 32 *exaudi &c.* This Missa also is repeated with slight diff. as Missa iii for SS. John and Paul (p. 33).
- p. 19 l. 11 *responce propitiatus &c.* The secret in Missal of Robert of Jumièges (Leofr. 282 W.) adapted for S. Guthlac (Ap. 11), in Rom. Miss. for S. Apollinaris (July 23). Cf. Missa i for S. Andrew (p. 157).
- l. 25 *venerabilium &c.* Found without the first phrase in Missa vii (p. 2).
- p. 20 l. 1 *et nataliciis &c.* The postcomm. in Gel. (677 Mur.) in an alternative Missa *in nat. plur. sc̄orum*.
- l. 4 *adsit D̄ne &c.* Found in Greg. (255 Mur.) among *orationes cotidianae*.
- l. 8 *ASCENSA.* This Low Latin form for the usual *ascensio* is found also in Gel. (587 and 590 Mur.), Greg. (85 and 319 Mur.), and in Miss. Gall. vetus (756 Mur.). In none of these places however, any more than here, does it occur in the prayers, only in the rubrics. Its relation to *ascensio* seems to be like that of *collecta* to *collectio*, and perhaps *missa* to *missio* (cf. *repulsa* and *repulsio*). It will be noticed

that the Missae for this festival differ rather from others. First of all we have six prayers and then three alternative prefaces marked i, ii, iii, then a *communicantes*: next another preface marked iv and headed *item alia* followed by a postcommunion: Missa v consists only of a collect and preface, Missa vi of collect, preface, postcomm. and *communicantes*.

- l. 9 *adesto &c.* Found in Gel. (589 Mur.) and Greg. (86 Mur.) for Ascension day.
- l. 16 *exaudi nos &c.* appears again more or less in the preface of Missa iv below.
- l. 20 *praesta nobis &c.* A postcomm. in Greg. (86 Mur.), Amb. (377 Pam.) and Rom. Miss. with *sumenda percepimus* for *celebrando suscepimus*.
- l. 30 *qui post &c.* Found in Amb. (374 Pam.): the preface in Greg. (86 Mur.) and Rom. Miss. is similar.
- p. 21 l. 27 *praesta quaesumus &c.* A collect in Gel. (588 Mur.) with *Pater* for *Ds.*
- p. 22 l. 2 *exaltationem &c.* in Amb. (374 Pam.) *super sind.* for the Ascension (*exaltationem condicione humanae (eiusdem) substantiae conditor respice Ds &c.*).
- l. 5 *ut sensibus &c.* with slight diff. in Amb. (376 Pam.) for S. after Ascension.
- l. 13 *da quaeas. &c.* Found in Gel. (589 Mur.) as a *super pop.*; also in Greg. (95 Men.); the thought and to some extent the language is similar in Leo Serm. Ixiii in *Ascens.* I cap. 4 (*Christi ascensio nostra proiectio est et quo praecessit gloria capititis, eo spes vocatur et corporis*).
- l. 15 *in hac die &c.* Found with slight diff. in Gel. (589 Mur.) and Greg. (319 Mur.).
- l. 20 *tribue quaeas. &c.* A postcomm. in Gel. (589 Mur.) for Ascension day with the addition of *per haec sacra quaeas sumpsimus* between *ut* and *illuc*: also in Gel. (583 Mur.) without the addition, in a collection of Easter evening prayers. In Greg. (72 Mur.) for the 2nd Wednesday after Easter.
- l. 22 *communicantes &c.* Found in Gel. (588 Mur.) and slightly altered in Greg. (86 Mur.) and in Rom. Miss.
- p. 23 l. 15 *parce &c.* A collect in Gel. (706 Mur.) *in tribulatione.*
- l. 18 *om̄p̄ sem̄p̄ &c.* A new Missa seems to begin here, though there is no marginal number as usual. Mur. om. the *item alia*. The first prayer is found as a collect in Gel. (600 Mur.) for Whitsunday: in Greg. (88 Mur.) for Whitsun eve, as here: also Amb. (381 Pam.).
pascale sacramentum=the festival that celebrates the Divine truth of Easter (viz. the Resurrection), cf. pp. 73 and 127.
quinquaginta dierum mysterio contineri=to be comprised in the mystic period of 50 days.
- l. 22 *supplies tuam &c.* This collect seems more properly to belong to the Whitsun ember days or to Lent, as also the next prayer and the preface (*qui ut &c.*).

- l. 25 *praesta quaes. &c.* A collect in Gel. (525 Mur.) and Greg. (132 Mur.) for the Friday after the 3rd Sunday in Lent; in Greg. (49 Mur.) and Rom. Miss. for the Thursday in Passion week.
- l. 28 *annue misericors Ds &c.* In Greg. (89 Mur.) for Whitsun eve *ante descensum Fontis* (with the addition of *a* before *paradisi*).
- p. 24 l. 12 *sacris caelestibus &c.* A postcom. in Greg. (600, 601 Mur.) for both Whitsun eve and Whitsunday: in Amb. (381 Pam.) for Whitsunday only.
- l. 20 *praesta nobis &c.* Repeated with diff. beginning in Missa i for Whitsunday (p. 26).
- l. 23 *propitius Dñe &c.* Repeated in Missa i for Whitsunday (p. 26): the secret in Greg. (92 Mur.) and Rom. Miss. for that day: and in Cod. Othob. Greg. (388 Mur.) *pro gratia Scti Sp̄s*.
- l. 26 *qui ascendit &c.* Found (with *ascendens* for *ascendit*) in Gel. (599 Mur.) for Whitsun eve and (with a diff. ending for *unde laetantes &c.*) in Greg. (90, 91 Mur.) and Rom. Miss. for both Whitsun eve and Whitsunday: cf. Miss. Goth. (616 Mur.) for Ascension day.
- l. 30 *hanc igitur &c.* Found with several additions in Gel. (572, 573 Mur.) for Easter even: also in Greg. (66—74 Mur.) from Easter even till the following Saturday and again (90, 91 Mur.) for Whitsun eve and Whitsunday: also in Rom. Miss. for Easter- and Whitsun-tides. N.B. The position of *hanc igitur* before *communicantes*, if intentional, is curious.
- p. 25 l. 3 *communicantes &c.* Found in Gel. (599 Mur.) for Whitsun eve (with *praevenientes* for *celebrantes*) and (601 Mur.) for Whitsunday (with *celebrantes* as here): cf. Greg. (90 n. Mur.).
- l. 6 *benedic Dñe &c.* Found in Leofr. (224 W.) and Greg. *in Pascha* (505, 506 Mur.). The former coincides with our form in reading (1) *fontis* before *lactis et mellis* (which Greg. om.) (2) *Spiritui sc̄o* instead of *Spiritu caritatis et pacis* (as Greg.): on the other hand Leofr. and Greg. om. (1) *aque vitae* (2) *quo caelestis—unitio*; and read *tu enim Dñe promisisti...introducam vos in t. prom. flu. lac et mel* instead of *quemadmodum patr. n....introducere eos in terram prom. terram flu. melle et lacte*. A form is also given in Hittorp's *Ordo Rom.* (i. p. 57). The Third Council of Carthage xxiv (A.D. 397) refer to a special benediction of Milk and Honey in connexion with Baptism*: Clem. Alex. *Paed.* i vi (about A.D. 190), Tert. *de Cor.* III and *adv. Marc.* i xiv (about A.D. 200) and Jerome *adv. Lucif.* (about 390) all mention the custom of giving milk and honey to the newly baptized: sometimes (acc. to Jerome *in Is. LV* i) it seems to have been wine instead of honey; and the same authority in the same place bases the custom on 1 Cor. iii 2 and 1 Pet. ii 2. The custom can hardly have died out by the ixth cent. (as Martène Lib. i cap. i art. 15 maintains) or even earlier (as Mur. Diss. col. 31 maintains) as it is found in this and the other places cited. In the *ordo Rom.* i of Mabillon (1000 Mur.) on Easter eve the pontiff

* This part of the canon is omitted in some collections, but seems now to be beyond dispute (Bingham, *Antiqq.* Bk. XII. chap. iv. § 6).

is to give each infant after coming out of the *Font stolam casulam et chrismale et x siliquas*.

- l. 15 *da nobis &c.* Found in Gel. (597 Mur.) and Greg. (150 Mur.) as a prayer before the first lection on Whitsun eve, and again in Gel. (600 Mur.) as a collect in an alternative Missa, and in Greg. (89 Mur.) slightly altered as a prayer on Whitsun eve *ante descensum Fontis*: also in Amb. (378 Pam.) for Whitsun eve.
- l. 19 *IN IEJUNIO &c.* This rubric seems out of place here, as it comes in its proper position lower down (p. 27), and this service seems allotted to Whitsun eve. Still it is to be noticed that the collect *concede &c.* not only resembles the language of Leo's sermon for the Pentecostal Embertide but is actually used in other sacramentaries at that or similar times: see next note.
- l. 20 *concede &c.* A collect in Gel. (600 Mur.) for Whitsun eve and (603 Mur.) for the Wednesday in the Fast of the Fourth Month. In Greg. (28 Mur.) and Rom. Miss. for Ash Wednesday: in Amb. (327 Pam.) *super pop. in capite quadragesimae*. The wording seems almost like a quotation from Leo, Serm. lxxviii 2 hi itaque doctores qui exemplis et traditionibus suis omnes ecclesiae filios imbuerunt tirocinium MILITIAE CHRISTIANAE SANCTIS INCHOAUERE IEIUNIIS ut CONTRA SPIRITALES NEQUITIAS PUGNATURI abstinentiae arma caperent &c. (cf. p. 28).
- p. 26 l. 7 *da quaes. &c.* The collect in Greg. (93 Mur.) and Rom. Miss. for the Friday in Whitsun week. The Ball. refer the origin of this collect and *exaudi Dñe &c.* (p. 27) to the year 455 when the Vandals under Genseric entered Rome at Whitsuntide, and therefore connect them in their own minds with Leo Serm. cxxxiv.
- l. 15 *adesto Dñe quaes. &c.* A *super pop.* in Gel. (601 Mur.) (with *satiasti* for *imbuisti*): a postcomm. in Greg. (92 Mur.) and Rom. Miss. for Whit Monday: *super sind.* in Amb. (330 Pam.) for 1st Sunday in Lent.
- l. 18 *adesto Dñe &c.* and *propitius &c.* Cf. Missa i in pentecosten ascendentibus a fonte (p. 24).
- p. 27 l. 3 *exaudi Dñe &c.* The Ball. suggest that the reference in this and several prayers in this part of the Sacramentary is to the invasion of Rome perpetrated by the Arian Vandals about Whitsuntide 455 A.D. Cf. pp. 47, 48 and 73.
- l. 11 *accipe quaes. &c.* A secret in Greg. (98 Mur.) (with *affectibus* for *effectibus*) and Rom. Miss. for Wednesday in Whitsun week.
- l. 20 *purificet nos &c.* A secret in Gel. (601 Mur.) for Whitsunday; in Greg. (92 Mur.) and Rom. Miss. for Tuesday in Whitsun week and also in Greg. (204 Mur.) *pro quacunque tribulatione* (in each case with *et* for *ut*).
- l. 23 *mentes nostras &c.* Another secret in Gel. (601 Mur.) for Whit-sunday; the postcomm. in Greg. (92 Mur.) for Tuesday in Whitsun week and again (389 Mur.) *pro gratia sc̄i Sp̄s*.
- l. 29 *adsit &c.* In Gel. (602 Mur.) among *orationes ad vesperos infra octabas Pentecosten*: the collect in Greg. (92 Mur.) and Rom. Miss. for

Tuesday in Whitsun week and again (388 Mur.) *pro gratia sc̄i Sp̄s* (in each case with *adversis* for *inimicis*).

- l. 32 *adesto Dñe &c.* A collect in Gel. (507 Mur.) and Rom. Miss. for 1st Saturday in Lent (with *supplicationibus nostris* for *suppl. tuis*). This collect and the following preface again recall the language of Leo Serm. lxxviii 1 and 3 viz. here *SOLLEMNE IEUNIUM QUOD ANIMIS CORPORIBUSQUE CURANDIS SALUBRITER INSTITUTUM DEVOTA nobis est observantia CELEBRANDUM.*

- p. 28 l. 7 *post illos &c.* Found in Gel. (603 Mur.) and slightly altered in Greg. (323 Mur.) for Wednesday in Whitsun week. The language is almost the same as Leo Serm. lxxviii 3 *POST sc̄ae LAETITIAE DIES QUOS IN HONOREM D̄NI A MORTUIS RESURGENTIS ac deinde IN CAELOS ASCENDENTIS EXEGIMUS POSTQ̄N PERCEPTUM sc̄i S̄p̄s DONUM salubriter et NECESSARIE consuetudo est ordinata IEUUNI...ut illa in nobis QUAE hac die ECCLESIAE DIVINITUS SUNT COLLATA PERMANEANT.*

- l. 12 *refecti &c.* A postcomm. found five times in Greg. (viz. 20, 82, 83, 87, and 110 Mur.) and often in Rom. Miss. for various martyrs.

- l. 14 *adesto Dñe &c.* Found in Greg. (255 Mur.) among *orationes cotidiane* without the petition *percipient—sempiternam*, which Edd. here print as a separate prayer.

- l. 20 *virtutum cael. &c.* Found without the first two words in Greg. (99 Mur.) amongst prayers at end of *missae* for S. John Baptist: also with slight diff. in Amb. (392 Pam.).

- l. 27 *exhibentes &c.* A somewhat similar preface is found in Greg. (324 Mur.) and Amb. (392 Pam.) for the vigil of S. John Baptist.

- p. 29 l. 12 *omp̄ et mis. D̄s &c.* This and the next prayer are found in Greg. (99 Mur.) in the same position as *virtutum cael. &c.* above.

- l. 21 *tua Dñe &c.* The secret in Greg. (99 Mur.) for S. John Bapt.: in Amb. (392 Pam.) for the vigil: and with diff. endings in Gel. (650 Mur.), Sacr. Gall. (878 Mur.) *post nomina*, and Rom. Miss. for S. John Baptist.

- l. 24 *in die festivitatis hodiernae &c.* There is a similar preface in Sacr. Gall. (878 Mur.).

- p. 30 l. 11 *beati &c.* The postcomm. in Gel. (649 Mur.) for vigil of S. John Bapt., repeated with diff. ending (650 Mur.): in Greg. (98 Mur.), in Amb. (392 Pam.) (with *habere* for *favere*) and Rom. Miss. (with *fore* for *favere*) for same vigil.

- l. 14 *magnis myst. &c.* The collect for the vigil in Greg. (97 Mur.) and Rom. Miss. (with *praesta quæsumus omp̄ D̄s ut familia tua* for *magnis—Dñe* and *et pacis* omitted).

- l. 22 *vota populi &c.* The secret in Greg. (121 Mur.) and Rom. Miss. for S. Euphemia (Sept. 16) and (130 Mur.) for S. Felicitas (Nov. 23), and with small diff. in Amb. (422 Pam.) *super sind.* for S. Eustorgius (Sept. 18).

- l. 30 *praesta quæs. &c.* The postcomm. in Gel. (559 Mur.) *ad vesperum* on Thursday in Holy week (with *sacramenta* omitted).

- p. 31 l. 1 *benedic &c.* Adapted in Amb. (398 Pam.) for SS. Nabor and Felix

- (July 12) and in Missal of Robert of Jumièges (Leofr. 139 note W.) a *super pop.* (with *beati Petri apostoli tui* for *scorum tuorum*).
- l. 6 *om̄p semp̄ D̄s &c.* A collect slightly altered in Gel. (650 Mur.) for S. John Baptist.
- l. 23 *D̄s qui &c.* A collect in Gel. (650 Mur.) for S. John Baptist, also in Greg. (98 Mur.) and Rom. Miss. (with *salutis aeternae* for *salutis et pacis*) : also in Amb. (393 Pam.).
- p. 32 l. 1 *remotis &c.* The secret in Gel. (606 Mur.) for the Sunday after Whitsunday and in Miss. Franc. (691 Mur.) *super obl.* in a *missa communis cotidiana*.
- l. 6 *in die festivitatis &c.* With slight diff. in Greg. (279 and 324 Mur.), also in Amb. (393 Pam.) : cf. also Sacr. Gall. (878 Mur.).
- l. 15 *caelestis doni &c.* A postcomm. in Gel. (548 Mur.) for Wednesday in Holy week and (708 Mur.) in one of the Missae *in tribulatione* : in Greg. (29 and 49 Mur.) and Rom. Miss. for 1st Thursday in Lent and Wednesday in Passion week, and with slight diff. in Miss. Franc. (688 Mur.) in a *missa communis cotidiana*.
- l. 21 *IN NAT. SCORUM IOHANNIS ET PAULLI.* These were two brothers, John being *praepositus* and Paul *primicerius* to Constantia, daughter of Constantine the Great : they were martyred under Julian (4th cent.). The whole of Missa i is repeated from Missa xxxviii, ii from xl, and iii from xli of the April collection (pp. 18 and 19).
- p. 34 l. 6 *beatiss martyr. &c.* Cf. the *super pop.* (*tuere D̄ne &c.*) in Missa xvii (p. 44).
- l. 12 *quaes. om̄p D̄s &c.* The collect in Gel. (651 Mur.), Greg. (100 Mur.) and Rom. Miss. for this day (June 26). It will be noticed that this Missa v is (1) the only one of the eight Missae which mentions SS. John and Paul by name, (2) the only one except viii any portion of which seems to occur in other books.
- l. 15 *hostias &c.* The secret in Gel. (651 Mur.) for same day.
- l. 21 *ambitum coronares.* Cf. the preface in Missa i for S. Xystus (p. 90), where nearly the same phrase occurs.
- l. 22 *in ipsis visceribus civitatis*, i.e. the catacombs at Rome.
- p. 36 l. 1 *da quaes. &c.* A postcom. in Greg. (110 Mur.) adapted to S. Lawrence (Aug. 9), in Rom. Miss. for vigil, also Greg. (128 Mur.) unaltered for S. Menna (Nov. 11) and (180 Mur.) and Rom. Miss. *in nat. unius martyris* : in Amb. (403 Pam.) *sup. pop.* for S. James Ap. (with some diff.).
- l. 8 *D̄s qui &c.* Repeated with slight diff. in Missae viiiii and xxii (pp. 40 and 47) : found also as the collect for SS. Peter and Paul in Gel. (653 Mur.), Miss. Goth. (621 Mur.) and Rom. Miss. : in shorter form in Sacr. Gall. (881 Mur.) ; and somewhat altered for S. Peter alone (?) in Greg. (102 Mur.) and Leofr. (148 W.).
- l. 12 *munera &c.* With slight diff. in Amb. (396 Pam.) *sup. obl.* for SS. Peter and Paul.
- l. 15 *qui sec. prom. &c.* Repeated with several diff. in Missa xiiii (p. 42).
- l. 21 *CONIUNCTIO &c.* The names of dedicated virgins were written out

and read at the altar in early times : cf. S. Aug. Ep. cxi to Victorian the presbyter and Amb. *ad virg. laps.* : see Bingham Antiqu. xv ii § 4. Acc. to Gel. (629 Mur.) the feasts of App. seem to have been among the days more frequently fixed for the consecration of virgins.

l. 28 *apost. tuor. &c.* Repeated in Missa xxv (p. 48) : the secret in Greg. (24 Gerb.) Amb. (322 Pam.) and Rom. Miss. adapted for Conv. of S. Paul (Jan. 25).

l. 31 *teque laudare &c.* Cf. Miss. Drum. p. 46 *unius apostoli* for first part.

p. 37 l. 17 *oblationes &c.* The secret in Gel. (653 Mur.) for SS. Peter and Paul (June 29) (with *beatorum* before *apostolorum* and without *minus* before *non*) : in Amb. (404 Pam.) adapted for S. James Ap.

l. 21 *qui eccl. &c.* In Greg. (335 Mur.) and Amb. (423 Pam.) for S. Matthew (Sept. 21) (with *praesta quaeſ.* inserted in both before *ut?* by mistake).

l. 26 *munus hoc &c.* Very similar to the collect in Missa viii (p. 39) : the preface (*tu etenim &c.*) is repeated in the same Missa.

p. 38 l. 1 *perceptis &c.* Very similar to the postcom. in Missae xiii (p. 42) and xviii (p. 45) : cf. Gel. (654 Mur.), Greg. (104, 132 &c. Mur.) and Rom. Miss. ; also cf. Amb. (424 Pam.) for S. Matthew and Miss. Drum. p. 46.

l. 4 *gregem &c.* Repeated with diff. in Missa xiii (p. 42) : cf. also the prefaces in Missa xxvii (p. 50), in Gel. (656 Mur.) for the octave of SS. Peter and Paul, Greg. (101 and 102 Mur.) for the vigil and feast of S. Peter, and Rom. Miss. for App. and Evv.

l. 9 *om̄p sem̄p &c.* Cf. the first part of the preface in Missa x (p. 40).

l. 14 *praesta quaeſ. &c.* Repeated in Missa xii (p. 47).

p. 39 l. 10 *offerimus &c.* Repeated in Missa x (p. 40) : the secret with slight diff. in Greg. (104 Mur.) and Rom. Miss. for octave of SS. Peter and Paul.

l. 13 *qui eccles. tuam in &c.* Repeated in Missa xii (p. 41) : for the first phrase cf. the preface in Greg. (318 Mur.) for SS. Philip and James (May 1) &c. ; cf. also the collect in Missa xvii (p. 44) and Greg. (103 Mur.) where the whole is turned into a collect : also Miss. Drum. p. 47.

l. 19 *qui eccles. tuam sem̄p &c.* Repeated in Missa xviii (p. 45) ; found in Gel. (656 Mur.) *in nat. omn. apost.* ; adapted in Missal of Robert of Jumièges (Leofr. 290 W.) for evangelists : with slight diff. in Greg. (331 Mur.) and Leofr. (156 W.) for S. Bartholomew (Aug. 24).

l. 22 *apostolica &c.* Cf. Missa ivii above (p. 37).

l. 25 *tu enim tribuis &c.* Cf. Missa ivii above (p. 37).

l. 28 *celebratis &c.* Repeated with slight diff. in Missa xii (p. 41).

p. 40 l. 1 *audi Dñe &c.* Cf. Missa xii (p. 41).

l. 6 *om̄p sem̄p Dō &c.* Cf. Missa i (p. 36).

l. 13 *quia tui est &c.* Cf. preface in Missa xviii (p. 45) and Gel. (644 Mur.) and Amb. (370 Pam.) for SS. Philip and James (May 1).

l. 19 *offerimus &c.* Cf. Missa vi (p. 39).

l. 22 *qui ineffabili &c.* Cf. Missa v (p. 38).

l. 30 *POST INFIRMITATE(M).* This note is thrice repeated here in the margin and in Missae xiii and xvii (pp. 41 and 44) in the centre of the line, in each

case with reference to the same or a similar preface. I have discovered no reason for the connexion of recovery from sickness with SS. Peter and Paul's day.

- p. 41 l. 9 *quaes. Dñe &c.* Repeated in Missa xvii (p. 44) (without the first four words): found in Amb. (425 Pam.) *sup. obl. in dedicatione minoris ecclesiae* (without the same words and with *sēcū tui* for *beat. apost. tuorum*).
l. 12 *qui eccles. tuam in &c.* Cf. Missa vi (p. 39).
l. 15 *peractis &c.* Cf. Missa viii (p. 39).
l. 19 *audi &c.* Cf. Missa viii (p. 40).
l. 24 *munera quae &c.* Found in Sacr. Gall. (881 Mur.) *ad pacem* for SS. Peter and Paul.
l. 27 *nos enim &c.* Cf. Missa xi (p. 40).
p. 42 l. 5 *caelest. refecti &c.* The postcom. in Greg. (127 Mur.) (with *deprecamur for rogamus*) and in Rom. Miss. for SS. Maurice and his companions (Sept. 22).
l. 8 *gregem tuum &c.* Cf. Missa iiii (p. 38).
l. 12 *om̄p semp̄ Ds &c.* Repeated in xviii (p. 45) (with a diff. sentence for *eorum—unitati*); the *super pop.* in Amb. (395 Pam.) for SS. Peter and Paul (with *praecipuorum* omitted and *confessione Trinitatis* for *ad conf. Deitatis*).
l. 16 *ecclesiae &c.* The secret in Gel. (652 Mur.) adapted for S. Peter (June 29), in Greg. (104 Mur.) unaltered for S. Paul (June 30), in Leofr. (138 W.) adapted for S. Peter's chair (Feb. 22), likewise in Rom. Miss. for that and other occasions.
l. 19 *qui sec. prom. &c.* For the former part of this preface down to dissonant cf. Missa i (p. 36); for the latter part cf. Missa xviii (p. 45).
l. 28 *perceptis &c.* Cf. Missa iiii (p. 38).
l. 31 *familiam &c.* The *super pop.* in Amb. (395 Pam.) for vigil of SS. Peter and Paul (with *fove* for *defende*): in Greg. (103 Mur.) among *aliae orationes* for S. Peter.
p. 43 l. 2 *om̄p semp̄ Ds &c.* Cf. Missa xxxviii in the April collection (p. 17) where the whole of this service except the preface has already been given.
l. 28 *offerimus &c.* The secret in Gel. (656 Mur.) for the octave of SS. Peter and Paul.
l. 31 *apud quem &c.* Found with some diff. in Gel. (653 Mur.) for SS. Peter and Paul: cf. Greg. (325 Mur.) for S. Peter and Amb. (395 Pam.) for vigil.
p. 44 l. 3 *beatorum &c.* Repeated in Missa xxv (p. 49): the postcomm. in Gel. (645 Mur.) for SS. Philip and James (May 1) and in Rom. Miss. adapted for S. James (July 25).
l. 6 *adesto &c.* Repeated in Missa xxv (p. 49): the *super pop.* in Amb. (377 Pam.) adapted for SS. Victor &c., and in Leofr. (172 W.) adapted in *nat. unius martyris*.
l. 11 *om̄p semp̄ &c.* Found in Greg. (103 Mur.) among *aliae orationes* for S. Peter: cf. also the preface in Missae vi (p. 39) and xii (p. 41).
l. 14 *quae in hoc &c.* Cf. Missa xii (p. 41).

- l. 18 *qui nos &c.* Cf. Missa xi (p. 40).
- l. 26 *aeternae pignus &c.* The postcom. in Gel. (657 Mur.) for octave of SS. Peter and Paul: in Amb. (310 Pam.) for ordination of S. James (Dec. 30): cf. also Amb. (399 Pam.).
- l. 29 *tuere &c.* For the latter part of this prayer compare the last prayer in Missa iiii for SS. John and Paul (p. 34).
- l. 35 *exaudi &c.* Found in Gel. (655 Mur.) among *orationes ad vespere* (June 29) (with *tuorum nos* omitted): also in Greg. (103 Mur.) in a similar place: in Amb. (395 Pam.) *super sind.* for vigil of SS. Peter and Paul.
- p. 45 l. 4 *qui eccl. &c.* Cf. Missa vii (p. 39).
- l. 6 *sumpto Dñe &c.* The postcom. in Gel. (655 Mur.) for vigil of All Apostles: in Amb. (395 Pam.) for vigil of SS. Peter and Paul: in Leofr. (164 W.) for vigil of SS. Simon and Jude (Oct. 26).
- l. 12 *om̄p semp̄ D̄s &c.* Cf. Missa xiiii (p. 42).
- l. 16 *quia tui &c.* For the former part of this preface down to *adversis* cf. Missa viiiii (p. 40), for the latter cf. Missa xiiii (p. 42).
- l. 22 *concede quae. &c.* Found with some diff. in Gel. (655 Mur.) among *orationes ad vespere* (June 29).
- l. 26 *perceptis Dñe &c.* Cf. Missa xiiii (p. 42).
- l. 30 *om̄p semp̄ D̄s &c.* in Gel. (654 Mur.) among *orationes ad vespere* (June 29) with *beatorum apost. Petri et Pauli* for *eorum...quorum—contulisti*.
- p. 46 l. 8 *repleti &c.* The postcom. in Greg. (386 Mur.) *ad postulanda suffragia angelorum* (with *quod* for *quae* and *s̄corum archangelorum* for *per beatos apost. tuos*): in Rom. Miss. in *votiva de angelis* (where *angelorum et* is inserted before *archang.*).
- l. 15 *placatus &c.* The collect in Sacr. Gall. (942 Mur.) in *missa cottidiana Dñicalis* (with *pro peccatis* omitted, *plus valeant* for *prae-valeant*, *nos peccatores praeveniat* for *exorta praevincat*, and two further clauses added).
- l. 18. *om̄p semp̄ D̄s &c.* In Gel. (655 Mur.) among *orationes ad vespere* (June 29th) (with *celeriter* for *celerem*). The language seems to suit the feast of All Apostles, which the Gel. Sacr. inserts in the octave of SS. Peter and Paul, rather than that of SS. Peter and Paul itself. The Rom. Miss. has transferred the collect to the feast of All Saints (Nov. 1) changing *apost.* into *s̄corum* and *celerem* into *desideratum*.
- l. 23 *munera &c.* The secret in Gel. (652 Mur.) for the vigil of SS. Peter and Paul (with *praevenimus* for *celebramus*).
- l. 26 *qui in &c.* In this curiously expressed preface the clause *ostendens—contineri* seems to be more appropriate to a festival in honour of Evangelists or the Blessed Trinity than to a festival of Apostles. Dr Swete suggests to me that it was possibly a conceit of the vth or viii cent. that in the *terpakris* the Synoptists answer to the *Trinitas* and S. John to the *Unitas*, and compares the linking of the *quadrigiforme evangelium* and the building of the Church with the language of Hermas (cf. Dr Taylor *Hermas* pp. 10 ff.).

p. 47 l. 4 *sanctificati &c.* The postcom. in Amb. (322 Pam.) adapted for Conv. of S. Paul.

l. 7 *praesta &c.* In Greg. (247 Mur.) and Leofr. (242 W.) among *orationes pro peccatis* (with *da—subveniat* omitted). The secret in *Sacr. Gall.* (942 Mur.) in *missa cottidiana Dñicallis* bears a general resemblance to this prayer.

l. 13 *om̄p semp̄ D̄s &c.* Cf. *Missa i* (p. 36).

l. 17 *praesta quaeſ. &c.* Cf. *Missa v* (p. 38).

l. 23 *apost. Dñe beat. &c.* The *collectio* in *Sacr. Gall.* (881 Mur.) as here, but the *post nomina* in *Miss. Goth.* (622 Mur.) the same as far as *quaesumus ut* and then a longer and quite diff. ending very similar to the 1st prayer in *Miss. xxiv* below (p. 48).

l. 29 *qui praevid. &c.* The Ball. suggest the Leonine authorship of this preface and point out the similarity of its rebuke to that in Leo's Serm. lxxixii (q.v.) delivered on the octave of SS. Peter and Paul, in which he seems to refer to the irruption of the Vandals into Rome (455 A.D.) and the ungratefulness of the people in neglecting the festival of the Apostles, though it was the anniversary of their deliverance from that time of terror and distress.

p. 48 l. 7 *quaes. om̄p D̄s &c.* Cf. Greg. (247 Mur.) an *oratio pro peccatis* which runs *quaes. om̄p D̄s ut qui n. f. off. et merito nostrae iniuritatis adſligimur pietatis tuae gratiam consequi mereamur.*

l. 10 *esto Dñe &c.* The *ad pop.* in *Gel.* (685 Mur.) for Wednesday in *mensis decimi ieunio* (with *beatae Mariæ* for *apostolicis*) : also in Greg. (102 Mur.) among *aliae orationes* (June 29) and in *Rom. Miss.* adapted as the collect for S. James (July 25) : (in all three cases with *munita* not *gubernata*).

l. 14 *largiente te &c.* A collect with small diff. in *Gel.* (653 Mur.) for SS. Peter and Paul: the phrase *hodierna—sempiternam* is found in *Miss. Goth.* (622 Mur.) in the *collectio post nomina* for same day: and the whole prayer in *Sacr. Gall.* (881 Mur.) except the last phrase, which is there the same as in *Miss. Goth.*

l. 29 *apostol. tuorum &c.* Cf. *Missa ii* (p. 36).

l. 33 *hostias Dñe &c.* The secret in Greg. (102 Mur.) for S. Peter; in Amb. (377 Pam.) adapted for SS. Victor &c.: in *Rom. Miss.* for SS. Peter and Paul and the octave.

p. 49 l. 1 *tui enim &c.* Cf. *Missa vi* (p. 39).

l. 5 *beatorum &c.* Cf. *Missa xvi* (p. 44).

l. 8 *adesto &c.* Cf. *Missa xvi* (p. 44).

l. 11 *ad sc̄m Paulum* (in black). Does this mark a "station"¹ or is it a direction confining the service to S. Paul? if the latter, there is no

¹ "Stations" were fasts till none, whereas *ieinium* was till vesper (cf. *Bona de horis* cap. iii). Gregory the Great assigned certain churches at Rome for their observance, and on more solemn days (*statis diebus*) ordered stations till sext. But the practice of stations was earlier than Gregory: cf. *Tert. de orat. xiiii, de ieun. 10, 13, 14*, (where stations on Wednesday and Friday till none are referred to) and *Apost. Const. 69*.

sign in Missa xxvi itself of that idea: yet on p. 99 we have *ad octavas* (in black) which cannot of course mark a "station": cf. *ad virgines sacras* (in red) (p. 139). On p. 31 we have *ad fontem* (in black) in margin, which does not help to decide the question.

- l. 15 *munera &c.* The *super obl.* with slight diff. in Amb. (395 Pam.) for vigil of SS. Peter and Paul.
- l. 27 *tempore licet discreto.* The exact meaning of this phrase seems a little doubtful: does it refer to *dispensatione*—*congregantes* or is it to be joined closely with *una dies* and *una corona*? does it mean "though their time of gathering-in Christ's family had not coincided" or "though the *year* of their death was different, yet the *day* was the same," as the Ball. appear to take it? if the latter, their quotation from the decree attributed to Gelasius (492—6 A.D.) *de apocryphis scripturis* in which he condemns as heretical those who maintain that SS. Peter and Paul did not die at Rome under Nero on the very same day, seems apposite as proving that this preface was composed before his time. A very similar phrase occurs in the preface for SS. Cornelius and Cyprian (p. 105, *q.v.*).
- p. 50 l. 1 *suppliciter &c.* With slight diff. in Gel. (656 Mur.) for the octave of SS. Peter and Paul: in Greg. (101 and 102 Mur.) for the vigil and festival of S. Peter: in Amb. (323 Pam.) (as far as *custodias*) for S. Matthias (Feb. 24): in Rom. Miss. for Apostles and Evangelists.
- l. 6 *solennitatis &c.* In Gel. (655 Mur.) among *orationes ad vesperum* (June 29): in Amb. (404 Pam.) *super sind.* for S. James Ap. (Jul. 25).
- l. 12 *populi &c.* The *super pop.* in Gel. (527 Mur.) for Tuesday after 4th Sunday in Lent: in Greg. (46 Mur.) and Rom. Miss. for Thursday in that week.
- l. 17 *NATALE SCORUM &c.* In the *Kal. Bucherianum*¹ (Mur. Dissert. col. 39) we have a very similar list for July 10 viz. *Felicis et Philippi in Priscillae et in Iordanorum Martialis, Vitalis, Alexandri et in Maximi Silani (hunc Silanum martyrem Novati furati sunt) et in Praetextati Januarii.* Delisle (*Mém. sur d'anc. Sacr.* p. 353) quotes from the Kalendar of St. Vast and Corbie (xth cent.) the same names with *Sil(v)ani* for *Silani*. They were the seven sons of S. Felicitas who are said to have been martyred in the reign of Antoninus Pius (about 150 A.D.) though there was no official persecution in that reign, and their festival is generally known as that of the seven brothers. The preface in Missa iii (p. 52) is the only portion in this collection which has any special reference to these martyrs, and even that in Greg. (328 Mur.) is assigned to the SS. Maccabees.
- l. 23 *exaudi &c.* The collect in Greg. (125 Mur.) for S. Mark the Pope

¹ This is a Kalendar printed by the Jesuit Aegidius Bucherius (*de doctrina temporum c. xv* pp. 266 sqq. Antw. 1634). It is a work of Roman origin dating from about the middle of the 4th century, as appears from the contents as also from the fact that it is included in the collection of Filocalus (354 A.D.); cf. Dict. of Christian Antiq. *sub voce Calendarium.*

- (Oct. 7) (with *interveniente beato Marco Confessore tuo atque Pontifice* instead of *interven. Sc̄is tuis, supplicationes* for the second *preces* and *intende* for *admitte*). In Rom. Miss. for same day it has been still further altered.
- p. 51 l. 8 *repleti &c.* The postcom. with some diff. in Greg. (116 Mur.) and Rom. Miss. for S. Hermes (Aug. 28).
- l. 11 *D̄s qui &c.* In Greg. (129 Mur.) and Rom. Miss. adapted for S. Caecilia (Nov. 22) (without the clause *et imitatione suscitas ad profectum*).
- l. 15 *sint tibi &c.* The numbering here is strange and the words *in ieiunio* seem to have reference only to this prayer and the succeeding preface, while the rest of the Missa marked i seems to be as appropriate to a feast of martyrs as what has gone before and what follows after. This prayer is found with slight diff. in Gel. (651 Mur.) as the secret for the vigil of SS. John and Paul (June 25).
- l. 18 *quia tu &c.* In Greg. (339 Mur.) for the vigil of SS. Simon and Jude (Oct. 27) the same as far as *victoriam*, but with a quite diff. ending.
- p. 52 l. 3 *om̄p et mis. &c.* The postcom. in Gel. (159 Gerb.) and Rom. Mis. for S. Donatus (Aug. 7): cf. Leof. (152 n. W.) where it appears to be a secret, as also here.
- l. 14 *D̄ne D̄s noster &c.* The collect in Gel. (680 Mur.) in *nat. plur. sc̄orum* and in Greg. (146 Men.) and Rom. Miss. for the vigil of All Saints (Oct. 31) (with *praevenimus* for *celebramus*).
- l. 17 *erudi &c.* Found in Greg. (146 Men.) and Leofr. (165 W.) *ad vespberos* for the vigil of All Saints.
- l. 27 *quia licet &c.* Found in Greg. (328 Mur.) for SS. Maccabees (Aug. 1), but the allusions in *fratres* and *genetricis* make the preface equally appropriate to the festival of the seven brothers.
- l. 32 *caelesti &c.* The postcom. in Greg. (658 Mur.) in same Missa as preceding preface, and (680 Mur.) in *nat. plur. sc̄orum* (with *saginati* for *satiati*): in Gel. (637 Mur.) adapted for S. Sebastian (Jan. 20) and (652 Mur.) for SS. John and Paul: in Miss. Franc. (686 Mur.) *de uno martyre*.
- p. 53 l. 2 *da nobis &c.* The collect in Gel. (676 Mur.) and Rom. Miss. for S. Thomas (Dec. 21) is similar.
- l. 5 *offerimus &c.* Cf. Missa xxxii (p. 14) in April collection.
- l. 8 *qui sic &c.* In Greg. (282 Mur.) in *nat. unius martyris* and (333 Mur.) for S. Prisca (Sept. 1).
- p. 54 l. 1 *sc̄is interven. &c.* Cf. Missa xxxiv (p. 14) in April collection.
- l. 3 *quoniam &c.* Cf. Missa xxxii (p. 14) in April collection.
- l. 18 *om̄p sem̄p D̄s &c.* This prayer, which seems not to be found elsewhere, is of interest as being based upon the older *negative* form of the principle found in Tobit iv 15, not upon the *positive* form given by our Lord (e.g. S. Matt. vii 12): cf. *Didache* i 2, *Apol. Aristidis, Codex Bezae's addition to Acts xv 29, Confucius* quoted by Dr Taylor (*Didache* pp. 8-11) &c.

- l. 27 *qui nos &c.* The authorities point out the reiterated reference in this collection of *orationes et preces diurnae* to personal enemies (cf. this preface, first and second prayer in Missa ii, preface in Missa iii, 2nd prayer in Missa viii and preface in Missa xx). They suggest that the occasion was probably one of the attacks that were made on some one of the Popes: each has his own theory; Muratori¹ suggests the schism of Ursicinus or Ursinus against Damasus in 367, or that of Eulalius against Boniface I in 419, or the accusations of Bassus against Sixtus III in 433; the Ballerini prefer the clerical rebellion against Zosimus in 418, Acamius less plausibly suggests the struggle of Leo I with the Manichees. Muratori very wisely remarks that no Pope in his senses would have finally published or approved of a Sacramentary that contains such prolix and undignified allusions to personal enemies, and for this among other reasons considers our MS. to be merely a notebook preliminary to an authoritative Sacramentary, which perhaps was never published after all, see Introduction, pp. xiii, xiv: at the same time a reference to the succeeding notes will shew that not a few of the less offending forms are found scattered here and there in the other extant books.
- p. 55 l. 14 *redemptionis &c.* The postcom. in Greg. (75 Mur.), Amb. (364 Pam.) and slightly altered in Rom. Miss. for the Saturday in Easter week.
- p. 56 l. 10 *da nobis &c.* The postcom. in Gel. (735 Mur.) *pro irreligiosis.*
- l. 18 *ecclesiae &c.* With slight diff. in Gel. (732 Mur.) and Greg. (206 Mur.) *contra iudices male agentes*, and Greg. (252 Mur.) among *orationes cotidianeae*: in Amb. (384 Pam.) *super pop.* for 2nd Sunday after Pentecost: in Rom. Miss. *contra persecutores ecclesiae.*
- l. 20 *praesta &c.* A collect in Gel. (732 Mur.) *contra iudices male agentes* (with *timentium* and *affectus* for *tumentium* and *adflatus*).
- l. 22 *hostias &c.* The *super obl.* with slight diff. in Amb. (325 Pam.) for Septuagesima.
- l. 24 *cuius inspiratione &c.* It may be noticed that three of the biblical references in this preface exhibit a different text from that of the Vulg. (see Introd. pp. xi, xii).
- p. 57 l. 11 *da eccles. &c.* The *ad populum* in Gel. (706 Mur.) *pro caritate* and altered in Gel. (647 Mur.), Amb. (388 Pam.) and Rom. Miss. for S. Vitus (June 15).
- p. 58 l. 5 *om̄p semp̄ D̄s &c.* A collect in Gel. (732 Mur.) and Greg. (205 Mur.) *in contentione.*
- l. 9 *maiestatem &c.* Cf. the first collect in Gel. (734 Mur.), Greg. (206 Mur.) and Leofr. (184 W.) *contra obloquentes*, where the phrase *ut nec — amare* occurs; see also note on first prayer (*praesta &c.*) in Missa xx *in nat. episcoporum* (p. 211).
- l. 26 *recreati &c.* The postcom. in Amb. (378 Pam.) adapted for SS. Victor &c. (with *quod sumpsimus nobis non for non inde sumentibus nobis*, which seems better).

¹ Cf. Probst *Liturgie des vierten Jahrhunderts*, p. 460.

- p. 59 l. 2 *om̄p̄ et misericors &c.* Found twice in Greg. (200 and 267 Mur.) as a prayer *in tempore belli*.
- l. 5 *protector &c.* A postcom. in Gel. (731 Mur.) *in tempore belli*: in Leofr. (186 W.) *contra paganos* (with *paganorum* for *hostium*): in Rom. Miss. *contra persecutores et male agentes*.
- l. 11 *agnoscimus &c.* Found in Miss. Franc. (681 Mur.) *pro regibus* (from beginning down to *veniam delictorum* and again from *quia* down to *expulsis*, but with other phrases inserted between the two passages and after the latter).
- l. 20 *sacros̄ci &c.* The postcom. in Gel. (728 Mur.) and Greg. (201 Mur.) *in tempore belli*: in Amb. (447 Pam.) for Christmas eve.
- l. 29 *miserere Dñe pop. tui &c.* The *super pop.* in Greg. (44 Mur.) and Rom. Miss. for Tuesday after 4th Sunday in Lent.
- p. 60 l. 1 *vox clamantis &c.* In Greg. (251 Mur.) among *orationes cotidianae*: in Amb. (317 Pam.) *super sind.* for 3rd Sunday after Epiphany (with *maiestatis* for *pietatis*).
- l. 9 *vivificet &c.* A postcom. with slight diff. in Gel. (691 Mur.) *pro Dñicis diebus*, also (729 Mur.) *in tempore belli*: in Greg. (171 Mur.) for 13th Sunday after Pentecost, also (202 Mur.) *in tempore belli*: in Rom. Miss. for 12th Sunday after Pentecost.
- l. 15 *ab omnibus &c.* down to *absolve* cf. Greg. (247 Mur.) among *orationes pro peccatis*.
- l. 29 *quos refecisti &c.* A postcom. with slight diff. in Gel. (733 Mur.) and Greg. (205 Mur.) *in contentione*.
- p. 61 l. 1 *porridge &c.* In Greg. (256 Mur.) among *orationes cotidianae*: in Amb. (385 Pam.) *sup. sind.* for 2nd Sunday after Pentecost.
- l. 8 *contere &c.* A collect in Gel. (728 Mur.) *tempore belli* (with *te placito* for *tibi placitam* and *infunderis* for *infuderis*).
- l. 15 *qui nos &c.* With slight diff. in Greg. (330 Mur.) for the 13th Sunday after Pentecost (where *salutis* must be a mistake for *salvos*).
- l. 26 *adesto &c.* In Greg. (80 Mur.) for Ap. 25th *in atrio* (with *intercedente b. Petro Apostolo* inserted after *misericordia*).
- l. 30 *scificationem &c.* A postcom. in Gel. (733 Mur.) *in contentione* (with *purgent* and *perducant* for *purget* and *perducat*); a secret in Greg. (36 Mur.) and Rom. Miss. for Tuesday after 2nd Sunday in Lent and in Amb. (397 Pam.) for 6th Sunday after Pent.
- p. 62 l. 3 *repleamur &c.* The final *collectio* in Miss. Gall. (747 Mur.), in *Missa iii feria paschalis*.
- l. 13 *da nobis &c.* In Amb. (337 Pam.) *sup. sind.* for Palm Sunday (with *congruo—obsequio* for *congrua—obsequia* and *impetranda* for *speranda*).
- l. 24 *ecclesiam &c.* A collect in Gel. (518 Mur.) for Monday after 2nd Sunday in Lent: and Amb. (325 Pam.) *sup. sind.* for Sexagesima (with *donum* for *claritatem*): cf. Greg. (205, 6 Mur.) where a footnote gives a similar prayer *addita recentiori manu in codice Othoboniano*: in each case we have *perpetua* for *perpeti*.
- l. 28 *adesto Dñe &c.* The collect in Gel. (664 Mur.) adapted for S. Rufus (Sept. 27).

- l. 31 *auxiliare &c.* In Amb. (372 Pam.) *sup. sind.* for 5th Sunday after Easter (with *Christiani* for *Romani*).
- p. 63 l. 1 - *Romani nominis.* Cf. the prayer *contra inimicos cath. prof.* (p. 27), the preface in Missa xxiii for SS. Peter and Paul (p. 47) and the first prayer in Missa xxv below (p. 71). The allusions throughout this Missa xii seem to be to much the same event as that in those places, especially the first.
- l. 10 *libera nos &c.* The postcom. in Gel. (705 Mur.) *pro caritate*: the prayer is of the nature of an *embolismus*, being based upon two petitions in the Lord's prayer.
- l. 15 *inclinantes &c.* The *ad pop.* in Greg. (28 Mur.) and Rom. Miss. for Ash Wednesday (with *te* by mistake for *se* in Greg.).
- l. 24 *hostias &c.* The secret in Greg. (48 Mur.) and Rom. Miss. for Tuesday in Passion week. The reading varies: Greg. gives *quae temporelam consolationem significant ut promissa certius non despere mus aeterna*: and so Rom. Miss. without *certius*: Greg. in a footnote gives *quae temporali quaesumus consolatione nos laetificant ut promissa certius speremus aeterna*.
- l. 32 *observationis &c.* Cf. the first collect in Gel. (507 Mur.) and Leofr. (75 n. W.) for Saturday after Quinquagesima, from which we may perhaps restore *quaesumus* before *ut* in our text.
- p. 64 l. 1 - *ecclesia &c.* The *ad pop.* in Gel. (607 Mur.) for 1st Sunday after Pent.: the postcom. in Amb. (359 Mur.) for Wednesday in Easter week (with *et crescat* omitted and ending at *augmentum*).
- p. 65 l. 32 - *satiati &c.* The postcom. in Amb. (335 Pam.) for 4th Sunday in Lent.
- p. 66 l. 7 - *parce Dñe &c.* The *ad pop.* in Greg. (29 Mur.) and Rom. Miss. for Thursday after 1st Sunday in Lent: also (249 Mur.) among *orationes pro peccatis*.
- l. 18 *quaes. Dñe &c.* A postcom. in Gel. (732 Mur.) *contra indices male agentes* and Greg. (206 Mur.) for same occasion: in Rom. Miss. for 23rd Sunday after Pent. and *contra persecutores ecclesiae*.
- l. 25 *om̄p semp̄ D̄s da &c.* The collect in Gel. (501 Mur.) *prohibendum ab idolis*.
- p. 67 l. 1 - *ut tibi &c.* The secret in the same Missa with slight variations.
- l. 13 *gregem tuum &c.* The *ad pop.* in Gel. (531 and 554 Mur.) for Wednesday in Passion week and Thursday in Holy week (with *Filiū Tui* after *sanguine*: hence *Pastor bone=D̄s Pater*): and again (699 Mur.) among *benedictiones super pop.* (without *Filiū Tui*).
- l. 17 *suscipe &c.* In Greg. (259 Mur.) the fourth among *orationes vespertinales seu matutinales* (with *pio corde* or *pia corda* for *pia vota*).
- l. 19 *exaudi &c.* In Greg. (250 Mur.) among *orationes pro peccatis* (with *ne* for *nec* and without *semper*).
- l. 22 *sacrificium &c.* The secret in Gel. (681 Mur.), *de adventu Dñi*; the *ad pacem* in Miss. Gall. (704 Mur.) and Sacr. Gall. (791 Mur.) for same season.

- p. 68 l. 6 *intende &c.* In Greg. (262 Mur.) among *orationes vespertinales seu matutinales*.
- l. 8 *hostias Dñe &c.* A secret in Greg. (177 Mur.) *cotidianis diebus*.
- l. 10 *qui caelestibus &c.* The biblical references in this preface as a rule exhibit a different text from the Vulg. (see Introd. pp. xi—xiii).
- l. 69 l. 14 *quod ore &c.* The postcom. in Gel. (525 Mur.) for Saturday after 3rd Sunday in Lent; in Greg. (50 Mur.) and Rom. Miss. for Thursday in Passion week and (178 Mur.) *cotidianis diebus*: Amb. (385 Pam.) for 2nd Sunday after Pent.: Miss. Goth. (519 Mur.) the last *collectio* for Christmas eve. Amb. and Rom. Miss. add *pura* before *mente*.
- l. 20 *concede nobis &c.* As far as *expugna* in Greg. (261 Mur.) among *orationes vespertinales seu matutinales*.
- l. 28 *quia eccl. &c.* With slight diff. in Gel. (587 Mur.) for the 6th Sunday *post clausum Paschae*: in Greg. (322 Mur.) for 2nd Sunday after Pent.: in Amb. (383 Pam.) for 1st Sunday after Pent.
- l. 70 l. 8 *auge fidem &c.* A collect in Gel. (525 Mur.) for Saturday after 3rd Sunday in Lent (with *integre* for *in te credendi*).
- l. 19 *tribue nobis &c.* The postcom. in Gel. (586 Mur.) and Greg. (163 Mur.) for 4th Sunday *post clausum* (or *octavas*) *Paschae* (in Greg. with *virtutis societatem* for *virtute satiatis*): also in Amb. (372 Pam.) and Rom. Miss. for 5th Sunday after Easter.
- l. 71 l. 4 *adesto &c.* The postcom. in Greg. (48 Mur.) for Passion Sunday.
- l. 10 *om̄p et misericors &c.* A collect in Gel. (606 Mur.) for the Octave of Pentecost.
- l. 25 *Romani nominis rectores.* Cf. note on Missa xii (p. 192). Similar phrases to this one here occur in Gel. (719 and 720 Mur.).
- l. 27 *praetende &c.* An alternative postcom. in Greg. (81 Mur.) for Ap. 25 and (258 Mur.) the last among the *orationes cotidianaes*.
- l. 29 *exaudi &c.* The postcom. in Greg. (73 Mur.), Amb. (361 Pam.) and Rom. Miss. for Thursday in Easter week.
- l. 72 l. 1 *sacramentorum &c.* The postcom. in Gel. (528 Mur.) for Wednesday after 4th Sunday in Lent (with *tuorum* and *a periculis exuamur* omitted and *mundemur* for *emund.*).
- l. 2 *...periculis exuamur.* The same phrase occurs in Gel. (585 Mur.) and Miss. Gall. (752 Mur.), while in Greg. (163 Mur.) we have *eruamur*: cf. 1st prayer in Missa xxviii (p. 73).
- l. 11 *offerimus &c.* The secret in Gel. (529 Mur.) for the Saturday after 4th Sunday in Lent, and in Greg. (178 Mur.) in the last Missa *cotidianis diebus*.
- l. 14 *quia cum &c.* In Greg. (287 Mur.) the last *praefatio dñicalis* and (335 Mur.) for 18th Sunday after Pent.
- l. 22 *protege &c.* A postcom. in Gel. (730 Mur.) and Greg. (203 Mur.) *in tempore belli*: in Miss. Franc. (681 Mur.) *pro regibus* (with *pacis et corporis* for *pasce corporeis* in each case). Cf. Miss. Drum. p. 25, where the text is again diff.
- l. 73 l. 4 *in hac primum parte sentimus.* Does *in hac parte* mean "in this world"? "whose propitiation we first appreciate in this life when &c."? or do *in hac parte...cum* together simply mean "whencever"?

- l. 9 *caelestia &c.* The postcom. in Gel. (527 Mur.) for the Tuesday after 4th Sunday in Lent: in Greg. (46 Mur.) for the Thursday in that week (in both cases with *pervenire* for *provenire*): also in Greg. (390 Mur.) *pro peccatis* and in Rom. Miss. for Thursday after 4th Sunday in Lent, in both cases with *provenire* as here).
- l. 12 *adesto &c.* The *ad populum* in Gel. (528 Mur.) for Friday after 4th Sunday in Lent and a postcom. in Gel. (729 Mur.) *in tempore belli* (in both cases with *mysteria* for *donaria*).
- l. 15 *magnific. tuam &c.* A collect with slight diff. in Gel. (717 Mur.) *post tempestatem.*
- l. 19 *munera nomini &c.* If, as seems obvious from the phrase *pasc. sacr.*, this prayer belongs to Eastertide, it is not only out of place here, but must refer to a deliverance different from that referred to on pp. 27 and 47 which are *ex hypothesi* connected with Whitsuntide and the Feast of SS. Peter and Paul.
- p. 74 l. 2 *om̄p et miser. &c.* A collect in Gel. (691 Mur.) *dñicis diebus*, in Greg. (170 Mur.) for the 13th Sunday, and in Rom. Miss. for 12th Sunday after Pent.: in Eng. Prayerbook for 13th Sunday after Trin.
- l. 10 *ne despicias &c.* A similar prayer is found in Greg. (250 Mur.) *pro peccatis* and in Rom. Miss. *pro quacunque tribulatione.*
- l. 12 *respice &c.* In Greg. (263 Mur.) among *orationes vespert. seu matutin.*
- l. 14 *mitte Dñe &c.* The secret in Leofr. (177 W.) *de st̄a caritate*, a Missa compiled by Alcuin († 804). For similar but less direct invocations of the Holy Spirit in our MS. cf. Missa iii for Pentecost (p. 27), and Missa iii for Christmas (p. 161).
- l. 19 *sit nobis &c.* A postcom. in Gel. (687 Mur.) *pro dominicis diebus*: Greg. (25 Mur.) for S. Valentine (Feb. 14) and (169 Mur.) for 9th Sunday, Rom. Miss. for 8th Sunday after Pent. (in all cases *ut cuius* for *et cuius*).
- l. 21 *plebs tua &c.* The *ad pop.* in Gel. (511 Mur.) for Friday after 1st Sunday in Lent.
- l. 25 *om̄p semp D̄s &c.* A postcom. with slight diff. in Gel. (718 Mur.) *post tempestatem*: in Greg. (209 Mur.), Leofr. (188 W.) and Rom. Miss. *ad repellendam tempestatem.*
- p. 75 l. 10 *D̄s qui &c.* In Gel. (744 Mur.) among *orationes ad matutinas* and Greg. (259 Mur.) among *orationes matutinales* (in both cases with *a nocte* for *et noctem* : in Gel. with *laude* for *luce*).
- l. 19 *Romani nominis.* Cf. p. 27 &c.
- l. 23 *quaes. Dñe &c.* In Greg. (236 Mur.) among *orationes vespertinales* and curiously enough (259 Mur.) among *orationes matutinales* also.
- l. 29 *adesto &c.* This also is among *orationes matutinales* in Greg. (259 Mur.).
- p. 76 l. 5 *propitius intuere &c.* In Amb. (441 Pam.) *sup. obl.* for 5th Sunday in Advent.
- l. 9 *sump̄simus &c.* The postcom. in Greg. (93 Mur.) for Saturday after Pent. and (175 Mur.) for 21st Sunday after Pent., in Amb. (394

- Pam.) for 5th Sunday after Pent.: in Rom. Miss. *pro quacunque necessitate*.
- l. 16 *om̄p semp̄ D̄s &c.* A collect in Gel. (691 Mur.) *pro dñicis diebus*: in Greg. (171 Mur.) for 14th Sunday, in Rom. Miss. for 13th after Pent.: in Eng. P. B. for 14th Sunday after Trin.
- p. 77 l. 6 *Romanis principibus—Romana securitas.* Cf. p. 27 &c.
- l. 9 *nostris quaes. &c.* In Greg. (252 Mur.) among *orationes cotidianaे* (with *dirigatur* for *dirigantur*).
- l. 22 *fidelem pop. &c.* A postcom. in Gel. (730 Mur.) *in tempore belli* (without *sēcumque—percipiat*): in Miss. Franc. (681 Mur.) *pro regibus* (same words omitted).
- l. 78 l. 10 *exaudiat &c.* This is the only benediction in our MS. and is not found elsewhere.
- l. 24 *tantis &c.* The postcom. in Gel. (587 Mur.) for the 6th Sunday *post clausum Paschae*: in Greg. (164 Mur.), Amb. (383 Pam.) and Rom. Miss. for 1st Sunday after Pent. (with *praesta quæsumus* after *muneribus* and *et* for 2nd *ut*).
- p. 79 Missa xxxvii. Several expressions in this Missa (*sacrilegis, sacrilegas, profanitas &c.*) are strange, and perhaps refer to something like the gladiatorial shows as the Ball. think: cf. Missa xxiii for SS. Peter and Paul (p. 47).
- l. 16 *dum scilicet vel aguntur crimina vel canuntur?* = “that is to say when bad deeds are acted or sung about.” This phrase seems to refer rather to theatrical performances and public recitations of poetry than to gladiatorial shows.
- l. 22 *laetificet &c.* The postcom. in Gel. (607 Mur.) for 1st Sunday after Pent.
- l. 25 *purifica &c.* The *ad pop.* in Gel. (546 Mur.) and Greg. (52 n. Mur.) for Palm Sunday (without the clause *tuis—conlaudent*).
- l. 80 l. 4 *om̄p semp̄ D̄s &c.* Cf. Missa vi (p. 59) where the second prayer is the same as this, only with *protector—et* instead of *om̄p semp̄ D̄s*.
- l. 18 *sentiamus &c.* A postcom. in Gel. (690 Mur.) *pro dñicis diebus*: with slight diff. in Greg. (170 Mur.) for 12th Sunday after Pent.: in Rom. Miss. (text as here) for 11th Sunday.
- l. 27 *annue &c.* The postcom. in Gel. (604 Mur.) for Friday after Pent.: also in Leofr. (3 W.).
- l. 30 *da nobis &c.* In Greg. (166 Mur.) (with *pacifice*) the collect for 5th Sunday after Pent. and (257 Mur.) (with *pacifico*) among *orationes cotidianaे*: in Rom. Miss. for 4th Sunday after Pent.: in Eng. P. B. for 5th Sunday after Trin.
- p. 81 l. 3 *protege &c.* A secret in Gel. (732 Mur.) and Greg. (206 Mur.) *contra iudices male agentes*: in Rom. Miss. (with *inhaerentes* after *rebus*) *contra persec. eccl.*
- l. 11 *repleti &c.* A postcom. in Gel. (688 Mur.) *pro dñicis diebus*: in Greg. (168 Mur.) for 7th Sunday after Pent.: in Amb. (311 Pam.) for 1st Sunday after Christmas: in Rom. Miss. for 6th Sunday after Pent. (in all *ut eorum* for *et eorum* and *mundemur* for *emund.*).

- l. 20 *concede &c.* Cf. Gel. (530 Mur.), where the secret for the Tuesday after 5th Sunday in Lent is nearly the same (with *quaes.* for *Dominus noster,* *secundum mysteria for scorum,* *abstinentiam for observantiam*).
- p. 82 l. 20 *respice Domine &c.* Cf. the secret in Sacr. Gall. (948 Mur.) in a *Missa cottidiana Dominicalis*, where the 1st phrase is the same as here, though the rest bears only a very general resemblance.
- p. 83 l. 11 *ad aures &c.* Cf. the collect in Gel. (689 Mur.) *pro dominicis diebus,* the *super pop.* in Greg. (45 Mur.) for Wednesday after 4th Sunday in Lent and the collect (169 Mur.) for 10th Sunday after Pent.: in Amb. (310 Pam.) *super sind.* for 1st Sunday after Christmas: also Rom. Miss. for 9th Sunday after Pent., and Eng. P. B. for 10th Sunday after Trin. The version in our MS. is a remarkable example of quite diff. words (except the last clause *fac &c.*) conveying an exactly equivalent meaning to the version of the other books. Both forms are unusual in thought and language, and yet the thought is the same though the language is different. It would almost seem as if the same mind had composed both.
- l. 16 *quia tu &c.* Cf. the prefaces in Greg. (282 and 331 Mur.) in *nat.* *uniuersi martyris* and for 14th Sunday after Pent., where there are one or two slight differences, and the last clause is quite different from our *et per te &c.*: cf. also Amb. (318 Pam.) for 4th Sunday after Epiph., where the last clause is nearly the same as in Greg.
- l. 21 *caelestis vitae &c.* The postcom. in Gel. (508 Mur.) and Rom. Miss. for the Saturday after Quinquag.
- l. 24 *praesta &c.* The *ad pop.* in Gel. (507 Mur.) for the Friday after Quinquag. (with *continua* for *continuae*): in Amb. (326 Pam.) for Quinquag. itself.
- l. 28 *Romani nominis rectores.* Cf. pp. 71 &c.
- p. 84 l. 2 *cotidianum sacrificium.* This phrase corresponds with the words *de die in diem* of the last prayer in this Missa xlivii, which thus seems more suitable than most to the original heading *orationes et preces diurnae* (= *cotidianae*?) under which it stands. The last prayer is the only form in this Missa that I have found in other books: see next note.
- l. 10 *esto quaes. &c.* The *ad pop.* in Gel. (525 Mur.) for Saturday after 3rd Sunday in Lent and Greg. (50 Mur.) and Rom. Miss. for Thursday in Passion week (in each case with *de die in diem* and *et mortalis—effectum omitted and delectationibus for dilectionibus*).
- p. 85 l. 7 *III NON. AUG.=Aug. 2.* This is ordinarily the date of the commemoration of S. Stephen bishop of Rome (253—7 A.D.) not of S. Stephen the protomartyr whose day is Dec. 26, though the Rom. Kal. still keeps Aug. 3 as his "Invention." The Gel. text in Muratori has no mention of S. Stephen the Bp. in Aug., though Gerbert (p. 157) prints a "Gelasian" Missa for him on Aug. 2. The Greg. books also keep his festival on Aug. 2. The Kal. Buch. (Mur. Dissert. col. 39) gives iv Non. Aug. Stephani (Papae) in Callisti, and neither that nor our MS. commemorate the Protomartyr on Dec. 26. Whether the ancient Rom.

Kal. kept the Protomartyr's day in Aug. or not¹, it is obvious that the heading to this series (*nat. s̄ti Stef. in cym. Callisti*) does not agree with the tenor of the services, which all commemorate the Proto-martyr.

- 1. 10 *om̄p sem̄p D̄s &c.* A collect in Gel. (497 Mur.) for S. Stephen (Dec. 26) (with *adsistat* for *existat*): in Greg. (12 Mur.) for same day (with *exoravit* for *supplicavit*): in Amb. (306 Pam.) and Rom. Miss. for Octave: cf. 1st prayer in Missa iii below (p. 87).
- 1. 24 *praerogatio.* A post-classical word meaning "distribution," cf. p. 168 l. 16: *prorogare* is also used in the same sense cf. Ducange *sub voc.* *praerogativa* (neut. pl.?) on p. 130 l. 3 has more of the classical sense, viz. privilege.
- 1. 31 *quam—coronam.* Cf. the preface in Missa vi (p. 88) and the Missae for S. Felicitas (pp. 154, 155). The playing on the name was not an infrequent usage e.g. the whole service for S. Clement in the Mozarabic missal is full of puns upon his name: cf. Leofr. (297 W.) and Winch. Trop. p. 203 (Henry Bradshaw Society).
- . 86 l. 9 *om̄p sem̄p D̄s &c.* Cf. the first prayer in Missa iii (p. 87): it is found in Miss. Goth. (524 Mur.) as the *collectio post nomina* for S. Stephen (Dec. 26) with a petition appended for S. Stephen's intercession on behalf of the living and the dead.
- 1. 15 *praesta nobis &c.* Repeated in Missa iii (p. 87) and found in Greg. (120 Mur.) as the secret for S. Euphemia (Sept. 16).
- 1. 18 *quoniam &c.* Repeated with some diff. in Missa iii (p. 87).
- 1. 28 Missa iii is almost identical with Missa v (p. 88).
- 87 l. 14 *om̄p sem̄p D̄s &c.* Made up partly of the first prayer in Missa i (p. 85) and partly of the first in Missa ii (p. 86).
- 1. 19 *qui—exornas.* Cf. first prayer in Missa ii (p. 86).
- 1. 23 *praesta nobis &c.* Cf. Missa ii for this prayer and the succeeding preface.
- . 88 l. 1 Missa v is almost identical with Missa iii (p. 86, 7).
- 1. 16 *offerendorum &c.* Repeated in Missa i (p. 90) for S. Xystus.
- 1. 20 *candidatus.* Cf. *Te Deum*; *te martyrum candidatus laudat exercitus.* It seems almost as if the recurrence of the same ending in *lapidatus* and *decoratus* points to this preface being adapted from some hymn: and the antithesis between *lapidatus est* and *lapis vivus, insigni decoratus vocabulo* and *corona martyrii* bears out this idea.
- . 89 l. 1 Missa vii is clearly appropriate to the ordinary place of S. Stephen's day in the Kalendar (Dec. 26).
- 1. 2 *D̄s qui &c.* The second of two *aliae orationes* in Greg. (12 Mur.) for S. Stephen (Dec. 26).

¹ M. Duchesne in a private letter informs me that 'la fête du 3 août est celle de la découverte du tombeau et des reliques de St. Étienne en 415. Elle est marquée dans le martyrologue hiéronymien. L'événement qu'elle commémore a eu lieu en hiver: la date du 3 août n'est donc pas celle de la découverte elle-même, mais une date arbitraire.'

1. 5 *praesta quaeſ. &c.* A collect in Gel. (498 Mur.) for S. Stephen (Dec. 26).
1. 12 *beati Stef. &c.* In Greg. (291 Mur.) (with *mirabilis que not qui* and *prosequitur* for *subsequitur*).
1. 27 *gratias &c.* The postcom. in Gel. (498 Mur.) (with *beati martyris Stephani* for *mart. beat.*): also in Amb. (307 Pam.) and Miss. Goth. (527 Mur.).
- p. 90 1. 5 *grata ſint &c.* The secret with slight diff. in Gel. (498 Mur.).
1. 9 *basilicam.* Acc. to the *Liber Pontificalis*, S. Simplicius (468–483 A.D.) dedicated a church to S. Stephen on Mons Caelius (Ball.). M. Duchesne suggests to me that perhaps the reference is to the church built by the virgin Demetrias during the papacy of Leo Magnus ‘*sē Stephano via Latina milliarī quarto in praedio suo*’ (Anast. Biblioth.). ‘La basilique de la voie Latine fut longtemps la plus célèbre...elle finit par attirer à elle le souvenir et le culte du pape Étienne.’
1. 16 *protегat &c.* The postcom. in Greg. (124 Mur.) and Rom. Miss. for SS. Cosmas and Damian (Sept. 27) (with *sēorum* for *iustorum*): in Amb. (417 Pam.) for SS. Mammes and Agapitus (Aug. 17).
1. 19 *NAT. sc̄i XYSTI &c.* Cf. Kal. Buch. (Mur. Diss. col. 39) which gives likewise *viii Id. Aug. Syxti (papae) in Callisti¹ et Praetextati Agapiti et Felicissimi.*
1. 21 *omn. fort. sēorum.* Cf. preface in Missa iii (p. 95) for S. Lawrence and Miss. Goth. (625 Mur.).
1. 25 *offerendorum &c.* Cf. Missa vi (p. 88) for S. Stephen.
1. 29 *coronatus est ambitus.* Cf. the preface in Missa v (p. 34) for SS. John and Paul.
- p. 91 1. 7 *magnificasti &c.* Repeated in Missa iii (p. 95) for S. Lawrence.
1. 9 *nat. diem sc̄i Xysti &c.* In Leofr. (134 n. W.) adapted to S. Felix in Missal of Robert of Jumièges.
1. 20 *in die fest. &c.* In Greg. (328 Mur.) *nonis Aug. nat. sc̄i Sixti.* None of the other services for S. Xystus here have anything in common with other service books for that day.
1. 25 *da nobis &c.* A new Missa seems properly to begin here. The Ball. suggest it begins with *adsint &c.* but *da nobis &c.* has not the nature of a postcom. or *ad pop.* and the first two Missae consist of two prayers and a preface, as the 3rd and 4th will also do if the division is made at *da nobis &c.*
1. 28 *adsint &c.* Repeated as the 2nd prayer in Missa xi (p. 98) for S. Lawrence.
- p. 92 1. 2 *adesto Dñe supplicationibus &c.* The collect in Gel. (664 Mur.) adapted for S. Magnus (Aug. 19); in Miss. Franc. (684 Mur.) (with additional petitions at end) *de uno martyre.*
1. 11 *censura.* Here used in its later sense of affliction, punishment.
1. 20 *adesto Dñe martyrum &c.* A collect in Greg. (126 Mur.) for S. Caesarius (Nov. 1).

¹ This is no doubt Xystus II. († 258) who is still commemorated on Aug. 6; Xystus I. († 127) was commemorated on April 6.

- l. 25 *tibi enim &c.* For the first part down to *celebratur* cf. the prefaces on pp. 1, 17 and 100, and Greg. (273 Mur.). The word *praelibantes* lower down points to the vigil.
- l. 29 *refecti &c.* A postcom. with certain diff. in Greg. (13 Mur.) for S. John Evang. (Dec. 27), (21 Mur.) for S. Agnes (Jan. 21), (113 Mur.) for S. Eusebius presbyt. (Aug. 14), (389 Mur.) for "common" of saints : in Amb. (320 Pam.) for S. Agnes and in Rom. Miss.
- l. 93 l. 2 *fac nos quaes. &c.* A collect in Gel. (678 Mur.) in a *missa plurimorum sacerdotum*: in Amb. (375 Pam.) *super sind.* adapted for Translation of S. Nazarius: in Leofr. (144 W.) and Rom. Miss. for SS. Primus and Felician (June 9).
- l. 16 *accipe munera &c.* Cf. the secret in Gel. (663 Mur.) for Assumption of S. Mary (Aug. 15).
- l. 24 *magnificantes Dñe &c.* In Gel. (679 Mur.) and Leofr. (174 W.) in a *missa plur. sacerdotum* (with *suppliciter* for *supplices*).
- l. 27 *da nobis &c.* In the same places (with *concedis* for *concesseris*).
- l. 30 *accepta &c.* The secret in Gel. (679 Mur.) in another *missa plur. sacerdotum*: in Greg. (115 Mur.) for S. Timothy (Aug. 22), (125 Mur.) for S. Mark pope (Oct. 7), (135 Mur.) for S. Lucia (Dec. 13): in Leofr. (136 W.) for SS. Emerentianus and Macharius (Jan. 23): and Rom. Miss.
- l. 94 l. 5 *praesta Dñe &c.* The postcom. in Amb. (410 Pam.), in Gel. (156 Gerb.) and in Rom. Miss. for SS. Maccabees (Aug. 1).
- l. 15 *praevenientes &c.* In Gel. (160 Gerb.) with slight diff. for the vigil of S. Lawrence.
- l. 18 *sumpsimus Dñe &c.* The postcom. in Greg. (112 Mur.) adapted for S. Tiburtius (Aug. 11): in Rom. Miss. slightly altered for same day and for S. Bartholomew (Aug. 24).
- l. 25 *concede nobis &c.* In Miss. Goth. (627 Mur.) the *collectio post nomina* for S. Lawrence (with *firmam solidare patientiam* instead of *firma solidari patientia*).
- l. 95 l. 3 *idem tibi ara—templum.* These words read like a quotation.
- l. 5 *satiasti Dñe &c.* A postcom. in Greg. (9 Mur.) for Christmas, (19 Mur.) for S. Marcellus (Jan. 16), (115 Mur.) for S. Agapitus (Aug. 18), (129 Mur.) slightly altered for S. Clement (Nov. 23), (135 Mur.) for S. Lucia (Dec. 13): in Amb. (432 Pam.) for S. Romanus (Nov. 18) and in Rom. Miss.
- l. 11 *magnificasti &c.* Cf. Missa ii (p. 91) for S. Xystus.
- l. 14 *quoniam tu es &c.* This preface is almost identical with the first part of the first prayer for S. Xystus in Miss. Goth. (625 Mur. ? text corrupt or misprinted): cf. also the 1st prayer in our MS. for S. Xystus and the last prayer in Missa ivii below.
- l. 23 *suscipe &c.* Cf. the secret in Greg. (12 Mur.) and Rom. Miss. for S. Stephen (Dec. 26), which is a similar prayer though with considerable differences.
- l. 26 *quoniam tuis &c.* Adapted in Miss. Goth. (639 Mur.) in a *missa unius martyris.*

- l. 32 *excita Dñe &c.* The collect in *prima missa* in Greg. (111 Mur.) for S. Lawrence (Aug. 10): in Rom. Miss. for the octave. In Miss. Goth. (625 Mur.) this forms the 2nd part of the prayer for S. Xystus mentioned above (*quoniam tu es &c.*) (with *ille* for *sēs Laurentius levita* and *eodem nos replente* omitted). The reason for this connexion between the two feasts is suggested by the preface for S. Xystus in Miss. Goth. which ends *nam mox suus quoque minister eximius venerabilis Laur. victoriae palмam imitatus accepit ornamentum &c.*¹
- p. 96 l. 11 *oblata tibi &c.* The secret in Leofr. (206 W.) adapted for SS. Dionysius Rusticus and Eleutherius (Oct. 9): also in Rom. Miss. for same day. N.B. In the earliest part of Leofr. quite a diff. Missa for SS. Dionysius &c. is given.
- l. 20 *adesto Dñe &c.* The collect in Greg. (110 Mur.) and (with an additional clause) in Rom. Miss. for the vigil of S. Lawrence (Aug. 9): in Amb. (409 Pam.) *super pop.* adapted for SS. Maccabees (Aug. 1).
- l. 23 *accipe quaes. &c.* The secret in Greg. (111 Mur.) and Rom. Miss. for S. Lawrence: also in Greg. (9 Mur.) for Christmas *de nocte ad S. Anastasiam* (with *b. Anastasiae* for *b. Laur.* and *pervenire* for *provenire*).
- p. 97 l. 8 *sēi Laur. nos &c.* In Gel. (661 Mur.) *ad vesperum* for *S. Laur.* (with *sēa* for *iusta* and *meretur* for *praesumit*).
- l. 15 *debitum nostrae &c.* The secret with some diff. in Gel. (676 Mur.) and Rom. Miss. adapted for S. Thomas (Dec. 21) (the Rom. Miss. nearer to our text than Gel.): in Amb. (399 Pam.) a very similar secret for S. Marcellina (July 17) and (445 Pam.) for S. Thomas.
- p. 98 l. 4 *praeceuntes.* Obviously appropriate to the vigil like the preface in Missa i above (p. 94) and the 1st and 2nd prayers in Missa xii below (p. 98).
- l. 11 *adsint nobis &c.* Cf. Missa iii for S. Xystus (p. 91).
- l. 13 *in die soll. &c.* In Gel. (660 Mur.) for S. Lawrence with *et castam corpore* (or *corporis*) for *casti corporis*. Several phrases in Miss. Goth. (627, 8 Mur.) show that that preface and this have a common origin.
- l. 23 *muneribus nostris &c.* The secret in Gel. (655 Mur.) for the vigil *omnium apostolorum* (with *apostolorum illorum* for *sēi L. martyris tui* and *obstaculis* for *obstaculo*): also in Miss. Franc. (684 Mur.) *de uno martyre* (? text corrupt) and Leofr. (164 W.) for vigil of SS. Simon and Jude (Oct. 27) (text as in Gel. with *illorum* omitted or *Simonis et Iudae* instead of it).
- l. 28 *cuius—passionem.* The text seems almost hopelessly corrupt. It may again perhaps have a common origin with the preface for S. Xystus in Miss. Goth. (626 Mur.), which ends thus *nam mox suus quoque MINISTER eximius venerabilis Laurentius victoriae palмam imitatus accepit ornamentum quod debuit poena* (? *poenam*) *subire ut gloriā*

¹ S. Lawrence was ordained one of the seven deacons of Rome by S. Xystus II at an early age: he was put to death while still a deacon by the Emperor Valerian in A.D. 258.

MERERETUR aeternam CONSEQUERE (=consequi). The last phrase, if *qua* and *consequi* be read, may be translated: ‘he deserved for his reward to undergo the suffering whereby he became a denizen of heaven.’

99 l. 5 *exultet &c.* The postcom. with slight diff. in Gel. (665 Mur.) adapted for S. Hermes (Aug. 28): in Amb. (368 Pam.) adapted for SS. Vitalis and Valeria.

l. 9 *adsit nobis &c.* In Gel. (661 Mur.) for S. Lawrence *ad vesperum*: also in Greg. (120 Men.).

l. 18 *da nobis &c.* A collect in Gel. (659 Mur.) adapted for the vigil of S. Lawrence: adapted in Greg. (15 Mur.) for S. Silvester (Dec. 31), (112 Mur.) for S. Hippolytus (Aug. 13), (180 Mur.) for *nat. unius confessoris* and in Rom. Miss.: in Miss. Goth. (628 Mur.) adapted for S. Hippolytus. The last named book gives in the preface the reason of his close connexion with S. Lawrence *beatum Yppolitum tyrannicis adhuc obsequiis occupatum subito fecisti Laur. socium qui...poenis subicitur &c. et vita perpetua cum lucratore et magistro Laur. coro-natur*¹.

100 l. 1 *NAT. SCORUM YPOLYTI &c.* In the Kal. Buch. we have *idibus Augusti Hippolyti in Tiburtina et Pontiani (papae)² in Callisti.* They would seem to require therefore two distinct Missae being in different “stations.” The first of the Missae that follow here is adapted to S. Hippolytus (Aug. 13), the second seems to belong as it stands to S. Agapitus (Aug. 18).

l. 5 *respice Dñe &c.* The secret in Greg. (113 Mur.) and Rom. Miss. for S. Hippolytus (Aug. 13).

l. 7 *tibi enim &c.* Cf. the first preface in Missa vi for April (p. 1) &c.

l. 11 *sacro munere &c.* The postcom. in Gel. (546 Mur.) for Palm Sunday, in Greg. (20 Mur.) adapted for S. Sebastian (Jan. 20), (79 Mur.) for SS. Tiburtius and Valerian (Ap. 14), (96 Mur.) for SS. Marcellinus and Peter (June 2), (111 Mur.) for S. Lawrence (Aug. 10): also in Rom. Miss.

l. 18 *perpetuis &c.* A collect in Gel. (665 Mur.) adapted to the Passion of S. John Baptist (Aug. 29): in Amb. (420 Pam.) *super sind.* for the Beheading of S. John Baptist.

l. 20 *quaes. om̄p &c.* A postcom. in Gel. (678 Mur.) in *nat. plur. scorum*: in Amb. (376 Pam.) adapted for S. Nazarius: in Leofr. (144 W.) and Rom. Miss. adapted for SS. Primus and Felicianus (June 9).

l. 23 *qui non solum &c.* In Gel. (163 Gerb.) with small diff. for S. Hippolytus: in Miss. Franc. (684 Mur.) as first part of preface *de uno martyre.*

¹ According to Döllinger however this Hippolytus is mythical, invented about 448 A.D. because of the tomb near that of S. Lawrence which recorded the real but forgotten presbyter Hippolytus (of 3rd cent.). Niebuhr has other theories. See Dict. of Chr. Biogr. *sub voc.*

² S. Pontian was bishop of Rome A.D. 230—5.

- l. 27 *Agapiti*. This is either a slip for *Ypolyti* or *Pontiani* or else, which is more likely, the copyist or compiler has, here as in other cases, not adapted his prayer to his saint. Still in Gel. (662 Mur.) we have this very prayer as a collect (with *Ypolyti* for *Agapiti*) for Aug. 13: cf. Amb. (413 Pam.). In Miss. Franc. (684 Mur.) it is a collect (for vigil?) *de uno martyre* with an additional clause at end.
- p. 101 SS. Adauctus and Felix are commemorated also in Greg. (117 Mur.) and Rom. Miss. on this day (Aug. 30) but the Missa there given is quite diff. from Missa i here, which is the only one specifically proper to the day and seems wholly unique.
- l. 13 *maiestatem tuam &c.* The collect in Greg. (117 Mur.) and Rom. Miss. for SS. Adauctus and Felix: in Amb. (385 Pam.) *super sind.* adapted for S. Barnabas.
- l. 16 *tanto placabiles &c.* A secret in Gerb. 107 adapted for S. Georgius (Ap. 23).
- p. 102 l. 1 *praesta &c.* The secret in Gel. (662 Mur.) for S. Hippolytus (Aug. 13) and in Rom. Miss. in a *commune confessoris non pontificis*.
- l. 15 *salutari &c.* A secret in Gel. (677 Mur.) *in nat. plur. scorum:* in Leofr. (163 W.) for SS. Dionysius &c. (Oct. 9).
- l. 18 *te in tuorum &c.* In Amb. (427 Pam.) adapted for SS. Simon and Jude (with *per quae eam te donante adprehendere valeamus* for *quae possis audire pro nobis*): cf. Greg. (281 Mur.) *in nat. plur. scorum* and (339 Mur.) for SS. Simon and Jude.
- l. 25 *accepta sit &c.* The secret in Greg. (20 Mur.) (with *eius* for *eorum*) for S. Sebastian (Jan. 20), (81 Mur.) for S. Vitalis (Ap. 27), (106 Mur.) for SS. Felix, Simplicius &c. (July 28), and (110 Mur.) for S. Cyriac (Aug. 8): in Amb. (367 Pam.) for SS. Vitalis and Valeria (with *oblatio* for *devotio*): and in Rom. Miss.
- p. 103 l. 2 *scorum tuorum &c.* A secret in Greg. (14 Mur.) for Holy Innocents (Dec. 28) and (124 Mur.) for SS. Cosmas and Damian: in Amb. (398 Pam.) for SS. Nabor and Felix (July 12): and in Rom. Miss.
- l. 9 *votiva &c.* A postcom. with slight diff. in Gel. (678 Mur.) *in nat. plur. scorum* and in Greg. (14 Mur.) and Rom. Miss. for Holy Innocents. The succeeding preface seems appropriate to Apostles.
- l. 26 *xviii KAL OCTOB.* The Kal. Buch. gives *xviii Kal. Oct. Cypriani Africæ Romæ celebratur in Callisti.* The name Cornelius however is always joined with Cyprian in Gel. and Greg. and also in the Canon.
- l. 28 *om̄p semp̄ D̄s &c.* The first prayers in Missa xx for SS. Peter and Paul (p. 45) and Missa i for SS. Ypol. and Pont. (p. 100) are somewhat similar.
- p. 104 l. 5 *in scæ Eufymiae.* Does this mark the "station"? more probably the note is a later insertion to mark that the succeeding preface is out of place where it stands.
- l. 23 *respice &c.* In Greg. (255 Mur.) among *orationes cotidianaæ*.
- l. 27 *beatorum &c.* This and *plebis &c.* and *sacro &c.* are the collect secret and postcom. in Gel. (668 Mur.) for SS. Cornelius and Cyprian

(on Sept. 16, not 14) almost word for word as here. The first of the three is the *collectio post nomina* in Miss. Goth. (629 Mur.) (with *ut caris nostris qui in Xro dormiunt refrigeria aeterna concedas* for *atque laetificet*, which Gel. omits entirely). The second is the *super oblata* in Amb. (388 Pam.) for SS. Cantiani.

- p. 105 l. 4 *tuamque in &c.* The prefaces in Greg. (280 and 335 Mur.), Miss. Goth. (629 Mur.) and Gel. (175, 6 Gerb.) are similar.
- l. 6 *una fide—coronasti.* Cf. the preface of Missa xxvi for SS. Peter and Paul *sub finem* (p. 49).
- l. 11 *ad defens. fid. &c.* A postcom. in Gel. (679 Mur.) *in nat. plur. s̄orum*: here its position suggests that it is intended for a *super pop.*
- l. 15 *XVI KAL. OCT.* Not in Kal. Buch., but the same date is assigned to S. Euphemia in Gel. (177 Gerb.) and Greg. (120 Mur.): in Gel. (643 Mur.) we have a Missa for Ap. 13 *in nativitate (?) s̄ae Eufimiae*. The Ball. suggest that the festival of S. Euphemia was introduced into Rome by Leo Magnus after the council of Chalcedon (A.D. 451) which was held in her church there.
- l. 17 *praesta Dñe &c.* A collect in Gel. (677 Mur.) *in nat. plur. s̄orum* (with *nos* after *tuorum* and *suffragiis* for *suffragia*): in Leofr. (174 W.) for similar occasion: in Rom. Miss. for SS. Nabor and Felix (July 12).
- l. 32 *per imbecillitatem mulieris.* This is the side of man's transgression on which antiquity almost universally dwelt.
- p. 106 l. 11 *s̄c̄ifet nos &c.* A postcom. in Greg. (120 Mur.), Amb. (422 Pam.) and Gel. (177 Gerb.) for S. Euphemia: slightly altered in Greg. (131 Mur.) and Rom. Miss. for S. Saturninus (Nov. 29).
- l. 16 *NAT. BAS. ANG.* In Gel. and Greg. the dedication (*here natale*) of the Church of the Holy Angel (S. Michael) is assigned to Sept. 29 (not 30 as here). In the Hieronymian martyrology also it is assigned to that day: it is further there said to have been at the sixth milestone and here on the Salarian way¹. Others assign the origin of the festival to Gelasius on the occasion, not of the dedication of the church, but of his appearing on Mt. Garganus in Apulia (Ball.).
- l. 23 *hostias &c.* The secret in Greg. (125 Mur.) and Rom. Miss. for Michaelmas and (386 Mur.) *ad postulanda suffragia s̄orum (angelorum)*.
- l. 26 *teque profusis &c.* In Gerb. 262 *in communi s̄orum angelorum*. Cf. also the preface in Sacr. Gall. (902 Mur.).
- p. 107 l. 2 *munus pop. &c.* The secret in Gel. (669 Mur.) for Michaelmas.
- l. 26 *defende Dñe &c.* The *ad pop.* in Gel. (524 Mur.) for Wednesday after 3rd Sunday in Lent (with *ut toto* for *et toto*): a somewhat similar prayer is found in Rom. Miss. *pro congregazione et familia*.
- p. 108 l. 2 *D̄s qui &c.* This and the following in *honorem &c.* are the collect and secret in Gerb. 262 *in comm. s̄orum angel.*
- l. 22 *beati &c.* A collect in Gel. (669 Mur.) with slight diff. for Michael-

¹ In a 9th cent. MS. at Padua we have 29 Sept. *Dedic. basil. S. angeli Michaelis via Salaria* (Ebner, *Quellen* p. 127).

- mas: but the postcom. in Greg. (125 Mur.) with greater diff. as also in Rom. Miss. (which has *quod ore* for *quos honore*).
- l. 25 *plebem tuam &c.* An *ad pop.* in Gerb. 262 and in Leofr. (178 W.) *ad angel. post. suff.* (a Missa compiled by Alcuin).
- l. 29 *ORATIONES ET P.* Cf. heading in Gel. (511 Mur.) *orationes et preces in xii lectionibus mense primo*, the first of the following prayers being likewise the first that follows here. It is worth noticing that the majority of the fourteen Missae in this section (XXVII) are like many in the Gel. books in having three prayers (viz. two collects and a secret) before the preface.
- l. 30 *annua nobis &c.* "haec habetur in Ordine Romano in inductione ieunii mensis decimi," Ball. The significant connexion of *hic* with *b. Petro Apostolo* will not escape notice as another indication of the "Roman" origin of our M.S. (see Introd. p. ix).
- p. 109 The marginal notes *super obl. &c.* in Missae i and viii are in black and I think by a later hand.
- l. 7 *Des qui &c.* In Gel. (511 Mur.) *loc. cit.* (with *ut* omitted after *sed* and *per ieunium* inserted after *potius*): cf. Greg. (275 Mur.) where the fifth preface *infra quadragesimam* begins with nearly the same words and has several other similar expressions. Compare also the opening words of the Absolution at Morning and Evening Prayer in the English Prayer Book.
- l. 30 *scificata &c.* The 2nd collect in Gel. (532 Mur.) for Saturday in Passion week is nearly the same prayer: so also the collect in Greg. (49 Mur.) and Rom. Miss. for Wednesday in Passion week (with *miserator* in each case for the far more expressive *habitor*).
- p. 110 l. 5 *intende &c.* The secret in Greg. (203 Gerb.) for 4th week of Advent.
- l. 8 *tuum est &c.* In Gerb. 196 for 27th Sunday after Pent. (with *a terrenis* for *ad terrena* and *renascamur* for *renascantur*): the opening phrase is a strange one and apparently based upon 1 Cor. xv. 10: cf. the first prayer in Missa xvii *in nat. episc.* (p. 135) *tui operis est omne quod vivimus*, and the last prayer in Missa v *in ieunio mensis decimi* (p. 171) *tuum sit omne quod vivimus*, also the last prayer but one in Missa x below (p. 116) *inter ista quae vivimus*.
- l. 15 *visita &c.* The *ad pop.* with slight diff. in Gel. (532 Mur.) for Saturday in Passion week.
- l. 19 *omniper semper Des in cuius &c.* The last of five prayers *pro regibus* in Miss. Franc. (680 Mur.) (with *regnum Francorum nominis ubique rectores* for *Romanii—rectores*).
- l. 22 *adesto Den*e* &c.* The postcom. in Gel. (531 Mur.) for Wednesday in Passion week: in Amb. (337 Pam.) for Saturday *in traditione symboli* (without *et quibus—corporalem*): in Miss. Goth. (568 Mur.) *in initium Quadragesimae*.
- l. 24 *exaudi &c.* The collect in Gel. (517 Mur.) and Leofr. (214 W.) at the ordination of deacons. In Miss. Franc. (665 Mur.) it occurs for the same occasion but after the *contestatio*.

- l. 27 *qui ration. &c.* In Gel. (517 Mur.) with slight diff. for ordination of deacons: in Greg. (299 Mur.) for Sexagesima.
- l. 111 l. 3 *om̄p̄ sem̄p̄ D̄s misericordiam &c.* Cf. the last prayer in Missa iiii Mense Oct. (p. 144) where from *sit abolitio* to *consortes* is repeated word for word: from *ut hoc* to *firmamentum* is found in Greg. (386 Mur.) and in Rom. Miss. in the postcom. *pro vivis et defunctis*. The last sentence (*haec nos—consortes*) is found as a postcom. again and again in Greg. (15, 35, 95, 97, 108, 165, 358 Mur.) in slightly varying forms (with *remedii* for *gaudii*).
- l. 13 *omnium &c.* In Gel. (512 Mur.) among *orationes et preces in xii lect. mense primo* (with *nostrorum* for *nostrum* and *et* for *ut*).
- l. 16 *D̄s institutor inlustra.* Cf. the last prayer in Missa i (p. 109).
- l. 25 *tibi placitam &c.* A collect in Gel. (584 Mur.) for 2nd Sunday *post clausum Paschae*.
- l. 29 *festina quaeſ. &c.* A collect in Gel. (682 Mur.) and Sacr. Gall. (790 Mur.) in a Missa for Advent: there is a similar collect in Greg. (135, 6 Mur.) and Rom. Miss. for Wednesday after 3rd Sunday in Advent; cf. also Gel. (684 Mur.) for the first phrase.
- l. 112 l. 1 *devotionis nostrae &c.* A secret in Gel. (683 Mur.) and Sacr. Gall. (791 Mur.) for Advent: in Greg. (135 Mur.) and Rom. Miss. for 3rd Sunday in Advent: in Amb. (437 Pam.) for 4th Sunday (always with *mirabiliter* for *potenter*).
- l. 8 *sit nobis &c.* A postcom. in Gel. (504 Mur.) for Sexagesima.
- l. 10 *adesto D̄ne &c.* An *ad pop.* in Gel. (520 Mur.) for Wednesday after 2nd Sunday in Lent (with *grata* for *creata*): cf. a similar prayer in Greg. (37 Mur.) and Rom. Miss. for Thursday in that week (where we have *perpetuam benigntatem* for *opem tuam* and *congregata* for *creata*).
- l. 26 *salutari tuo &c.* A postcom. in Gel. (670 Mur.) *in ieiunio mensis septimi* (with *munere* after *tuo*): cf. the postcom. in Gel. (507 Mur.) for Friday after Quinquagesima, which is very similar; also Greg. (31 Mur.) for Monday after 1st Sunday in Lent, (96 Mur.) for SS. Marcus and Marcellianus (June 18) and (136 Mur.) for 3rd Wednesday in Advent and Rom. Miss. (the reading in Greg. and Rom. Miss. is *salutaris tui munere*).
- l. 28 *da salutem &c.* In Greg. (254 Mur.) among *orationes cotidianaæ* (with *tua protectione* for *interius exteriusque*).
- l. 113 l. 7 *accepta tibi &c.* A secret in Gel. (524 Mur.) for Friday in 3rd week of Lent, and Greg. (122 Mur.) for Friday in the Sept. Fast and slightly varied in Greg. (136 Mur.) and Rom. Miss. for 3rd Wednesday in Advent; also the *ad pacem* in Sacr. Gall. (820 Mur.) *in missa ieiunii*: cf. the 1st part of the *collectio ad pacem in missa ieiunii*, Miss. Goth. (573 Mur.).
- l. 21 *vegetet nos &c.* A postcom. in Gel. (531 Mur.) for Tuesday and in Greg. (59 Men.) for Thursday in Passion week (with *et inter mundi temp. omitted*).
- l. 24 *tueatur D̄ne &c.* The *super pop.* for Monday after 4th Sunday in

- Lent in Gel. (526 Mur.) and for Saturday in Passion week in Greg. (51 Mur.) is nearly the same (with *purificatum dignanter erudiat* for *purif. sust. et erud.* and *consolatione praesenti* not *consol. in praes.*).
- p. 114 l. 3 *Dñe Ds noster &c.* A secret in Gel. (525 Mur.) for Saturday after 3rd Sunday in Lent (with *tuoque* for *tuo quoque*), and (605 Mur.) for Saturday in the Fast of the 4th month (with *dedicanda* for *dicanda*): in Greg. (50 Mur.) and Rom. Miss. for Thursday in Passion week: and in Leofr. (3 W.).
- l. 17 *perpetuo Dñe &c.* A postcom. in Gel. (511 Mur.) for Saturday after 1st Sunday in Lent.
- l. 20 *defensio tua &c.* Cf. the *collectio post nomina* in Miss. Goth. (571 Mur.) in *missa ieiunii* (where the text of the first part seems corrupt and the ending is diff.).
- p. 115 l. 1 *preces* here apparently = *orationes*. Cf. rubric at head of this section (p. 108). This is the only instance of *item preces* instead of *item alia* at head of a Missa.
- l. 6 *concede &c.* The *post eucharistiam* in Miss. Goth. (568 Mur.) in *initium quadragesimae* (with *collectione* by mistake (?) for *correctione* and *levari* for *relevari*).
- l. 9 *Ds qui &c.* A secret in Gel. (715 Mur.) and Leofr. (187 W.) *de sterilitate*: in Rom. Miss. *tempore famis*.
- l. 21 *gubernia &c.* A postcom. in Gel., Leofr. and Rom. Miss. in same Missa as *Ds qui &c.* above.
- l. 23 *rege Dñe &c.* The *ad pop.* in Gel. (504 Mur.) for Sexagesima.
- l. 27 *om̄p semp̄ Ds qui sic &c.* The first prayer in Miss. Goth. (571 Mur.) with slight diff. in *missa ieiunii*.
- p. 116 l. 1 *glorificantes &c.* In Greg. (306 Mur.) with several diff. for 4th Sunday in Lent.
- l. 9 *adesto Dñe &c.* In Greg. (254 Mur.) among *orationes cotidianeae* (with *et consequentes—haeredes* omitted).
- l. 19 *virtutum cael. &c.* The *consummatio missae* in Miss. Goth. (569 Mur.) in *initium quadragesimae*. Canon Bright (*Ancient Collects*, p. 209) considers this the basis of our collect for 12th Sunday after Trin.: if so, it is a somewhat parallel instance to that of the second prayer in Missa xlivi (p. 83) *q.v.* Of course Gel. (690 Mur.) and Greg. (170 Mur.) is actually the form of the prayer used by the compilers of our Prayer Book.
- l. 22 *Ds qui praev. &c.* This prayer seems based on the Lord's Prayer like *libera nos &c.* in Missa xii (p. 63) *q.v.*
- p. 117 l. 7 *quia tuae &c.* This preface seems appropriate to the harvest season: cf. pref. in Missa xii below (p. 118). The whole of this Missa x (containing seven prayers before the preface and the usual two after) seems unique with the exception of *virtutum cael. &c.*: cf. Missae ii, iii and v in *nat. episcoporum* (pp. 125 and 127).
- tuae rationis imaginem.* Cf. the phrase *cum summa sis ratio nosque rationales efficeris* in preface of Missa xviii (p. 136) and note thereto.

- l. 28 *ad hostes &c.* A collect in Gel. (520 Mur.) for Friday after 2nd Sunday in Lent.
- l. 31 *ad altaria &c.* The secret in Leofr. (265 W.) *in natale unius evangelistae.*
- l. 118 l. 1 *qui nos &c.* Cf. preface of Missa xi above (p. 117). The preface in Greg. (336 Mur.) for the Wednesday in the September Embertide is almost identical.
- l. 9 *prosint &c.* A postcom. in Gel. (686 Mur.) for the Saturday in the December Embertide.
- l. 19 *ut cunctis &c.* Repeated, together with the four following forms, in Missa xi (p. 132) : found in Greg. (262 Mur.) among *orationes vespertinales seu matutinales.*
- l. 31 *succurre &c.* In Greg. (246 Mur.) among *orationes pro peccatis.*
- l. 119 l. 2 *ad te &c.* This is the first prayer in Missa xi (p. 132).
- l. 8 *ad preces &c.* A collect in Gel. (623 Mur.) *in nat. consecrationis diaconi* (with *levitae tui* before *sacris*, and *mente sint spirituali* for *mentis sint puritate*).
- l. 15 *exaudi Dñe &c.* This prayer is in Gel. (624 Mur.) and Miss. Franc. (670 Mur.) *de episcopis ordinandis.*
- l. 17 *suscipe Dñe &c.* The secret in Gel. (626 Mur.), Greg. (442 Mur.), Miss. Franc. (673 Mur.) and Rom. Pontifical with slight diff. for consecration of bishops.
- l. 19 *hanc igitur &c.* The clause in Greg. (442 Mur.) and Rom. Pont. is very similar (but with *episcopatus ordinem* for *pontificalem gloriam*) : the form in Miss. Franc. (673 Mur.) is the same as ours (but with *tua in eo protectione firmetur* for *divinis effect. exseq.*).
- l. 23 *adesto mis. &c.* The postcom. in Leofr. (218 W.) and Miss. Franc. (673 Mur.) for consecration of bishops.
- l. 25 *propitiare &c.* This prayer is in Gel. (624 Mur.) and Miss. Franc. (670 Mur.) and with differences in Greg. (357, 439 and 448 Mur.) and Rom. Pont.; Greg. and Rom. Pont. alter the plural (*famulos &c.*) into the singular.
- l. 28 *Dominus* honorum &c. With certain diff. in Gel., Greg., Miss. Franc. and Rom. Pont.
- l. 120 l. 5,6 *pontificalem gloriam—honor—splendor.* Miss. Franc. here reads *pontificalis gloria—honorem—splendorem.*
- l. 19 *sinceritas pacis.* Here Gel., Greg., Miss. Franc. and Rom. Pont. insert a long passage referring *inter alia* to "the power of the Keys."
- l. 25 *DIACONOS.* The order (bishops, deacons, priests) can hardly be intentional and is one of the many signs of the unmethodical character of our MS.
- l. 26 *Dominus Dominus* preces &c. Found in Gel. (515 Mur.) and Greg. (410 Mur.).
- l. 30 *oremus &c.* With some diff. in Gel. (515 Mur.) and Greg. (410 Mur.), with additions in Miss. Franc. (664 Mur.) and further altered in Rom. Pont.; in Gel. and Greg. this exhortation comes before the prayer (*Dominus Dominus* preces &c.), another instance of loose order in our MS.

- l. 34 *Dominos conlator &c.* I do not find this fine prayer in other service books.
 p. 121 l. 5 *adesto &c.* Found in Gel. (515 Mur.), Greg. (360, 410 and 424 Mur.), Miss. Franc. (664 Mur.) and Rom. Pont.
- p. 122 l. 4 *oremus &c.* Found with diff. endings in Gel. (513 Mur.), Greg. (359, 412, and 426 Mur.), Leofr. (214 W.), Miss. Franc. (667 Mur.) and Rom. Pont.
- l. 8 *exaudi &c.* Found with small diff. in Gel., Greg., Miss. Franc. and Rom. Pont.: so also the following *Dominoe Sancture &c.*
- p. 123 l. 9 *praesta quae*s*. &c.* The collect in Gel. (627 Mur.) *in natalicio episcopi, si infirmus aut absens fuerit* (with *sanctum* inserted after *Sanctum* and the clause *ut—praesul*s turned into a separate prayer as the secret). It will be noticed that the preface &c. in this Missa i is for the bishop himself to say.
- l. 17 *gloriae pontificalis.* Cf. pp. 119 and 120.
- p. 124 l. 15 *Dominos mundi &c.* A collect with slight diff. in Gel. (627 Mur.) *in missa quam pro se episcopus die ordinationis suae cantat*, also in Rom. Miss. *pro se ipso sacerdote*. It will be noticed that this Missa ii contains six prayers before the preface and Missa iii nine, while Missa v consists only of nine prayers without any preface: cf. Missa xi above (pp. 116, 117).
- p. 125 l. 4 *Dominos qui nos &c.* The postcom. in Gel. (628 Mur.) in same Missa as *praesta quae*s*. &c.* above (p. 123).
- l. 16 *Dominoe sancture—da nobis &c.* Repeated in Missa v (p. 127): so also almost *verbatim* the following prayer.
- l. 24 *Dominos qui dierum &c.* The collect with slight diff. in Gel. (628 Mur.) *pro alio sacerdote*.
- p. 126 l. 2 *perpetui.* Cf. last prayer in Missa xi (p. 62).
- l. 14 *purifica &c.* The secret in Gel. (587 Mur.) for Tuesday after 4th Sunday in Lent, Greg. (46 Mur.) for Thursday in same week and (53 Mur.) for Thursday in Holy week.
- l. 23 *munerum &c.* The postcom. in Gel. (712 Mur.) *in nat. presbyteri* is similar (with *sumentes* for *gaudentes* &c.).
- l. 26 *gaudeat &c.* In Greg. (256 Mur.) among *orationes cotidiana*e**.
- l. 33 *tribue &c.* One of the prayers in Gel. (670 Mur.) *in xii lectiones* on the Saturday in the Sept. Embertide (with *ieiunio mensis septimi* for *ieiuniis pascalibus* and *cunctarum* for *cunctis*). Does the phrase *ieiuniis pascalibus* mean Lenten fasts?
- p. 127 l. 3 *aufer a nobis &c.* In Gel. (505 Mur.) among *orationes et preces a Quinquag. usque Quadrages.*; with slight diff. in Greg. (241 Mur.) *quando levantur reliquiae* and (479 Mur.) in the *ordo ad benedicendam ecclesiam*: cf. the second prayer in Greg. (490 Mur.) in the *reconciliatio eccl. violata*e**.
- l. 5 *qui singulis &c.* The Ball. seem justified in inferring from the language used that this preface, if not the whole of Missa iii, was specially framed for the consecration of some particular Pope in Lent: they instance Felix III as ordained March 6, 483, and Zosimus March 18, 417. Cf. Missa vii below (p. 129).

- l. 13 *praesta &c.* The postcom. with slight diff. in Gel. (623 Mur.) *in nat. consecr. diaconi.*
- l. 14 *sacramenti pascalis.* We have the same phrase in a Missa for Whitsun eve (p. 23) also on p. 73: cf. *ieiuniis pascalibus* above in this Missa and *pro reverentia paschali* in Missa vii below (p. 129).
- l. 20 *Dñe Ds Pater &c.* Repeated lower down in this same Missa.
- l. 24 *certus.* The construction of this word is ungrammatical and doubtful; apparently it should be *certo* to agree with *mihi famulo tuo.*
- l. 27 *Dñe sc̄e—da nobis &c.* Cf. Missa iii above (p. 125).
- 128 l. 7 *Ds cuius universae &c.* " " "
- l. 27 *Ds cuius arbitrio &c.* The collect with slight diff. in Gel. (623 and 711 Mur.) *in nat. consecr. presbyt.*
- 129 l. 6 *ad gloriam &c.* The secret in Gel. (627 Mur.) *in missa quam pro se episcopus &c.* and Greg. (227 Men.) *in missa propria in die ordinationis sua.*
- l. 29 *pro reverentia paschali.* Cf. Missa ii above. The Ball. again seem right in saying that this prayer indicates that Missa vii was framed for the anniversary of some Pope's consecration which fell in Eastertide: this time however they have only this suggestion to offer, viz. that perhaps Felix III or Zosimus had transferred their anniversary from Lent to Easter because Lent was too busy a season for such things. This seems too hazardous a conjecture.
- 130 l. 13 *repleantur &c.* The postcom. in Gel. (627 Mur.) and Greg. (227 Men.) in same Missa as *ad gloriam &c.* in Missa vi above (p. 129).
- 131 l. 1 *eccl. tuam Dñe &c.* The *ad pop.* in Leofr. (218 W.) at consecration of bishop.
- l. 8 *largire &c.* A collect with small diff. in Gel. (698 Mur.) *pro dñicis diebus:* in Greg. (168 Mur.) for 9th Sunday after Pent. and in Rom. Miss. for 8th: in Eng. P. B. for 9th Sunday after Trin. With Missa viii we seem almost entirely to leave the idea of episcopal anniversaries and to return to more general occasions.
- l. 11 *da nobis &c.* A collect in Gel. (687 Mur.) in the 2nd Missa *pro dñicis diebus.*
- l. 14 *dicatae &c.* The *super obl.* in Amb. (334 Pam.) for 4th Sunday in Lent.
- l. 17 *ut qui—salvemur.* Cf. the similar phrase in preface of Missa xiii (p. 133).
- l. 21 *perfice Dñe &c.* The secret in Gel. (712 Mur.) *in nat. presbyt.*
- l. 23 *plebem tuam &c.* The *ad pop.* in Gel. (529 Mur.) for Saturday after 4th Sunday in Lent.
- 132 l. 1 *sacris Dñe &c.* The postcom. in Greg. (40 Mur.) and Rom. Miss. for the Tuesday after 3rd Sunday in Lent.
- l. 7 *repleti &c.* The postcom. in Gel. (586 Mur.) for the 5th Sunday after Easter: in Greg. (164 Mur.) and Rom. Miss. for Sunday after Ascension: and adapted in Greg. (117 Mur.) for SS. Felix and Adauctus (Aug. 30).

- l. 13 *ad te corda &c.* Cf. Missa xiiii (p. 119); the rest of this Missa xi is repeated from the preceding Missa xiii (p. 118).
- p. 133 l. 10 *tua nos &c.* The postcom. with same diff. in Gel. (580 Mur.) *de Pascha annotina*: in Greg. (47 Mur.) and Rom. Miss. for the Saturday after 4th Sunday in Lent.
- l. 12 *moveat &c.* In Greg. (250 Mur.) among prayers *pro peccatis*.
- l. 17 *peccata nostra &c.* In Greg. (262 Mur.) among *orationes vesp. seu matutin.* (with *memor humanae condicioneis for propitiatus*).
- l. 19 *concede quae. &c.* A collect in Gel. (689 Mur.) *pro dñicis diebus*: in Greg. (256 Mur.) among *orationes cotidianeae*: in Miss. Franc. (691 Mur.) in a "common" daily Missa.
- l. 21 *purificet nos &c.* The postcom. in Gel. (624 Mur.) *in nat. consecr. presbyt.* (with *affectibus for effectibus*).
- l. 24 *ut qui te &c.* Cf. 1st phrase in preface of Missa viiiii (p. 131). This preface is found in Amb. (316 Pam.) for 1st Sunday after Epiph.: in Gerb. 175 for 17th Sunday after Pent.
- l. 28 *sumpti sacr. &c.* The postcom. in Gel. (649 Mur.) for vigil of SS. Gervase and Protase (June 18), (664 Mur.) for S. Agapitus (Aug. 18), (707 Mur.) *in tribulatione*: in Greg. (50 Mur.) and Rom. Miss. for Friday in Passion week: in Miss. Franc. (691 Mur.) in a "common" daily Missa with another prayer appended (see note on *s̄ta tua* in Missa xviiii below).
- p. 134 l. 15 *s̄pm nobis &c.* A postcom. in Gel. (706 Mur.) *pro caritate*: in Greg. (29 Mur.) and Rom. Miss. for Friday after Quinq. (with *tua* for *una*) and adapted (106 Mur.) for SS. Felix &c. (July 28), (again *tua* for *una*): in Leofr. (177 W.) *de s̄ca caritate* a Missa compiled by Alcuin: in Miss. Gall. (749 Mur.) *in missa pascali iiii feria* (reading as ours in last two cases): cf. Greg. (66, 68, 69 Mur.) and Rom. Miss. for Easter Even, Easter Day, and Easter Monday.
- l. 17 *confirma &c.* An *ad pop.* in Gel. (706 Mur.) *pro caritate* (with *fidelium for filiorum*): a postcom. in Leofr. (19 W.) *pro pace* (again with *fidelium*).
- l. 27 *prosint nobis &c.* A postcom. in Amb. (433 Pam.) for Second Sunday in Advent.
- p. 135 l. 1 *da populo &c.* In Greg. (256 Mur.) among *orationes cotidianeae* (with *cognoscat for cognoscant* and *sectetur* by itself for *sectantes—potiantur*).
- l. 8 *misericordiae &c.* A collect in Greg. (122 Mur.) and Rom. Miss. for Wednesday in September Embertide (with *sua* for *sui*, *atteritur* for *deficit*, *clementia* for *vegetatione*).
- l. 15 *qui famulos &c.* With slight diff. in Greg. (290 and 354 Mur.) *pro infirmis*.
- l. 21 *tuere &c.* The *super pop.* in Greg. (29 Mur.) and Rom. Miss. for Friday after Quinquag.
- l. 26 *omne quod vivimus.* So we have *esse quod sumus* in the preface below: cf. note on *tuum est &c.* (p. 204).
- p. 136 l. 1 *da quae. &c.* The postcom. in Gel. (649 Mur.) adapted for SS. Gervase and Protase (June 19): in Greg. (177 Mur.) *cotidiani*.

- diebus* (with *satiati?* by mistake for *schorum*) in Amb. (390 Pam.) for vigil of SS. Gervase and Protase.
- l. 13 *quanto &c.* This prayer seems defective as it stands, but in the first clause, not the second, which the Edd. have needlessly tried to alter.
- l. 19 *praesta &c.* In Greg. (256 Mur.) among *orationes cotidianaæ*.
- l. 25 *qui cum summa sis Ratio* (=λόγος) *nosque rationales* (=λογικός) *efficeris*: cf. *tuae rationis imaginem* in the preface of Missa xi (p. 117). The thought here expressed runs through the Latin fathers. Cf. Athan. *de incarn. Verbi* 3.
- l. 30 *sca tua &c.* The postcom. in Gel. (528 Mur.) for Friday after 4th Sunday in Lent (with *sacra* for *sca*) and (547 Mur.) for Monday in Holy week (with *semper* before *renovent*). In Miss. Franc. (691 Mur.) it forms the second part of the postcom. in a "common" daily Missa of which the prayer *sumpti sacrificii &c.* (p. 133) is the first part.
- 137 l. 1 *fideles &c.* An *ad pop.* in Gel. (511 Mur.) and Rom. Miss. for Saturday after 1st Sunday in Lent and (587 Mur.) for 6th Sunday after Easter.
- l. 5 *praesta &c.* The first part down to *calcata* is found in the collect in Gel. (734 Mur.), Greg. (206 Mur.) and Leofr. (184 W.) *contra obloquentes*, but there is a different ending similar to the middle of the second prayer in Missa v (p. 58): see note *in loc.*
- 138 l. 31 *offerimus &c.* The secret in Gel. (580 Mur.) with slight diff. for Easter in *parochia* and (718 Mur.) *post tempestatem*: also in Greg. (209 Mur.) and Leofr. (188 Mur.) *ad temp. repell.* (with *gratias referentes* for *exhibentes gratias*, and *semper* before *suppliciter* in the last three cases).
- 139 l. 20 *respice Dñe &c.* In Gel. (629 Mur.), Greg. (184 and 452 Mur.) (with *hanc &c.* for *has &c.*) and Rom. Pont. for consecration of Virgins.
- l. 23 *Ds castorum &c.* In Gel. (639 Mur.) and Miss. Franc. (674 Mur.) with several additional clauses at end: the form in Greg. (184 Mur.) is much shorter but contains a good deal of common matter: cf. also Rom. Pont.
- 140 l. 32 *VELATIO NUPTIALIS.* In Gel. (721 Mur.) the title is *actio nuptialis*: in Greg. (244 Mur.) *oratio ad sponsas benedicendas*. The custom of veiling the betrothed or the bride is mentioned by Tertullian (*de vel. virg.* xi) as practised *apud ethnicos* and by Amb. (Ep. LXX) as proper among Christians: further references are given by the Ball, in a footnote on this passage: cf. Bingham's *Antiqq.*, Bk. xxii. chap. iv. § 4.
- l. 33 *exaudi nos &c.* The postcom. in Gel. (723 Mur.) (with *Dñe sce Pater om̄p aet. Ds* for *om̄p et mis. Ds*): the collect in Greg. (244 Mur.) and Rom. Miss. (reading as ours).
- 141 l. 1 *suscipe Dñe &c.* The secret in Greg. (244 Mur.), Leofr. (228 W.), and Rom. Miss. (with *connubii* for *coniugii* and *largitor* for *creator*).
- l. 3 *hanc igitur &c.* In Gel. (721 Mur.) (with *famularum tuarum illius et illius* for *familiae tuae illius* and *offerunt* for *offerimus*): also in Greg. (264 Men.).

1. 10 *quaes. om̄p D̄s &c.* The second collect in Gel. (721 Mur.) and the postcom. slightly altered in Greg. (246 Mur.).
1. 13 *adesto D̄ne &c.* The first collect in Gel. (721 Mur.) and Greg. (263 Men.).
1. 16 *Pater, mundi &c.* In Gel. (722 Mur.) and Greg. (265 Men.); “*mendosissima est haec oratio in omnibus mss. sacramentariis*” (Ball). “In its original form it most probably followed the model of the Eucharistic Preface beginning with *vere dignum et iustum est*” (H. A. Wilson *Gel. Sacr.* p. 267): cf. the Rom. Miss. and Eng. Prayer Book.
- p. 142 l. 7 *DE SICCITATE TEMPORIS.* Only the immediately succeeding prayer seems to come directly under this head: and there appears no reason why the month of October should be connected with drought.
1. 8 *D̄s in quo &c.* A collect in Gel. (715 Mur.), Greg. (207 Mur.) and Rom. Miss. *ad pluviam postulandam*.
1. 14 *exaudi nos &c.* In Greg. (262 Mur.) among *orationes vesp. seu matut.* (without *ut—inveniat*).
1. 17 *respice quaes. &c.* A secret with slight diff. in Gel. (628 Mur.) *pro alio sacerdote* and (690 Mur.) *pro dñicis diebus*: in Greg. (170 Mur.) for 12th Sunday after Pent.; in Amb. (311 Pam.) for 1st Sunday after Christmas.
1. 20 *ad cuius &c.* In Greg. (298 Mur.) and Leofr. (70 W.) for 6th Sunday *post Theophaniam*: in Amb. (325 Pam.) for Septuagesima (with *succurreres* for *succurreris*, *provideres* for *provideris*, *salvares* for *salvaris*, *quosque* added after *perditos* and *unde not quo* in all three).
1. 24 *quaes. om̄p &c.* A postcom. in Gel. (509 Mur.) for Monday after 1st Sunday in Lent (with *corpore* and *sanguine* for *corpori* and *sanguini*): in Greg. (42 Mur.) for Saturday after 3rd Sunday in Lent.
1. 26 *familiam &c.* In Greg. (78 Mur.) among *orationes pascales* (with *ut* for *et*, *pascali interveniente sollemnitate* added before *ab omni*, *defensa* for *defensam*, and *et ad—perducant* omitted): in Greg. (256 Mur.) among *orationes cotidiana*e and Amb. (318 Pam.) *super sind.* for 3rd Sunday after Epiph. (with text as above, only *pasc. interu. soll.* omitted).
- p. 143 l. 19 *indulgentiam &c.* Both the contents of this prayer and the marginal note indicate its connexion with the end of Lent.
1. 21 *muneribus nostris &c.* A secret in Gel. (623 Mur.) *in nat. consecr. presyb.*: in Greg. (15 Mur.), Amb. (312 Pam.) and Rom. Miss. for the octave of Christmas: in Greg. (26 Mur.) and Rom. Miss. for Septuagesima &c.
1. 27 *Divini muneric &c.* A postcom. in Gel. (526 Mur.) for Monday after 2nd Sunday in Lent: in Greg. (51 Mur.) for Saturday in Passion week, (115 Mur.) adapted for S. Timothy (Aug. 22) and (117 Mur.) adapted for S. Sabina (Aug. 29).
1. 29 *conserva D̄ne &c.* In Greg. (256 Mur.) among *orationes cotidiana*e and with slight diff. in Amb. (318 Pam.) *super pop.* on 3rd Sunday after Epiph.

- 144 l. 2 *propitiare Dñe &c.* A collect in Gel. (729 Mur.) *tempore belli* (with *sperantibus* for *confidentibus* and *ostende* for *extende*).
- l. 8 *cuius ineffabilis &c.* Cf. the preface in Gel. (590 Mur.) for Sunday after Ascension which seems to have had a common origin.
- l. 13 *hoc nobis &c.* Cf. last prayer in Missa iii for the September Embertide (p. 111) and note thereon (p. 205).
- l. 18 *om̄p semp̄ D̄s in &c.* The *super pop.* in Amb. (394 Pam.) for 5th Sunday after Pent. (with *catholica fides et devotio Christiana* for *Romana devotio*).
- l. 27 *D̄s qui &c.* This prayer seems to belong to a "common" of Apostles while the succeeding preface (*in cuius &c.*) seems appropriate either to Easter or to a Requiem.
- 145 l. 9 *hostias tibi &c.* The secret with slight diff. in Gel. (758 Mur.) and Greg. (221 Mur.) *in missa plurimorum defunctorum*.
- l. 12 *hanc igitur &c.* Cf. Gel. (761 Mur.) *in missa defunct.*
- l. 18 *om̄p et mis. D̄s &c.* The collect in Gel. (756 Mur.) and Greg. (219 Mur.) *pro defunctis desiderantibus poenitentiam et minimum consecutis* (with *omnis* omitted).
- l. 22 *satisfaciat &c.* A secret in Gel. (757 Mur.) and Greg. (220 Mur.) *ibid.*, where *et quod &c.* forms one prayer with *satisfaciat &c.*
- p. 146 Missa iii consists of seven prayers of which four occur elsewhere without preface or *hanc igitur &c.* There is however only one Missa (iii) in this series that has a preface.
- l. 10 *D̄s a quo &c.* A postcom. in Gel. (757 Mur.) and Greg. (220 Mur.) *ibid.* (with *speratur humani corporis* for *inspiratur humanis cordibus* and other diff. ? in error).
- l. 13 *D̄s cui &c.* A collect in Gel. (758 Mur.) with several diff. *in agenda plurimorum*: in Rom. Miss. it is a postcom. *pro pluribus defunctis*.
- l. 20 *praesta Dñe &c.* A collect in Gel. (758 Mur.) *ibid.* with slight diff.: cf. Miss. Drum. p. 38 *pro fidelibus defunctis*.
- l. 23 *fidelium D̄s &c.* A collect with slight diff. in Gel. (759 Mur.) and Greg. (222 Mur.) in another Missa for the dead.
- l. 27 *beati &c.* A collect in Gel. (754 Mur.) *in nat. s̄orum sive agenda mortuorum* (with *illius* for *Laurenti* and *sacerdotis* for *episcopi*). The Ball. suggest that some bishop of Rome must be commemorated in Missae iii and v who died within the octave of S. Lawrence (Aug. 10—17), and it is certainly remarkable that in three of the prayers the name of Lawrence (as well as *episcopi* for *sacerdotis*) should be here substituted for the *illius* of Gel. Xystus III is said in the *Liber Pontificalis* to have been buried near S. Lawrence, and they calculate that his death occurred on Aug. 11, 440: hence they infer that Xystus III is meant.
- l. 30 *oblationes &c.* Cf. the secret in Gel. (756 Mur.) *pro defuncto* for the first phrase, and for the rest the secret in Gel. (754 Mur.) in the same Missa as that mentioned in the last note (where again *Laurenti* is omitted and *sacerdolis* is for *episcopi*).

- p. 147 l. 6 *adiuva nos &c.* A collect in the same Missa as before and with the same diff.
- l. 13 *suscipe Dñe &c.* The secret in Gel. (753 Mur.), Greg. (217 Men.) and with diff. ending Rom. Miss. *pro defuncto sacerdote*.
- l. 19 *praesta quaeſ. &c.* A collect in Gel. (753 Mur.), Greg. (272 Mur.) and Rom. Miss. *ibid.*
- l. 22 *Dominus qui &c.* A collect in Gel. (752 Mur.), Greg. (217 Men.), Leoſr. (195 W.) and Rom. Miss. *ibid.*
- p. 148 l. 1 *SC̄I SILVESTRI I*. In the Kal. Buch. we have *Prid. Kal. Jan. Silvestri papae in Priscillae*, and Dec. 31 is still the date in the Rom. Kal. The Ball. seem correct in considering this the Missa for his "deposition," and placed by the compiler at the end of the Missae *super defunctos*.
- l. 6 *hanc igitur &c.* Cf. the *infra actionem* in Gel. (759 Mur.) in an alternative *agenda plurimorum* which may have had a common origin.
- l. 10 *maiestatem &c.* A collect in Gel. (759 Mur.) *ibid.* (with *animae famulorum famularumque tuarum* for *anima fam. tui Simpl.*, *per humanitatem commiserunt* for *humanitus adtraxit, exutae* for *exuta* and *censeantur* for *censeatur*). *Simplici* is either a slip for *Silvestri* or more probably another case of defective adaptation (cf. p. 1 line 5, p. 8 line 28 &c.). See notes on the next two Missae.
- l. 14 *SCORUM IIII CORONATORUM.* In the Kal. Buch. we have *v Id. Nov.* (i.e. Nov. 9th) *Clementis Semproniani Claudii Nicostrati in Comitatum*: in Gel. (671 Mur.) the names are given thus *Costiani Claudi Castori Simproniani*: in Greg. (127 Mur.) *Claudium Nicostratum Symphronianum Castorium atque Simplicium. Clemens* in Kal. Buch. seems identical with *Castorius* in the other two: *Costianus* in Gel. with *Nicostratus* in the other two. *Simplicius* in Greg. seems an extra (see note on last prayer *maiestatem &c.*). Later on we have quite a diff. set of names, e.g. Baronius gives *Severus Severianus Carpophorus Victorinus*: *Acta Sanct. Boll. Secundus* (? *Severus Carpophorus Victorinus Severianus*). In Greg. and Rom. Kal. their day is Nov. 8 (octave of All SS.). The Literary lodge of Freemasons is called after them because in the Isabella codex (A.D. 1500) they are identified as Freemasons.
- l. 15 *annua mart. &c.* A collect in Gel. (671 Mur.) for this day.
- l. 21 *celebrantes scorum &c.* Cf. Greg. (340 Mur.) and Leoſr. (166 W.) for this day (where *coronatorum* stands for *patronorum*, and there are several other diff.).
- l. 25 *hostias tibi &c.* The secret in Gel. (672 Mur.) for this day (with *coronatorum* added after *tuorum*), also in Gel. (657 Mur.), Amb. (405 and 428 Pam.) and Rom. Miss. adapted for various saints.
- p. 149 l. 1 *scorum tuorum &c.* The postcom. in Gel. (672 Mur.) *ibid.* (with *coronatorum* again added after *tuorum*).
- l. 3 *praesta Dominus &c.* The collect in Gel. (657 Mur.) and Rom. Miss. adapted for SS. Simplicius &c. (July 28 or 29), in the same Missa as *hostias tibi &c.* above.

- l. 7 *propitiationem &c.* Repeated in Missa i for SS. Clement and Felicitas (p. 152).
- l. 19 *exultamus &c.* A postcom. in Gel. (640 Mur.) and Amb. (323 Pam.) adapted to S. Agatha (Feb. 5). The phrase *panis iustitiae* is a strange one: Dr Swete suggests to me that it may be due to a combination of *sol iustitiae* (Mal. iv 2) and *panis vitae* (S. John vi 35): perhaps such passages as 1 Cor. v 8 and S. Matt. xvi 6—12 may be more directly responsible for it.
- l. 23 *auxilium &c.* In Amb. (27 Gerb.) adapted for S. Agatha (Feb. 5).
- l. 28 *om̄p semp̄ D̄s qui &c.* A collect in Gel. (672 Mur.) for S. Caecilia (Nov. 22) and (641 Mur.) adapted for S. Julian: the opening phrase (down to *confundas*) is found in Greg. (21 Mur.) and Rom. Miss. for S. Agnes (Jan. 21) and (120 Mur.) for S. Euphemia (Sept. 16).
- 150 l. 6 *super has &c.* The secret in Greg. (22 Mur.) for S. Agnes, (83 Mur.) for SS. Alexander &c. (May 3) and (85 Mur.) for S. Mary *ad martyres* (May 13).
- l. 9 *qui perficis &c.* With several diff. in Greg. (281 Mur.) and Miss. Goth. (552 Mur.) for S. Caecilia.
- l. 18 *fiant D̄ne &c.* The secret in Gel. (640 Mur.) adapted for S. Agnes and (658 Mur.) for SS. Maccabees (Aug. 1): in Amb. (323 Pam.) for S. Agatha.
- l. 20 *qui ut de &c.* Cf. a preface in Greg. (9 Mur.) for Christmas which consists of the beginning of this (down to *vindictam*) considerably modified.
- 151 l. 4 *da quae. &c.* The collect in Greg. (19 Mur.) and Rom. Miss. for S. Prisca (Jan. 18) (with *qui b. Priscae mart. tuae natalicia colimus* for *s̄cæ Caec. mart.*).
- l. 20 *quaes. virtutum &c.* The secret in Gel. (673 Mur.) and Amb. (433 Pam.) for S. Caecilia.
- 152 l. 3 *exaudi nos &c.* A collect in Gel. (673 Mur.) for S. Caecilia (with *effectu* for *affectu*): in Rom. Miss. in *communi virginis*.
- l. 12 *om̄p semp̄ D̄s qui &c.* The collect in Gel. (197 Gerb.) and Greg. (141 Men.) for S. Clement.
- l. 17 *propitiationem &c.* Cf. Missa i for S. Caecilia (p. 149).
- l. 21 *s̄ci Clem. mart. &c.* In Miss. Goth. (554 Mur.) with slight diff. The allusions to S. Clemens Romanus' life in this and the succeeding prefaces seem to tally with the account given of him in the Clementine Recognitions.
- 153 l. 14 *beati Clem. &c.* The collect in Amb. (198 Gerb.) for S. Clement, and in Gel. (651 Mur.) adapted to SS. John and Paul's vigil (June 25).
- l. 17 *intercessio &c.* The secret in Amb. (198 Gerb.) with small diff. for S. Clement.
- l. 20 *quoniam per &c.* In Gerb. 198 for S. Clement.
- 154 l. 16 *intende mun. &c.* The secret in Gel. (642 Mur.) with *s̄carum tuarum Felicitatis Perpetuae* for *s̄cæ Felic. mart. tuae* for Mar. 7; in Amb. (391 Pam.) adapted for SS. Protase and Gervase: also in Rom. Miss.

- l. 28 *libantes &c.* The postcom. in Gel. (641 Mur.) adapted for S. Juliana (Feb. 17) and (672 Mur.) for S. Caecilia: in Miss. Franc. (686 Mur.) *in nat. scorum.*
- p. 155 l. 1 *protege Dñe &c.* A postcom. in Gel. (651 Mur.) for vigil of SS. John and Paul (June 25).
- l. 5 *da nobis &c.* The collect in Gel. (642 Mur.) for SS. Perpetua and Felicitas (March 7) (with *veneratione* for *devotione*): also Rom. Miss.
- l. 17 *praesta Dñe &c.* The postcom. in Gel. (642 Mur.) *ibid.*; in Greg. (40 Mur.) for Monday after 3rd Sunday in Lent, (128 Mur.) adapted for S. Theodore (Nov. 9), and (180 Mur.) *in nat. plur. mart.*: also Rom. Miss.
- l. 19 *libera Dñe &c.* The *ad pop.* in Gel. (531 Mur.) for Tuesday in Passion week and in Greg. (254 Mur.) among *orationes cotidianae.*
- l. 22 Missa iii. It will be noticed that this is the only Missa in this section which is adapted to the two saints conjointly, as the heading indicates, and even here the preface applies only to S. Felicitas: none of the forms in this Missa seem to occur elsewhere.
- l. 24 *Clemens—clementiam, Felicitas—felices.* Cf. note on *quam—coronam* (p. 197), also *inter adversa Felicitas* above (p. 154, l. 26).
- p. 156 l. 9 *VIII KAL. DEC.* (= Nov. 24). The Greg. Kal. (130 Mur.) seems to have commemorated S. Chrysogonus on this day. S. Gregory Thaumaturgus is commemorated in modern Rom. Kal. on Nov. 17, S. Gregory the Great March 12, S. Gregory Nazianzen May 9, and S. Gregory VII. May 25. Perhaps the Gregory here meant is the first of these and possibly in April Missa xxxiv (p. 15), the second: see note *in loc.* The difficulty there seems to be in the description of him as a martyr, none of these Saint Gregories having been strictly such: the Ball. quote Nicolaus Antonellus as suggesting that a martyr S. Gregory of Sipontum is meant who in some documents is commemorated on Dec. 24.
- l. 30 *da nobis &c.* In Greg. (133 Mur.) *ad vesperos* on S. Andrew's day (Nov. 30): in Amb. (435 Pam.) for the vigil (with *superno munere* for *superni muneris*).
- p. 157 l. 1 *respice quaes. &c.* Cf. April Missa xlvi (p. 19).
- l. 4 *qui eccl. &c.* In Gel. (675 Mur.) and Greg. (132 Mur.).
- l. 7 *sumpsimus &c.* The postcom. in Greg. (133 Mur.) and Rom. Miss.
- l. 18 *sacrandum tibi &c.* The secret in Greg. (131 Mur.) and Rom. Miss. for the vigil, and (179 Mur.) *in nat. unius apostoli* (with *apostoli* for *Andreae*): in Amb. (400 Pam.) adapted for S. Maternus (July 17).
- p. 158 l. 8 *qui per cultum &c.* This preface is evidently meant for the vigil.
- l. 22 *maiestatem &c.* The collect with slight diff. in Gel. (675 Mur.), Greg. (132 Mur.) and Rom. Miss.
- l. 28 *adest enim &c.* This preface is found for S. Andrew in Greg. (343 Mur.) and Amb. (436 Pam.) but with several additional lines between *ut* and *quibus*, which it looks as if our copyist had omitted by mistake.

- . 159 l. 6 *PASTORIS &c.* The first six martyrs in this heading do not occur in any of the Kalendars on Dec. 25. S. Basil bp. conf. et doct. is now commemorated on June 14: S. Felicitas on Nov. 23. S. Anastasia occurs in connexion with Christmas in Greg. (8 Mur.) and Rom. Miss.
- l. 9 *Domin⁹ qui &c.* In Gel. (497 Mur.) among morning or evening prayers at Christmas (with *ut efficiamur in Divina consortes* for *nobis—consortes* and *Xris Filius tuus after particeps*): in Greg. (11 Mur.) among Christmas prayers (with reading nearly as here): in Amb. (297 Pam.) *super sind.* for Christmas (with *eius* omitted and *fragilitatis* for *humanitatis*) and (447 Pam.) for Christmas eve (with *humanitatis*). This prayer is used in Rom. Miss. (with addition of *per huius et vini mysterium* after *da nobis*) in blessing the chalice after the wine and water have been mixed in it.
- l. 13 *da nobis quaes. omp &c.* A secret in Gel. (495 Mur.) for Christmas eve (with *sacrificiis* for *officiis* and other small diff.): cf. Greg. (7 Mur.).
- l. 26 *plenitudo*=fulfilment: cf. 2nd prayer in Missa viii below (p. 163, l. 27); also p. 76, l. 19.
- . 160 l. 3 *da nobis quaes. Domines &c.* A postcom. in Greg. (8 Mur.) and Rom. Miss. for Christmas and (158 Mur.) for 1st Sunday after Christmas: in Amb. (448 Pam.) for Christmas night.
- l. 6 *largire quaes. &c.* In Gel. (497 Mur.) among *orationes de Nat. Dominis ad vesp. sive Matut.* (with *et securitatis* for *spei et caritatis*): in Greg. (10 Mur.) among Christmas prayers (with reading as here): also in Ceriani's *Rotolo Opistografo del Principe Antonio Pio di Savoja* (lines 231—241) (with *et securitatis* as Gel. and *ventura* added before *nativitate*) *q.v.*
- l. 11 *Domin⁹ qui &c.* A collect in Gel. (494 Mur.) for vigil of Christmas (with *per* added after *qui* and *venientes* for *venientem*): in Greg. (11 Mur.) among Christmas prayers (with same reading as Gel.).
- . 161 l. 2 *munus pop. &c.* For the allusion to the Holy Spirit cf. p. 74.
- l. 16 *omp sempp Domines qui in &c.* In Greg. (11 Mur.) among Christmas prayers: in Amb. (446 Pam.) *post primam lectionem* on Christmas eve.
- l. 21 *grata tibi sit &c.* The *super obl.* in Amb. (299 Pam.) with certain small diff. for Christmas: the *collectio post nomina* in Miss. Goth. (517 Mur.) for Christmas eve, with several additional petitions at the end.
- l. 24 *tuae laudis &c.* In Gel. (496 Mur.) for Christmas: in Amb. (312 Pam.) for the octave: in Mozar. Miss. Mixt. (624 Migne) for 1st Sunday after Pent.
- . 162 l. 1 *da quaes. Domines &c.* In Greg. (12 Mur.) among Christmas prayers.
- l. 7 *da nobis omp &c.* The collect in Gel. (493 Mur.): the secret in Greg. (7 Mur.) and Rom. Miss. for Christmas eve: cf. the *ad pacem* in Miss. Goth. (517 Mur.) for same time.
- l. 9 *tanto nos &c.* The secret in Gel. (493 Mur.) for Christmas eve (with *huius sacrificii* for *haec* and *hoc* for *his*).
- l. 24 Missa vi. The phraseology in the 1st prayer and preface and in

the preface of Missa vii reminds one of Leo's style. The latter preface especially seems (as the Ball. point out) directed against Eutychianism.

l. 25 *Ds qui restorationem &c.* The collect in Amb. (311 Pam.) for the octave of Christmas (with *mirabiliter* for *mirabilius...quam subst. condidisti* and *dignatio* for *Divina generatio*).

p. 163 l. 21 *Ds qui humanum &c.* The *super sind.* in Amb. (311 Pam.) for the octave of Christmas (with *principaliter* for *a suo princ. letal.* and other diff.).

l. 25 *oblatio tibi &c.* A secret in Gel. (496 Mur.) for Christmas (with *quia* for *qua* and *Jesu Xri Dni nostri* for *et via—adparuit*): in Amb. (311 Pam.) for the octave (ending at *plenitudo*).

l. 29 *quia nostri &c.* In Greg. (9 Mur.) and Amb. (448 Pam.) (ending at *visu* in both cases).

p. 164 l. 3 *da nobis &c.* A postcom. in Gel. (496 Mur.) for Christmas: in Greg. (7 Mur.) and Rom. Miss. for the eve (with *unigeniti Filii tui* for *ipsius* and *respirare* for *vegetari*).

l. 17 *praesta mis. Ds &c.* A collect in Gel. (496 Mur.): a postcom. in Greg. (10 Mur.) and Rom. Miss. for Christmas.

l. 25 *om̄p sem̄p Ds qui huīus &c.* In Greg. (14 Mur.) an alternative prayer for S. John Evang.: the *super pop.* in Amb. (309 Pam.) adapted in *ordinatione B. Jacobi Alphaei Apostoli* (Dec. 30), and (417 Pam.) adapted for S. Bartholomew (Aug. 24): in Miss. Goth. (608 Mur.) for S. John Evang. (with slight diff. in first phrase): cf. the collect in Rom. Miss. and Eng. Prayer Book for S. Barth.

l. 29 *Ds qui per os &c.* A collect in Gel. (498 Mur.), Greg. (13 Mur.), Amb. (307 Pam.) and Miss. Goth. (608 Mur.).

p. 165 l. 4 *beati apostoli &c.* The preface in Greg. (292 Mur.) is very similar; but that in Miss. Goth. (609 Mur.) is nearly identical, though apparently the text is corrupt (with *et* added before *Evang.*, *natantem* for *nutantem*, *in* added before *fluctibus*, *in* omitted before *ecclesiasticae*, *profunda rimari* not *profundari mari*, *redditur* for *redditus*, *sacroscae* for *sacrosco*, *in* omitted before *ipsius*, *pectoris* for *pectore*, *cum* for *eum*, *magistri Virginis Filius* for *matri Virgini Filium*, *ipse* for *ipsi*, and *praedicando* for *praedicandum*).

l. 28 *supplicationibus &c.* The secret in Gel. (499 Mur.) for S. John Evang.: in Amb. (308 Pam.) for S. Bartholomew.

p. 166 l. 17 *ecclesiam &c.* The collect in Greg. (13 Mur.) and Rom. Miss. is nearly the same: cf. also the collect in Eng. Prayer Book.

l. 21 *Ds qui bonis &c.* A collect in Gel. (499 Mur.) with slight diff.

l. 24 *suscipe Dñe &c.* A secret in Miss. Franc. (689 Mur.) in a *Missa communis cotidiana* (with *debitorum* for *devotorum* and *donis* for *Divinis*).

l. 27 *pretiosiss enim &c.* With small diff. in Greg. (292 Mur.) and Amb. (309 Pam.): the two succeeding prayers (*hodiernae &c.* and *laetetur &c.*) form the postcom. and *super pop.* in the same Amb. Missa.

p. 167 l. 11 *Ds qui licet &c.* A prayer in Greg. (14 Mur.) at the end of the

- Missa for Holy Innocents: the first phrase (down to *minimis*) is repeated again (242 Mur.) *in nat. papae*.
1. 15 *adesto Dñe &c.* The secret in Gel. (499 Mur.).
- 168 l. 1 Section XLIII, which corresponds to the Advent Embertide, should of course precede sections XL—XLII. This then is one of the many instances of confused order in our MS.
1. 8 *ecclesiae tuae &c.* The secret in Gel. (518 Mur.) for 2nd Sunday in Lent and (684 Mur.) for Wednesday in December Embertide.
1. 11 *quia per ea &c.* In Greg. (299 Mur.) for Septuagesima with slight diff.
1. 18 *tuorum nos &c.* A postcom. in Gel. (510 Mur.) for Wednesday after 1st Sunday in Lent and (685 Mur.) for Wednesday in Dec. Embertide: in Greg. (32 Mur.) and Rom. Miss. for Thursday after 1st Sunday in Lent: in Amb. (327 Pam.) for Quinquagesima.
1. 29 *da quaeas. Dñe &c.* In Gel. (509 Mur.) for Tuesday after 1st Sunday in Lent: in Greg. (38 Mur.) and Rom. Miss. for Saturday after 2nd Sunday.
- 169 l. 1 *suscipe Dñe &c.* A secret in Gel. (507 Mur.) with slight diff. for Saturday after Septuagesima: in Amb. (333 Pam.) for 3rd Sunday in Lent.
1. 4 *qui nos &c.* In Gerb. 200 for 5th Sunday in Adv. (with *incrementa profectuum* for *crementa proiectuum* and *immortalitatem societatemque for inmortalem saticetatem*).
1. 8 *mysteriis tuis &c.* A postcom. in Gel. (501 Mur.) *prohibendum ab idolis.*
1. 19 *cordibus nostris &c.* A collect in Gel. (509 Mur.) for Tuesday after 1st Sunday in Lent (with *temperamur* for *temperamus*): in Greg. (39 Mur.) and Rom. Miss. for Monday after 3rd Sunday (with *abstinenmus* for *temp.*).
1. 22 *huius nobis &c.* A collect with slight diff. in Gel. (510 Mur.) for Friday after 1st Sunday in Lent and (685 Mur.) for Friday in Dec. Embertide.
1. 27 *precamur opib⁹ &c.* A collect in Gel. (510 Mur.) for Wednesday after 1st Sunday in Lent (with *operibus abstinentes* for *opibus*).
- 170 l. 1 *pacem nobis &c.* The second collect in Gel. (510 Mur.) for same day (with *per iejunium* added after *ut*).
1. 3 *praesta Dñe &c.* A secret in Gel. (685 Mur.) for Friday in Dec. Embertide.
1. 5 *quoniam salubri &c.* With some diff. in Gerb. 207 for Saturday in Sept. Embertide.
1. 10 *sumpsimus Dñe &c.* A postcom. with slight diff. in Gel. (509 Mur.) for Tuesday after 1st Sunday in Lent: in Greg. (22 Mur.) and Rom. Miss. for S. Agnes (Jan. 28) and (118 Mur.) for the Nativity of S. Mary (Sept. 8).
1. 20 *respice Dñe &c.* The *ad pop.* in Gel. (510 Mur.) for Tuesday after 1st Sunday in Lent and (685 Mur.) for Friday in Dec. Embertide.

- l. 27 *praesta quaes. &c.* The postcom. in Gel. (511 Mur.) for Friday after 1st Sunday in Lent.
- l. 29 *offerimus tibi &c.* The *super obl.* in Amb. (332 Pam.) for 2nd Sunday in Lent.
- p. 171 l. 11 *refecti vitalibus &c.* The postcom. in Gel. (685 Mur.) for Friday in Dec. Embertide : in Greg. (57 Mur.) and Rom. Miss. for Thursday in Holy Week.
- l. 14 *super pop. tuum &c.* The *ad pop.* in Gel. (508 Mur.) for 1st Sunday in Lent (with *indulgentia veniat* omitted) and (525 Mur.) for Friday after 3rd Sunday in Lent : in Greg. (30 n. Mur.) for 1st Sunday in Lent.
- l. 18 *esto Dñe &c.* The *ad pop.* in Gel. (509 Mur.) for Monday after 1st Sunday in Lent.
- l. 20 *sacrificiis praesent. &c.* The secret in Gel. (682 Mur.) in an Advent Missa : in Greg. (29, 35, 43, 105, 108, 124, 137 and 138 Mur.) for various occasions : in Amb. (430 Pam.) for 1st Sunday in Advent : also Rom. Miss.
- l. 22 *qui non solum &c.* With slight diff. in Amb. (335 Pam.) for Tuesday after 4th Sunday in Lent : the preface in Greg. (346 Mur.) begins with our preface here and adds several sentences at the end.
- l. 25 *praesta quaes. &c.* For the doctrinal statement cf. the preface of Missa vii for Christmas (p. 163).

INDEX OF LITURGICAL FORMS.

The prefaces are all alphabetically grouped under the heading V. D. (=vere dignū).

Brackets round the words quoted indicate doubt as to their beginning a separate prayer, round figures they indicate verbal variation in the forms.

- Ab occultis nostris munda, 137
Ab occultis nostris tua nos Dñe sc̄a, 138
Ab omni errore nos Dñe quaes. expient,
134
Ab omni nos Dñe quaes. vetustate, 5
Ab omnibus nos quaes. Dñe peccatis, 6o
Absolve Dñe quaes. iniquitates, 57
Absolve Dñe quaes. tuorum delicta, 117
Accepta sit in conspectu tuo Dñe nostra,
102
Accepta tibi sint Dñe quaes. nostri, 113
Accepta tibi sit Dñe nostrae servitutis,
96
Accepta tibi sit Dñe sacramae plebis, 93
Accipe Dñe quaes. nostrae servitutis
officia, 104
Accipe Dñe quaes. sacrificium singulare,
61
Accipe munera Dñe quae in eorum, 93
Accipe quaes. Dñe hostias tua nobis dig-
natione, 153
Accipe quaes. Dñe munera dignanter
oblata et, 96
Accipe quaes. Dñe munera populi tui, 52
Accipe quaes. Dñe munus oblatum, 27
Ad altaria Dñe veneranda cum, 117
Ad aures misericordiae tuae Dñe sup-
plicum, 83
Ad defensionem fidelium, 105
Ad gloriam Dñe tui nominis annua, 129
Ad hostes nostros Dñe superandos, 117
Ad humilitatis nostrae preces Dñe, 51
Ad martyrum tuorum Dñe festa vene-
rantes, 13
- Ad offerenda munera Dñe laeti concur-
rimus, 28
Ad preces nostras Dñe quaes. propitiatus,
119
Ad te corda nostra, 119, 132
Ad tua Dñe beneficia fiducialiter, 134
Adesto Dñe famulis tuis et opem, 112
Adesto Dñe fidelibus tuis adesto, 23
Adesto Dñe fidelibus tuis et quos, 110
Adesto Dñe fidelibus tuis et tua sc̄a, 133
Adesto Dñe fidelibus tuis nec eos, 44, 49
Adesto Dñe martyrum deprecatione, 92
Adesto Dñe muneribus innocentum, 167
Adesto Dñe plebi tuae et in tua miseri-
cordia, 83
Adesto Dñe populis qui sacra, 73
Adesto Dñe populis tuis tua protectione,
28
Adesto Dñe populo tuo cum sc̄orum, 18,
43
Adesto Dñe populo tuo et concede, 103
Adesto Dñe populo tuo et quem, 94
Adesto Dñe precibus nostris et die, 75
Adesto Dñe precibus nostris quas in, 7
Adesto Dñe precibus nostris ut, 26
Adesto Dñe propitius plebi tuae et ut
eam, 85
Adesto Dñe quaes. ecclesiae tuae, 33
Adesto Dñe quaes. populo tuo et quem,
26
Adesto Dñe supplicationibus nostris et
apostolicis, 62
Adesto Dñe supplicationibus nostris et
institutis, 141

- Adesto Dñe supplicationibus nostris et interced., 92
Adesto Dñe supplicationibus nostris et intercessione, 96
Adesto Dñe supplicationibus nostris et sperantes, 61
Adesto Dñe supplicationibus nostris et ut nos, 55
Adesto Dñe supplicationibus nostris ut sicut, 20
Adesto Dñe supplicibus tuis et spem, 116
Adesto Dñe supplicibus tuis ut hoc, 27
Adesto Ds noster famulis tuis, 2
Adesto mis. Ds ut quod actum est, 119
Adesto nobis Dñe Ds noster et quos, 71
Adesto nobis omnipotens. Ds et sacramenta, 67
Adesto quae. Dñe plebi tuae ut, 72
Adesto quae. omnipotens Ds honorum dator, 121
Aduiva nos Dñe Ds noster b. Laurenti, 147
Aduiva nos Dñe tuorum prece scorum, 18, 32
Aduiva nos Ds salutaris noster et quibus, 65
Adsint nobis Dñe patrocinia tibi grata, 91, 98
Adsit Dñe misericordia tua populo, 10
Adsit Dñe quae. propitiatio tua, 20
Adsit nobis Dñe quae. virtus Sp̄s, 27
Adsit nobis Dñe sc̄i Laur. mart. in tua, 99
Adveniat quae. Dñe misericordia sperata, 81
Aeterne pignus vitae capientes, 44
Altaribus tuis Dñe munera nostrae, 66
Altaribus tuis Dñe munera terrena, 10
Animae famuli tui quae. Dñe per haec, 146
Annua mart. tuorum Dñe vota, 148
Annua nobis est dilectissimi ieuniorum, 108
Annuie Dñe precibus nostris et tuis, 75
Annuie Dñe precibus nostris ut sicut de, 31
Annuie misericors Ds ut qui Divina, 23
Annuie quae. Dñe Ds noster ut per hoc, 57
Annuie quae. Dñe precibus familiae, 96
Annuie quae. Dñe precibus nostris ut sc̄i Laur., 98
Annuie quae. Dñe sacris martyribus, 16
Annuie quae. Dñe ut et tuis, 109
Annuie quae. omnipotens Ds ut sacramentorum, 80
Annuie quae. omnipotens Ds ut sicut eos, 167
Apostolica nos muniat Dñe semper oratio, 13
Apostolica pro nobis intervention, 39
Apostolico Dñe quae. b. Petri et Pauli, 49
Apostolorum Dñe b. Petri et Pauli desiderata, 47
Apostolorum tuorum precibus, 36, (48)
Ascendant ad te Dñe preces nostrae et, 153
Aspice nos Dñe precibus exoratus, 15
Aspice quae. Dñe quae oculis tuae, 54
Audi Dñe populum tuum tota tibi, 41
Audi Dñe populum tuum toto tibi, 40
Aufer a nobis Dñe quae. iniquitates, 127
Auge fidem tuam Dñe quae. miseratus, 70
Auge quae. Dñe fidem populi tui, 98
Auxiliare Dñe famulis tuis et in, 66
Auxiliare Dñe fragilitati nostrae, 8
Auxiliare Dñe plebi tuae et toto, 60
Auxiliare Dñe supplicibus tuis ut opem, 84
Auxiliare Dñe temporibus nostris et tua, 62
Auxiliare nobis mis. Ds et ut cunctos, 79
Auxilium tuum Dñe nomini tuo subditio, 149
B. apostoli Andreea Dñe sollemnia recentemus, 158
B. archangeli Michael interventione, 108
B. Clementis sacerdotis et mart., 153
B. Johannis Bapt. nos Dñe praeclara, 30
B. mart. tui Laurenti Dñe quae. intercess., 146
†Beatis martyribus supplicantibus, 34
Beatorum apostolorum Dñe quae. intercessione, 44, 49
Beatorum mart. pariterque pontificum, 104
Beatorum mart. tuorum nos Dñe precibus, 51
Benedic Dñe et has tuas creaturas, 25
Benedic quae. Dñe plebem tuam et sc̄orum, 31
Benedicimus Dñe misericordias tuas, 15

Benedictio tua Dñe super populum, 162
Benedictionem tuam Dñe populo supplic.,
127

Beneficiis tuis Dñe quaes. populus, 58
Bonorum omnium Ds Auctor atque Lar-
gitor, 150

Caelesti munere satiati quaes. Dñe Ds
noster, 52

Caelestia dona capientibus quaes., 73

Caelestibus Dñe quaes. praesidiis muni-
antur, 67

Caelestibus refecti sacramentis et, 42

Caelestis doni benedictione percepta, 32

Caelestis vitae munere vegetati, 83

Celebratis Dñe quae pro apostolorum, 39

Clemens omnip et mis. Ds duritiam, 23

Cognoscimus Dñe tuae circa nos, 168

Communicantes et diem Pentecosten
celebrantes, 25

Communicantes et diem sacrat. cele-
brantes ascensionis, 21

Communicantes et diem sacrat. cele-
brantes quo, 22

Communicantes et diem sacrat. Pente-
costen, 27

Comprime Dñe quaes. os, 60

Concede Dñe populo tuo veniam pec-
catorum, 7

Concede nobis Dñe Ds noster ut cele-
braturi, 81

Concede nobis Dñe Ds noster ut et te, 57

Concede nobis Dñe gratiam tuam, 94

Concede nobis Dñe praesidia militiae, 25

Concede nobis Dñe quaes. gratiam tuam,
64

Concede nobis Dñe quaes. ut sça tua, 163

Concede nobis omnip Ds ut ab improbis,
124

Concede nobis veniam delictorum et eos,
69

Concede omnip Ds ut et gaudiorum, 138

Concede quaes. Dñe b. apostolos tuos, 45

Concede quaes. Dñe Ds noster ut inter
adversa, 53

Concede quaes. Dñe Ds noster ut per
tua, 93

Concede quaes. Dñe Ds noster ut qui ad,
161

Concede quaes. Dñe morum nos, 115

Concede quaes. Dñe ut ad preces, 116

Concede quaes. omnip Ds ut viam tuam,
133

Conciliet nobis misericordiam tuam, 78

Confirma Dñe quaes. tuorum corda, 134

Conseca quaes. Dñe quae de terrenis, 57

Consecuti gratiam muneris sacri, 4

Consequatur Dñe quaes. tuae benedic-
tionis, 65

Conserva Dñe populum tuum et, 8

Conserva Dñe quaes. familiam tuam et
benedict., 143

Conserva quaes. Dñe filiorum tuorum, 88

Contere quaes. Dñe hostes populi, 61

Converte nos Dñe tuae propitiationis, 72

Cordibus nostris quaes. Dñe benignus
infunde, 169

Corporis sacri et pretiosi sanguinis re-
plete, 3

Creator populi tui Ds atque reparator, 7

Cum sçorum tuorum Dñe supplicationibus,
97

Custodi Dñe populum tuum et ut eidem,
84

Da auxilium Dñe quaes. maiestati tuae, 7

Da ecclesiae tuae Dñe non superbe, 57

Da nobis Dñe Ds noster sçorum, 155

Da nobis Dñe Ds noster ut et, 80

Da nobis Dñe fidei tuae miseratus, 91

Da nobis Dñe non terrena sapere, 20

Da nobis Dñe quaes. ambire quae recta,
56

Da nobis Dñe quaes. in te tota, 70

Da nobis Dñe quaes. ipsius recensita, 164

Da nobis Dñe quaes. ut in tua gratia, 131

Da nobis Dñe rationabilem quaes. ac-
tionem, 111

Da nobis Dñe tuae pietatis, 2

Da nobis haec quaes. Dñe frequentata, 11

Da nobis omnip Ds in sçorum tuorum te, 93

Da nobis omnip Ds ut beati Laur. mart.
tui, 99

Da nobis omnip Ds ut eorum semper festa,
101

Da nobis omnip Ds ut sicut adoranda, 162

Da nobis omnip et mis. Ds ut sçorum, 14

Da nobis quaes. Dñe Ds noster b. apostoli
tui Andreae, 156

Da nobis quaes. Dñe Ds noster in tua, 63

Da nobis quaes. Dñe Ds noster ut qui,
160

- Da nobis quaes. Dñe firmitatem, 170
 Da nobis quaes. Dñe per gratiam Sp̄s sc̄i,
 25
 Da nobis quaes. Dñe sc̄ae regimen, 126
 Da nobis quaes. Dñe sc̄orum martyrum
 passionibus, 53
 Da nobis quaes. Dñe semper haec tibi, 13
 Da nobis quaes. Dñe tua digne, 62
 Da nobis quaes. Dñe ut cum, 6
 Da nobis quaes. om̄p D̄s ut per, 126
 Da nobis quaes. om̄p et mis. D̄s et semp̄
 Pater, 159
 Da populo tuo Dñe quaes. sp̄m veritatis,
 135
 Da quaes. Dñe D̄s noster gratiae tuae
 donis, 84
 Da quaes. Dñe D̄s noster ut sicut, 36
 Da quaes. Dñe familiae tuae cum suis,
 124
 Da quaes. Dñe fidelibus tuis hunc, 86
 Da quaes. Dñe fidelibus tuis in sacra, 73
 Da quaes. Dñe lumen intellegentiae, 31
 Da quaes. Dñe nostris effectum, 168
 Da quaes. Dñe populo tuo a diabolicis, 9
 Da quaes. Dñe populo tuo inviolabilem,
 162
 Da quaes. Dñe populum tuum ad te toto,
 136
 Da quaes. Dñe ut et fideles, 131
 Da quaes. Dñe ut ieuinando, 113
 Da quaes. ecclesiae tuae mis. D̄s, 26
 Da quaes. om̄p D̄s illo subsequi, 22
 Da quaes. om̄p D̄s ut huius oblationis,
 137
 Da quaes. om̄p D̄s ut mysteriorum, 136
 Da quaes. om̄p D̄s ut sc̄ae Caeciliae, 151
 Da quaes. om̄p D̄s ut sicut per cuncta, 90
 Da quaes. om̄p D̄s ut toto tibi, 137
 Da salutem Dñe populo tuo mentis, 112
 Debitum nostrae reddimus servitutis, 97
 Defende Dñe familiam tuam et toto tibi,
 107
 Defende quaes. Dñe plebem tuam in
 sola, 92
 Defensio tua Dñe quaes. adsit, 114
 Devotionem quaes. Dñe nostrae mentis,
 82
 Devotionis nostrae tibi Dñe quaes. hostia,
 112
 Dicata nomini tuo, 18, (33)
 Dicatae tibi Dñe quaes. capiamus, 131
 Dies nostros Dñe placatus, 168
 Dirige Dñe quaes. ecclesiam tuam, 116
 Diversis plebs tua Dñe, 168
 Divini muneris largitate satiati, 143
 Dñe D̄s noster cuius est prima, 23
 Dñe D̄s noster diurno labore, 75
 Dñe D̄s noster multiplica super nos, 53
 Dñe D̄s noster quaes. concede, 78
 Dñe D̄s noster qui in his potius, 114
 Dñe D̄s noster qui nos vegetare, 110
 Dñe D̄s noster qui salutaria, 78
 Dñe D̄s noster tuis nos purifica, 92
 Dñe D̄s Pater gloriae Fons bonorum, 127
 128
 Dñe D̄s preces nostras clementer exaudi,
 120
 Dñe D̄s qui fragilitati nostrae quae, 116
 Dñe sc̄e Pater om̄p aet. D̄s da nob̄s
 gratia, 125, 127
 Dñe sc̄e Pater om̄p aet. D̄s da servis, 76
 Dñe sc̄e Pater om̄p aet. D̄s gratiae tuae,
 125
 Dñe sc̄e Pater om̄p aet. D̄s honorum
 omnium, 122
 Dñe sc̄e Pater om̄p aet. D̄s oblationes
 familiae, 76
 Dñe sc̄e Pater om̄p (aet.) D̄s qui dignaris
 infima, 124
 Dñe sc̄e Pater om̄p aet. D̄s qui me nulla,
 128
 Domum tuam Dñe quaes. propitiatus
 inlustra, 142
 Donis caelestibus cum sc̄orum, 101
 Donorum omnium D̄s auctor atque lar-
 gitor, 87
 D̄s a quo inspiratur humanis, 146
 D̄s Auctor sincereae devotionis, 134
 D̄s castorum corporum benignus, 139
 D̄s confitentium te Portio, 148
 D̄s conlator sacrarum magnifice, 120
 D̄s cui soli competit, 146
 D̄s cuius arbitrio omnium saec., 128
 D̄s cuius mysterii mundamur, 25
 D̄s cuius universae viae misericordia est,
 128
 D̄s dierum temporumque nostrorum, 128
 D̄s terrantes in via posse, 9
 D̄s generis institutor et reparator, 89
 D̄s honorum omnium D̄s omnium digni-
 tatum, 119
 D̄s in quo vivimus movemur, 142

- Dominus mis. Rex aet. da servituti, 128
 Dominus mundi creator et rector ad, 124
 Dominus omnium fortitudo scorum qui, 90
 Dominus quem iniustitia nostra incessanter, 65
 Dominus qui ad deprecandum te, 4
 Dominus qui b. Petri apostoli dignitatem, 15
 Dominus qui bona cuncta et incoas, 130
 Dominus qui bonis tuis infantum, 166
 Dominus qui creationem condicionis, 164
 Dominus qui cum muneribus nullis indigeas, 71
 Dominus qui delinquentes perire non pateris,
 109
 Dominus qui diem discernis, 75
 Dominus qui dierum nostrorum numeros, 125
 Dominus qui diligendo castigas et, 135
 Dominus qui ecclesiae tuae in scis montibus, 43
 Dominus qui ecclesiam tuam in dilectione, 125
 Dominus qui ecclesiam tuam innumeris scorum,
 100
 Dominus qui fidelium tuorum ad veram, 76
 Dominus qui humanae substantiae dignitatem,
 159
 Dominus qui humani generis fida societate, 54
 Dominus qui humani generis utramque, 115
 Dominus qui humanum genus a suo, 163
 Dominus qui hunc diem b. apost. Petri et Pauli,
 36
 Dominus qui in auxilium generis humani, 108
 Dominus qui inter apostolicos sacerdotes, 147
 Dominus qui iustitiam diligis et, 138
 Dominus qui licet sis magnus, 167
 Dominus qui licet universum genus hum., 130
 Dominus qui magna nimis et de parvis, 124
 Dominus qui mysteriorum tuorum dignanter, 84
 Dominus qui nec ecclesiae tuae usque, 125
 Dominus qui nos ad sci pontificis et martyris, 93
 Dominus qui nos idoneos non esse, 2
 Dominus qui nos in scorum martyrum multi-
 plicatione, 100
 Dominus qui nos sacramenti tui, 162
 Dominus qui nos sacramentis tuis, 125
 Dominus qui nos scorum mart. munitione, 94
 Dominus qui nos scorum tuorum et sollemni-
 tate, 51
 Dominus qui nos Unigeniti tui, 89
 Dominus qui per b. (sacrae) Virginis, 160
 Dominus qui per os b. apost. tui Johannis, 164
 Dominus qui plenitudinem mandatorum, 76
 Dominus qui populum tuum sic corripis, 119
 Dominus qui praesentem diem honorabilem, 31
 Dominus qui praevenis vota poscentium, 116
- Dominus qui pro nostrorum fructibus, 113
 Dominus qui propter ecclesiae tuae gubernacula,
 129
 Dominus qui prudentem sinceramque, 55
 Dominus qui remedia salutis humanae, 144
 Dominus qui restaurationem condicionis, 162
 Dominus qui sacra legis omnia constituta, 64
 Dominus qui scis tuis dedisti, 156
 Dominus qui si velis reddere quod, 23
 Dominus qui singulis quibusque, 168
 Dominus qui vastatoris antiqui perfidiam, 27
- Ecclesia tua Dominus caelesti gratia repleatur,
 64
 Ecclesiae tuae Dominus munera placatus ad-
 sume, 166
 Ecclesiae tuae Dominus voces placatus ad-
 mitte, 56
 Ecclesiae tuae quae. Dominus preces et
 hostias, 42
 Ecclesiam tuam Dominus benignus inlumina,
 131
 Ecclesiam tuam Dominus benignus inlustra ut,
 166
 Ecclesiam tuam Dominus perpeti, 62
 Effunde quae. Dominus Spm gratiae, 80
 Eripe nos Dominus quae. ab his quae, 135
 Erudi Dominus quae. populum tuum spirita-
 libus, 52
 Erudiamur Dominus quae. his celebratibus,
 158
 Esto Dominus plebi tuae scificator, 48
 Esto Dominus propitius plebi tuae, 171
 Esto propitius Dominus quae. plebi tuae, 6
 Esto protector Dominus populi tui, 157
 Esto quae. Dominus propitius plebi tuae ut,
 84
 Et nataliciis scorum Dominus, 20
 Et quod officio vocis, 145
 Et sacramentis tuis Dominus et gaudiis, 90
 Et scorum tuorum exultatione, 53
 Exaltationem nostrae condicionis, 22
 Exaudi Dominus Dominus noster cum scorum, 8
 Exaudi Dominus plebem tuam et quod non, 66
 Exaudi Dominus populum tuum, 2
 Exaudi Dominus preces nostras et celeri, 68
 Exaudi Dominus preces nostras et interve-
 nientibus, 50
 Exaudi Dominus preces nostras et scorum, 5
 Exaudi Dominus preces nostras et sicut profani,
 27

- Exaudi Dñe preces nostras et ut digna,
 18, 33
 Exaudi Dñe preces nostras et ut tuis, 72
 Exaudi Dñe preces nostras ut in omni,
 110
 Exaudi Dñe preces nostras ut redemp-
 tionis, 71
 Exaudi Dñe quaeſ. gemitum populi tui,
 67
 Exaudi Dñe quaeſ. preces nostras ut
 populus, 102
 Exaudi Dñe supplicum preces et devoto,
 110
 Exaudi Dñe supplicum preces et quas, 12
 Exaudi Dñe supplicum preces ut quod,
 119
 Exaudi Dſ orationem nostram et tua, 64
 Exaudi nos Dñe clamantes ad te, 15
 Exaudi nos Dñe Dſ noster et a, 66
 Exaudi nos Dñe Dſ noster et ecclesiam
 tuam, 142
 Exaudi nos Dſ salutaris noster et aposto-
 lorum, 44
 Exaudi nos Dſ salutaris noster et super
 hos, 122
 Exaudi nos Dſ salutaris noster ut per, 20
 Exaudi nos Dſ salutaris noster ut sicut de
 ſcē Caec., 152
 Exaudi nos misericors Dſ et da, 20
 Exaudi nos om̄p et mis. Dſ ut quod,
 140
 Exaudi nos om̄p semp̄ Dſ et ne sine, 75
 Exaudiat vos Dñs Dſ noster et pro, 78
 Excita Dñe in ecclesia tua Spm, 95
 Exercemus Dñe gloriosa commercia, 10
 Exsultamus Dñe multiplicata, 156
 Exsultamus pariter et de percepto, 149
 Exsultantes Dñe cum muneribus, 163
 Exsultet Dñe populus Xrianaus, 6
 Exsultet Dñe Xrianae plebis humilitas,
 106
 Exsultet plebs tua Dñe, 36
 Exsultet populus tuus Dñe quaeſ. in ſci,
 99

 Fac nos quaeſ. Dñe quaeſ. sunt recta, 136
 Fac nos quaeſ. Dñe ſcōrum tuorum, 93
 Familiae tuae Dñe preces miseratus, 62
 Familiam tuam Dñe benignus inlustra, 71
 Familiam tuam Dñe dextera tua per-
 petuo, 142

 Familiam tuam Dñe propitiata maiestate,
 137
 Familiam tuam Dñe propitius intuere, 42
 Familiam tuam Dñe supplicantem oculis,
 51
 Famulos et famulas Dñe quaes. intuere,
 69
 Famulos et famulas tuas Dñe caeleſti, 82
 Famulos et famulas tuas quaes. Dñe pro-
 pitius, 83
 Festina quaes. ne tardaveris Dñe, 111
 Fiant Dñe tuo grata conspectui, 150
 Fiat Dñe quaes. hostia sacranda, 15
 Fidelem populum quaes. Dñe potentiae,
 77
 Fideles tuos Dñe benedictio, 137
 Fidelium Dſ animarum Conditor, 146
 Fidelium tuorum munera Dñe, 155
 Frequenti sacramentorum perceptione
 ſatiati, 10

 Gaudeat Dñe quaes. populus tuus, 126
 Grata ſint tibi Dñe munera quaes., 90
 Grata tibi munera noſtra ſint Dñe, 9, 17,
 43
 Grata tibi ſit Dñe hodiernae, 161
 Grata tibi ſit quaes. Dñe tuae plebis, 70
 Gratanter ad munera dicanda, 105
 [Grati]ae tuae quaes. Dñe, 1
 Gratiam tuam nobis Dñe ſemper adcu-
 mulet, 117
 Gratias agimus Dñe multiplicatis, 89
 Gratias tibi Dñe laudesque persolvimus,
 71
 Gratias tibi †Dñe quoniam, 98
 Gratias tibi referimus Dñe qui nos a
 temp., 82
 Gratias tibi referimus Dñe qui nos et
 caeleſt., 101
 Gregem tuum Dñe Pastor bone placatus
 intende et oves, 67
 Gregem tuum Pastor bone placatus in-
 tende et per, 38, 42
 Guberna Dñe quaes. tuam placatus eccl.,
 132
 Guberna quaes. Dñe temporalibus, 115

 Hac hebdomade nobis mensis decimi, 114
 (Haec nos communio), 111, 144
 Hanc etiam oblationem Dñe tibi vir-
 ginum, 36

- Hanc igitur &c. et in numerum, 147
 Hanc igitur &c. ut qui Petri, 147
 Hanc igitur oblationem famulæ tuae illius, 141
 Hanc igitur oblationem illius famuli, 145
 Hanc igitur oblationem quæs. Dñe placatus, 148
 Hanc igitur oblationem quam tibi offerimus pro his quos, 24
 Hanc igitur oblationem quam tibi offerimus pro illo famulo, 119
 Hanc igitur oblationem quam tibi offero ego, 123
 Hanc itaque oblationem quam tibi offerimus, 130
 His quæs. Dñe sacrificiis quibus, 146
 Hoc nobis tuum quæs. Dñe sacramentum, 144
 Hodierne sollemnitatis effectum, 167
 Honor martyrum beat. deferre nos, 35
 Hostiam nostram quæs. Dñe sc̄i Laurenti, 8
 Hostias altaribus tuis Dñe placationis, 34
 Hostias Dñe quas nomini tuo sacrandas, 48
 Hostias Dñe suppliciter immolamus in sc̄is, 89
 Hostias Dñe suscipe placatus oblata, 68
 Hostias Dñe tuae plebis intende et quas, 3
 Hostias populi tui Dñe propitiis intuere ut, 46
 Hostias populi tui quæs. Ds miseratus, 26
 Hostias quæs. Dñe nostræ devotionis, 56
 Hostias tibi Dñe deferimus immolandas, 63
 Hostias tibi Dñe humili supplicatione, 145
 Hostias tibi Dñe laudis offerimus qui nos, 82
 Hostias tibi Dñe laudis offerimus suppliciter, 106
 Hostias tibi Dñe pro mart. tuorum commem., 148
 Hostias tibi Dñe sc̄orum tuorum dicatas, 12
 Huius nobis Dñe quæs. sacrificii, 137
 Huius nobis parsimoniae, 169
 Impetret quæs. Dñe fidelibus tuis, 4
 In honorem b. archangeli Michael, 108
 In sc̄orum tuorum passionibus pretiosis, 155
 Inclinantes se Dñe maiestati, 63
 Indulgentiam nobis Dñe tribue peccatorum, 143
 Intende Dñe quæs. supplices nos et, 68
 Intende munera Dñe quæs. altaribus, 154
 Intende precamur Altissime vota, 49
 Intende quæs. Dñe sacrificium, 110
 Inter innumera Dñe pietatis tuae, 8
 Inter nostræ redempcionis miranda, 89
 Intercessio b. Laur. mart., 99
 Intercessio sc̄i Clem. sacerdotis et mart., 153
 Laeta nos quæs. sc̄i Laurenti mart. tui, 97
 Laetamur Dñe tuorum celebritate, 86
 Laetetur Dñe quæs. populus tuus, 139
 Laetetur semper ecclesia tua Dñe tuorum, 167
 Laetifica nos Dñe quæs. consolationibus, 82
 Laetificet nos quæs. Dñe sacramenti, 79
 Largiente te Dñe b. Petri et Pauli natalicium, 48
 Largire nobis Dñe quæs. spm, 131
 Largire nobis omnipotens Ds ut a quo, 111
 Largire quæs. Dñe famulis tuis fidei, 160
 Laudent te ora nostra, 171
 Laudes tuas Dñe non tacemus, 73
 Laudis tuae Dñe hostias immolamus, 5
 Libantes Dñe dona caelestia, 72
 Libantes Dñe mensæ tuae beata, 154
 Libera Dñe quæs. a peccatis et hostibus, 155
 Libera nos ab omni malo, 63
 Libera nos Dñe quæs. a nostrorum, 61
 Magnificamus Dñe clementiam tuam qui, 136
 Magnificamus Dñe nomen tuum, 10
 Magnificantes Dñe clementiam tuam, 93
 Magnificasti Dñe sanctos tuos suscepta, 91, 95
 Magnificentiam tuam Dñe praedicamus, 73
 Magnis mysteriis incitata plebs tua, 30
 Maiestatem tuam Dñe supplices deprecamur ut nos, 138
 Maiestatem tuam Dñe supplices deprecamur ut sicut, 101
 Maiestatem tuam Dñe supplices exoramus ut anima, 148

- Maiestatem tuam Dñe supplices exoramus ut nec, 58
 Maiestatem tuam Dñe suppliciter exoramus ut sicut, 158
 Maiestatem tuam suppliciter deprecamur, 67
 Maiestati tuae Dñe debitas laudes, 84
 Maiestati tuae nos Dñe mart., 9
 Martyrum tuorum nos Dñe semper festa, 10
 Memento Dñe quae. animae famuli, 147
 Memento Dñe quae. condicionis hum., 13
 Memento Dñe quod es operatus, 126
 Mentes nostras et corpora Dñe quae. operatio, 143
 Mentes nostras quae. Dñe sc̄s Sps, 27
 Mis. et omnip̄ Ds qui nos de virtute, 154
 Miserator et mis. Ds qui nos, 166
 Miserere Dñe deprecantis ecclesiae, 59
 Miserere Dñe populi tui et, 59
 Misericordiae tuae remedii quae., 135
 Mitte Dñe quae. Spm sc̄m, 74
 Mores nostros Dñe quae. tua pietate, 118
 Moveat pietatem tuam quae. Dñe subiectae, 133
 Multiplica quae. Dñe in ecclesia, 129
 Multiplices Dñe incursum quos, 112
 Munera Dñe quae. offerentes, 70
 Munera Dñe tuae glorificationis, 46
 Munera nomini tuo Dñe cum gratiarum, 73
 Munera plebis tuae Dñe quae., 36
 Munera quae deferimus Dñe benignus, 41
 Munera quae. Dñe tuae plebis propitiatus, 144
 Munera supplices Dñe tuis altaribus, 49
 Munera tibi Dñe laetantes offerimus, 47
 Munera tua Ds institutor inlustra, 111
 Muneribus nostris Dñe precibusque susceptis, 143
 Muneribus nostris Dñe sc̄i Laur. mart. tui, 98
 Muneribus nostris quae. Dñe gratiam tuae, 133
 Muneris Divini perceptio, 138
 Munerum tuorum Dñe largitate, 126
 Munus hoc Dñe quae. apostolica, 37
 Munus populi tui Dñe placatus intende quo, 161
 Munus populi tui Dñe quae. apostolica, 165
 Munus populi tui Dñe quae. dignanter adsume, 107
 Mysteria tua Dñe debitum servitii, 65
 Mysteriis tuis Dñe veneranter adsumptis, 169
 †Natalicia sc̄i Johannis apost., 165
 Ne despicias Dñe quae. in afflictione, 74
 Ne quae. Dñe pro nostris excessibus, 16
 Nomini tuo Dñe munera quae., 60
 Nomini tuo quae. Ds aet. da gloriam, 136
 Non obruamur Dñe quae. immensis, 16
 Non praeiudicet quae. Dñe fidelibus tuis, 5
 Non retribuas nobis quae. Dñe quae malis, 134
 Nostris quae. Dñe propitiare temporibus, 77
 Oblata munera nomini tuo, 35
 Oblata tibi Dñe munera populi tui, 96
 Oblati sacrificii Dñe quae. praestet, 135
 Oblatio nos Dñe quae. sacranda, 65
 Oblatio tibi Dñe nostra defertur, 54
 Oblatio tibi Dñe sit nostra semper, 107
 Oblatio tibi Dñe votiva defertur, 48
 Oblatio tibi sit Dñe hodiernae, 163
 Oblationem familiae tuae Dñe sc̄orum, 18
 Oblationes nostras Dñe quae. propitiatus, 146
 Oblationes nostras quae. Dñe tua tibi, 19
 Oblationes populi tui Dñe quae. apostolorum, 37
 Oblationes populi tui Dñe quae. placatus, 104
 Oblatis muneribus Dñe plebs fidelis, 158
 †Observationis annuae celebritate, 63
 Offerendorum tibi munerum Ds auctor, 88, 90
 Offerentum tibi munera quae. Dñe, 14
 Offerimus Dñe laudes et munera, 138
 Offerimus Dñe munera tuorum tibi, 14, (53)
 Offerimus hostias Dñe in sc̄i Laur. mart. tui, 99
 Offerimus hostias nomini tuo Dñe quantum, 85

- Offerimus sacrificium Dñe quod pro, 43
 Offerimus tibi Dñe fidelium tuorum dona,
 4
 Offerimus tibi Dñe munera quae, 72
 Offerimus tibi Dñe munera supplicantes,
 170
 Offerimus tibi Dñe munus quod, 58
 Offerimus tibi Dñe preces et mun., 40
 Offerimus tibi Dñe quae dicanda, 28
 Offerimus tibi Dñe (quaes.) preces et, 39
 Omnis a nobis te Dñe quaes. expiante,
 124
 Omnium nostrum Dñe quaes. ad te corda,
 111
 Omnium nostrum Dñe quaes. hostias, 130
 Omnia virtutum Ds bonorumque, 158
 Omp̄ et mis. Ds a bellorum nos, 59
 Omp̄ et mis. Ds ad cuius beatitudinem,
 71
 Omp̄ et mis. Ds apud quem voluntas, 146
 Omp̄ et mis. Ds de cuius munere, 74
 Omp̄ et mis. Ds in cuius omnis humana,
 145
 Omp̄ et mis. Ds propitiationis tuae dona,
 132
 Omp̄ et mis. Ds qui b. Baptistam, 29
 Omp̄ et mis. Ds qui benigne, 128
 Omp̄ et mis. Ds qui nos ad celebritatem,
 123
 Omp̄ et mis. Ds qui nos sacramentorum,
 52
 Omp̄ semp̄ Ds ab hostium nos defende, 80
 Omp̄ semp̄ Ds apud quem cum, 106
 Omp̄ semp̄ Ds cordibus nostris benignus,
 112
 Omp̄ semp̄ Ds cuius viae misericordia, 62
 Omp̄ semp̄ Ds da cordibus nostris illam,
 29
 Omp̄ semp̄ Ds da nobis fidei spei, 76
 Omp̄ semp̄ Ds da nobis voluntatem tuam,
 66
 Omp̄ semp̄ Ds da populis tuis prae-
 cipiorum, 42, 45
 Omp̄ semp̄ Ds ecclesiae tuae concede
 propitius, 79
 Omp̄ semp̄ Ds ecclesiae tuae votis pro-
 pitiatu, 95
 Omp̄ semp̄ Ds hostilia quaes. arma, 124
 Omp̄ semp̄ Ds in cuius arbitrio, 110
 Omp̄ semp̄ Ds in protectione fidelium,
 144
- Omp̄ semp̄ Ds mentes nostras quaes., 64
 Omp̄ semp̄ Ds misericordiam tuam sup-
 plies, 111
 Omp̄ semp̄ Ds Origo cunctarum, 129
 Omp̄ semp̄ Ds populi fidelis institutor, 66
 Omp̄ semp̄ Ds qui contulisti fidelibus,
 145
 Omp̄ semp̄ Ds qui ecclesiam tuam in
 apostolica, 44
 Omp̄ semp̄ Ds qui eligis infirma mundi,
 149
 Omp̄ semp̄ Ds qui etiam in b. Johannis,
 30
 Omp̄ semp̄ Ds qui fragilitate nostrae con-
 sulens, 17, 43
 Omp̄ semp̄ Ds qui huius diei venerandam,
 164
 Omp̄ semp̄ Ds qui hunc diem, 40, (47)
 Omp̄ semp̄ Ds qui in Dñi nostri Ihsu Xri,
 161
 Omp̄ semp̄ Ds qui in omnium sc̄orum
 tuorum, 152
 Omp̄ semp̄ Ds qui in sc̄is tuis es ubique,
 53
 Omp̄ semp̄ Ds qui in terrena, 88
 Omp̄ semp̄ Ds qui ineffabili sacramento,
 38
 Omp̄ semp̄ Ds qui instituta legalia, 31
 Omp̄ semp̄ Ds qui inter innumera, 53
 Omp̄ semp̄ Ds qui nos ab hostibus, 131
 Omp̄ semp̄ Ds qui nos ad observ., 113
 Omp̄ semp̄ Ds qui nos donis, 72
 Omp̄ semp̄ Ds qui nos eorum, 45
 Omp̄ semp̄ Ds qui nos et castigando, 74
 Omp̄ semp̄ Ds qui nos et sustentationibus,
 115
 Omp̄ semp̄ Ds qui nos idoneos non esse,
 18, 32
 Omp̄ semp̄ Ds qui nos multiplici, 103
 Omp̄ semp̄ Ds qui nos omnium apost., 46
 Omp̄ semp̄ Ds qui nulli nos inferre, 54
 Omp̄ semp̄ Ds qui offerenda, 64
 Omp̄ semp̄ Ds qui pascale sacramentum,
 23
 Omp̄ semp̄ Ds qui pascalis sollemnitas,
 26
 Omp̄ semp̄ Ds qui primitias mart. gloriosi,
 87
 Omp̄ semp̄ Ds qui primitias mart. in sc̄i,
 85
 Omp̄ semp̄ Ds qui sc̄is tuis non solum, 91

- Ompp sempp Ds qui scorum martyrum conf.,
11
Ompp sempp Ds qui scorum tuorum nos, 3
Ompp sempp Ds qui scorum virtute, 86
Ompp sempp Ds qui sic hominem, 115
Ompp sempp Ds qui superbis resistis, 58
Ompp sempp Ds qui tuae mensae, 9
Ompp sempp Ds qui tuis fidelibus, 31
Ompp sempp Ds Romani nominis defende,
83
Ompp sempp Ds Romanis auxiliare princip.,
77
Ompp sempp Ds sensibus nostris propitiatus,
143
Ompp sempp Ds tota nos ad te mente
converte, 82
Ompp sempp Ds tribue nobis munere festiv.,
20
Operis tui Ds initiator et custos, 123
Oremus dilectissimi Dm Patrem omnip-
diaconi, 120
Oremus dilectissimi Dm Patrem omnip-
presbyterii, 122
Ostende nobis Dne misericordiam tuam, 5
- Pacem nobis tribue Dne mentis et, 170
Parce Dne parce peccantibus, 23
Parce Dne parce populo tuo, 66
Pater mundi Conditor nascentium, 141
Patientia pretiosa iustorum, 156
Peccata nostra Dne propitiatus absolve,
133
Peccatorum nostrorum Dne multitudine,
14
Peccavimus tibi omnipp et mis. Ds, 14
Peractis sollemniter Dne quae pro, 41
Percepimus Dne gloria mysteria, 116
Perceptis Dne caelest. sacramentis, 104
Perceptis Dne sacramentis subdito corde,
38, 45
Perceptis Dne sacramentis supplices te,
42
(Percipient quae. Dne vitae), 28
Perfice Dne misericordias tuas populo, 82
Perfice Dne quae. benignus in nobis, 131
Perfice Dne votiva mysteria, 156
Perfice nobis Dne fructum gratulationis,
97
Perpetuis nos Dne scorum tuere praesi-
diis, 100
Perpetuo Dne favore prosequere quos, 114
- Placatio tua nobis Dne sit propinqu
Placatus quae. Dne quidquid pro,
Placidus aspice Dne plebem tuam,
Plebem tuam Dne quas interius, 131
Plebem tuam quae. Dne perpetua pi-
108
Plebis tuae Dne munera benignus int.
105
Plebis tuae munera quae. Dne propit
53
Plebs tua Dne laetetur tuorum se-
100
Plebs tua Dne quae. benedictionis,
Plebs tua Dne sacramentis purificati
Populi tui Ds Defensor et Rector,
Populi tui Ds Institutio et Rector,
Populum tuum Dne quae. posside
tibus, 138
Porrigi dextram quae. Dne plebi,
Porrigi quae. dexteram Dne popul
Praesenti sacrificio Dne tua gener-
164
Praesta Dne Ds noster ut contra o-
28
Praesta Dne Ds noster ut quorum,
Praesta Dne quae. animae famuli,
Praesta Dne quae. ecclesiam tuam
159
Praesta Dne quae. ut dicato mun
Praesta Dne quae. ut et de, 127
Praesta Dne quae. ut mentium, 131
Praesta Dne quae. ut per haec qua
Praesta Dne quae. ut quam, 16
Praesta Dne quae. ut quorum memo-
94
Praesta Dne quae. ut sicut populus
Praesta Dne quae. ut sicut scorum,
Praesta Dne quae. ut temporalibus,
132
Praesta Dne quae. ut toto tibi cord
Praesta famulis tuis Dne abundantia
Praesta mis. Ds ut natus hodie, 164
Praesta nobis Dne misericordiam, 2
Praesta nobis Dne quae. apostolicis
Praesta nobis Dne quae. auxilium ge-
81
Praesta nobis Dne quae. interceden-
155
Praesta nobis Dne quae. universa-
cata, 12
Praesta nobis ineffabilis et mis. Ds,

- Praesta nobis om̄p D̄s ut dicatum, 109
 Praesta nobis om̄p et mis. D̄s ut quae, 20
 Praesta nobis om̄p et mis. D̄s ut sc̄orum
 mart., 52
 Praesta nobis quae. D̄ne D̄s noster ut
 sicut, 86, 87
 Praesta nobis quae. D̄ne terrena despi-
 cere, 55
 Praesta nobis quae. om̄p D̄s ut nostrae
 humilitatis, 102
 Praesta populo tuo D̄ne quae. consola-
 tionis, 47
 Praesta quae. D̄ne cum accessu, 129
 Praesta quae. D̄ne D̄s noster et aposto-
 lorum, 50
 Praesta quae. D̄ne D̄s noster sacramen-
 tum, 171
 Praesta quae. D̄ne D̄s noster ut decline-
 mus, 126
 Praesta quae. D̄ne D̄s noster ut et inter,
 80
 Praesta quae. D̄ne spiritualibus, 170
 Praesta quae. D̄ne ut anima famuli, 147
 Praesta quae. D̄ne ut hac oblatione, 77
 Praesta quae. D̄ne ut martyrum tuorum, 6
 Praesta quae. D̄ne ut sicut de praeteritis,
 30
 Praesta quae. ecclesiae tuae D̄ne de-
 tantis, 38, (47)
 Praesta quae. om̄p D̄s ut b. Stefanus, 89
 Praesta quae. om̄p D̄s ut dignitas, 23
 Praesta quae. om̄p D̄s ut fidelibus tuis,
 123
 Praesta quae. om̄p D̄s ut inter innumeros,
 136
 Praesta quae. om̄p D̄s ut nostrae mentis,
 21
 Praesta quae. om̄p D̄s ut pro honore, 154
 Praesta quae. om̄p D̄s ut quod fragili,
 130
 Praetende D̄ne misericordiam tuam et es-
 to, 92
 Praetende nobis D̄ne misericordiam tuam
 et sc̄os, 5, 8
 Praetende nobis D̄ne misericordiam tuam
 ut quae, 71
 Precamur om̄p D̄s omnes propitiatus, 139
 Precamur om̄p D̄s ut de transitoris, 169
 Precem tibi fundimus D̄ne rerum, 172
 Preces nostras D̄ne propitiatus admitte
 et a, 74
- +
- Preces nostras D̄ne propitiatus admitte
 et ut, 2, 17
 Preces populi tui quae. D̄ne clementer
 adsume, 32 n.
 Pro b. Laurenti martyris passione vene-
 randa, 94
 Pro familia tua D̄ne quae. sc̄orum mart.,
 101
 Pro mart. nataliciis D̄ne tua, 148
 Prodest quidem D̄ne continuata censura,
 92
 Proficiat quae. D̄ne fidelis populus, 143
 Propitiare D̄ne in te confidentibus populis,
 144
 Propitiare D̄ne querentibus misericor-
 diam, 75
 Propitiare D̄ne supplicationibus nostris et
 inclinato, 119
 Propitiare D̄ne supplicationibus nostris et
 sc̄orum, 2
 Propitiare D̄ne supplicum votis et, 77
 Propitiationem tuam D̄ne quae. sen-
 tiamus, 149, 152
 Propitius D̄ne quae. haec dona sc̄ifica,
 24, 26
 Propitius D̄ne quae. oblationem nostrae,
 35
 Propitius esto D̄ne plebi tuae, 5
 Propitius intuere munera D̄ne quae.
 quae, 76
 Propitius tribue D̄ne quae. ut hac obla-
 tione, 86, (88)
 Prosequere D̄ne populum tuum ut, 165
 Prosint meritis +D̄ne patrocinia, 16
 Prosint nobis D̄ne frequentata myst., 134
 Prosint nobis D̄ne iustorum tuorum, 13
 Prosint nobis D̄ne quae. sumpta mysteria,
 118
 Prosint nobis D̄ne quae. tuorum suf-
 fragia, 4
 Posit nobis quae. D̄ne sacramenti, 157
 Protector in te sperantium D̄s exaudi
 preces, 69
 Protector in te sperantium D̄s praesta, 135
 Protector in te sperantium D̄s respice, 46
 Protector in te sperantium D̄s salva, 5
 Protector noster aspicē D̄s et ab, 59
 Protector noster aspice et misericordiam,
 51
 Protegat D̄ne quae. populum tuum et, 90
 Protege D̄ne famulos tuos subsidiis, 72

- Protege Dñe fideles tuos et quos, 70
 Protege Dñe plebem tuam cum, 4
 Protege Dñe plebem tuam et quam, 155
 Protege Dñe populum tuum et apost., 45
 Protege nos Dñe quaeſ. tuis mysteriis, 81
 Protege nos Dñe tuorum deprecatione, 13
 Protege quaeſ. Dñe Romani nominis, 71
 Purifica Dñe quaeſ. familiam tuam, 79
 Purifica nos Dñe iisdem quibus servitium,
 83
 Purifica nos misericors Ds ut ecclesiae,
 126
 Purificet nos Dñe caeleſtis exsecutio, 133
 Purificet nos quaeſ. Dñe muneriſ, 27
- Qua oblatione totius mecum, 123
 Quae in hoc altari proposita Dñe, 44,
 (cf. 41)
 Quae tuo nomini Dñe sunt dicata, 39
 Quaeſ. Dñe Ds noster diei molestias, 75
 Quaeſ. Dñe Ds noster ne aput iustitiam,
 19
 Quaeſ. Dñe Ds noster quae in hoc, 41,
 (cf. 44)
 Quaeſ. Dñe Ds noster quos sacramentis,
 62
 Quaeſ. Dñe Ds noster ut Divina mysteria,
 17
 Quaeſ. Dñe Ds noster ut interius, 135
 Quaeſ. Dñe Ds noster ut intervenientibus,
 43
 Quaeſ. Dñe Ds noster ut mensae tuae, 75
 Quaeſ. Dñe Ds noster ut non desinant,
 101
 Quaeſ. Dñe Ds noster ut per haec, 60
 Quaeſ. Dñe Ds noster ut propitiacionis,
 131
 Quaeſ. Dñe Ds noster ut quod nobis, 63
 Quaeſ. Dñe Ds noster ut quos Divina, 66
 Quaeſ. Dñe ne nos tales, 135
 Quaeſ. om̄p Ds ecclesiae tuae tempora,
 170
 Quaeſ. om̄p Ds instituta providentiae, 141
 Quaeſ. om̄p Ds ne ad dissimulationem, 63
 Quaeſ. om̄p Ds ne multitudinem, 134
 Quaeſ. om̄p Ds ne nos mundanis, 158
 Quaeſ. om̄p Ds ut et mentes, 117
 Quaeſ. om̄p Ds ut inter eius, 142
 Quaeſ. om̄p Ds ut nos geminata laetitia,
 34
 Quaeſ. om̄p Ds ut qui nostris, 48
- Quaes. om̄p Ds ut ſcorum tuorum caelos,
 100
 Quaes. virtutum caeleſtis. Ds ut despera,
 137
 Quaes. virtutum caeleſtis. Ds ut sacrifici,
 151
 Quanto te Dñe praedicare ſufficiamus, 156
 (Qui ſunt Dñe tibi ſubiecti), 34 n.
 Quia noſtræ voces Dñe non merentur,
 17
 Quod ore ſumpsimus Dñe quaeſ., 69
 Quos donis caeleſtibus ſatias, 1
 Quos refecisti Dñe caeleſti mysterio, 68
 Quos tuos efficiſ Dñe tua pietate, 32
- Recreati Dñe ſacri muneriſ gusto, 58
 Redemptionis noſtræ munere vegetali, 55
 Refecti cibo potuque caeleſti, 92
 Refecti participatione muneriſ ſacri, 18
 Refecti vitalibus alimentis, 171
 Referat Dñe populus X̄ianus quos, 158
 Rege Dñe populum tuum et gratiae, 115
 Rege Dñe quaeſ. tuorum corda, 76
 Remotis obumbrationibus carnalium, 31
 Repelle Dñe quaeſ. a nobis ſacrilegas, 79
 Repleamur Dñe gratia muneriſ, 62
 Repleantur consolationibus tuis Dñe, 130
 Repleti benedictione caeleſti ſuppliciter,
 46
 Repleti Dñe benedictione caeleſti ſcorum,
 51
 Repleti Dñe caeleſti mysterio et, 9
 Repleti Dñe donis tuis in tuorum, 95
 Repleti Dñe muneriſ ſacris da quaeſ.,
 132
 Repleti Dñe munificentia gratiae tuae, 51
 Repleti gusto gratiae tuae et caeleſtis, 96
 Repleti substantia reparationis et vitaे, 5
 Repleti ſumus Dñe misericordia tua, 93
 Repleti ſumus Dñe muneriſ, 81
 Repleti ſumus Dñe ſacramentiſ et gaudiis,
 156
 Respice Dñe familiae tuae preces, 118
 Respice Dñe munera populi tui ſcorum,
 100
 Respice Dñe munera quaeſ. in ſcorum, 6
 Respice Dñe propitius ad plebem tuam,
 170
 Respice Dñe propitius familiam tuam et,
 125
 Respice Dñe propitius populum tuum, 75

- Respic Dñe propitius super has famulas, 139
 Respic Dñe quaes. afflictionem, 82
 Respic Dñe quaes. pietatis tuae, 61
 Respic Dñe quaes. plebem tuam de scæ
 Caec., 152
 Respic nos omnipotens et misericordia. Ds et ab, 74
 Respic nos rerum omnium Ds Creator,
 134
 Respic propitius Dñe ad debitam, 104
 Respic propitius Dñe quaes. afflictio-
 nem, 76
 Respic propitius Dñe super haec munera,
 19
 Respic quaes. Dñe munera quae pro b.
 Andreae, 157
 Respic quaes. Dñe nostram propitius
 servitutem, 142
 Respic quaes. Dñe preces nostras et his,
 73
 Respic subditam tibi Dñe familiam, 94

 Sacrae festivitatis nobis quaes. Dñe, 10
 Sacramentorum tuorum benedictione sa-
 tiati, 72
 Sacrandum tibi munus offerimus quo, 157
 Sacri corporis et sanguinis pretiosi reno-
 vati, 8
 Sacri nos Dñe muneris operatio, 24
 Sacrificii tui Dñe servimus, 136
 Sacrificiis praesentibus Dñe quaes. in-
 tende, 171
 Sacrificium deferimus de perceptione, 118,
 132
 Sacrificium Dñe celebramus quod, 11
 Sacrificium tibi Dñe celebrandum, 67
 Sacrificium tibi Dñe laudis offerimus in,
 12
 Sacrificium tibi Dñe nostrae servitutis,
 106
 Sacrificium tibi Dñe pro scorum mar-
 tyrum, 6
 Sacris caelestibus Dñe vitia nostra, 24
 Sacris Dñe mysteriis expiati et veniam,
 132
 Sacris reparati mysteriis suppliciter, 7
 Sacro munere satiati supplices Dñe de-
 preciamur, 100
 Sacro munere vegetatos scorum, 105
 Sacrosancti corporis et sanguinis Dñi, 59
 Salutari sacrificio Dñe populus tuus, 102

 Salutari tuo Dñe satiasti, 112
 Salva quaes. Dñe plebem tuam et, 55
 Satiasti Dñe familiam tuam muneribus, 95
 Satiati munere salutari tuam, 65
 Satiati participatione caelesti et, 57
 Satisfaciat tibi Dñe quaes. pro anima
 famuli, 145
 Scæ tua nobis Dñe quaes. intervenientibus
 qui, 91
 Scæ tua nos Dñe quaes. et vivificando, 136
 Scæ Caeciliae festa recolentes, 151
 Sc̄i Laur. nos Dñe precatio iusta, 97
 Sc̄i Laur. nos Dñe sollemnitas repetita, 99
 Sc̄i martyres Dñe quaes. et nominibus
 suis, 155
 Sc̄i martyris Agapiti Dñe quaes. vene-
 randa, 100
 Sc̄i tui Dñe quaes. tuam misericordiam,
 34
 Sc̄ificata ieunio tuorum corda fidelium,
 109
 Sc̄ificati Dñe salutari mysterio, 47
 Sc̄ificationem tuam nobis Dñe, 61
 Sc̄ificet nos Dñe quaes. tui perceptio, 106
 Sc̄is intervenientibus Dñe tibi servitus,
 14, 54
 Sc̄orum Dñe martyrum tuorum suppli-
 cat., 4
 Sc̄orum Dñe sc̄a deferimus quae cum, 108
 Sc̄orum Felicis et Adauti natalicia, 101
 Sc̄orum †percipientibus Dñe quaes., 17
 Sc̄orum precibus Dñe confidentes, 12
 Sc̄orum tuorum Dñe precibus adiuvenur, 8
 Sc̄orum tuorum †misericordia, 13
 Sc̄orum tuorum nobis Dñe pia non, 103
 Sc̄orum tuorum nos Dñe continua sollem-
 nitate, 99
 Sc̄orum tuorum nos Dñe patrocinia, 29
 Sc̄orum tuorum nos quaes. Dñe semper
 festa, 149
 Sc̄orum tuorum quæs. Dñe quorum nos,
 102
 Semper Dñe quæs. fac populum tuum,
 156
 Sentiamus Dñe quæs. tui perceptione, 80
 Si vis potens es mundare Dñe, 16
 Sint tibi placita Dñe, 18, 33
 Sint tibi quæs. Dñe, 51
 Sit nobis Dñe quæs. cibus sacer, 112
 Sit nobis Dñe reparatio mentis, 74
 Sit nomini tuo Dñe hoc sacrificium, 61

- Sit plebi tuae Dñe continuata defensio,
169
Sollemnitas apostolicae multiplicatione,
50
Spm nobis Dñe tuae caritatis, 134
Subde tibi nostras quae. Dñe voluntates,
169
Subsidio nostrae salutis accepto, 84
Succurre Dñe quae. populo supplicant,
118, 132
Succurre Dñe quae. populo tuo et nul-
lum, 170
Sumentes dona caelestia gratias tibi, 70
Sumentes pignus caelestis arcani, 3
Sumpsimus Dñe celebritatis annuae vo-
tiva, 170
Sumpsimus Dñe Divina mysteria, 157
Sumpsimus Dñe pignus redemptionis, 94
Sumpsimus Dñe sacri dona mysterii, 76
Sumpsimus Dñe scorum tuorum sollem-
nia, 12
Sumpsimus Dñe votiva mysteria, 107
Sumpti sacrificii Dñe perpetua nos, 133
Sumpto Dñe sacramento b. apostolis, 45
Super has quae. hostias Dñe, 150
Super populum tuum Dñe quae. bene-
dictio, 171
Supplicandi tibi quae. Dñe da nobis, 77
Supplicatio tibi nostra Dñe et grata, 3
Supplicationibus apostolicis b. Johannis,
165
Supplicem tibi Dñe plebem placatus
intende, 24
Supplicem tibi populum Dñe tua, 12
Supplices Dñe deprecamur ut per haec,
77
Supplices Dñe te rogamus ut fructuum,
169
Supplices Dñe te rogamus ut quamvis, 16
Supplices quae. Dñe ut munus, 63
Supplices te rogamus Dñe Ds noster, 61
Supplices te rogamus Ds competentibus,
157
Supplices te rogamus Ds ne aut malis, 102
Supplices te rogamus Ds ut interventu, 97
Supplices te rogamus Ds ut munera, 69
Supplices tuam Dñe clementiam, 23
Suscite Dñe munera familiae, 59
Suscite Dñe munera passionibus, 92
Suscite Dñe munera plebis tuae pro, 40
Suscite Dñe munera tuorum, 12
Suscite Dñe propitius ecclesiae tuae, 17
Suscite Dñe propitius oblationes nostre
et, 50
Suscite Dñe quae. devotorum, 166
Suscite Dñe quae. hostias laetantis, 163
Suscite Dñe quae. hostias mentium, 144
Suscite Dñe quae. hostias pro anima,
147
Suscite Dñe quae. hostias quas mai-
tati, 15
Suscite Dñe quae. hostias quas tibi, 144
Suscite Dñe quae. munera famuli, 119
Suscite Dñe quae. oblationes et preces
quas, 129
Suscite Dñe quae. preces nostras et
huius, 6
Suscite Dñe quae. pro sacra lege, 141
Suscite Dñe sacrificium cuius te volasti,
169
Suscite Dñe sacrificium placationis, 5
Suscite quae. Dñe munera plebis tuae,
45
Suscite quae. Dñe munera pro scorum
95
Suscite quae. Dñe munera quae de tuis,
74
Suscite quae. Dñe preces nostras et
clamantium, 67
Suscite quae. Dñe tuorum munera fama-
lorum, 51
Suscipite venerabiles martyres, 172

Tantis Dñe repleti muneribus et, 78
Tanto nos Dñe quae. promptiore, 162
Tanto placabiles quae. Dñe nostrae sint,
101
Tanto quae. Dñe placatus adsume, 117
Tibi placitam Ds noster populo tuo, 111
Tot sensibus hodiernum, 162
Toto tibi corde substrati bonitatem, 139
Tribuat nobis Dñe quae. sanitatem, 65
Tribue Dñe quae. familiae tuae ut exult.,
157
Tribue Dñe quae. fidelibus tuis ut sicut
ait, 167
Tribue nobis Dñe caelestis mensae, 70
Tribue nobis Dñe misericordiam tuam, 11
Tribue nobis Dñe quae. ut mysterii, 81
Tribue nos Dñe quae. donis tuis, 17
Tribue quae. Dñe donis tuis, 8
Tribue quae. Dñe Ds noster ut donis, 115

- Tribue quaes. Dñe fidelibus tuis ut ieiuniis, 126
 Tribue quaes. Dñe sc̄os tuos et iugiter, 91
 Tribue quaes. Dñe ut illuc tendat, 22
 Tu esto quaes. Dñe populi tui munimenter, 70
 Tua Dñe muneribus altaria cumulamus, 29
 Tua Dñe protectione confidens, 58
 Tua nos Dñe quaes. pietate dispone, 116
 Tua nos quaes. Dñe miseratio gloriosa, 77
 Tua nos quaes. Dñe sc̄a purifcent, 133
 Tueatur Dñe dextera tua, 113
 Tuere Dñe plebem tuam et b. apost. defende, 44
 Tuere Dñe plebem tuam et sacram, 170
 Tuere Dñe populum tuum et ab omnibus, 135
 Tuere Dñe populum tuum et salutaribus, 3
 Tuere Dñe quaes. famulos tuos et a terrenis, 56
 Tuere Dñe quaes. famulos tuos ut a peccatis, 70
 Tuere Dñe supplices tuos, 6
 Tuere nos Dñe precibus sc̄i Laurenti, 97
 Tuere propitiatus Dñe quaes. familiam tuam et quam, 138
 Tui sunt Dñe populi qui ministerium, 61
 Tuorum nos Dñe largitate, 168
- Ut ad salutaris hodiernae, 164
 Ut cunctis nos Dñe foveas, 118, 132
 Ut sacrificia nostra Dñe propitiatus intendas, 99
 Ut tibi grata sint Dñe munera, 67
ut tibi gratae, 1
- V. D. a tua enim nunquam est laude, 66
 V. D. ad cuius immensam pertinet, 142
 V. D. adest enim dies magnifici, 158
 V. D. adest enim nobis sc̄i sacerdotis, 93
 V. D. agnoscimus enim Dñe Ds noster, 59
 V. D. apud quem cum b. apost. Petri et Pauli, 43
 V. D. audivimus etenim prophetam, 167
 V. D. b. apost. tui Johannis evang. natalicia, 165
 V. D. b. Johannis apostoli gloriam recentes, 166
 V. D. b. Laurenti annua vota repetentes, 96
 V. D. b. nobis enim Clem. hodie praeconia, 154
 V. D. b. Stefani levitae simul, 89
 V. D. celebramus enim tuorum natalicia, 10
 V. D. celebrantes sc̄orum natalicia, 148
 V. D. clementiam tuam profusis precibus, 143
 V. D. clementiam tuam suppliciter exorantes, 27
 V. D. clementiam tuam toto corde poscentes, 132
 V. D. cognoscimus enim Dñe tuae pietatis, 93
 V. D. cognoscimus etenim Dñe sc̄orum nos, 6
 V. D. congaudet namque totum corpus, 54
 V. D. cuius ecclesia sic veris, 9
 V. D. cuius et potentia sunt creati, 111
 V. D. cuius et propitiationis exordium, 65
 V. D. cuius ineffabilis gratiae circa nos, 144
 V. D. cuius ineffabilis sapientia, 113
 V. D. cuius inspiratione b. Paulus, 56
 V. D. cuius inspiratione succensi b. martyres, 35
 V. D. cuius nobis etiam ipsa medetur, 63
 V. D. cuius propitiationem in hac primum, 73
 V. D. cuius providentia donisque concessum, 49
 V. D. cum exultatione trepidos, 129
 V. D. de tua misericordia postulantes ut, 97
 V. D. donari nobis suppliciter exorantes, 17
 V. D. ecce enim sicut per os, 160
 V. D. ecce enim sicut sacer sermo, 103
 V. D. et pro honore b. Laurenti, 96
 V. D. et tuam magnificentiam propensius, 95
 V. D. exhibentes sollempne ieiunium quo, 28
 V. D. fulget enim vox illa piissima, 35
 V. D. glorificantes et de praeteritis, 116
 V. D. hac festivitate laetantes tqua, 90
 V. D. haec tibi nostra confessio Pater, 26
 V. D. hoc praesertim die quo ipsum, 161
 V. D. hodie quippe Dñe et tuo munere, 155
 V. D. hodiernae festivitatis laetitiam, 166
 V. D. immensa sunt enim opera tua, 104

- V. D. in cuius resurrectione mirabili, 145
 V. D. in die festivitatis hodiernae qua b.
 Johannes, 32
 V. D. in die festivitatis hodiernae qua b.
 Xystus, 91
 V. D. in die festivitatis hodiernae qua
 sca Caecilia, 149
 V. D. in die festivitatis hodiernae quo b.
 ille Bapt., 29
 V. D. in die sollemnitatis hodiernae qua
 b. Laur., 98
 V. D. in die sollemnitatis hodiernae qua
 S. Stefanus, 88
 V. D. in die sollemnitatis hodiernae quo
 humanam, 26
 V. D. in die sollemnitatis hodiernae quo
 licet, 164
 V. D. in exultatione festivitatis hodiernae,
 154
 V. D. in festivitate praesenti qua beati
 Andreae, 157
 V. D. in hac celebritate gaudentes qua,
 105
 V. D. in hac die qua Ihs Xrs, 22
 V. D. inter quaelibet enim mundi, 60
 V. D. iusta enim nobis exultatione, 21
 V. D. maiestatem tuam cunctis sensibus,
 124
 V. D. maiestatem tuam devotis mentibus,
 135
 V. D. maiestatem tuam suppliciter exo-
 rantes, 5
 V. D. maiestatem tuam totis sensibus, 73
 V. D. merito etenim Dñe de triumphis,
 153
 V. D. misericordiam tuam Dñe depre-
 cantes, 138
 V. D. multoque magis in archangelis, 107
 V. D. natalem diem sc̄i martyris et sacer-
 dotis, 91
 V. D. nos enim temporalibus flagellas, 41
 V. D. orantes potentiam tuam ne dicant,
 102
 V. D. pascunt enim tua sc̄a, 114
 V. D. per quem nos eruis a peccatis, 75
 V. D. pietatem tuam votis omnibus, 62
 V. D. post illos enim laetitiae dies, 28
 V. D. praevenientes natalem diem b.
 Laurenti, 94
 V. D. pretiosam mortem sc̄i Laur. mart.
 tui, 99
 V. D. pretiosis enim mortibus, 166
 V. D. propensius exorantes ut sicut, 15
 V. D. prostrato corde poscentes ut, 16
 V. D. pugnavit enim in beatis martyrib
 19
 V. D. quamvis enim sc̄orum tuorum p
 pagante, 98
 V. D. quamvis enim semper in tui, 10
 V. D. quamvis enim tuorum merita, 3
 V. D. qui ad maiorem triumphum de,
 33
 V. D. qui ascendit super omnes caelos,
 V. D. qui caelestibus disciplinis, 68
 V. D. qui cum desidiosis et duris, 81
 V. D. qui cum summa sis Ratio, 136
 V. D. qui curam nostri ea ratione, 65
 V. D. qui dum confessores tuos et
 nunc, 3
 V. D. qui ecclesiae tuae toto orbe, 10
 V. D. qui ecclesiam tuam a diabolica,
 V. D. qui ecclesiam tuam et fovere be
 ficiis, 82
 V. D. qui ecclesiam tuam in apostol
 39, 41
 V. D. qui ecclesiam tuam in apostoli
 157
 V. D. qui ecclesiam tuam in tuis fidelit
 37
 V. D. qui ecclesiam tuam sempit
 pietate, 39, 45
 V. D. qui facis mirabilia, 139
 V. D. qui famulos tuos ideo corporali
 135
 V. D. qui famulos tuos informare, 60
 V. D. qui fideles tuos mutua faciens,
 V. D. qui humanum genus iusta, 84
 V. D. qui ideo differs vota poscentium,
 V. D. qui ideo nos imaginem tuam, 1
 V. D. qui ideo praesentium rerum pi
 pera, 84
 V. D. qui in montibus sc̄is caelestis Hie
 salem, 46
 V. D. qui ineffabili sacramento ius apo
 40
 V. D. qui ineffabilibus modis hostes, 7
 V. D. qui inter errorum caligines, 43
 V. D. qui mutabilitatem nostram, 64
 V. D. qui non solum debitum mortis,
 32
 V. D. qui non solum ineffabilis in excel
 171

- V. D. qui non solum malis nostris, 100
 V. D. qui non solum martyrum, 3
 V. D. qui non solum nos sc̄orum tuorum,
 108
 V. D. qui non solum peccantibus, 78
 V. D. qui non solum peccata dimittis,
 171
 V. D. qui non solum pro salute mundi,
 53
 V. D. qui non tantum nos a carnalibus,
 112
 V. D. qui nos beatorum martyrum palmas,
 12
 V. D. qui nos castigando sanas et, 61
 V. D. qui nos ideo collectis terrae, 118
 V. D. qui nos ideo frequentibus sc̄orum,
 52
 V. D. qui nos ideo temporalibus salubriter,
 49, 44
 V. D. qui nos per mundi caligines, 8
 V. D. qui nos sc̄orum Felicissimi et Aga-
 piti, 94
 V. D. qui nos sc̄orum martyrum tribuis, 12
 V. D. qui nos sc̄orum tuorum et, 147
 V. D. qui nos sic pietate pariter, 58
 V. D. qui nos spiritualibus erudiens, 54
 V. D. qui nos tamquam nutrimentis, 169
 V. D. qui nostras mentes expiando, 62
 V. D. qui per cultum nominis tui, 158
 V. D. qui per ineffabilem potentiam, 144
 V. D. qui perficis in infirmitate virtutem,
 150
 V. D. qui post illud ineffabiliter institu-
 tum, 25
 V. D. qui post resurrectionem saeculis, 20
 V. D. qui praevidens quanta nostra civi-
 tas, 47
 V. D. qui profutura tuis et facienda, 81
 V. D. qui rationabilem creaturam, 110
 V. D. qui sc̄m Xystum sedis apostol., 92
 V. D. qui sc̄o martyri tuo Xysto, 91
 V. D. qui se ipsum tibi pro nobis, 11
 V. D. qui secundum promissionis tuae
 ineffabile, 36
 V. D. qui secundum promissionis tuae
 inviolabile, 42
 V. D. qui sempiterno consilio, 115
 V. D. qui sic hostis antiqui, 4
 V. D. qui sic rationabilem, 56
 V. D. qui sic tribus ecclesiam, 53
 V. D. qui sicut nos per apostolum, 108
 V. D. qui singulis quibusque, 127
 V. D. qui ut ad id quod facta est, 24
 V. D. qui ut de hoste generis, 150
 V. D. qui ut hanc sedem regimen, 46
 V. D. qui ut in omni loco, 15
 V. D. qui X̄ri tui beata passione, 119
 V. D. quia cum nostra laude, 72
 V. D. quia cum omne opus bonum, 70
 V. D. quia cum totus mundus, 11
 V. D. quia dum beneficia tua, 137
 V. D. quia ecclesiae tuae filios sicut, 69
 V. D. quia fragilitatem nostram miseratus,
 71
 V. D. quia in sc̄orum tuorum semper, 99
 V. D. quia licet in omnium sc̄orum, 52
 V. D. quia mira sunt opera iustitiae tuae,
 33
 V. D. quia mirantibus angelis, 21
 V. D. quia non mundi reges et proceres,
 38
 V. D. quia nostri Salvatoris hodie lux, 163
 V. D. quia pectora martyrum, 156
 V. D. quia per ea quae conspiciuntur, 168
 V. D. quia sc̄orum tuorum sollemnia, 13
 V. D. quia te benedicunt et laudant, 7
 V. D. quia te sine cessatione, 74
 V. D. quia tu es gloriosus in sc̄is, 3, (8)
 V. D. quia tu es mirabilis in omnibus
 sc̄is, 51
 V. D. quia tu quidem nobis ieunia, 109
 V. D. quia tu semper in nostra, 83
 V. D. quia tuae rationis imaginem, 117
 V. D. quia tuae virtutis esse cognoscimus,
 35
 V. D. quia tui est operis tuaeque virtutis
 ut, 40, (45)
 V. D. quia vicissitudo nobis est, 151
 V. D. quidquid enim sc̄orum tuorum
 meritis, 97
 V. D. quis enim aut possit aut audeat, 11
 V. D. quo pietatis officio pro sollem-
 nitate, 96
 V. D. quoniam b. Petrus et Paulus apost.
 tui, 48
 V. D. quoniam inter innumeris toto
 mundo, 90
 V. D. quoniam licet immensa sint omnia,
 10
 V. D. quoniam magna sunt opera tua, 155

- V. D. quoniam magnificum nostrae, 162
 V. D. quoniam martyrum beatorum pro confessione, 14, (54)
 V. D. quoniam merito huic inter hominum filios, 30
 V. D. quoniam non solum nobis tu per, 86, (cf. 87)
 V. D. quoniam per sc̄i S̄ps largitatem, 153
 V. D. quoniam plena sunt omnia saecula, 31
 V. D. quoniam quidquid X̄ianae, 159
 V. D. quoniam salubri †meditantes, 170
 V. D. quoniam sicut humanum genus, 151
 V. D. quoniam sicut tua clementia, 63
 V. D. quoniam tu es gloriosus in sc̄is, 13
 V. D. quoniam tu es omnium sc̄orum, 95
 V. D. quoniam tu magnificaris in tuorum, 148
 V. D. quoniam tu nobis non solum per, 87, (cf. 86)
 V. D. quoniam tu sc̄is tuis et patientiam, 7
 V. D. quoniam tui operis tuaeque pietatis, 2, (8)
 V. D. quoniam tuis donis atque muneribus, 95
 V. D. quoniam vere magnum quod, 163
 V. D. referentes gratias et precantes, 136
 V. D. sacrificium quippe suum hodie, 102
 V. D. sc̄ae mart. Eufymiae natalicia, 105
 V. D. sc̄i Clementis mart. tui natalicia, 152
 V. D. sc̄orum martyrum gloriam cum, 101
 V. D. simulque pro munere generali, 118, 132
 V. D. sollemnitas enim Dñe caelestis, 162
 V. D. supplicantes ut tibi nos placatus, 133
 V. D. suppliciter exorantes ut et securitatem, 143
 V. D. suppliciter exorantes ut gregem tuum, 50
 V. D. suppliciter exorantes ut omnis, 79
 V. D. suppliciter implorantes ut nostram, 130
 V. D. tantoque propensius agere quod pro, 78
 V. D. te enim laudant et benedicunt, 6
 V. D. te in sc̄orum tuorum confessione, 9
 V. D. te in tuorum glorificantes confi-
 sione, 14
 V. D. te in tuorum glorificantes honor,
 102
 V. D. teque de tuis magnificare, 126
 V. D. teque in omni factura tua, 107
 V. D. teque laudare mirabilem Dñe, 36
 V. D. teque profusis gaudiis praedicat
 106
 V. D. teque profusius implorare ut quod
 130
 V. D. teque propensius exorare ut in me
 123
 V. D. teque suppliciter exorare ut me
 tibus, 21
 V. D. tibi enim festa sollemnitas agitu-
 1, (17), (100)
 V. D. tibi enim festa sollemnitas agitur
 qua sc̄i Xysti, 92
 V. D. tu enim nobis hanc festivitatem, 8
 (88)
 V. D. tu enim nos per evangelicae, 80
 V. D. tu enim tribuis Dñe ut praedi-
 tionis, 39
 V. D. tu es quippe mirabilis in sc̄is, 89
 V. D. tu etenim Dñe discernis populu-
 16
 V. D. tu etenim tribuis Dñe ut praedi-
 tionis, 37
 V. D. tua nobis enim munera conferre, 8
 V. D. tuae etenim Dñe victoriae cel-
 brantur, 85
 V. D. tuae laudis hostiam iugiter, 161
 V. D. tuam misericordiam deprecante-
 ut, 97
 V. D. tuamque in sc̄is martyribus, 105
 V. D. tuaque opera continuatis, 112
 V. D. tuas enim Dñe virtutes tuasque
 vict., 1, 2, 17
 V. D. tui enim operis Dñe tuaeque vi-
 tutis, 19, (33), (49)
 V. D. tuum est enim omne quod, 110
 V. D. ut Divinam iugiter gratiam, 134
 V. D. ut nos ab operariis, 137
 V. D. ut qui te Auctore subsistimus, 13
 V. D. ut qui te Auctore sumus, 131
 V. D. ut sensibus nostris dignanter in-
 fundas, 22
 V. D. venerabilium martyrum paeconi-
 19

- Vegetet nos Dñe semper et innovet, 113
Veritatis Auctor et misericordiae Ds, 138
Virtutum caelestium Ds promissionis tuae
munus, 133
Virtutum caelestium Ds qui nos annua, 28
Virtutum caelestium Ds qui plura, 116
Visita quae. Dñe familiam tuam, 110
- Vivificant nos Dñe tui munera sacra-
menti, 83
Vivificet nos quae. Dñe participatio, 60
Vota populi tui Dñe propitiatus intende
et, 30
Votiva Dñe dona percepimus quae, 103
Vox clamantis ecclesiae ad aures, 60

INDEX OF BIBLICAL QUOTATIONS AND REFERENCES.

Gen. i. 2	172	Ps. cxviii. (=cxix.) 64	31
Gen. i. 26	134	Ps. cxxv. (=cxxvi.) 5, 6	48
Gen. ii. 21—24	141	Ps. cxxxii. (=cxxxiii.) 2	120
Gen. iii.	106	Ps. cxxxv. (=cxxxvi.) 4	139
Gen. iii. 15	150	Prov. ix. 1	154
Gen. xi. 1—9	23, 26	Eccl. v. 7	39
Exod. iii. 7	82	Cant. i. 3 (?)	1
Exod. xx. 24 (?)	1	Is. vii. 14	160
Exod. xxxiii. 3	25	Is. ix. 6, 7	160
Lev. x. 1 &c.	161	Is. lviii. 5	109
Numb. iii. 4	122	Jer. xxxi. 15	167
Numb. xi. 16	122	Lam. ii. 21	59
Ps. x. (xi.) 8	138	Ezek. vii. 21	59
Ps. xv. (=xvi.) 11	99, 138	Dan. iii. 90	31
Ps. xviii. (=xix.) 4	15	Joel ii. 17	66
Ps. xviii. (=xix.) 5	161	Tob. iv. 15	54, 57, 138
Ps. xviii. (=xix.) 12	137, 138	S. Matt. i. 23	160
Ps. xix. (=xx.) 2	5	S. Matt. iv. 19	103
Ps. xxiv. (=xxv.) 1 (?)	110	S. Matt. v. 44, 48	58
Ps. xxiv. (=xxv.) 10	62, 128	S. Matt. vi. 23	69
Ps. xlvi. (=xlvii.) 3 &c.	133	S. Matt. vii. 7	80
Ps. lviii. (=lix.) 2	137	S. Matt. vii. 20	68
Ps. lxii. (=lxiii.) 11	60	S. Matt. ix. 15	35
Ps. lxvii. (=lxviii.) 35	8, 13, 36, 51, 52, 53, 89, 97, 99	S. Matt. x. 16	55
Ps. lxviii. (=lxix.) 28	25	S. Matt. xi. 9—11	30
Ps. lxxvi. (=lxxvii.) 14, 15	144	S. Matt. xi. 11	30, 31
Ps. lxxviii. (=lxxix.) 10	102	S. Matt. xvi. 17	37
Ps. lxxxiii. (=lxxxiv.) 7	154	S. Matt. xvi. 18	36, 37, 39, 41, 42, 44, 49, 125
Ps. lxxxvi. (=lxxxvii.) 1	43, 46	S. Matt. xvi. 19	39
Ps. cii. (=ciii.) 22	15	S. Matt. xvi. 24	152
Ps. cviii. (=cix.) 10, 12	59	S. Matt. xix. 19	58
Ps. cix. (=cx.) 4	161	S. Matt. xix. 28	103
Ps. cx. (=cxi.) 2 &c.	155	S. Matt. xix. 29	153
Ps. cxv. (=cxvi.) 15	86, 87, 103	S. Matt. xxii. 37, 39	58, 64, 76, 125
Ps. cxvii. (=cxviii.) 26	161	S. Matt. xxiii. 14	68
Ps. cxvii. (=cxviii.) 27	161	S. Matt. xxiii. 27	68
Ps. cxviii. (=cxix.) 32	1(?)	S. Matt. xxiii. 35	161

INDEX OF BIBLICAL QUOTATIONS, ETC. 241

S. Matt. xxiv. 26	57	Rom. xi. 26 (?)	110
S. Matt. xxiv. 45.....	124	Rom. xii. 17	56
S. Matt. xxv. 20	125	Rom. xvi. 18	56
S. Matt. xxv. 26 (?)	82	1 Cor. i. 26 &c.	38
S. Matt. xxviii. 20	20, 125	1 Cor. i. 27	149
S. Mark i. 3	29	1 Cor. viii. 11, 9	69
S. Mark i. 5	172	1 Cor. x. 26 (?)	110
S. Mark i. 17	165	1 Cor. xii. 6	125, 128
S. Mark ii. 19	25	1 Cor. xii. 22—27	54
S. Luke i. 41.....	29	1 Cor. xiv. 20	167
S. Luke i. 69, 77, 78	161	1 Cor. xv. 10	135 (cp. 110)
S. Luke i. 79.....	31	1 Cor. xv. 56	86, 87
S. Luke ii. 32	161	2 Cor. x. 7.....	56
S. Luke v. 10	39	2 Cor. xi. 13	68
S. Luke v. 12	16	2 Cor. xii. 9.....14, 54, 83, 125, 129, 150	
S. Luke v. 34	25	Eph. ii. 21	121
S. Luke x. 3	55	Eph. iv. 16	121
S. Luke xii. 4, 5	35	Eph. v. 12	69
S. Luke xii. 42	124	Eph. v. 32	159
S. John i. 1, 2.....	165, 166	Eph. vi. 12	25
S. John i. 3	139	Col. ii. 18, 19	68
S. John i. 13	140	Phil. iii. 20	108
S. John i. 14	160	2 Thess. iii. 6	69
S. John i. 29	30	1 Tim. i. 7.....	68
S. John vi. 51	117	1 Tim. ii. 5	21
S. John x. 11	38, 50, 67	1 Tim. iii. 1	130
S. John xii. 24, 25	35	1 Tim. iii. 16	22, 143, 163
S. John xiii. 23	165	1 Tim. vi. 9	52
S. John xiv. 17 &c.	25	2 Tim. iii. 6	68
S. John xiv. 27	26	2 Tim. iii. 8	68
S. John xvi. 33	17	Heb. v. 6	161
S. John xvii. 5	21	Heb. vi. 8	114
S. John xix. 26, 27.....	165	Heb. ix. 13, 14	161
S. John xx. 29.....	171	Heb. xii. 4.....	96
Acts ii. 5	140	Heb. xii. 6	135
Acts iv. 12.....	12	James i. 17	69
Acts vii. 56.....	85, 87	James ii. 5	38
Acts ix. 1—8.....	39	James iii. 2	76
Acts x. 43	27	James iv. 6	58
Acts x. 45	140	James v. 6 (?)	156
Acts xiii. 9.....	37	1 Pet. ii. 5	88
Acts xvii. 28	142	1 Pet. ii. 9	144
Rom. i. 28.....	57	1 Pet. v. 5	58
Rom. ii. 15	121	1 John ii. 2.....	27
Rom. v. 20.....	86	Rev. xxi. 12, 21.....	46
Rom. ix. 1	121		

GENERAL INDEX.

- Abel, 161
 Abraham, 161
ad fontem (black), 31
ad octavas (black), 99
ad sc̄m Paulum (black), xvi, 49
ad virginē sacras (red), 139
 Adam, 141
admonitio ieiunii mensis septimi et orationes et p̄ (red), 108
 Aharon, 119, 122
 Alcuin, missae composed by, 194, 204, 210
 Anastasius Bibliothecarius, vii, 198
 — Library copy of, at Verona, x n., 172
ante cibos (black), 110, 113, 116, 168
 Assemani, vii n., xvii
 Ballerini, xvii and notes *passim*
Basilica Angeli, xi, 106
 Bassus, 190
benedictio fontis, 172
benedictio super diaconos (red), 120
 Benediction of water, honey and milk at baptism, xi, 25, 180
 — general, 78, 195
 Bianchini, Francis, vii
 — Joseph, vii, xvii and notes *passim*
 Bible, pre-Hieronymian references to, or quotations from, xi—xv, 190, 193
 Boniface I., 190
 — IV., 173
 Bright, Rev. Canon, 206
 Burkitt, Mr F. C., xi
 — *candidatus*, 88, 197
 Carthage, Third Council of, 180
censura=punishment, 92
 Ceriani's Rotolo Opistografo, 217
 Clementine Recognitions, 215
 Confessors (true and false), xi, 9, 175
 — *coniunctio oblationis virginum sacerdarum* (red), 36, 183
consecratio episcoporum (red), 119
 — *presbyteri* (red), 122
contra inimicos catholicae professionis (red), 27
 — *imperatores* (red), 27
Cymeterium Callisti, xi, 85, 90
 — *Jorñarum* (sic), 50
 — *Maximi*, 50
 — *Praetextatae* (sic), xi, 50, 90
 — *Priscillae*, 50
 Damasus, xv, 190
 David, 161
 Delisle, M. Léop., vii, 188
de siccitate temporis (red), 142, 212
 Duchesne, l'Abbé, vii, ix n., xvi, 197, 198
 EASTER, references to, x, 11, 22, 73, 126,
 127, 129, 143, 209
 Ebner, 203
 Eleazar, 122
 Embolismus, 192
 Emmanuel, 160
 English Prayer-book, references to, 175,
 195, 196, 204, 206, 209, 212, 218
 Eulalius, 190
 Eva, 104, 141, 150
 Felix III., xv, 208, 209
 Festivals and Commemorations:—SS.
 Adautus and Felix, 101; S. Andrew,
 156—159; Ascensa Dñi, 20—22; S.
 Caecilia, 149—152; SS. Chrysogonus
 and Gregory, 156: cf. 15; S. Clement,
 152—154, 155; SS. Cornelius and
 Cyprian, 103—105; S. Eufymia, 104 (?),
 105, 106; SS. Felicissimus and Agapitus,
 90, 93, 94: cf. 100; S. Felicitus,

- 152, 154—156; SS. Felix, Philip, Vitalis, Martialis, Alexander, Silanus and Januarius, 50; Holy Innocents, 166, 167; S. John Baptist, 28—32; SS. John and Paul, 32—36; SS. John Evangelist, 164—166; S. Lawrence, 8 (?), 94—99, 146 (?), 147 (?); S. Michael, 106—108; Natale Domini with SS. Pastor, Basil, Jovian, Victorinus, Eugenia, Felicitas and Anastasia, 159—164; Pentecost, 26—28; Pentecost, eve of, 23, 24; Pentecost *ascendentibus a fonte*, 24—26; SS. Peter and Paul, 36—50; SS. Quattuor Coronati, 148, 149; S. Silvester, 148; S. Simplicius, 148 (?); S. Stephen pope, 85 (?); S. Stephen protomartyr, 85—90; S. Tiburtius, 1 (?) ; S. Xystus II., 90—93
Funerals, missae for, 145—147
- Garganus, Mt, 203
Gelasius, xv, xvi, 188, 203
Gerbert, xvii n. and notes *passim*
Gladiatorial shows, 195
Gregory I., xvi, 187 n., 216
- Herodes, 166
Hieronymian Martyrology, 197 n., 203
Hierusalem, 46
Holy Spirit, Invocation of, 194
- in dedicatione* (red), 15
in ieiunio (red), 51, 78, 112, 113, 126, 139
— quarti mensis, 25, 27, 28
— mensis septimi, 108
— mensis decimi, 114, 168—170
in natale episcoporum (red), 123—139 (?)
invitatio plebis in ieiunio mensis decimi (red), 114
Israhel, 49
Ithamar, 122
- Jordan, 172
Judeai, 85, 87, 88
- Kalendarium Bucherianum, viii n., 188, 196, 198, 201, 202, 203, 214
- Leo Magnus, xv, 176, 181, 187, 190, 203, 218
— quotations from, ix n., 181, 182
- Levi (?), 121
Lia, 167
Liber Pontificalis, 198, 213
- Maccabees, 188
Melchisedech, 161
Ménard, see notes *passim*
Moses, 119, 122
Muratori, viii, xvii and notes *passim*
- Names played on, 88, 154, 155, 197
- orationes et preces diurnae* (red), 54
orationes matutinae vel ad vesperum (red), 75
- Ordination of bishops, 119, 120
— priests, 122, 123
— deacons, 120—122
- Othobonian Codex, 180, 191
- pascali sc̄ f̄ sp̄* (black), x, 11
pc̄es h̄ in s̄c̄ Eufymia (red), x, 104
plenitudo=fulfilment, 76, 159, 163, 217
post cibōi (black), 168, 169
post infirmitatem (red), 40, 41, 44, 135
praerogare=to dispense or distribute, 85, 168
- præsumptio et reparatio primi hominis* (red), 25
- preces diurnae cum sensibus necessariis* (red), 77
- pro episc. offerendum* (red), 130
- Probst, xv n., 190
- prope pasca* (black), 143
- Rachel, 141, 167
Rebecca, 141
Romana devotio, 144
— *securitas*, 77
- Romani principes*, 77
- Romanum nomen*, 27, 38, 40, 63, 71, 75, 83, 110, 144
- Rome, city of, 34, 47, 90, 98, 152
- S. Paul, Ap., general references to, xi, 56, 130
- S. Peter, general references to, xi, 15, 127, 128, 147, 152, 153, 157, 158
- Sarra, 141
- Stations, xi, xvi, 187
- super defunctos* (red), 145

- Taylor, Dr C., 186, 189
Thompson, Sir Ed. M., vii
Trinity, the Holy, 186
- Ursicinus (or Ursinus), schism of, xv, 190
- Valerianus, 149
- Vandals, irruption of, 181, 187
- Velatio nuptialis* (red), 140, 211
- Via Appia, 50, 85, 90
- Via Salaria, 50, 106, 203
- Virgin Mother, references to
 161, 162, 164, 165
- Virgins, recital of names at alt.
 — dedication of, 139
- Wilson, Rev. H. A., viii, 212
- Xystus I., 198
 — III., 213
- Zosimus, 190, 208, 209

۱۰۷

me coram omnibus quae etiam est etiam
potiones exsumus quoq[ue] pertinet per nos
ad h[ab]itu[m] iudicium tamen q[uod]a d[icitur] excellit
partim non p[ro]demone p[re]geminacione q[uod]
qui sicut superioribus summae concreta
sunt ita summa debet haui[re] ibus summa
tis affectum. **L**eptores Diurnae
In primis orationes q[ua]d omnes in p[re]crem
dantur quod omnes nobis non obstat in p[re]crem
prestare possunt ut ne c[on]tingat
alii sp[ec]ie exhortacionis actionem suscipiantur.

LATITUS. DEXQUESUAMUSUNERHOSLBKERA
PRAEUEAMOSOMPHIBUSCARRITMENET
HILNORZCZPNIOMALAREDDEREMOHL

QVATIONI. V. PESTRANDECTECTUREQUAEL
GUDI. QNAONASPECTI. OLEQUAESUMOSLAP
QHPTEMENTES. NOSTRAESINCERTATE
PROMONTUR.

PEREDIE. V. UNESPIRIMBUSTRUDENS
INSTINTUS. SIE DOCESILLORUMIUGIENRELA
NREQUIPDBIS. QUERSANTUR OFFENSAS

ABENTIS
ACCEPANTIS
OPIARIS
CRAHORIS
TANTOS
OPPOSIS
V. 44.111
V. 22.111
V. 17.111

1
2
3
4
5
6
7
8
9

f mense f septemb/

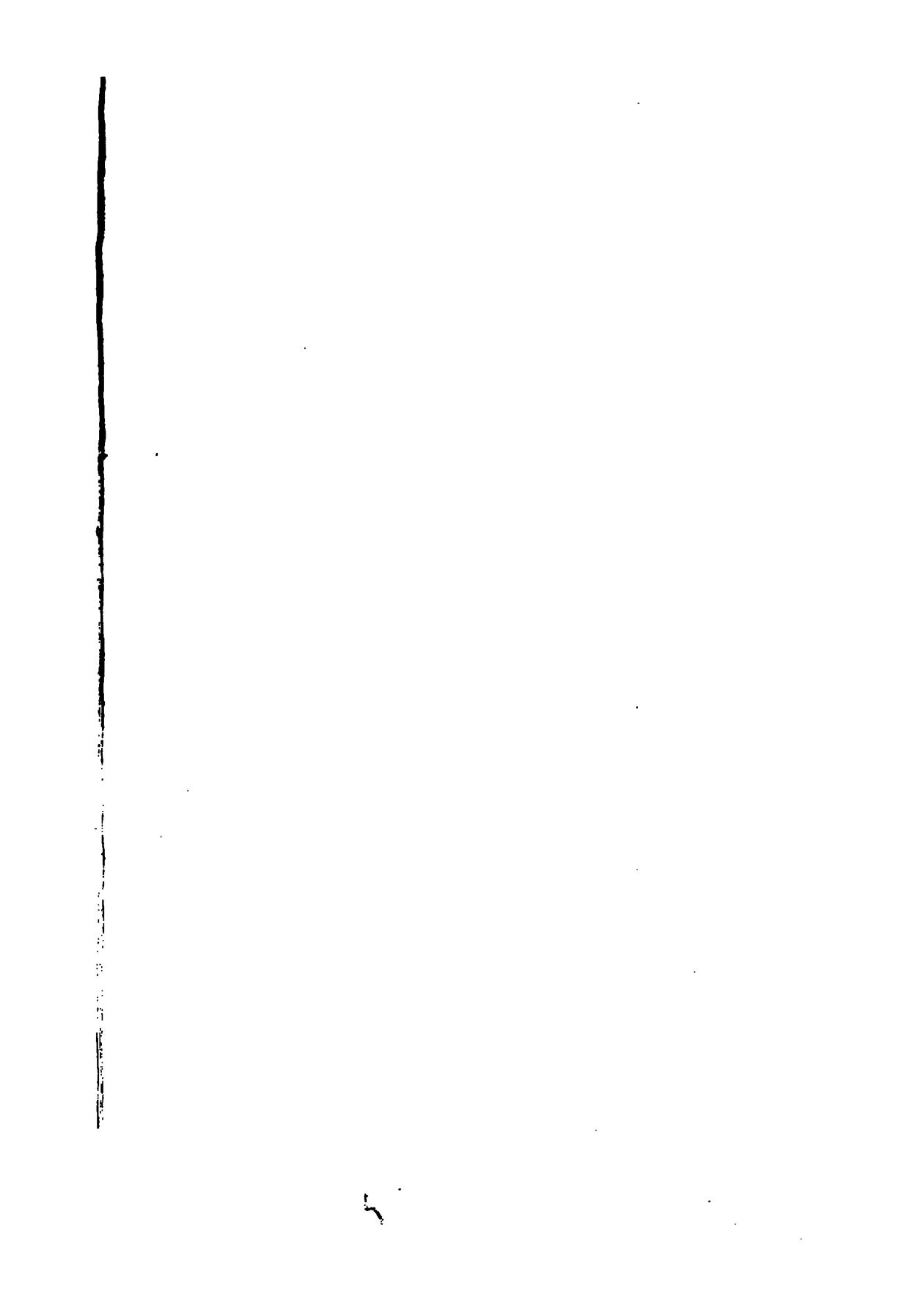
XVII Kal. Octob. In scōrum conve[nientiā p[ri]mū
Cōm[un]icōp[er] semp[er]d[omi]n[u]s qui nō es mul t[us] p[re]f[er]at s[ecundu]m
Tuorum p[re]stitorum t[em]p[or]is p[re]sentis utq[ue]
R[ati]o[n]e[m] memoratio[n]e[m] exādem p[ro]p[ter]e
Sic d[omi]n[u]s uincit q[uod] uincitur
Op[er]ationes p[ro]p[ter]e u[er]itati d[omi]ni d[omi]ni quae s[ecundu]m i[n]sp[ec]tū
extasint tēp[er]d[omi]n[u]s cōr[re]cti s[ecundu]m i[n]sp[ec]tū
celebramus h[ab]itu[m] h[ab]itu[m] s[ecundu]m i[n]sp[ec]tū
passione[m] metuobis in d[omi]n[u]s cōf[ide]re
p[er]petrare p[ro]longare sp[iritu]lū
Res h[ab]itu[m] s[ecundu]m i[n]sp[ec]tū
d[omi]n[u]s cōf[ide]re

tristis monachus esse euctorem hunc
condonatus ad utramque unitatem
sollemnissimis orationibus et preceptis
delitum subiugantem sed innotescit
superaret in primis et in quibusdam
condicione pro agnitione absit ut
talis punitio fortior reducta aut detra-
mota est eum in modis aliis et de aliis
genetivis humeris quodcumque per illorum
visum pueritio utriusque parentis inserviat
Biblioꝝ retinacere cestis in se mortuorum

consequatur
super populum tuum et regnus omnis
tunc dicitur copio sedes secundum tripartitum
magistrum ne solvit omnia utrumque decesserit
succescat redemptio semper per patrem et filium
est bene propitiatus plenus in eternitate temporalis
cups solitonem regnum degeneris quamvis
eterna contineat deceptum
in apertis praesertim quibusque estamus
intrepide plantans uterque in oratione postea

Consecratim
Prestat ecclesie ut suscep-
mentum hoc in ecclesiis suis
fidenter intellégit ut non
quod hominis veritatem negat
suscitetur nec accidat uscunde
vires esse citiora. ^{spiritu}
Laudem te deus noster. Laudem te
laudem te mactum universum.
Quod sum tuus omnis secundum
opus ^{spiritu} domini. ⁱⁿ
et tu conseruam

3 2044 021 101 639

THE BORROWER WILL BE CHARGED
THE COST OF OVERDUE NOTIFICATION
IF THIS BOOK IS NOT RETURNED TO
THE LIBRARY ON OR BEFORE THE LAST
DATE STAMPED BELOW.

